راهنمای ارزشیابی عملی
دوره دوم متوسطه نظری
پایه یازدهم
وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
سال تحصیلی
۱۴۰۳-۰۴

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

نام کتاب : راهنمای عملی ارزشیابی

پدیدآورنده : سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

مدیریت برنامه‌ریزی درسی و تألیف : دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی ابتدایی و متوسطه نظری

مدیریت آماده‌سازی هنری : اداره‌ی کلّ نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی

نشانی سازمان : تهران: خیابان ایرانشهر شمالی ـ
ساختمان شماره‌ی ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی)
تلفن: ۹ـ۸۸۸۳۱۱۶۱، دورنگار: ۸۸۳۰۹۲۶۶، کد پستی: ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹

سال انتشار و نوبت چاپ : چاپ اول ۱۴۰۳

برای دریافت فایل pdf کتاب‌های درسی به پایگاه کتاب‌های درسی به نشانی chap.sch.ir یا oerp.ir مراجعه نمایید.

بسم الله الرحمن الرحیم

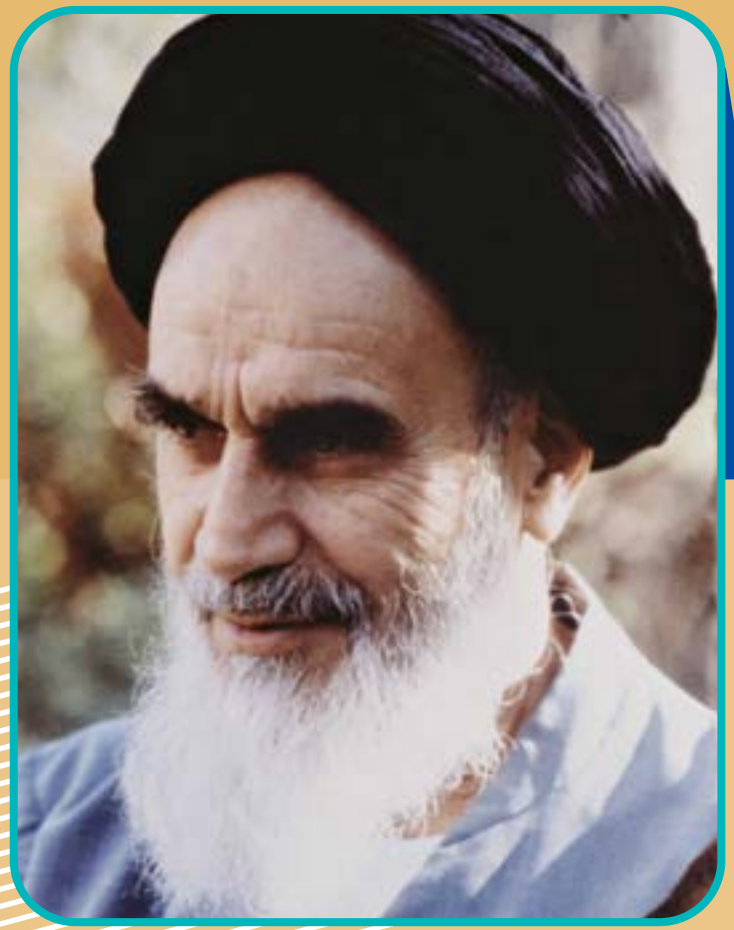

مسامحه و سهل‌انگاری در
تعلیم و تربیت، خیانت به اسلام
وجمهوری اسلامی و استقلال
فرهنگی یک ملت و کشور
می‌باشد و باید از آن احتراز کرد.

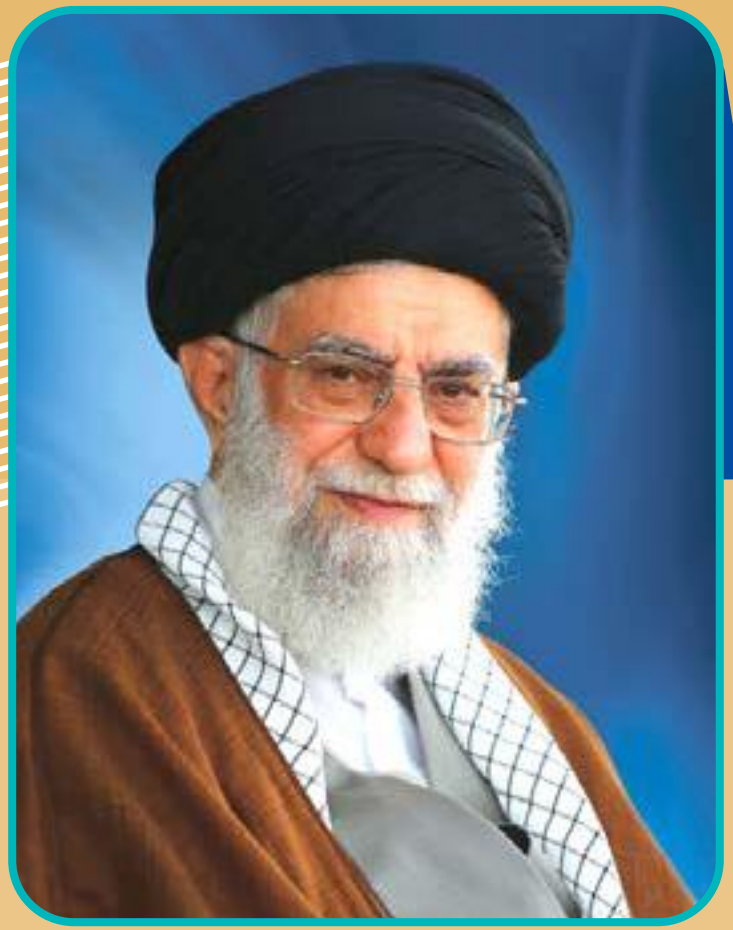

سازمان پژوهش و
برنامه‌ریزی آموزشی قلب
آموزش و پرورش است.

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی ابتدایی و متوسطه نظری

راهنمای عملی ارزشیابی

سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴

فهرست

مقدمه ۱

دوره دوم متوسطه / پایه یازدهم نظری ۱۱

ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

۱۱ پایه یازدهم/ ادبیات و علوم انسانی

دوره دوم متوسطه/ شاخه نظری

فارسی (۲)

علوم و فنون ادبی (۲)

دین و زندگی (۲)

عربی، زبان قرآن (۲)

ریاضی و آمار (۲)

جغرافیا (۲)

تاریخ (۲) (از بعثت پیامبر اسلام تا پایان صفویه)

جامعه شناسی (۲)

روانشناسی

فلسفه (۱)

انگلیسی (۲)

انسان و محیط زیست

۱۱ پایه یازدهم/ علوم و معارف اسلامی

دوره دوم متوسطه/ شاخه نظری

فارسی (۲)

علوم و فنون ادبی (۲)

عربی، زبان قرآن (۲)

ریاضی وآمار (۲)

علوم و معارف قرآنی (۲)

روانشناسی

فلسفه (۱)

انگلیسی (۲)

اصول و عقاید (۲)

تاریخ اسلام (۲)

انسان و محیط زیست

نگارش (۲)

احکام (۲)

اخلاق (۲)

۱۱ پایه یازدهم/ ریاضی فیزیک

دوره دوم متوسطه/ شاخه نظری

فارسی (۲)

دین و زندگی (۲)

عربی، زبان قرآن (۲)

فیزیک (۲)

شیمی (۲)

هندسه (۲)

حسابان (۱)

آمار و احتمال

تاریخ معاصر ایران

انگلیسی (۲)

زمین‌شناسی

انسان و محیط زیست

آزمایشگاه علوم تجربی (۲)

۱۱ پایه یازدهم/ علوم تجربی

دوره دوم متوسطه/ شاخه نظری

فارسی (۲)

دین و زندگی (۲)

عربی، زبان قرآن (۲)

شیمی(۲)

ریاضی (۲)

زیست شناسی(۲)

تاریخ معاصر ایران

فیزیک (۲)

انگلیسی (۲)

زمین شناسی

انسان و محیط زیست

آزمایشگاه علوم تجربی (۲)

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

مقدمه

دانش‌آموزان عزیز

با سلام و آرزوی سلامتی و بهروزی شما

همان‌گونه که اطلاع دارید، در سال تحصیلی ۱۴۰۴-۱۴۰۳ در پایه‌های تحصیلی یازدهم و دوازدهم از دورهٔ دوم متوسطهٔ نظری، آزمون نهایی برگزار می‌شود. ازاین‌رو برای آشنایی بیشتر شما با ویژگی‌های آزمون نهایی، فرایند طراحی، تصحیح و اجرای آن، «راهنمای عمل ارزشیابی» تدوین شده است. این راهنما با مشارکت جمعی از کارشناسان و صاحب‌نظران وزارت آموزش‌وپرورش تهیه شده است تا با ارائهٔ رهنمودهای لازم، به آمادگی شما برای شرکت در این آزمون‌ها بیفزاید. توصیه می‌شود آن را به همراه اولیای خود به‌دقت مطالعه و در صورت نیاز به راهنمایی بیشتر در این زمینه به دبیران و مدیران محترم مدارس خود مراجعه نمایید.

برای یکایک شما عزیزان موفقیت و شادکامی آرزو داریم.

آزمون نهایی چه ویژگیهایی دارد و چرا برگزار می‌شود؟

«آزمون نهایی» آزمونی کتبی است که وزارت آموزش‌وپرورش به شکل سراسری و استاندارد در سطح ملی برگزار می‌کند. این آزمون برای تعیین میزان پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان طراحی و اجرا می‌شود. آزمون پیشرفت تحصیلی، میزان موفقیت دانش‌آموزان را در یادگیری موضوعات و محتواهای درسی بررسی و تعیین می‌کند و از این طریق، امکان ارتقای دانش‌آموزان به پایهٔ تحصیلی یا دورهٔ تحصیلی بالاتر را فراهم می‌سازد. ازاین‌رو، سوالات آزمون نهایی بر اساس اهداف و محتوای کتاب‌های درسی و در چارچوب آن‌ها طراحی می‌شود. سوالات آزمون‌های نهایی به‌گونه‌ای طراحی می‌شوند تا دانش‌آموزانی که در کلاس درس حضور فعّال داشته و مطالب کتاب را به‌درستی فراگرفته‌اند، می‌توانند اطمینان خاطر داشته باشند که قادر به پاسخ‌گویی کامل به این سوالات خواهند بود.

نتایج آزمون‌های نهایی علاوه بر تعیین میزان پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان، به دبیران، مدیران مدارس، مجریان، برنامه‌ریزان و سیاستگذاران آموزش‌وپرورش نیز در تشخیص مسائل و مشکلات آموزش‌وپرورش و اصلاح آنها کمک خواهد کرد. یکی دیگر از کاربردهای نتایج آزمون‌های نهایی، ایجاد «سابقهٔ تحصیلی» است که در کنار نتایج کنکور سراسری، در فرایند گزینش و پذیرش دانش‌آموزان برای ورود به مراکز آموزش عالی مورداستفاده

قرار می‌گیرد. منظور از سابقهٔ تحصیلی، نمرات دروس عمومی و تخصصی در هر رشتهٔ تحصیلی در دورهٔ دوم متوسطه است که آزمون آنها به شیوهٔ سراسری و نهایی برگزار شده باشد[1].

براین‌اساس، رتبه‌بندی داوطلبان ورود به مراکز آموزش عالی بر اساس «نمرهٔ کل» آنان انجام می‌شود که از دو قسمت تشکیل می‌شود:

۱- نمرهٔ سابقهٔ تحصیلی: میانگین نمرات آزمون‌های نهایی است که توسط «مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش‌وپرورش» (وابسته به وزارت آموزش‌وپرورش) به‌صورت سراسری برگزار می‌شود.

۲- نمرهٔ آزمون اختصاصی: (کنکور یا آزمون سراسری): میانگین وزنی نمرات دروس تخصصی آزمون سراسری (کنکور) است که «سازمان سنجش آموزش کشور» (وابسته به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری) مسئول برگزاری آن است.

برای اطلاع از سهم هر کدام از این نمرات در نمره کل، به مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی مراجعه بفرمایید.

۱ـ برای اطلاع از درس‌هایی که ارزشیابی آنها از طریق آزمون نهایی تعیین می گردد، به جدول پیوست مراجعه کنید.

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

برای شرکت در آزمون نهایی و موفقیت در آن چگونه آماده شویم؟

برای موفقیت در آزمون نهایی، کتاب‌های درسی خود را دقیق و کامل مطالعه کنید. به این منظور همهٔ محتوای کتاب‌درسی از جمله متن‌ها، فعالیت‌ها، تصاویر، سؤالات، آزمایش‌ها، نمودارها، تمرین‌ها و... را بیاموزید، بطوری‌که مطمئن شوید همهٔ مفاهیم موجود در کتاب‌درسی را درک کرده‌اید و پاسخ سوالات و مسائل طرح شده در کتاب‌درسی را به‌درستی یادگرفته‌اید.

محتوای هر کتاب‌درسی؛ اهداف شناختی، نگرشی و مهارتی معینی را دنبال می‌کند که برآیند آنها، شایستگی‌های معینی هستند که دانش‌آموزان در فرایند یاددهی یادگیری آن کتاب به دست می‌آورند. درحالی‌که بخش قابل‌توجهی از این شایستگی‌ها از طریق آزمون‌های مستمر و در طول سال تحصیلی ارزشیابی می‌شوند، آزمون‌های نهایی عمدتاً بر ارزشیابی اهداف شناختی کتاب‌های درسی تمرکز دارند. به بیان دیگر، نظام آموزشی از اهداف نگرشی و مهارتی و شایستگی‌های پایه که لازمهٔ تربیت نسل آگاه و توانمند است، چشم‌پوشی نمی‌کند، بلکه تأکید دارد که این اهداف و شایستگی‌ها باید در آزمون‌های مستمر و با مرجعیت دبیران و اولیای مدرسه به‌طورجدی پیگیری شوند.

به‌منظور تبیین شفاف اهدافی که آزمون‌های نهایی بر اساس آنها طراحی می‌شود، جدول‌هایی با عنوان «جدول اهداف، محتوا و ارزشیابی» به تفکیک پایه‌های تحصیلی و کتاب‌های درسی تدوین شده است. این جدول‌ها به شما کمک می‌کنند تا هنگام مطالعهٔ درس‌ها، ارتباط میان محتوای آنها با اهداف را درک کنید. کشف رابطهٔ میان اهداف و محتوای هر درس به معنای دست‌یافتن به نقشهٔ آن درس است. این نقشه همچون چراغ و نورافکنی مسیر صحیح یاددهی یادگیری درس را به شما نشان می‌دهد. هر درس مانند بدن انسان، جسم (متن‌ها، شکل‌ها، جدول‌ها و...) و روحی (مفهوم‌ها و معناهایی) دارد. نقشهٔ درس به شما کمک میکند که این دو را در ارتباط با هم درک کنید تا مطالعه و یادگیری برای شما معنادار، شیرین و دلپذیر شود.

در این جداول، محتوا و بارم هر درس متناسب با هرکدام از این اهداف نیز تعیین شده است[1]. در بارم‌بندی درس‌ها، ملاحظات و توضیحاتی دربارهٔ بایدها و نبایدهای آن درس ذکر شده است. بااطلاع از بارم و ملاحظات هر درس، میتوانید زمان مطالعه و برنامه‌ریزی فعالیت‌های یادگیری خود را مدیریت کنید.

توجه داشته باشید که دبیران محترم نیز هنگام آموزش، طراحی و تصحیح آزمون‌ها بر اساس همین اهداف و اولویت‌ها عمل می‌کنند.

فرایند طراحی و تصحیح آزمون‌های نهایی چگونه است؟

الف) سؤالات چگونه طراحی می‌شوند؟

طراحی سؤالات آزمون‌های نهایی چند روز قبل از برگزاری آزمون، در قرنطینه و امنیت کامل و با کمک گروهی از دبیران باتجربه در مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش‌وپرورش، با همکاری معاون آموزش متوسطه و نمایندگان دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی متوسطهٔ نظری انجام می‌شود.

۱- این جداول از پایگاه سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی به آدرس www.oerp.ir قابل دریافت است.

ب) سؤالات آزمون نهایی چگونه سؤالاتی هستند؟

انواعی از سؤالات در آزمون نهایی قابل طرح‌اند که برخی از آنها بدین قرارند:

» مشابه آنها در قالب‌های گوناگونی مانند فعالیت، تمرین، خود را بیازمایید و خودارزیابی در کتاب‌های درسی آمده‌اند

» در چارچوب محتوای کتاب هستند، امّا می‌توانند عیناً همان پرسش‌های موجود کتاب‌درسی نباشند.

» ممکن است که بیش از یک راه‌حل و یک جواب داشته باشند؛ پس دانش‌آموزان می‌توانند پاسخ‌های متفاوتی به آنها بدهند.

» می‌توانند داده محور و شاهد محور باشند. در این نوع سوالات، دانش، داده‌ها و اطلاعات موردنیاز در اختیار دانش‌آموز قرار داده می‌شود تا با بررسی آنها به سوالات پاسخ دهد.

» دانش‌آموزان را به تأمل و تفکر بیشتر ترغیب و به آنها کمک می‌کنند تا یادگیری خود را به موقعیت جدید تعمیم دهند.

» به دانش‌آموزان کمک می‌کنند تا درک قویتری از یک موضوع داشته باشند و با موضوعات دیگر یا دنیای واقعی ارتباط برقرار کنند.

» دانش‌آموزان را تشویق می‌کنند تا با استفاده از دانش و مهارت‌های خود، موضوع را در سطح عمیق‌تری بررسی کنند.

» نمی‌توان با بله و خیر یا یک پاسخ ساده و چندکلمه‌ای به آنها پاسخ داد، بلکه از دانش‌آموزان می‌خواهند تا نظرات و دلائل خود را ارائه کنند.

» تنها دانسته‌های دانش‌آموزان را اندازه نمی‌گیرند، بلکه مطالب جدیدی به آنها یاد می‌دهند تا بتوانند نقاط قوت و ضعف خود را بشناسند، یادگیری خود را نظارت و هدایت کنند و از این طریق احساس رشد و عاملیت را در آنها تقویت می‌کنند.

» در قالب‌های متفاوتی مانند کوتاه پاسخ، درست/ نادرست، کشف ارتباط و تشریحی ارائه می‌شوند .

ج) برگه‌های آزمون نهایی چگونه تصحیح می‌شوند؟

پس از برگزاری آزمون و پیش از ارسال پاسخ برگ‌ها به مصححان، راهنمای تصحیح سؤالات که توسط طراحان سؤال آماده شده، در اختیار ناظران دفتر تألیف کتاب‌های درسی ودبیرخانه راهبری آن درس قرار می‌گیرد تا از نظر میزان دقت و جامعیّت پاسخ‌ها، بررسی شوند. راهنمای تصحیح باید به گونه‌ای باشد که هر گونه جواب صحیحی را، حتی اگر در کتاب درسی نباشد، در برگیرد تا دانش‌آموزانی که با خلاقیت و ادبیات خاص خود به سؤالات پاسخ صحیح می‌دهند، نمرهٔ کامل بگیرند.

کار تصحیح پاسخ برگ‌های آزمون نهایی به‌صورت الکترونیکی و بلافاصله پس از تأیید راهنمای تصحیح، توسط مصحّحین آغاز می‌شود. در این روش، بر اساس شیوه‌نامهٔ مربوط، پاسخ برگ شرکت‌کنندگان، اسکن و در سامانهٔ بارگذاری می‌شود. سپس سربرگ پاسخ برگ‌ها که حاوی مشخصات شرکت‌کنندگان است، توسط سامانه جدا و پاسخ برگ‌ها برای مصححان مستقر در یکی از استان‌های کشور (به جز استان محل تحصیل شرکت‌کننده) ارسال و دو بار توسط دو مصحح مستقل نمره‌گذاری (تصحیح) می‌شود. درصورتی‌که اختلاف نمرات این دو مصحح، یک نمره یا کم‌تر باشد، میانگین نمرات آنها توسط سامانه محاسبه و به‌عنوان نمرهٔ نهایی ثبت و اگر اختلاف نمره دو مصحح بیش از یک نمره باشد، پاسخ‌نامه به مصحّح سوم ارجاع داده می‌شود.

تمامی این فرآیند دقیق و زمان‌بر برای آن است که حقی از هیچ دانش‌آموزی تضییع نشود و نمرهٔ کسب شده، نمرهٔ واقعی دانش‌آموز باشد.

آزمون نهایی چگونه برگزار می‌شود؟ مقررات آزمون‌های نهایی کداماند؟

مکان و زمان آزمون

آزمون نهایی در حوزه آزمون برگزار خواهد شد و احتمالاً هر حوزه آزمون، مختص یک رشتهٔ تحصیلی است. از این رو امکان دارد دانش‌آموزی در دبیرستان خودش آزمون نهایی بدهد (در این صورت عوامل اجرایی خارج از کادر آموزشی مدرسه انتخاب می‌شوند). یا به مدرسهٔ دیگری در همان ناحیه برود. آزمون مطابق با برنامهٔ اعلام شده برگزار می‌شود.درب حوزهٔ آزمون نیم ساعت قبل از شروع آزمون بسته خواهد شد و شرکت کنندگان باید پیش از آن در مدرسه حضور داشته باشند.

کارت ورود به جلسه آزمون

قبل از شروع آزمون، برای دانش‌آموزان کارت ورود به جلسه صادر می‌شود. شرکتکنندگان باید در زمان مقرر با مراجعه به سامانهٔ «my.medu.ir» این کارت را دریافت کنند. دانش‌آموزان در جلسهٔ آزمون باید این کارت را با خود به همراه داشته باشند. تاریخ و ساعت آزمون و آدرس حوزه روی این کارت درج شده است. همچنین لازم است دانش‌آموزان در هنگام ورود به جلسه، مدرک شناسایی عکسدار به همراه داشته باشند و درصورتیکه دانش‌آموزی به دلیل شرایط سنی، مدرک شناسایی عکس‌دار نداشته باشد، کارت ورود به جلسه آزمون وی توسط مدیر مدرسه محل تحصیل تأیید شود.

برگزاری آزمون

پس از اتمام طراحی سؤالات، فایل سؤالات به صورت رمزنگاری شده برای رؤسای حوزه‌های برگزاری آزمون نهایی سراسر کشور ارسال می‌شود. کد و رمز سؤالات، دقایقی قبل از آغاز آزمون به رؤسای حوزهٔ‌های اجرا، ارسال می‌شود و تا زمان تکثیر سؤالات نیز برای جلوگیری از افشای سؤالات، اتاقی با عنوان قرنطینهٔ تکثیر با حضور یکی از همکاران از نیم ساعت قبل از شروع فرآیند آزمون در نظر گرفته شده و در این مدت همکار مذکور به هیچ وسیلهٔ ارتباطی دسترسی نخواهد داشت. فایل سؤالی که رئیس حوزه دریافت و بارگیری کرده است، در سیستمی که آفلاین بوده و به اینترنت وصل نیست در اختیار همکار مستقر در قرنطینه قرار می‌گیرد . سپس همکار مذکور پاکت پلمب شده‌ی رمز بازگشایی سؤال را از رئیس حوزه دریافت و پس از کنترل، به تعداد شرکت کنندگان تکثیر و داخل پاکت قرار داده و پس از پلمب، برای انتقال به سالن برگزاری آزمون به منشی تحویل می دهد. در نهایت در انظار عمومی و با تأیید دانش‌آموزان، پاکت‌های پلمب شده سؤالات، بازگشایی و برگه‌ها توزیع می‌شوند . لذا تا لحظه‌ای که پاکت سؤالات باز نشود، به جز فرد یا افرادی که در قرنطینه هستند، هیچ کسی از سؤالات باخبر نیست.

غیبت در آزمون

برای غیبت غیر موجه در آزمون‌های نهایی نمره صفر منظور خواهد شد و چنانچه دانش‌آموزی در آزمون‌های نهایی غیبت موجه داشته باشد آن درس از درس‌های وی حذف خواهد شد (غیبت در آزمون نهایی خرداد ماه (موجه یا غیر موجه)، به منزله درج نمره خام صفر در محاسبه نمره کل سابقه

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

تحصیلی است). دانش‌آموزان دارای غیبت موجه یا غیر موجه باید با رعایت سایر شرایط مجدداً آن درس یا درس‌ها را انتخاب نمایند و به صورت نهایی امتحان دهند. لازم به ذکر است که تنها نمره خرداد ماه به عنوان سابقه تحصیلی محسوب خواهد شد.

ترمیم نمره

متقاضیان می توانند برای ایجاد سابقه و ترمیم نمره، دروس مورد نظر خود را صرفاً در نوبت خرداد ماه انتخاب و در آزمون مربوط شرکت نمایند.(از نوبت امتحانی خرداد ماه ۱۴۰۲ و پس از آن، سابقه تحصیلی صرفاً شامل نتایج آزمون‌های نوبت خرداد ماه می باشد.)هر متقاضی صرفاً یک بار مجاز به ایجاد سابقه و یک بار ترمیم نمره برای هر عنوان درسی می‌باشد.برای داوطلبانی که در آزمون ترمیم نمره دروس سوابق تحصیلی شرکت می کنند(در یک درس دارای چند نمره می‌باشند)بیشترین نمره تراز هر درس برای محاسبه نمره کل سابقه تحصیلی لحاظ می‌شود.

تخلّفات

فعالیت‌هایی نظیر: همراه داشتن جزوه، یادداشت و وسایل غیرمجاز(تلفن‌همراه، بی سیم، ساعت هوشمند، وسایل ارتباط الکترونیکی، دستگاه‌های حافظه دار، اسلحه (سرد و گرم) و...) در جلسهٔ آزمون، علامتگذاری در برگهٔ پاسخ‌نامه، تقلب، رد و بدل کردن یادداشت، تعویض اوراق آزمون یا پاسخ برگ‌های مربوط، امحا و پاره کردن پاسخ‌برگ‌ها توسط دانش‌آموز، بیرون بردن برگهٔ امتحانی، اخلال در نظم جلسه، خرید یا فروش سؤالات آزمون یا پاسخ آن‌ها، تبانی با داوطلبان یا افراد خارج از حوزه، افشای سؤالات آزمون یا تلاش در جهت دستیابی و افشای آن‌ها و... تخلف محسوب می‌شود و قانون برای هرکدام، مجازاتی تعیین کرده است.[1]

تبصره «تک‌ماده»

اگر دانش‌آموزی از مجموع دروس نهایی دورهٔ دوم متوسطه در ۴ عنوان درسی، نمرهٔ ۷ کسب کند؛ یعنی در این چهار درس حد نصاب نمرهٔ قبولی را به دست نیاورد، در صورتی که معدل کل وی کمتر از ۱۰ نباشد، می‌تواند از تبصره یا همان تک ماده استفاده کند و از دورهٔ متوسطهٔ دوم فارغ التحصیل شود.

توصیه‌های لازم

۱-یاد خداوند آرام بخش دلهاست، کمک گرفتن از او و تلاوت آیاتی چند از قرآن کریم می‌تواند آرامش را به شما هدیه دهد .
۲-پاسخ برگ‌ها شخصی‌سازی می‌شوند و دارای رمزینه (بارکد) مخصوص شما بوده و برای تصحیح الکترونیکی اسکن می‌شوند . از مخدوش نمودن بارکد، علامتگذاری و نوشتن در سربرگ‌ها، تا نمودن، مچاله نمودن، پاره یا مرطوب کردن آن اکیداً خودداری کنید.

۱ـ جهت اطلاع از تمامی تخلفات و مجازات‌های مربوط می‌توانید به قانون رسیدگی به تخلفات و جرائم در آزمون‌های سراسری،مصوب ۱۳۸۴/۰۷/۰۶ مجلس شورای اسلامی و بخشنامه شمول قانون مذکور به آزمون‌های نهایی به شماره ۴۰۰/۱۴۰ تاریخ ۱۴۰۲/۰۲/۲۸ در پایگاه اطلاع رسانی مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش به آدرس Aee.medu.gov.ir مراجعه فرمایید.

۳-در آزمون سعی کنید سؤالات را با دقت بخوانید و زیر قسمت‌های مهم سؤال خط بکشید. مثلاً آیا سؤال، سرعت را بر اساس کیلومتر بر ساعت می‌خواهد یا متر بر ثانیه.
۴-در حین آزمون اگر متوجه شدید قادر به پاسخ دادن به سؤالی نیستید، بهتر است به سراغ سؤالات بعدی بروید تا زمان را ازدست ندهید.
۵-اگر سؤال، وقت‌گیر بود؛ در کنار آن (در برگهٔ سؤالات) علامت ضربدر بزنید و ابتدا سؤال‌هایی را که برایتان آسان هستند، پاسخ دهید و بعد بر روی سؤال وقت‌گیر تمرکز کنید.
۶-سعی کنید پاسخ‌نامه، تمیز و خوانا باشد تا به علت بدخطی و نامنظم بودن، تصحیح‌کننده، پاسخ شما را اشتباه تشخیص ندهد.
۷-در پاسخ به سؤالات، از روشهای موجود در کتاب درسی به طور کامل و دقیق استفاده کنید و از به کارگیری روش‌های تستی و کنکوری بپرهیزید.
۸-در سؤالات محاسباتی، دورِ جواب آخر خط بکشید.
۹-در پایان آزمون پاسخ‌های خود را دوباره بررسی کنید و برای ترک جلسهٔ امتحان، عجله نکنید.
۱۰-اگر در جلسه امتحان دچار آشفتگی و اضطراب شدید، از تکنیک‌های وقفهٔ آزمون استفاده کنید و برای چند دقیقه آزمون را رها کنید و کارهای زیر را انجام دهید:
» وضعیت نشستن خود را اصلاح کنید، چند ثانیه‌ای کف پاهای خود را کاملاً بر روی زمین قرار دهید وسعی کنید ستون فقرات خود را در وضعیت عمودی و صاف نگه دارید.
» نفس عمیق بکشید، سپس چند ثانیه نفس خود را نگه دارید و بعد به طور کامل، آرام بیرون دهید و تا سه بار تکرار کنید.
۱۱-توجه داشته باشید که نگاه کردن به دیگر دانش‌آموزان و نحوهٔ عملکرد آنان (همانند سریعتر یا کندتر نوشتن آنان) می‌تواند موجب اضطراب در حین امتحان شود. بنابراین تمام توجه خود را بر برگه امتحانی خود متمرکز کنید تا آرامش بیشتری داشته باشید.
۱۲-حتماً وقت را در نظر بگیرید و زمان آزمون را مدیریت کنید.
۱۳-در امتحانات تشریحی قبل از پاسخ دادن به سؤالات با دقت فکر کنید. به این منظور:
» ابتدا نکات مهمی را که راجع به سؤالات به ذهنتان می‌رسد، در چرک‌نویس یادداشت کنید.
» این نکات را به ترتیب شماره‌گذاری کنید، سپس پاسخ‌ها را تنظیم و پاک‌نویس کنید.
۱۴-در پاسخ دادن به سؤالات از خودکار مشکی یا آبی (ترجیحاً خودکار مشکی) استفاده کنید. شکل‌ها را با دقت رسم کنید تا تصحیح‌کنندهٔ پاسخ برگ شما بتواند به سهولت آنها را بخواند.
۱۵-آوردن هرگونه برگه به عنوان چرکنویس یا یادداشت در جلسهٔ آزمون ممنوع است. حوزهٔ امتحانی این موارد را در اختیار شما قرار خواهد داد.
۱۶-با توجه به تصحیح اوراق آزمون نهایی بر اساس راهنمای تصحیح، سعی کنید تا مطالب را مطابق با کتاب درسی یاد بگیرید و از پاسخ دهی به سوالات بر اساس روشهای تستی و کنکوری خودداری نمایید.
۱۷-برخی از دانش‌آموزان به دلیل نبودن دروس عمومی در کنکور سراسری، مطالعه این دروس برای امتحان نهایی را به هفته‌های پایانی و منتهی به آزمون نهایی موکول می‌کنند که این روش به دلیل عدم فرصت کافی برا ی مطالعه مفهومی و شرکت در آزمون‌های تشریحی اشتباه می‌باشد.

۱۸-فاصله زمانی بین هر درس در برنامه آزمون نهایی بر اساس حجم و دشواری مطالب لحاظ خواهد شد، اما تعویق مطالعه و کسب آمادگی برای آزمون نهایی به شب امتحان یا روزهای پایانی توصیه نمی‌گردد.
۱۹-در آزمون نهایی صرفاً پاسخ نهایی مد نظر نیست و هر قسمت از پاسخ یک سؤال، دارای نمره خاصی است. بنابراین به سؤالات پاسخ کامل دهید و از خلاصه نوشتن پرهیز نمایید.
۲۰-اما تا چه اندازه شما به صورت مفهومی درس می‌خوانید؟

» برای رسیدن به پاسخ این سوال، مواردی را که در حین مطالعه رعایت می‌کنید را با علامت ستاره (*) مشخص نمایید.
» هر جمله را با دقت و برای درک مفاهیم و اهداف آن می‌خوانم و کلمات کلیدی را پیدا و برجسته می‌کنم.
» برای درک بیشتر مفاهیم درسی مثال اضافه می‌زنم.
» مطالب درسی جدید را به آموخته‌های قبلی ربط می‌دهم.
» تفاوت‌ها و تشابه‌های بین موضوعات را تعیین می‌کنم.
» از یادداشت برداری و خلاصه نویسی استفاده می‌کنم.
» مطالب درسی را به زبان خودم بیان می‌کنم.
» با استفاده از شکل و نمودار مطالب مهم درسی را طبقه بندی می‌کنم.
» خودم را به جای طراح می گذارم و از آن مطالب سؤال طراح می‌کنم.

۲۱-حضور و غیاب به صورت الکترونیکی انجام می شود و در صورت تأخیر، برای دانش‌آموز غیبت ثبت خواهد شد.
۲۲-بیشترین تعداد غائبین در آزمون نهایی معمولاً مربوط به اولین آزمون است و علت آن تأخیر در رسیدن به حوزه به دلیل عدم اطلاع از آدرس دقیق آن است. لذا قبل از اولین آزمون حتماً یک بار به محل حوزه برگزاری آزمون مراجعه نمایید.
۲۳-پس از استقرار در صندلی، حتماً شماره کارت ورود به جلسه، شماره صندلی و شماره درج شده بر روی تمامی برگه‌های پاسخ برگ را با یکدیگر مطابقت دهید.
۲۴-پس از توزیع سؤالات، تعداد صفحات و تعداد سؤالات دریافتی و رشته – درس آزمون را کنترل تا برگه سؤالی را کم یا برگه سوالات رشته‌های دیگر را اشتباها دریافت نکرده باشید.
۲۵-چنانچه به هر دلیلی فضای کافی برای پاسخ‌گویی نداشتید و یا مشکلی برای پاسخ برگ ایجاد شد و نیاز به پاسخ برگ اضافی و یا تعویض پاسخ برگ داشتید؛ مراتب را سریعاً به مسئولین حوزه اطلاع دهید تا نسبت به ارائه پاسخ برگ اضافی مخصوص و شخصی سازی شده، اقدام لازم صورت پذیرد (این موضوع در صورتجلسه اجرای آزمون ثبت می شود). به هیچ عنوان از پشت پاسخ‌برگ‌ها برای پاسخ‌گویی استفاده ننمایید.

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی ابتدایی و متوسطه نظری

عملی راهنمای ارزشیابی

سال تحصیلی ۱۴۰۴-۱۴۰۳

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

فارسی (۲)

۱۱۱۲۰۱

دوره دوم متوسطه/ پایه یازدهم نظری

ادبیات و علوم انسانی | علوم و معارف اسلامی | ریاضی فیزیک | علوم تجربی

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

جدول هدف ـ محتوا و ارزشیابی کتاب درسی فارسی ۲، سال تحصیلی ۱۴۰۴-۱۴۰۳

پرسش‌های اساسی

۱- ادبیات تعلیمی چیست و چه ویژگی‌هایی دارد؟
۲- قلمروهای سه گانهٔ زبانی، ادبی و فکری چگونه می‌توانند به درک بهتر متون کمک کنند؟
۳- ادبیات پایداری چیست و چه ویژگی‌هایی دارد؟
۴- ادبیات غنایی چیست و چه ویژگی‌هایی دارد؟
۵- زندگی‌نامه، حسب حال و خاطره‌نگاشت‌ها چه ویژگی‌هایی دارند؟
۶- ادبیات انقلاب اسلامی چیست و چه ویژگی‌هایی دارد؟
۷- ادبیات حماسی چیست و چه ویژگی‌هایی دارد؟
۸- ادبیات داستانی چیست و چه ویژگی‌هایی دارد؟
۹- ادبیات جهان چیست و مطالعهٔ آن چه فایده‌هایی دارد؟
۱۰- تحمیدیه‌ها و مناجات‌ها چه جایگاهی در ادبیات دارند؟

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان فصل (محتوا)	سطوح شناختی[1]						
			دانشی			فرایندی			
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تحلیل
آشنایی با یکی از گونه‌های ادبی (ادبیات تعلیمی به عنوان یکی از منابع حکمت آفرین) و متون و مفاهیم مربوط به آن	معنای واژگان و ترکیب‌های جدید متن را بیان می‌کند.	فصل یکم: ادبیات تعلیمی	*				*		
	املای صحیح واژه‌ها در بافتار متن را شناسایی می‌کند.			*			*		
	پیام‌های آموزشی و اخلاقی متون معاصر و کهن را شرح می‌دهد.				*		*		
	آموزه‌های درس را در قلمرو زبانی (دستور، واژه و املا) بررسی و تحلیل می‌کند.				*				*
	آموزه‌های درس را در قلمرو ادبی (آرایه‌های ادبی و تاریخ ادبیات) بررسی و تحلیل می‌کند.				*				*
	آموزه‌های درس را در قلمرو فکری (متن کاوی، درک و دریافت مفهوم جمله‌ها و مضمون یابی) بررسی و تحلیل می‌کند.				*				*
	شعرهای بخش «شعرخوانی» را به خاطر می‌آورد.		*			*			
آشنایی با یکی از گونه‌های ادبی (ادبیات پایداری یا ادب مقاومت) و متون و مفاهیم مربوط به آن ایجاد علاقه نسبت به فرهنگ محلی و فولکلور و آثار ادبی و زبانی منطقه‌ای	معنای واژگان و ترکیب‌های جدید متن را بیان می‌کند.	فصل دوم: ادبیات پایداری	*				*		
	املای صحیح واژه‌ها در بافتار متن را شناسایی می‌کند.			*			*		
	پیام‌های آموزشی، دینی و فرهنگی متون را شرح می‌دهد.				*		*		
	آموزه‌های درس را در قلمرو زبانی (دستور، واژه و املا) بررسی و تحلیل می‌کند.				*				*
	آموزه‌های درس را در قلمرو ادبی (آرایه‌های ادبی و تاریخ ادبیات) بررسی و تحلیل می‌کند.				*				*
	آموزه‌های درس را در قلمرو فکری (متن کاوی، درک و دریافت مفهوم جمله‌ها و مضمون یابی) بررسی و تحلیل می‌کند.				*				*

۱ـ در هدف‌گذاری بالاترین سطح عملکرد در نظر گرفته شده است ولی این وضعیت نافی طراحی پرسش از سطوح پایین‌تر عملکردی نیست و طراح می‌تواند در سطوح پایین تر نیز پرسش طراحی کند.

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان فصل (محتوا)	سطوح شناختی[1]						
			دانشی			فرایندی			
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تحلیل
آشنایی با یکی از گونه‌های ادبی (ادبیات غنایی) و متون و مفاهیم مربوط به آن	معنای واژگان و ترکیب‌های جدید متن را بیان می‌دهد.	فصل سوم: ادبیات غنایی	*				*		
	املای صحیح واژه‌ها در بافتار متن را شناسایی می‌کند.			*			*		
	پیام‌های آموزشی، دینی و عرفانی متون معاصر و کهن را شرح می‌دهد.				*		*		
	آموزه‌های درس را در قلمرو زبانی (دستور، واژه و املا) بررسی و تحلیل می‌کند.				*				*
	آموزه‌های درس را در قلمرو ادبی (آرایه‌های ادبی و تاریخ ادبیات) بررسی و تحلیل می‌کند.				*				*
	آموزه‌های درس را در قلمرو فکری (متن کاوی، درک و دریافت مفهوم جمله‌ها و مضمون یابی) بررسی و تحلیل می‌کند.				*				*
	شعرهای بخش «شعرخوانی» را به خاطر می‌آورد.		*			*			
آشنایی با گونه‌های ادبی زندگی‌نامه، حسب حال و خاطره‌نگاشت و متون مربوط به آن	معنای واژگان و ترکیب‌های جدید متن را بیان می‌کند.	فصل چهارم: ادبیات سفر و زندگی	*				*		
	املای صحیح واژه‌ها در بافتار متن را شناسایی می‌کند.			*			*		
	پیام‌های آموزشی، اخلاقی و تربیتی متون معاصر و کهن را شرح می‌دهد.				*		*		
	آموزه‌های درس را در قلمرو زبانی (دستور، واژه و املا) بررسی و تحلیل می‌کند.				*				*
	آموزه‌های درس را در قلمرو ادبی (آرایه‌های ادبی و تاریخ ادبیات) بررسی و تحلیل می‌کند.				*				*
	آموزه‌های درس را در قلمرو فکری (متن کاوی، درک و دریافت مفهوم جمله‌ها و مضمون یابی) بررسی و تحلیل می‌کند.				*				*

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان فصل (محتوا)	سطوح شناختی[1]						
			دانشی			فرایندی			
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تحلیل
آشنایی با یکی از گونه‌های ادبی (ادبیات انقلاب اسلامی) و متون و مفاهیم مربوط به آن ایجاد نگرش مثبت نسبت به ارزش‌های انقلابی و اسلامی و تقویت رفتارهای میهن دوستانه	معنای واژگان و ترکیب‌های جدید متن را بیان می‌دهد.	فصل پنجم: ادبیات انقلاب اسلامی	*				*		
	املای صحیح واژه‌ها در بافتار متن را شناسایی می‌کند.			*			*		
	پیام‌های آموزشی، ارزشی و اخلاقی متون معاصر را شرح می‌دهد.				*		*		
	آموزه‌های درس را در قلمرو زبانی (دستور، واژه و املا) بررسی و تحلیل می‌کند.				*				*
	آموزه‌های درس را در قلمرو ادبی (آرایه‌های ادبی و تاریخ ادبیات) بررسی و تحلیل می‌کند.				*				*
	آموزه‌های درس را در قلمرو فکری (متن کاوی، درک و دریافت مفهوم جمله‌ها و مضمون یابی) بررسی و تحلیل می‌کند.				*				*
	شعرهای بخش «شعرخوانی» را به خاطر می‌آورد.		*			*			
آشنایی با یکی از گونه‌های ادبی (ادبیات حماسی) و متون و مفاهیم مربوط به آن تقویت روحیه ایثار و مبارزه و رفتارهای میهن دوستانه و نگرش مثبت نسبت به ارزش‌های دلاورانه ایجاد علاقه نسبت به فرهنگ محلی و فولکلور و آثار ادبی و زبانی منطقه‌ای	معنای واژگان و ترکیب‌های جدید متن را بیان می‌کند.	فصل ششم: ادبیات حماسی	*				*		
	املای صحیح واژه‌ها در بافتار متن را شناسایی می‌کند.			*			*		
	پیام‌های آموزشی متون معاصر و کهن را شرح می‌دهد.				*		*		
	آموزه‌های درس را در قلمرو زبانی (دستور، واژه و املا) بررسی و تحلیل می‌کند.				*				*
	آموزه‌های درس را در قلمرو ادبی (آرایه‌های ادبی و تاریخ ادبیات) بررسی و تحلیل می‌کند.				*				*
	آموزه‌های درس را در قلمرو فکری (متن کاوی، درک و دریافت مفهوم جمله‌ها و مضمون یابی) بررسی و تحلیل می‌کند.				*				*
	شعرهای بخش «شعرخوانی» را به خاطر می‌آورد.		*			*			

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان فصل (محتوا)	سطوح شناختی[1]						
			دانشی			فرایندی			
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تحلیل
آشنایی با یکی از گونه‌های ادبی (ادبیات داستانی) و متون و مفاهیم مربوط به آن	معنای واژگان و ترکیب‌های جدید متن را بیان می‌دهد.	فصل هفتم: ادبیات داستانی	*				*		
	املای صحیح واژه‌ها در بافتار متن را شناسایی می‌کند.			*			*		
	پیام‌های آموزشی متون معاصر و کهن را شرح می‌دهد.			*			*		
	تمثیل و عناصر داستان را در متون کهن و معاصر شناسایی می‌کند.				*		*		
	آموزه‌های درس را در قلمرو زبانی (دستور، واژه و املا) بررسی و تحلیل می‌کند.				*				*
	آموزه‌های درس را در قلمرو ادبی (آرایه‌های ادبی و تاریخ ادبیات) بررسی و تحلیل می‌کند.				*				*
	آموزه‌های درس را در قلمرو فکری (متن کاوی، درک و دریافت مفهوم جمله‌ها و مضمون یابی) بررسی و تحلیل می‌کند.				*				*
آشنایی با ادبیات جهان و متون مربوط به آن آشنایی با افکار مشاهیر، اندیشه‌های ملل و آثار برجسته و شخصیت‌های مشهور ادبیات جهان مطالعهٔ تطبیقی آثار ادبی ایران و سنجش محتوای آنها با نمونه آثار جهان	معنای واژگان و ترکیب‌های جدید متن را بیان می‌کند.	فصل هشتم: ادبیات جهان	*				*		
	املای صحیح واژه‌ها در بافتار متن را شناسایی می‌کند.			*			*		
	پیام‌های آموزشی، ارزشی و اخلاقی متون ادبیات جهان را شرح می‌دهد.				*		*		
	آموزه‌های درس را در قلمرو زبانی (دستور، واژه و املا) بررسی و تحلیل می‌کند.				*				*
	آموزه‌های درس را در قلمرو ادبی (آرایه‌های ادبی و تاریخ ادبیات) بررسی و تحلیل می‌کند.				*				*
	آموزه‌های درس را در قلمرو فکری (متن کاوی، درک و دریافت مفهوم جمله‌ها و مضمون یابی) بررسی و تحلیل می‌کند.				*				*

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان فصل (محتوا)	سطوح شناختی[1]						
			دانشی			فرایندی			
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تحلیل
آشنایی با ادبیات تحمیدیه و مناجات و متون و مفاهیم مربوط به آن تقویت علاقه و برقراری ارتباط صمیمانه و عاطفی با کردگار	معنای واژگان و ترکیب‌های جدید متن را بیان می‌دهد.	ستایش و نیایش	*				*		
	املای صحیح واژه‌ها در بافتار متن را شناسایی می‌کند.			*			*		
	پیام‌های آموزشی، ارزشی و اخلاقی متون ستایش و نیایش را شرح می‌دهد.				*		*		

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

ملاحظات:

ـ معنای واژه‌ها و پرسش‌های دستور در «بافت متن» پرسیده شود.
ـ در املای واژه‌ها «تشدید» اهمیت املایی ندارد.
ـ گسسته یا پیوسته‌نویسی واژه‌هایی که ساخت ترکیبی دارند (مانند کتاب‌خانه یا کتابخانه)، یکسان است و اهمیت املایی ندارد.
ـ پرسش‌های مباحث دستوری و آرایه‌های ادبی فقط از متن درس‌های کتاب طراحی شود. از روان‌خوانی‌ها، شعرخوانیها و گنج حکمت‌ها پرسش دستور و آرایه ادبی طراحی نشود.
ـ پرسش‌های مرتبط با بخش حفظ شعر در نوبت دی‌ماه به شعرخوانی‌های «زاغ و کبک» و «آفتاب حسن» و در نوبت خردادماه و شهریورماه به شعرخوانی‌های «صبح بی تو» و «وطن» اختصاص یابد.
ـ در حفظ شعر، جای خالی به یک مصراع یا یک بیت اختصاص یابد و صرفاً یک واژه مدنظر نباشد.
- روان‌خوانی‌ها، شعرخوانی‌ها و گنج حکمت‌ها با هدف پرورش مهارت خواندن، ایجاد نشاط، آشنایی با متون مختلف و مهم‌تر از همه پرورش فرهنگ مطالعه وکتاب‌خوانی در ساختار کتاب گنجانده شده‌اند؛ لذا در ارزشیابی از این متون صرفاً به معنا و املای واژگان و قلمرو فکری آنها بسنده شود.
ـ پرسش‌های آزمون نوبت دی‌ماه بر مبنای «ستایش ۰/۵ نمره، فصل اول ۵ نمره، فصل دوم ۴/۵ نمره، فصل سوم ۵ نمره و فصل چهارم ۵ نمره» طراحی شود.
ـ پرسش‌های آزمون نوبت دوم و شهریورماه بر مبنای «ستایش و نیایش ۰/۵ نمره، فصل اول ۲/۵ نمره، فصل دوم ۲/۲۵ نمره، فصل سوم ۲/۵ نمره، فصل چهارم ۲/۵ نمره، فصل پنجم ۲/۵ نمره، فصل ششم ۲/۵ نمره، فصل هفتم ۲/۵ نمره و فصل هشتم ۲/۲۵ نمره» طراحی شود.
ـ پرسش‌های آزمون نوبت دوم و شهریور از کل کتاب به نسبت ۱۰ نمره (نوبت اول) و ۱۰ نمره (نوبت دوم) طراحی شود.
- بارم هر فصل می‌تواند حداکثر تا ۰/۵ نمره نسبت به بارم‌بندی جدول تغییر کند.
- آزمون های تمامی نوبت‌ها بر مبنای درصد سطوح عملکردی جدول صفحه بعد طراحی شود:

ردیف	قلمروها	موضوع‌ها	نمره	درصد سطوح عملکردی
۱	زبانی (۷ نمره)	معنی واژه	۱	یادآوردن ۲۰ـ۱۵ درصد فهمیدن ۴۰ـ۳۵ درصد کاربستن ۳۰ـ۲۵ درصد تحلیل ۲۰ـ۱۵ درصد
		املای واژه	۲	
		دستور	۴	
۲	ادبی (۵ نمره)	آرایه‌های ادبی	۳	
		تاریخ ادبیات	۱	
		حفظ شعر	۱	
۳	فکری (۸ نمره)	درک مطلب	۴	
		مفهوم و معنی نثر	۲	
		معنی و مفهوم نظم	۲	
جمع نمره			۲۰	۱۰۰

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی ابتدایی و متوسطه نظری

عملی رشته‌های انسانی

سال تحصیلی ۱۴۰۴-۱۴۰۳

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

۱۱۱۲۰۳

علوم و فنون ادبی (۲)

دوره دوم متوسطه/ پایه یازدهم نظری

ادبیات و علوم انسانی | علوم و معارف اسلامی | ریاضی فیزیک | علوم تجربی

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

جدول هدف ـ محتوا و ارزشیابی کتاب درسی علوم و فنون ادبی (۲)

پرسش‌های اساسی

» چه عاملی باعث تغییر سبک از خراسانی به عراقی شد؟
» سبک عراقی چه ویژگی‌هایی دارد؟
» حمله مغول و حکومت ایلخانان و یورش تیمور و حکومت تیموریان بر محتوای آثار قرن هفتم، هشتم و نهم چه تأثیری گذاشتند؟
» منظور از وزن و آهنگ در شعر چیست؟
» چگونه می‌توان وزن یک شعر را به دست آورد؟
» کلام عادی و ادبی چه تفاوت‌هایی دارند؟
» آرایه تشبیه چیست؟
» ارکان تشبیه کدامند؟
» ویژگی‌های سبک عراقی در قلمروهای سه گانه زبانی، ادبی و فکری چیست؟
» چگونه می‌توان وزن یک شعر را به دست آورد؟
» پایه‌های آوایی همسان چه ویژگی‌هایی دارند؟
» مجاز چیست؟
» قرینه و علاقه‌های مجاز کدامند؟
» وضعیت تاریخی، سیاسی و اجتماعی قرن دهم و یازدهم چه تأثیری بر تاریخ ادبیات فارسی آن دوره داشتند؟
» چهره‌های ادبی معروف قرن دهم و یازدهم چه کسانی بودند؟
» چگونه می‌توان وزن یک شعر را به دست آورد؟
» پایه‌های آوایی همسان چه ویژگی‌هایی دارند؟
» استعاره چیست و انواع آن کدامند؟
» هندی در قلمروهای سه‌گانه زبانی، ادبی و فکری چیست؟
» چهره‌های ادبی معروف سبک هندی چه کسانی بودند؟
» چگونه می‌توان وزن یک شعر را به دست آورد؟
» پایه‌های آوایی همسان دولختی چه ویژگی‌هایی دارند؟
» کنایه چیست؟

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

کلی	اهداف جزئی	عنوان فصل (محتوا)	سطوح شناختی[1]						
			دانشی			فرایندی			
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تحلیل
آشنایی با تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های هفتم، هشتم و نهم	عوامل مؤثر در تغییر سبک از خراسانی به عراقی را بیان می‌کند.	درس اول: تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های هفتم، هشتم و نهم	*			*			
	دلیل نام‌گذاری سبک عراقی را بیان می‌کند.		*			*			
	ویژگی‌های سبکی شعر دورهٔ اول (خراسانی) را بیان می‌کند.		*			*			
	تأثیرات فرهنگی، ادبی و اجتماعی حملهٔ مغول را بیان می‌کند.		*			*			
	وضعیت زبان و ادبیات فارسی پس از حملهٔ مغول و حکومت ایلخانان را بیان می‌کند.		*			*			
	برخی از شاعران و نویسندگان معروف قرن هفتم، هشتم و نهم و آثار آن‌ها را نام می‌برد.		*			*			
	لفظ، قالب و محتوای آثار شاعران و نویسندگان مشهور این دوره (قرن‌های ۷ و ۸ و ۹) را طبقه بندی می‌کند.			*			*		
	جریان‌های نثرنویسی قرن‌های ۷ و ۸ و ۹ (ساده نویسی و پیچیده‌نویسی) را بیان می‌کند.		*			*			
	شعر سبک خراسانی و عراقی را از همدیگر تمیز می‌دهد.				*				*
	حوزه‌های جدید زبان فارسی را بیان می‌کند.		*			*			
	علت کسادی قصیده و رونق غزل را درک و تحلیل می‌کند.			*					*
	پیامدهای یورش تیمور و حکومت تیموریان در ایران را بیان می‌کند.		*			*			
	وضعیت فرهنگ، ادب و هنر در زمان حکومت تیمور و جانشینانش را بیان می‌کند.		*			*			

۱ـ در هدف‌گذاری بالاترین سطح عملکرد در نظر گرفته شده است ولی این وضعیت نافی طراحی پرسش از سطوح پایین‌تر عملکردی نیست و طراح می‌تواند در سطوح پایین تر نیز پرسش طراحی کند.

کلی	اهداف جزئی	عنوان فصل (محتوا)	سطوح شناختی[1]						
			دانشی			فرایندی			
			اولیه	مفهومی	رونوی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تحلیل
آشنایی با پایه‌های آوایی	مفهوم وزن و آهنگ در شعر و موسیقی حاصل از تناوب و تکرار آن را درک می‌کند.	درس دوم: پایه‌های آوایی		*			*		
	مفهوم پایه‌ها و پاره‌های آوایی در شعر را درک می‌کند.			*			*		
	مفهوم برش‌های آوایی و پایه و رکن را درک می‌کند.			*			*		
	مرز بین پایه‌های آوایی یا ارکان آن را تمیز می‌دهد.				*			*	
	شعر را درست می‌خواند و آن را به برش‌های آوایی تقسیم می‌کند.				*			*	
	از دریافت موسیقی و آهنگ شعر لذت می‌برد.		*					*	
	ابیات مختلف را از نظر وزن و قافیه مقایسه می‌کند.				*				*
آشنایی با تشبیه	کلام عادی و ادبی را از همدیگر تمیز می‌دهد.	درس سوم: تشبیه		*			*		
	تشبیه و ارکان (پایه‌های) آن را درک می‌کند.			*			*		
	تشبیه و ارکان آن را در متون مختلف شناسایی می‌کند.				*			*	
	انواع تشبیه (گسترده و فشرده) را در نمونه‌های مختلف تشخیص می‌دهد.				*			*	
	درباره زیبایی‌های ادبی حاصل از کاربرد تشبیه در متن اظهار نظر می‌کند.				*				*
آشنایی با سبک‌شناسی قرن‌های هفتم، هشتم و نهم (سبک عراقی)	ویژگی‌های سبک عراقی (شعر و نثر) را در سه قلمرو ادبی، زبانی و فکری بیان می‌کند.	درس چهارم: سبک‌شناسی قرن‌های هفتم، هشتم و نهم (سبک عراقی)	*				*		
	شعر سبک خراسانی و عراقی را از همدیگر تمیز می‌دهد.				*				*
	ویژگی‌های شعر سبک عراقی و خراسانی را با همدیگر مقایسه می‌کند.				*				*
	ویژگی‌های سبک عراقی را در متون مختلف بررسی می‌کند.				*				*
	نسبت به تحولات ادبی ایران و دلایل آن علاقه مند است.		*					*	

کلی	اهداف جزئی	عنوان فصل (محتوا)	سطوح شناختی[1]						
			دانشی			فرایندی			
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تحلیل
آشنایی با پایه‌های آوایی همسان (۱)	مفهوم پایه‌های آوایی همسان را درک می‌کند.	درس پنجم: پایه‌های آوایی همسان (۱)		*			*		
	مفهوم وزن‌واژه و خوشه‌های آوایی را درک می‌کند			*			*		
	شعر را به خوشه‌های هجایی منظم تقسیم می‌کند.				*			*	
	مفهوم وزن‌واژه‌های عروضی را درک می‌کند.			*			*		
	آهنگ وزن‌واژه‌های مختلف را از طریق خوانش صحیح استخراج می‌کند.				*			*	
	پایه‌های آوایی همسان را در ابیات مختلف استخراج می‌کند.				*			*	
آشنایی با مجاز	مفهوم مجاز و حقیقت را درک می‌کند.	درس ششم: مجاز		*			*		
	مفهوم علاقه (پیوند) و قرینه را درک می‌کند.			*			*		
	تفاوت معنای حقیقی و غیرحقیقی (مجازی) را درمی‌یابد.			*			*		
	مجاز، علاقه و قرینه آن را در متون مختلف شناسایی می‌کند.				*			*	
	درباره زیبایی‌های ادبی حاصل از کاربرد مجاز در متن اظهار نظر می‌کند.				*				*
آشنایی با تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های دهم و یازدهم	تاریخ ادبیات فارسی را در قرن دهم و یازدهم بیان می‌کند.	درس هفتم: تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های دهم و یازدهم	*				*		
	وضعیت تاریخی، سیاسی و اجتماعی قرن دهم و یازدهم را بیان می‌کند.		*			*			
	جایگاه زبان فارسی در دوران صفویه را بیان می‌کند.		*			*			
	برخی از شاعران و نویسندگان معروف قرن دهم و یازدهم را نام می‌برد.		*			*			
	لفظ، قالب و محتوای آثار شاعران و نویسندگان مشهور قرن دهم و یازدهم را طبقه‌بندی می‌کند.			*			*		

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

کلی	اهداف جزئی	عنوان فصل (محتوا)	سطوح شناختی[1]						
			دانشی			فرایندی			
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تحلیل
آشنایی با پایه‌های آوایی همسان (۲)	در ابیات گوناگون، وزن واژه‌های مستفعلن، فعولن، مفتعلن و فعلاتن را شناسایی می‌کند.	درس هشتم: پایه‌های آوایی همسان (۲)			*			*	
	بیت‌های مختلف را بر اساس پایه‌های آوایی تفکیک می‌کند.				*			*	
آشنایی با استعاره	مفهوم استعاره را درک می‌کند.	درس نهم: استعاره		*			*		
	ارتباط استعاره با مجاز و تشبیه را درک می‌کند.			*			*		
	انواع استعاره (مصرحه، مکنیه، مکنیه از نوع تشخیص) را در متون مختلف شناسایی می‌کند.				*			*	
	درباره زیبایی‌های ادبی حاصل از کاربرد استعاره در متن اظهار نظر می‌کند.				*				*
	مجاز، تشبیه و استعاره را از همدیگر تمیز می‌دهد.			*					*
آشنایی با سبک‌شناسی قرن‌های دهم و یازدهم (سبک هندی)	ویژگی‌های سبکی هندی (شعر و نثر) را در سه قلمرو ادبی، زبانی و فکری بیان می‌کند.	درس دهم: سبک‌شناسی قرن‌های دهم و یازدهم (سبک هندی)	*				*		
	ویژگی‌های سبک هندی را در متون مختلف شناسایی و بررسی می‌کند.				*				*
	برخی از شاعران و نویسندگان معروف سبک هندی و آثار آنها را نام می‌برد.		*			*			
	لفظ، قالب و محتوای آثار شاعران و نویسندگان مشهور سبک هندی را طبقه بندی می‌کند.			*			*		
	ویژگی‌های شعر سبک عراقی و هندی را با همدیگر مقایسه می‌کند.				*				*

کلی	اهداف جزئی	عنوان فصل (محتوا)	سطوح شناختی[1]						
			دانشی			فرایندی			
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تحلیل
آشنایی با پایه‌های آوایی همسان دولختی (دوری)	مفهوم پایه‌های آوایی همسان دولختی (دوری) را درک می‌کند.	درس یازدهم: پایه‌های آوایی همسان دولختی		*			*		
	آرایش پایه‌های آوایی همسان دولختی را از پایه‌های آوایی همسان تک پایه‌ای تمیز می‌دهد.				*			*	
	وزن ابیات با پایه‌های آوایی همسان دولختی را استخراج می‌کند.				*			*	
	اوزان همسان دولختی را از دیگر اوزان تمیز می‌دهد.				*				*
آشنایی با کنایه	مفهوم کنایه را درک می‌کند.	درس دوازدهم: کنایه		*			*		
	کنایه را در متون مختلف شناسایی می‌کند.				*			*	
	مفهوم کنایه را از مجاز تمیز می‌دهد.			*					*
	مفهوم کنایه را از استعاره تمیز می‌دهد.			*					*

ملاحظات:

- در نمره‌گذاری پرسشهای هر فصل، به تنوع موضوعی و تعداد درس‌ها توجه شود.
- پرسش‌های بخش نقد و تحلیل نظم و نثر، بر اساس ساختار ارائه شده در بخش تحلیل فصل تنظیم شود.
- پرسش‌های آزمون نوبت دوم و شهریور از کل کتاب به نسبت ۱۰ نمره (نوبت اول) و ۱۰ نمره (نوبت دوم) طراحی شود.
- بارم بندی پرسش‌ها و درصد سطوح عملکردی آزمون نهایی علوم و فنون ادبی بر اساس جدول زیر است:

ردیف	موضوع	نمره	درصد سطوح عملکردی
۱	تاریخ ادبیات سبک شناسی	۴	یادآوردن ۲۰-۱۵ درصد فهمیدن ۳۵-۳۰ درصد کاربستن ۳۵-۳۰ درصد تحلیل ۲۰-۱۵ درصد
۲	موسیقی شعر	۶	
۳	زیبایی شناسی	۶	
۴	نقد و تحلیل نظم و نثر	۴	
جمع		۲۰	۱۰۰

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی ابتدایی و متوسطه نظری

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

دین و زندگی(۲)

۱۱۱۲۰۴

دوره دوم متوسطه/ پایه یازدهم نظری

ادبیات و علوم انسانی | علوم و معارف اسلامی | ریاضی فیزیک | علوم تجربی

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

جدول هدف ـ محتوا و ارزشیابی کتاب درسی دین و زندگی (۲)

پرسش‌های اساسی

» نیازهای انسان چند دسته اند و نیازهای برتر انسان کدامند؟
» پاسخ به سؤالات اساسی انسان‌ها باید چه ویژگی‌هایی داشته باشد؟
» شیوه هدایت خداوند برای هر یک از مخلوقات چگونه است؟
» شیوه هدایت خداوند برای انسان‌ها چگونه است؟
» فطرت چیست و انسان‌ها چه ویژگی‌های فطری مشترکی دارند؟
» چرا خداوند پیامبران متعددی فرستاده است؟
» عوامل ختم نبوت کدامند؟
» عوامل پویایی و روزآمد بودن دین اسلام چیست؟
» وظیفه پیروان ادیان گذشته در زمان ختم نبوت چیست؟
» معجزه چیست ؟
» معجزه آخرین پیامبر الهی باید چه ویژگی‌هایی داشته باشد؟
» اعجاز لفظی و محتوایی قرآن به چه معناست؟
» وجوه مختلف اعجاز محتوایی قرآن کدامند؟
» سه مسئولیتی که از سوی خداوند بر عهده پیامبر ﷺ گذاشته شده بود، کدام بودند؟
» سه مورد از دلایل ضرورت تشکیل حکومت اسلامی کدام است؟
» چه برنامه‌ها و اقداماتی برای ایجاد وحدت میان مسلمانان در دنیای امروز لازم است؟
» بعد از رحلت رسول اکرم ﷺ، کدام یک از مسئولیت‌های سه گانه ایشان تداوم می یابد؟
» چه آیات و روایاتی در تأیید جانشینی حضرت علی علیه‌السلام وجود دارد؟
» چه آیه ای از قرآن کریم بر عصمت امامان اشاره دارد؟
» روش رهبری پیامبر ﷺ در عرصه‌های مختلف چگونه بود؟
» پیامبر ﷺ چه توصیفاتی در خصوص شخصیت حضرت علی علیه‌السلام داشتند؟
» مصادیقی از جایگاه علمی حضرت علی علیه‌السلام بیان شود
» عدالت طلبی حضرت علی علیه‌السلام بعد از رسیدن به حکومت چگونه تحقق یافت؟

» پس از رحلت پیامبر ﷺ چه مشکلاتی در عرصه‌های مختلف در جامعه اسلامی رخ داد؟
» منع نوشتن احادیث پیامبر چه آثار نامطلوبی به دنبال داشت؟
» ائمه اطهار چه اقداماتی در راستای تعلیم دین و مرجعیت دینی انجام دادند؟
» علت مبارزه امامان با حاکمان زمان خود چه بود؟
» امامان در مبارزه با حاکمان ستمگر زمان خود از چه اصولی پیروی می کردند؟
» وظیفه امروز ما در برابر تلاشهای پیامبر و امامان چیست؟
» چرا امام زمان (عج) از نظرها غایب شدند؟
» امام زمان (عج) چگونه پیروان خود را در دوران غیبت،هدایت و یاری می کنند؟
» آیا مسئله منجی اختصاص به دین اسلام و مذهب شیعه دارد؟
» در دوران غیبت چه وظایفی بر عهده منتظران است؟
» وضعیت جامعه مهدوی پس از ظهور چگونه است؟
» چه دلیل عقلی ای برای تداوم دو مسئولیت مرجعیت دینی و ولایت ظاهری وجود دارد؟
» پیامبر و امامان چه روشی را برای تداوم مرجعیت دینی در دوران غیبت به کار می گرفتند؟
» مرجع تقلید کیست و چه شرایطی دارد و چگونه می توان او را شناخت؟
» ولی فقیه کیست و چه شرایطی دارد و چگونه انتخاب می شود؟
» بر اساس آیات قرآن کریم و روایات، رهبر جامعه اسلامی چه وظایفی بر عهده دارد؟
» مسئولیت‌های مردم نسبت به رهبر جامعه چیست؟
» عزت به چه معناست و چه انسانی عزیز است؟
» راه‌های تقویت عزت نفس چیست؟
» تمایلات عالی و دانی(خود عالی و خود دانی) چیست؟
» چه زمانی تمایلات دانی انسان بد و ناپسند می شوند؟
» مکمل بودن زن و مرد به چه معناست؟
» چرا توجه به مسئله عفاف از دوران بلوغ تا ازدواج اهمیت زیادی دارد؟
» اهداف ازدواج چیست و کدام یک از برتری بیشتری برخوردار است؟
» چرا در دین اسلام به مشورت با پدر و مادر در امر ازدواج توصیه شده است؟
» راه‌های شناخت و انتخاب همسر مناسب کدامند؟
» در سخنان پیشوایان دین، چه آثار و برکاتی برای ازدواج ذکر شده است؟

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی						بارم‌بندی	
			دانشی			فرایندی			نوبت اول[1]	نوبت دوم، شهریور و دی
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن		
آشنایی با ضرورت نیازمندی انسان به دین	-نیازهای برتر انسان را به یاد آورند. - سؤالات اساسی انسان و ویژگی‌های پاسخ صحیح به آنها را فهرست کنند. - دلیل ناکافی بودن عقل انسان جهت پاسخ به نیازهای متعالی او را به یاد آورند. - هدایت عمومی و هدایت خاص انسان را به یاد آورند.	**درس اول: هدایت الهی**	*			*			بارم دروس اول و دوم در مجموع **۵** **نمره** است.	بارم دروس اول و دوم در مجموع **۲** **نمره** است.
آگاهی از این که ادیان همه یک دین و حقیقت واحد هستند	-فطرت به عنوان زمینه ارسال دین واحد را توضیح دهند. - علل فرستادن پیامبران متعدد را ارائه دهند. -عوامل ختم نبوت را توضیح دهند. - علل پویایی و روزآمد بودن دین اسلام را توضیح دهند. - وظیفه پیروان پیامبران گذشته را توضیح دهند.	**درس دوم: تداوم هدایت**		*			*		"	"
آشنایی با مفهوم اعجاز و ویژگیهای اعجاز گونه قرآن	- معنای معجزه را توضیح دهند. - ویژگی‌های آخرین معجزه الهی را توضیح دهند. - اعجاز لفظی قرآن را توضیح دهند. - اعجاز محتوایی قرآن و وجوه مختلف آن را توضیح دهند.	**درس سوم: معجزه جاویدان**		*			*		بارم دروس سوم و چهارم در مجموع **۶** **نمره** است.	بارم دروس سوم و چهارم در مجموع **۲/۵** **نمره** است.

۱- آزمون کتبی نوبت اول ۱۶ نمره می‌باشد و ۴ نمره دیگر به قرائت آیات اختصاص دارد.

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی						بارم‌بندی	
			دانشی			فرایندی			نوبت اول	نوبت دوم، شهریور و دی
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن		
آشنایی با مسئولیتها و وظایف پیامبر ﷺ	- سه مسئولیت اصلی پیامبر را به یاد آورند. -دلایل ضرورت تشکیل حکومت اسلامی را به یاد آورند. -معنای عصمت و دلایل ضرورت آن را به یاد آورند. -برخی اقدامات برای ایجاد وحدت میان مسلمانان را فهرست کنند.	**درس چهارم: مسئولیتهای پیامبر**	*			*			"	"
آشنایی با موضوع جانشینی پیامبر ﷺ و دلایل عقلی و نقلی آن	-دلیل تداوم مرجعیت دینی و ولایت ظاهری پس از رحلت پیامبر ﷺ را به یاد آورند. -دلایل قرآنی و روایی اثبات جانشینی حضرت علی علیه‌السلام را به یاد آورند. - عصمت ائمه اطهار علیهم‌السلام را به یاد آورند.	**درس پنجم[1]: امامت، تداوم رسالت**	*			*			بارم دروس پنجم و ششم در مجموع **۵** نمره است،	بارم دروس پنجم و ششم در مجموع **۳/۵** نمره است،
آشنایی با سیره و روش رهبری پیامبر ﷺ و حضرت علی علیه‌السلام	-تلاش پیامبر برای برقرای عدالت را به یاد آورند. -جلوه‌های مختلف محبت پیامبر ﷺ نسبت به مردم را فهرست کنند. -جنبه‌های مختلف سختکوشی پیامبر در هدایت مردم را به یاد آورند. - ویژگی‌های شخصیت حضرت علی علیه‌السلام از زبان پیامبر اکرم ﷺ را به یاد آورند. -برخی از وجوه شخصیت علمی و عدالت طلبانه حضرت علی علیه‌السلام را فهرست کنند.	**درس ششم: پیشوایان اسوه**	*			*			"	"

۱ـ درس‌های پنجم، ششم، هفتم، هشتم، نهم و دهم ویژه دانش‌آموزان شیعه است و دانش‌آموزان اهل سنت به‌جای این دروس، درس‌های ارائه شده در کتاب ضمیمه اهل سنت را به شکل زیر مطالعه می‌کنند و در امتحانات از این ضمیمه سوال طرح می‌شود:
ـ به‌جای دروس پنجم و ششم کتاب اصلی: دروس اول و دوم ضمیمه
ـ به‌جای دروس هفتم و هشتم کتاب اصلی: دروس سوم و چهارم ضمیمه
ـ به‌جای دروس نهم و دهم کتاب اصلی: دروس ششم و هشتم ضمیمه

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی						بارم‌بندی	
			دانشی			فرایندی			نوبت اول	نوبت دوم، شهریور و دی
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن		
آشنایی با برخی حوادث فرهنگی،اجتماعی و سیاسی پیش آمده پس از رحلت رسول خدا ﷺ	-مسئله ممنوعیت نوشتن احادیث پیامبر ﷺ و نتایج منفی آن را به یاد آورند. -موضوع تحریف و جعل معارف دین را به یاد آورند. -مسئله الگوقرارگرفتن شخصیت‌های نامناسب رابه‌یادآورند. -مسئله تبدیل حکومت عدل نبوی به سلطنت را به یاد آورند.	**درس هفتم: وضعیت فرهنگی، اجتماعی و سیاسی مسلمانان پس از رحلت رسول خدا ﷺ**	*			*			-	بارم درس هفتم و هشتم در مجموع **۴ نمره** است.
آشنایی با اقدامات امامان در راستای تعلیم دین و تشکیل حکومت اسلامی در جامعه آن زمان	-اقدامات امامان در تعلیم و تفسیر قرآن کریم را فهرست کنند. - اقدامات امامان در حفظ سخنان و سیره پیامبر ﷺ را فهرست کنند. - اقدامات امامان در تبیین معارف دین متناسب با نیازهای نو را فهرست کنند. -اقدامات امامان در تربیت شخصیت‌های اسلامی را فهرست کنند. --چرایی مبارزه امامان با حاکمان زمان خود را به یاد آورند. -اصول کلی مبارزه امامان با حاکمان را فهرست کنند. --وظیفه ما در برابر پیامبران و امامان را به یاد آورند.	**درس هشتم: احیای ارزش‌های راستین**	*			*			-	"
آشنایی با مسئله غیبت و ظهور امام زمان علیه‌السلام	-دلایل غیبت امام زمان را توضیح دهند. -چگونگی امامت حضرت مهدی علیه‌السلام در دوران غیبت را توضیح دهند. -موضوع منجی در ادیان و مذاهب مختلف را توضیح دهند. -مسئولیت‌های منتظران را تبیین کنند. -وضعیت جامعه در دوران پس از ظهور را توضیح دهند.	**درس نهم: عصر غیبت**		*			*		-	بارم دروس نهم و دهم در مجموع **۱۴/۵ نمره** است

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی						بارم‌بندی	
			دانشی			فرایندی				
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	نوبت اول	نوبت دوم، شهریور و دی
آشنایی با چگونگی تداوم مرجعیت دینی و ولایت ظاهری در دوران غیبت	-ضرورت تداوم مرجعیت دینی و ولایت ظاهری در عصر غیبت را به‌یاد آورند. -راهکار امامان برای تداوم مرجعیت دینی و ولایت ظاهری در دوران غیبت را به‌یاد آورند. -معنای فقیه، مرجع تقلید و ولی فقیه را به‌یاد آورند. -راه‌های شناخت مرجع تقلید را فهرست کنند. -شرایط مرجع تقلید و ولی فقیه را فهرست کنند. -برخی از وظایف رهبر در جامعه اسلامی را فهرست کنند. -برخی از مسئولیت‌های مردم در قبال رهبر جامعه را فهرست کنند.	**درس دهم: مرجعیت و ولایت فقیه**	*			*				"
آشنایی با مفهوم عزت‌نفس و راه‌های تحقق آن	-مفهوم عزت نفس و ویژگی‌های انسان عزیز را توضیح دهند. -راه‌های تقویت عزت نفس را توضیح دهند. -تمایلات عالی و دانی را توضیح دهند. -مفهوم نفس لوامه و نفس اماره را توضیح دهند.	**درس یازدهم: عزت نفس**		*			*			بارم دروس یازدهم و دوازدهم در مجموع **۳/۵ نمره** است.
آشنایی با موضوع ازدواج	-نقش‌های مکمل زن و مرد را توضیح دهند. -توجه به اهمیت عفاف در دوره بلوغ تا ازدواج را توضیح دهند. -اهداف ازدواج را توضیح دهند. -چگونگی انتخاب درست همسر را توضیح دهند. -زمان مناسب ازدواج را توضیح دهند.	**درس دوازدهم: پیوند مقدس**		*			*			"

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

ملاحظات:

» پیامبر به هنگام فرستادن معاذ بن جبل به سوی یمن برای دعوت مردم به دین خدا فرمودند: **«یا مُعاذُ بَشِّرْ وَ لاتُنَفِّرْ، یَسِّرْ وَ لاتُعَسِّرْ. » ای معاذ! بشارت بده و تنفر ایجاد نکن، امور را سهل و آسان گیر و از سخت‌گیری پرهیز کن.** (سیره ی ابن هشام، ج ۴ص ۲۳۷.) این فرمایش حضرت باید سرلوحه همه کسانی قرار گیرد که به شکل‌های گوناگون در امر آموزش دین نقش دارند؛ از مولفان کتاب‌های دینی گرفته تا معلمان و طراحان سؤالات امتحانات.

» از این رو،نباید آموزش درس دینی و در نهایت ارزشیابی آن، عاملی جهت گریزان شدن دانش‌آموزان از دین و تنفر آنان گردد؛ نباید با طراحی سؤالات معماگونه و مبهم، حلاوت دین را در کام دانش‌آموزان تلخ کنیم و با سخت گیری‌های بی مورد زمینه اضطراب را، آن هم در درس دینی،فراهم کنیم.با توجه به این نکته:

» **شایسته است** آزمون درس دینی که سالهاست در جدول امتحانات، به عنوان اولین آزمون دانش‌آموزان برگزار می شود،به گونه ای طراحی شود که آرامش و آسودگی خاطر دانش‌آموزان را در اولین روز امتحانات به دنبال داشته باشد و شروعی خوب و آرامش بخش برای سایر آزمون‌های آنان قرار گیرد.

» **شایسته است** به هنگام طراحی سؤالات به این نکته توجه داشته باشیم که قرار است این سؤالات را دانش‌آموزانی در دورترین و محروم ترین نقاط کشور با کمترین امکانات آموزشی پاسخ دهند، دانش‌آموزانی که بسیاری از آنان دبیر تخصصی این درس را نداشته اند و تنها با تکیه بر مطالعه خود در این آزمون شرکت می کنند.

» **شایسته است** به این نکته توجه کنیم که دانش‌آموزان پایه یازدهم، امسال برای اولین بار با امتحانات نهایی مواجه می شوند و از قبل آمادگی و تجربه لازم را برای این امتحانات ندارند و از این جهت بایستی سؤالات امتحانات نهایی در این پایه با نهایت لطافت و ظرافت طراحی شود.

نکات مهم در طراحی سؤالات:

۱- تعداد سؤالات آزمون **حداقل بیست و پنج سؤال و حداکثر سی سؤال** می باشد و طراحی سؤالاتی بیشتر از این مقدار که موجب خستگی و اضطراب دانش‌آموزان می شود،ممنوع است.

۲- شانزده نمره از سؤالات در سطح ساده(یادآوری) طراحی شوند و فقط چهار نمره از سؤالات در سطح بالاتر(فهمیدن) طراحی گردند.(این بخش‌ها در جدول با در ستونی با عنوان «فهمیدن» علامت ستاره مشخص شده اند)

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

۳- قالب طراحی سؤالات و بارم آنها به شکل زیر خواهد بود:

* دوونیم نمره آیات و احادیث
* شش نمره سؤالات تشریحی
* پنج نمره سؤالات کوتاه پاسخ(با بارم حداقل نیم و حداکثر یک برای هر سؤال)،
* یک و نیم نمره سؤالات چندگزینه ای،
* یک و نیم نمره سؤالات صحیح و غلط،
* یک و نیم نمره تعریف اصطلاحات،
* یک نمره سؤالات درک مطلب (سؤالات درک مطلب سؤالاتی هستند که متنی به دانش‌آموزان داده می شود و از آنها خواسته می شود با مطالعه و دقت در متن، به سؤالات طراحی شده از آن پاسخ دهند).
* یک نمره کشف ارتباط

توجه: طراحی سؤالات جاخالی ممنوع است

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی ابتدایی و متوسطه نظری

عملی راهنمای ارزشیابی

سال تحصیلی ۱۴۰۴-۱۴۰۳

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

دین و زندگی(۲)

۱۱۱۲۰۵

دوره دوم متوسطه/ پایه یازدهم نظری

ادبیات و علوم انسانی | علوم و معارف اسلامی | ریاضی فیزیک | علوم تجربی

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

جدول هدف ـ محتوا و ارزشیابی کتاب درسی دین و زندگی (۲)

پرسش‌های اساسی

» نیازهای انسان چند دسته اند و نیازهای برتر انسان کدامند؟
» پاسخ به سؤالات اساسی انسان‌ها باید چه ویژگی‌هایی داشته باشد؟
» شیوه هدایت خداوند برای هر یک از مخلوقات چگونه است؟
» شیوه هدایت خداوند برای انسان‌ها چگونه است؟
» فطرت چیست و انسان‌ها چه ویژگی‌های فطری مشترکی دارند؟
» چرا خداوند پیامبران متعددی فرستاده است؟
» چرا در جهان ادیان متعددی وجود دارد؟
» عوامل ختم نبوت کدامند؟
» عوامل پویایی و روزآمد بودن دین اسلام چیست؟
» وظیفه پیروان ادیان گذشته در زمان ختم نبوت چیست؟
» معجزه چیست و چرا باید هر معجزه با ویژگی‌های زمانی هر پیامبر تناسب داشته باشد؟
» معجزه آخرین پیامبر الهی باید چه ویژگی‌هایی داشته باشد؟
» اعجاز لفظی و محتوایی قرآن به چه معناست؟
» وجوه مختلف اعجاز محتوایی قرآن چیست؟
» سه مسئولیتی که از سوی پیامبر ﷺ بر عهده پیامبر ﷺ گذاشته شده بود، کدام بودند؟
» سه مورد از دلایل ضرورت تشکیل حکومت اسلامی کدام است؟
» عصمت پیامبران به چه معناست و چرا آنان باید معصوم باشند؟
» روش رهبری پیامبر ﷺ در عرصه‌های مختلف چگونه بود؟
» چه برنامه‌ها و اقداماتی برای ایجاد وحدت میان مسلمانان در دنیای امروز لازم است؟
» بعد از رحلت رسول اکرم ﷺ، کدام یک از مسئولیت‌های سه گانه ایشان تداوم می یابد؟
» چه آیات و روایاتی در تأیید جانشینی حضرت علی علیه‌السلام وجود دارد؟
» چه آیه ای از قرآن کریم بر عصمت امامان اشاره دارد؟
» برخی از نمونه‌های فداکاری حضرت علی علیه‌السلام بیان شود

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

» پیامبر ﷺ چه توصیفاتی در خصوص شخصیت حضرت علی علیه‌السلام داشتند؟
» مصادیقی از جایگاه علمی حضرت علی علیه‌السلام بیان شود
» عدالت طلبی حضرت علی علیه السلام بعد از رسیدن به حکومت چگونه تحقق یافت؟
» پس از رحلت پیامبر ﷺ چه مشکلاتی در عرصه‌های مختلف در جامعه اسلامی رخ داد؟
» منع نوشتن احادیث پیامبر چه آثار نامطلوبی به دنبال داشت؟
» امیر المومنین علیه‌السلام چه پیش بینی ای از آینده نابسامان جامعه اسلامی داشت؟
» ائمه اطهار چه اقداماتی در راستای تعلیم دین(مرجعیت دینی) انجام دادند؟
» علت مبارزه امامان با حاکمان زمان خود چه بود؟
» امامان در مبارزه با حاکمان ستمگر زمان خود از چه اصولی پیروی می کردند؟
» برخی از نمونه‌های مبارزه امامان با حاکمان زمان خود را بیان کنید؟
» وظیفه امروز ما در برابر تلاشهای پیامبر و امامان چیست؟
» چرا امام زمان (عج) از نظرها غایب شدند؟
» امام زمان (عج) چگونه پیروان خود را در دوران غیبت،هدایت و یاری می کنند؟
» آیا مسئله منجی اختصاص به دین اسلام دارد؟
» آیا مسئله ظهور منجی از عقاید اختصاصی شیعیان است؟
» در دوران غیبت چه وظایفی بر عهده منتظران است؟
» وضعیت جامعه مهدوی پس از ظهور چگونه است؟
» چه دلیل عقلی ای برای تداوم دو مسئولیت مرجعیت دینی و ولایت ظاهری وجود دارد؟
» پیامبر و امامان چه روشی را برای تداوم مرجعیت دینی در دوران غیبت به کار می گرفتند؟
» مرجع تقلید کیست و چه شرایطی دارد؟
» ولی فقیه کیست و چه شرایطی دارد و چگونه انتخاب می شود؟
» بر اساس آیات قرآن کریم و روایات، رهبر جامعه اسلامی چه وظایفی بر عهده دارد؟
» مسئولیت‌های مردم نسبت به رهبر جامعه چیست؟
» وظایف کارگزاران حکومت اسلامی چیست؟

» عزت به چه معناست و چه انسانی عزیز است؟
» راه‌های تقویت عزت نفس چیست؟
» تمایلات عالی و دانی(خود عالی و خود دانی) چیست؟
» چه زمانی تمایلات دانی انسان بد و ناپسند می شوند؟
» مکمل بودن زن و مرد به چه معناست؟
» چرا توجه به مسئله عفاف از دوران بلوغ تا ازدواج اهمیت زیادی دارد؟
» اهداف ازدواج چیست و کدام یک از برتری بیشتری برخوردار است؟
» چرا در دین اسلام به مشورت با پدر و مادر در امر ازدواج خصوصا برای دختران توصیه شده است؟
» راه‌های شناخت و انتخاب همسر مناسب کدامند؟
» چرا معاشرت‌های قبل از ازدواج کمکی به شناخت همسر آینده نمی کند؟
» در سخنان پیشوایان دین، چه آثار و برکاتی برای ازدواج ذکر شده است؟

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی						بارم بندی	
			دانشی			فرایندی				
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	نوبت اول[1]	نوبت دوم، شهریور و دی
آشنایی با ضرورت نیازمندی انسان به دین	ـ نیازهای برتر انسان را به‌یاد آورند. - سؤالات اساسی انسان و ویژگیهای پاسخ صحیح به آنها را به‌یاد آورند. - دلیل ناکافی بودن عقل انسان جهت پاسخ به نیازهای متعالی او را به‌یاد آورند. - هدایت عمومی و هدایت خاص انسان را به‌یاد آورند.	**درس اول: هدایت الهی**	*			*			بارم دروس اول تا سوم در مجموع **۴/۵ نمره** است.	بارم دروس اول تا سوم در مجموع **۲/۵ نمره** است.
آگاهی از این که ادیان همه یک دین و حقیقت واحد هستند	-فطرت به عنوان زمینه ارسال دین واحد را توضیح دهند. - علل فرستادن پیامبران متعدد را ارائه دهند.	**درس دوم: تداوم هدایت**		*			*		"	"
تبیین خاتمیت حضرت محمد صلی‌الله‌علیه‌وآله	-عوامل ختم نبوت را توضیح دهند. - علل پویایی و روزآمد بودن دین اسلام را توضیح دهند. - وظیفه پیروان پیامبران گذشته را توضیح دهند.	**درس سوم: آخرین پیامبر**		*			*		"	"

۱- آزمون کتبی نوبت اول ۱۶ نمره می‌باشد و ۴ نمره دیگر به قرائت آیات اختصاص دارد.

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی						بارم بندی	
			دانشی			فرایندی				
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	نوبت اول	نوبت دوم، شهریور و دی
آشنایی با مفهوم اعجاز و ویژگی‌های اعجاز گونه قرآن	- معنای معجزه را توضیح دهند. - چرایی تناسب معجزات پیامبران با زمان بعثت آنها را توضیح دهند. - ویژگی‌های آخرین معجزه الهی را توضیح دهند. - اعجاز لفظی قرآن را توضیح دهند. - اعجاز محتوایی قرآن و وجوه مختلف آن را توضیح دهند.	**درس چهارم: معجزه جاویدان**		*			*		بارم دروس چهارم تا ششم در مجموع **۵/۵ نمره** است.	بارم دروس چهارم تا ششم در مجموع **۲/۵ نمره** است.
آشنایی با مسئولیت‌ها و وظایف پیامبر ﷺ	- سه مسئولیت اصلی پیامبر ﷺ را به یاد آورند. -دلایل ضرورت تشکیل حکومت اسلامی را به یاد آورند. -معنای عصمت و دلایل ضرورت آن را به یاد آورند.	**درس پنجم: مسئولیت‌های پیامبر**	*			*			"	"
آشنایی با سیره و روش رهبری پیامبر ﷺ	-موضوع عدالت به عنوان یکی از اهداف حکومت پیامبر را به یاد آورند. -جلوه‌های مختلف محبت پیامبر ﷺ نسبت به مردم را فهرست کنند. -جنبه‌های مختلف سختکوشی پیامبر ﷺ در هدایت مردم را فهرست کنند. -تلاش‌های پیامبر ﷺ برای ایجاد اخوت اسلامی را به یاد آورند.	**درس ششم: پیشوای اسوه**	*			*			"	"

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی						بارم بندی	
			دانشی			فرایندی				
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	نوبت اول	نوبت دوم، شهریور و دی
آشنایی با موضوع جانشینی پیامبر ﷺ و دلایل عقلی و نقلی آن	-دلیل تداوم مرجعیت دینی و ولایت ظاهری پس از رحلت پیامبر ﷺ را به‌یاد آورند. -دلایل قرآن و روایی اثبات جانشینی حضرت علی علیه‌السلام را به‌یاد آورند. - عصمت ائمه اطهار علیهم‌السلام را به‌یاد آورند.	**درس هفتم[1]: امامت، تداوم رسالت**	*			*			بارم دروس هفتم تا نهم در مجموع **۶** نمره است.	بارم دروس هفتم تا نهم در مجموع **۳** نمره است.
آشنایی با ابعاد مختلف شخصیت حضرت علی علیه‌السلام	-ویژگی‌های شخصیت حضرت علی علیه‌السلام از زبان پیامبر اکرم ﷺ را به‌یاد آورند. -برخی از ویژگی‌های علمی حضرت علی علیه‌السلام را فهرست کنند. -برخی وجوه عدالت طلبی حضرت علی علیه‌السلام را به‌یاد آورند.	**درس هشتم: جان و جانشین پیامبر ﷺ**	*			*			"	"
آشنایی با برخی حوادث فرهنگی، اجتماعی و سیاسی پیش آمده پس از رحلت رسول خدا ﷺ	-مسئله ممنوعیت نوشتن احادیث پیامبر ﷺ و نتایج منفی آن را به‌یاد آورند. -موضوع تحریف و جعل معارف دین را به‌یاد آورند. -مسئله الگو قرار گرفتن شخصیت‌های نامناسب را به‌یاد آورند. -مسئله تبدیل حکومت عدل نبوی به سلطنت را به‌یاد آورند.	**درس نهم: وضعیت فرهنگی، اجتماعی و سیاسی مسلمانان پس از رحلت رسول خدا ﷺ**	*			*			"	"

۱ـ درس‌های هفتم تا چهاردهم ویژه دانش‌آموزان شیعه است و دانش‌آموزان اهل سنت به‌جای این دروس، درس‌های ارائه شده در کتاب ضمیمه اهل سنت را به شکل زیر مطالعه می‌کنند و در امتحانات از این ضمیمه سوال طرح می‌شود:
ـ به‌جای دروس هفتم، هشتم و نهم کتاب اصلی: دروس اول، دوم و سوم ضمیمه
ـ به‌جای دروس دهم، یازدهم و دوازدهم کتاب اصلی: دروس چهارم، پنجم و ششم ضمیمه
ـ به‌جای دروس سیزدهم و چهاردهم کتاب اصلی: دروس هفتم و هشتم ضمیمه

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی						بارم بندی	
			دانشی			فرایندی				
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	نوبت اول	نوبت دوم، شهریور و دی
آشنایی با اقدامات امامان در راستای تعلیم دین در جامعه آن زمان	- اقدامات امامان در تعلیم و تفسیر قرآن کریم را فهرست کنند. -اقدامات امامان در حفظ سخنان و سیره پیامبر ﷺ را فهرست کنند. -اقدامات امامان در تبیین معارف دین متناسب با نیازهای نو را فهرست کنند. -اقدامات امامان در تربیت شخصیت‌های اسلامی را فهرست کنند.	**درس دهم: احیای ارزش‌های راستین**	*			*			-	بارم دروس دهم تا دوازدهم در مجموع **۳/۵ نمره** است.
آشنایی با اقدامات ائمه اطهار در راستای تشکیل حکومت اسلامی (ولایت ظاهری)	-چرایی مبارزه امامان با حاکمان زمان خود را به‌یاد آورند. -اصول کلی مبارزه امامان با حاکمان را فهرست کنند. -نمونه‌هایی از مبارزه امامان با حاکمان را فهرست کنند. -وظیفه ما در برابر پیامبران و امامان را به‌یاد آورند.	**درس یازدهم: جهاد در راستای ولایت ظاهری**	*			*			-	"
آشنایی با موضوع غیبت امام زمان علیه‌السلام	-غیبت صغری و کبری را توضیح دهند. -دلایل غیبت امام زمان را توضیح دهند. -چگونگی امامت حضرت مهدی علیه السلام در دوران غیبت را توضیح دهند.	**درس دوازدهم: عصر غیبت امام زمان** علیه‌السلام		*			*		-	"
آشنایی با مسئله ظهور و شرایط منتظران	-موضوع منجی در ادیان مختلف را توضیح دهند. -مسئله منجی در مذاهب شیعه و سنی را توضیح دهند. -مسئولیت‌های منتظران را تبیین کنند. -وضعیت جامعه پس از ظهور را توضیح دهند.	**درس سیزدهم: در انتظار ظهور**		*			*		-	بارم دروس سیزده و چهارده در مجموع **۳ نمره** است

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی						بارم بندی	
			دانشی			فرایندی				
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	نوبت اول	نوبت دوم، شهریور و دی
آشنایی با چگونگی تداوم مرجعیت دینی و ولایت ظاهری در دوران غیبت	-ضرورت تداوم مرجعیت دینی و ولایت ظاهری در عصر غیبت را به یاد آورند. -راهکار امامان برای تداوم مرجعیت دینی و ولایت ظاهری در دوران غیبت را به یاد آورند. -معنای فقیه و مرجع تقلید را به یاد آورند. -شرایط مرجع تقلید را فهرست کنند. -شرایط ولی فقیه و چگونگی انتخاب او را فهرست کنند.	**درس چهاردهم: مرجعیت و ولایت فقیه**	*			*			-	"
آشنایی با وظایف متقابل رهبر و مردم در جامعه اسلامی	-تفاوت حکومت مردم سالار دینی با حکومت‌های غربی را به‌یاد آورند. -برخی از وظایف رهبر در جامعه اسلامی را فهرست کنند. -برخی از مسئولیت‌های مردم در قبال رهبر جامعه را فهرست کنند. -برخی از وظایف کارگزاران در حکومت دینی را فهرست کنند.	**درس پانزدهم: رهبری و مردم**	*			*			-	بارم دروس پانزده و شانزده در مجموع **۳ نمره** است.
آشنایی با مفهوم عزت نفس و راههای تحقق آن	-مفهوم عزت نفس و ویژگی‌های انسان عزیز را توضیح دهند. -راه‌های تقویت عزت نفس را توضیح دهند. -تمایلات عالی و دانی را توضیح دهند. -مفهوم نفس لوامه و نفس اماره را توضیح دهند.	**درس شانزدهم: عزت نفس**		*			*		-	"

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی						بارم بندی	
			دانشی			فرایندی				
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	نوبت اول	نوبت دوم، شهریور و دی
آشنایی با موضوع ازدواج	-نقش‌های مکمل زن و مرد را توضیح دهند. -توجه به اهمیت عفاف در دوره بلوغ تا ازدواج را توضیح دهند. -اهداف ازدواج را توضیح دهند.	**درس هفدهم: زمینه‌های پیوند**		*			*		-	بارم دروس هفده و هجده در مجموع **۲/۵ نمره** است.
آشنایی با برخی از شرایط ازدواج موفق	-چگونگی انتخاب درست همسر را توضیح دهند. -معیارها و ویژگی‌های همسر خوب را توضیح دهند. -زمان مناسب ازدواج را توضیح دهند.	**درس هجدهم: پیوند مقدس**		*			*		-	"

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

ملاحظات:

» پیامبر به هنگام فرستادن معاذ بن جبل به سوی یمن برای دعوت مردم به دین خدا فرمودند: **«یا مُعاذُ بَشِّرْ وَ لاتُنَفِّرْ، یَسِّرْ وَ لاتُعَسِّرْ. » ای معاذ! بشارت بده و تنفر ایجاد نکن، امور را سهل و آسان گیر و از سخت‌گیری پرهیز کن.** (سیره ی ابن هشام، ج ۴ص ۲۳۷.) این فرمایش حضرت باید سرلوحه همه کسانی قرار گیرد که به شکل‌های گوناگون در امر آموزش دین نقش دارند؛ از مولفان کتاب‌های دینی گرفته تا معلمان و طراحان سؤالات امتحانات.

» از این رو،نباید آموزش درس دینی و در نهایت ارزشیابی آن، عاملی جهت گریزان شدن دانش‌آموزان از دین و تنفر آنان گردد؛ نباید با طراحی سؤالات معماگونه و مبهم، حلاوت دین را در کام دانش‌آموزان تلخ کنیم و با سخت گیری‌های بی مورد زمینه اضطراب را، آن هم در درس دینی،فراهم کنیم.با توجه به این نکته:

» **شایسته است** آزمون درس دینی که سالهاست در جدول امتحانات، به عنوان اولین آزمون دانش‌آموزان برگزار می شود،به گونه ای طراحی شود که آرامش و آسودگی خاطر دانش‌آموزان را در اولین روز امتحانات به دنبال داشته باشد و شروعی خوب و آرامش بخش برای سایر آزمون‌های آنان قرار گیرد.

» **شایسته است** به هنگام طراحی سؤالات به این نکته توجه داشته باشیم که قرار است این سؤالات را دانش‌آموزانی در دورترین و محروم ترین نقاط کشور با کمترین امکانات آموزشی پاسخ دهند، دانش‌آموزانی که بسیاری از آنان دبیر تخصصی این درس را نداشته اند و تنها با تکیه بر مطالعه خود در این آزمون شرکت می کنند.

» **شایسته است** به این نکته توجه کنیم که دانش‌آموزان پایه یازدهم، امسال برای اولین بار با امتحانات نهایی مواجه می شوند و از قبل آمادگی و تجربه لازم را برای این امتحانات ندارند و از این جهت بایستی سؤالات امتحانات نهایی در این پایه با نهایت لطافت و ظرافت طراحی شود.

نکات مهم در طراحی سؤالات:

۱- تعداد سؤالات آزمون **حداقل بیست و پنج سؤال و حداکثر سی سؤال** می باشد و طراحی سؤالاتی بیشتر از این مقدار که موجب خستگی و اضطراب دانش‌آموزان می شود،ممنوع است.

۲- شانزده نمره از سؤالات در سطح ساده(یادآوری) طراحی شوند و فقط چهار نمره از سؤالات در سطح بالاتر(فهمیدن) طراحی گردند.(این بخش ها در جدول در ستونی با عنوان «فهمیدن» با علامت ستاره مشخص شده اند).

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

۳- قالب طراحی سؤالات و بارم آنها به شکل زیر خواهد بود:

* سه نمره آیات و احادیث
* شش نمره سؤالات تشریحی
* چهار و نیم نمره سؤالات کوتاه پاسخ
* یک و نیم نمره سؤالات چندگزینه ای،
* یک و نیم نمره سؤالات صحیح و غلط،
* یک و نیم نمره تعریف اصطلاحات،
* یک نمره سؤالات درک مطلب (سؤالات درک مطلب سؤالاتی هستند که متنی به دانش‌آموزان داده می شود و از آنها خواسته می شود با مطالعه و دقت در متن، به سؤالات طراحی شده از آن پاسخ دهند).
* یک نمره کشف ارتباط

توجه: طراحی سؤالات جاخالی ممنوع است

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی ابتدایی و متوسطه نظری

عملی رشته‌های کتاب درسی

سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

دین و زندگی (۲)

۱۱۱۲۰۴

دوره دوم متوسطه/ پایه یازدهم نظری

فنی و حرفه‌ای | کاردانش

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

بارم‌بندی دین و زندگی (۲)، پایه یازدهم فنی حرفه‌ای/ کاردانش (غیرامتحان نهایی)

الف) ارزشیابی مستمر

۱- قرائت صحیح قرآن کریم (۴ نمره)
۲- انجام فعالیت‌های داخل درس (مانند تدبر در قرآن، فعالیت کلاسی، تفکر، بررسی و ...) و پرسش از متن (۸نمره)
۳- پاسخ به سؤال‌های بخش اندیشه و تحقیق (۳ نمره)
۴- حضور فعال در فرآیند تدریس و مشارکت در گفت‌وگوهای کلاسی (۵ نمره)
دانش‌آموزانی که برخی از کارهای بخش «پیشنهاد» کتاب درسی یا به ابتکار خود؛ فعالیت‌های ادبی، هنری و تحقیقی دیگری را انجام می دهند ۲ نمره فوق العاده به نمره مستمر آنها (تا سقف نمره ۲۰) تحت عنوان «خلاقیت‌های علمی و هنری» اضافه می‌گردد.

ب) ارزشیابی پایانی

۱ـ امتحان قرائت قرآن کریم (۴ نمره)

از هر دانش‌آموز در هر امتحان پایانی دو نیم‌صفحه از آیات ابتدای هر درس، امتحان قرائت به‌عمل می‌آید.

۲ـ بارم آزمون کتبی (۱۶نمره)

درس	پایانی نوبت اول	پایانی نوبت دوم شهریور و دی‌ماه
اول، دوم	۵	۵
سوم و چهارم	۶	
پنجم و ششم	۵	
هفتم و هشتم		۳/۵
نهم و دهم		۴/۵
یازدهم و دوازدهم		۳
قرائت	۴	۴
جمع	**۲۰**	**۲۰**

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

توجه:

۱- هنرجویانی که قصد ورود به دانشگاه را دارند، باید در امتحانات نهایی هر پایه شرکت کنند که بارم امتحانات آنان همانند رشته‌های تجربی و ریاضی می‌باشد.

۲- درس‌های پنجم، ششم، هفتم، هشتم، نهم و دهم ویژه دانش‌آموزان شیعه است و دانش‌آموزان اهل سنت می‌توانند به‌جای این درس‌ها، درس‌های ارائه شده در کتاب ضمیمه دین و زندگی (۲) را مطالعه کنند و دبیر نیز از این ضمیمه سؤال طرح نماید.

بارم بندی دروس جایگزین در ضمیمه دین و زندگی اهل سنت (فنی حرفه‌ای، کاردانش)	نوبت اول	نوبت دوم شهریور و دی ماه
دروس اول، دوم ضمیمه، جایگزین دروس پنجم و ششم کتاب اصلی	۵	۱
دروس سوم و چهارم ضمیمه، جایگزین دروس هفتم و هشتم کتاب اصلی	-	۳/۵
درس ششم و هشتم ضمیمه، جایگزین درس نهم و دهم کتاب اصلی	-	۴/۵

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

بارم‌بندی تعلیمات دینی اقلیت‌های دینی (۲)، پایهٔ یازدهم (تمامی رشته‌ها) سال تحصیلی ۱۴۰۴ـ۱۴۰۳

الف) کلیمی و زرتشتی

ارزشیابی مستمر و پایانی، هرکدام، ۲۰ نمره به‌صورت زیر می‌باشد (نوبت اول، دوم، شهریور و دی ماه):

۱- کتاب مشترک تعلیمات ادیان و اخلاق (۱۰ نمره)

۲- کتاب اختصاصی هریک از ادیان توحیدی (۱۰ نمره)

ب)مسیحیان ارمنی

به علت نداشتن کتاب اختصاصی، تمام ۲۰ نمره ارزشیابی مستمر و ۲۰ نمره ارزشیابی پایانی به کتاب مشترک تعلیمات ادیان و اخلاق اختصاص دارد.

ج)مسیحیان آشوری

ارزشیابی مستمر و پایانی ۲۰ نمره به‌صورت زیر می‌باشد (نوبت اول، نوبت دوم، شهریور و دی):

۱- کتاب مشترک تعلیمات ادیان و اخلاق (۱۰ نمره)

۲- کتاب اختصاصی ویژه مسیحیان آشوری (۱۰ نمره) از تعداد ۱۲ درس این کتاب

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی ابتدایی و متوسطه نظری

عملی راهنمای رشته‌ها

سال تحصیلی ۱۴۰۴-۱۴۰۳

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

۱۱۱۲۰۶

عربی، زبان قرآن (۲)

دوره دوم متوسطه/ پایه یازدهم نظری

ادبیات و علوم انسانی | علوم و معارف اسلامی | ریاضی فیزیک | علوم تجربی

جدول هدف محتوا و ارزشیابی کتاب درسی عربی، زبان قرآن(۲) پایه یازدهم رشته علوم تجربی و رشته ریاضی فیزیک به تفکیک دروس، سال تحصیلی ۱۴۰۴_۱۴۰۳

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی						بارم بندی
			دانشی			فرایندی			
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	
قرائت صحیح، فهم متون و عبارات عربی و ترجمه از عربی به فارسی. درک مطلب. کاربرد واژگان.	تشخیص صفت تفضیلی و اسم مکان در فارسی برای آموختن قواعدِ عربیِ مربوط به آنها و اسم التفضیل (أفعل و فعلی) و اسم المکان (مفعَل، مفعِل و مفعلة و الجمع التکسیر). المحل الإعرابی. نحوه مکالمه در بازار	الدرس الأول		✓				✓	۲
	شناخت انواع فعل			✓			✓		
	مبحث الأعداد		✓		✓				
	شناخت اسلوب شرط و ادوات آن (إنْ، مَنْ، ما و إذا)	الدرس الثانی		✓				✓	۳
	انواع فعل و ترجمه مصدر در جمله (تعریب هدف نیست.)			✓			✓		
	تمییز مترادف و منتضاد.		✓		✓				
	شناخت عدد، نوع و جنس اسامی		✓		✓				
	شناخت اسم معرفه و نکره در فارسی و عربی	الدرس الثالث		✓				✓	۳
	حوار فی‌الملعب و التعرّف علی المصطلحات				✓			✓	
	تشخیص انواع فعل و مصدر و ترجمه آنها.				✓			✓	
	شناخت مفرد اسامی جمع		✓			✓			
	ترجمه درستِ جمله بعد از اسم نکره یادآوری آموخته‌های پیشین	الدرس الرابع							۳

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی						بارم بندی
			دانشی			فرایندی			
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	
قرائت صحیح، فهم متون و عبارات عربی و ترجمه از عربی به فارسی. درک مطلب. کاربرد واژگان.	ترجمه فعل مضارع دارای حروف أن، لن، کی، لکی، حتّی. شناخت انواع کلمه و المحل الإعرابی و شاخت اسم مفرد و جمع	الدرس الخامس		✓				✓	۳
	حوار فی الصیدلیة و التعرف علی المصطلحات				✓			✓	
	تشخیص و ترجمه فعل مضارع دارای حروف لم، لای امر و لای نهی و معانی لِ در جمله.	الدرس السادس		✓				✓	۳
	التعرّف علی معانی الأفعال الناقصة فی الجمل. شناخت ماضی استمراری و ماضی بعید در فارسی و عربی و ترجمه آنها (تعریب هدف نیست.) شناخت معربات (برای دانش افزایی)	الدرس السابع		✓				✓	۳
	حوار مع الطبیب و التعرّف علی المصطلحات فی العیادة				✓			✓	

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

بارم‌بندی عربی زبان قرآن (۲)، پایهٔ یازدهم ریاضی و فیزیک / علوم‌تجربی سال تحصیلی ۱۴۰۳ـ۱۴۰۲

نوبت اول (از درس اول تا پایان متن و درک مطلب درس چهارم)

مهارت‌های زبانی	موضوع	نمره	جمع
الف) مهارت واژه‌شناسی	نوشتن معنای کلمه از عربی به فارسی در جمله (چهار مورد و زیر کلمات خط کشیده می‌شود.)	۱	۲/۵
	مترادف و متضاد (دو مورد همانند تمرینات کتاب)	۰/۵	
	تشخیص کلمهٔ ناهماهنگ از نظر معنا در میان چهار کلمه (دو مورد)	۰/۵	
	نوشتن مفرد یا جمع اسم (در حدّ اسم‌های خوانده شده)	۰/۵	
ب) مهارت ترجمه به فارسی	ترجمهٔ جملات کتاب از عربی به فارسی از متن، تمرین و بخش «اِعلَموا»	۴/۵	۶/۵
	انتخاب گزینهٔ درست در ترجمهٔ جملهٔ عربی به فارسی (دو جمله)	۰/۵	
	تکمیل ترجمهٔ ناقص (شش جای خالی)	۱/۵	
ج) مهارت شناخت و کاربرد قواعد	ترجمهٔ فعل‌های ماضی ساده، مضارع اخباری، امر، نهی، نفی، مستقبل، در جملات ساده و با ریشه‌های ساده‌ای مانند خَرَجَ یا در قالب مصوَّر (ارتباط دادن جملات به تصاویر) (شش مورد) تذکّر مهم: از این فعل‌ها در این بخش سؤالی طرح نمی‌شود. ماضی نقلی، ماضی استمراری، مجهول/ فقط از فعل ثلاثی مجرّد صحیح و سالم سؤال داده می‌شود؛ مانند: دَخَلَ، یَدخُلُ، ما دَخَلَ، لا یَدْخُلُ، سَیَدْخُلُ، سَوفَ یَدْخُلُ، اُدْخُلْ، لا تَدْخُلْ	۱/۵	۷/۵
	تشخیص فعل ماضی، مضارع، امر و نهی و نیز مصدر مناسب برای جای خالی در جمله یا تشخیص نوع فعل، یا هر سؤال ابداعی دیگر که مهارت تشخیص نوع فعل را بسنجد. (سه مورد)	۰/۷۵	
	تشخیص اسم مکان و ترجمهٔ آن در جمله	۰/۵	
	تشخیص اسم تفضیل و ترجمهٔ دقیق آن در جمله	۱	
	ترجمهٔ دقیق جملهٔ با اسلوب شرط	۱	
	تشخیص فعل شرط و جواب آن	۰/۵	
	ترجمهٔ دقیق دو اسم معرفه و نکره در عبارتی که زیرش خط کشیده شده است.	۰/۵	
	تشخیص محلّ اعرابی (فاعل، مفعول، مبتدا، خبر، مضافٌ الیه، صفت، جار و مجرور، یا مجرور به حرف جر)	۱	
	تشخیص اسم فاعل، اسم مفعول و اسم مبالغه	۰/۵	
	عدد اصلی یا ترتیبی	۰/۲۵	

د) مهارت درک و فهم	سؤال جورکردنی از مفهوم واژگان «وصل کردن کلمات ستون اوّل به توضیحات ستون دوم» (شش مورد) یا ارائهٔ هشت کلمه که دو تا اضافه است و شش جمله با جای خالی که باید با کلمهٔ مناسب کامل شود. یا پر کردن جاهای خالی با گزینه‌های مناسب (سؤال سه گزینه‌ای)	۱/۵	۳
	درک مطلب (ارائهٔ متن و طرّاحی شش سؤال حتّی الامکان با شش کلمهٔ پرسشی خوانده شده) یا (ارائهٔ شش جمله و تعیین درست و نادرست آنها بر اساس مفهوم هر جمله یا بر اساس متن ارائه شده در برگهٔ امتحانی)؛ یا هر شیوهٔ ابتکاری دیگری که مهارت درک و فهم را بسنجد.	۱/۵	
هـ) مهارت مکالمه	پاسخ کوتاه به جمله‌های پرسشی، یا پاسخ به سؤال با توجّه به تصویر ارائه شده	۰/۲۵	۰/۵
	طرح سؤال از بخش حوار مانند (جمله‌سازی با کلمات پراکنده حداکثر شش تکّه از عبارت‌های کتاب)، پر کردن جای خالی با کلمات ارائه شده، دو گزینه‌ای و ترجمه	۰/۲۵	

ادامه بارم‌بندی عربی زبان قرآن (۲)، پایه یازدهم سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲ ریاضی و فیزیک/علوم‌تجربی

نوبت دوم: خرداد، شهریور و دی

مهارت‌های زبانی	موضوع	نمره	جمع
الف) مهارت واژه‌شناسی	نوشتن معنای کلمه از عربی به فارسی در جمله (چهار مورد و زیر کلمات خط کشیده می‌شود.)	۱	۲/۵
	تعیین کلمات مترادف و متضاد (دو مورد همانند تمرینات کتاب)	۰/۵	
	تشخیص کلمهٔ ناهماهنگ از نظر معنا در میان چهار کلمه (دو مورد)	۰/۵	
	نوشتن مفرد یا جمع اسم (در حدّ اسم‌های خوانده شده)	۰/۵	
ب) مهارت ترجمه به فارسی	ترجمهٔ جملات کتاب از عربی به فارسی از متن، تمرین و بخش «اِعلَموا»	۴/۵	۶/۵
	انتخاب گزینهٔ درست در ترجمهٔ جملهٔ عربی به فارسی (دو جمله)	۰/۵	
	تکمیل ترجمهٔ ناقص (شش مورد)	۱/۵	
ج) مهارت شناخت و کاربرد قواعد	ترجمهٔ فعل‌های ماضی ساده، مضارع اخباری، امر، نهی، نفی، مستقبل، فعل دارای نون وقایه در جملات ساده و با ریشه‌های ساده‌ای مانند دَخَلَ و خَرَجَ یا در قالب مصوَّر (ارتباط دادن جملات به تصاویر) چهار مورد تذکّر مهم: از این فعل‌ها در این بخش سؤالی طرح نمی‌شود. ماضی نقلی، ماضی استمراری، مجهول/ فقط از فعل ثلاثی مجرّد صحیح و سالم سؤال داده می‌شود؛ مانند: حَفِظَ، یَحْفَظُ، ما حَفِظَ، لا یَحفَظُ، سَیَحفَظُ، سَوفَ یَحفَظُ، اِحفَظْ، لا تَحْفَظْ	۱	۷/۵
	تشخیص فعل ماضی، مضارع، امر و نهی مناسب برای جای خالی در جمله، یا تشخیص نوع فعل، یا هر سؤال ابداعی دیگر که مهارت تشخیص نوع فعل را بسنجد. (چهار مورد)	۱	
	شناخت اسم فاعل، اسم مفعول، اسم مبالغه، اسم تفضیل و اسم مکان	۰/۷۵	
	عدد اصلی و ترتیبی	۰/۲۵	
	ترجمهٔ دقیق جملهٔ بعد از اسم نکره	۰/۵	
	ترجمهٔ دقیق فعل مضارع دارای حروف «أَنْ، لَنْ، کَي، لِکَي، حَتّی» در جمله؛ یا سؤال سه گزینه‌ای از فعل مضارع دارای این حروف	۱	
	ترجمهٔ دقیق فعل مضارع دارای حروف «لَمْ، لِـ، لا» در جمله؛ یا سؤال سه گزینه‌ای از فعل مضارع دارای این حروف	۱	
	ترجمهٔ ماضی بعید و ماضی استمراری در جمله	۱	
	محلّ اِعرابی (تشخیص نقش کلمات: فاعل، مفعول، مبتدا، خبر، مضافٌ‌الیه، صفت، جار و مجرور، مجرور به حرف جر)	۱	

د) مهارت درک و فهم	سؤال جورکردنی از مفهوم واژگان «وصل کردن کلمات ستون اوّل به توضیحات ستون دوم» (شش مورد)؛ یا ارائهٔ هشت کلمه که دو تا اضافه است و شش جمله دارای جای خالی که باید با کلمهٔ مناسب کامل شود. یا پر کردن جاهای خالی با گزینه‌های مناسب (سؤال سه گزینه‌ای)	۱/۵	۳
	درک مطلب (ارائهٔ متن و طرّاحی شش سؤال حتّی الامکان با شش کلمهٔ پرسشی خوانده شده)؛ یا (ارائهٔ شش جمله و تعیین درست و نادرست آنها براساس مفهوم هر جمله یا براساس متن ارائه شده در برگهٔ امتحانی) یا هر شیوهٔ ابتکاری دیگری که مهارت درک و فهم را بسنجد.	۱/۵	
هـ) مهارت مکالمه	پاسخ کوتاه به جمله‌های پرسشی؛ یا پاسخ به سؤال با توجّه به تصویر ارائه شده	۰/۲۵	۰/۵
	طرح سؤال از بخش حوار (مانند جمله‌سازی با کلمات پراکنده حداکثر شش تکّه از عبارت‌های کتاب)، پر کردن جای خالی با کلمات ارائه شده، دو گزینه‌ای و ترجمه	۰/۲۵	

تذکّرات برای طرّاحی سؤالات امتحانی

۱- سؤالات امتحان و مسابقات باید کاملاً حرکت‌گذاری شوند.
۲- صورت سؤال از نظر ساختاری و واژگانی، درحدّ فهم دانش‌آموز باشد.
۳- ترجمهٔ جمله، یا کلمه از فارسی به عربی در هیچ آزمون، یا مسابقه‌ای طرّاحی نمی‌شود.
۴- آموزش و ارزشیابی مطابقت عدد و معدود و ویژگی‌های معدود و مطابقت موصوف و صفت مطلقاً از اهداف کتاب درسی نیست. حفظ عددهای اصلی یک تا صد و عددهای ترتیبی یکم تا بیستم از اهداف کتاب است.
۵- در تشخیص محلّ اعرابی در جمله، نهادن اِعرابِ رفع، نصب و جر از اهداف کتاب نیست و کلماتِ جمله باید اعراب‌گذاریِ کامل شده باشد.
۶- طرح سؤال از اعراب‌گذاریِ کلماتِ جمله، مطلقاً ممنوع است.
۷- در اسم فاعل و اسم مفعول مانند ناظِر و مُنتَظِر ذکر اینکه ناظِر اسم فاعل ثلاثی مجرّد و مُنتَظِر اسم فاعل ثلاثی مزید می‌باشد، در کتاب درسی تدریس نشده و از اهداف آموزشی کتاب نیست.
۸- در طرح سؤال مکالمه به دو صورت می‌توان عمل کرد: یکی ارائهٔ تصویر و طرح سؤال از تصویر و دیگری پرکردن جای خالی در مکالمه و ارائهٔ کلمات با دادن دو کلمهٔ اضافه.
۹- از بخش البحث العلمی و للمطالعة هیچ سؤالی در امتحانات طرح نمی‌شود.

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی ابتدایی و متوسطه نظری

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

عربی، زبان قرآن (۲)

۱۱۱۲۰۷

دوره دوم متوسطه/ پایه یازدهم نظری

ادبیات و علوم انسانی | علوم و معارف اسلامی | ریاضی فیزیک | علوم تجربی

جدول هدف ـ محتوا و ارزشیابی کتاب درسی عربی، زبان قرآن (۲) پایهٔ یازدهم رشته ادبیات و علوم انسانی به تفکیک دروس، سال تحصیلی ۱۴۰۴ـ۱۴۰۳

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی						بارم‌بندی
			دانشی			فرایندی			
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآورن	فهمیدن	کاربستن	
قرائت صحیح، فهم متون و عبارات و ترجمه به فارسی. درک مطلب. کاربرد واژگان.	تشخیص صفت تفضیلی و اسم مکان در فارسی. و شناخت اسم تفضیل و اسم المکان و جمع مکسر آنها در عربی	الدرس الأول		✓				✓	۲
	شناخت انواع فعل.			✓			✓		
	المحل الإعرابی				✓			✓	
	الأعداد		✓		✓				
	الحوار فی الأسواق				✓			✓	
	تشخیص اسم فاعل، اسم مفعول (و شناختن صفت فاعلی و صفت مفعولی در فارسی) و اسم مبالغه و یادآوری آموخته‌های پیشین	الدرس الثانی		✓				✓	۳
	شناخت اسلوب شرط و ادوات آن (إن، مَن، ما/ إذا)	الدرس الثالث		✓				✓	۳
	ترجمه انواع فعل و مصدر.				✓			✓	
	شناخت مترادف و متضاد.		✓		✓				
	شناخت عدد، نوع و جنس اسامی.			✓			✓		
	حوار فی الملعب الریاضی				✓			✓	
	ترجمه فارسی به عربی								

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی						بارم‌بندی
			دانشی			فرایندی			
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	
قرائت صحیح، فهم متون و عبارات و ترجمه به فارسی. درک مطلب. کاربرد واژگان. قرائت صحیح، فهم متون و عبارات و ترجمه به فارسی. درک مطلب. کاربرد واژگان.	شناخت اسم معرفه و نکره در فارسی و عربی. (در عربی شناخت ذواللام و عَلَم) و ترجمه فعل مضارع دارای حروف أن، لن، کی، لکی، حتّی.	الدرس الرابع		✓				✓	۳
	تشخیص انواع فعل و مصدر و ترجمه آنها.			✓			✓		
	شناخت اسم مفرد و جمع			✓			✓		
	حوار فی الصیدلیة				✓			✓	
	شناخت انواع کلمه		✓			✓			
	المحل الإعرابی				✓			✓	
قرائت صحیح، فهم متون و عبارات و ترجمه به فارسی. درک مطلب. کاربرد واژگان.	ترجمه درست جمله بعد از اسم نکره یادآوری آموخته‌های پیشین	الدرس الخامس		✓				✓	۳
	معادل‌یابی ماضی استمراری و مضارع اخباری و التزامی				✓			✓	
	حوار فی الاتصالات و شراء البطاقة				✓			✓	
	شناخت فعل مضارع دارای حروف لم، لای امر و لای نهی معانی لِ در جمله و ترجمه درستِ آنها.	الدرس السادس		✓				✓	۳

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی						بارم‌بندی
			دانشی			فرایندی			
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	
قرائت صحیح، فهم متون و عبارات و ترجمه به فارسی. درک مطلب. کاربرد واژگان.	شناخت معانی افعال ناقصه در جمله و اعراب آنها	الدرس السابع		✓				✓	۳
	شناخت ماضی استمراری و ماضی بعید (در هر دو زبان فارسی و عربی).				✓		✓		
	مکالمه با پزشک.				✓			✓	
	معربات		✓			✓			

بارم‌بندی عربی زبان قرآن (۲)، پایهٔ یازدهم ادبیات و علوم انسانی انسانی سال تحصیلی ۱۴۰۴ـ۱۴۰۳

نوبت اول (از درس اول تا پایان متن و درک مطلب درس چهارم)

مهارت‌های زبانی	موضوع	نمره	جمع
الف: مهارت واژه‌شناسی	نوشتن ترجمهٔ چهار کلمه از عربی به فارسی در جمله (زیر کلمات خط کشیده می‌شود.)	۱	۲/۵
	مترادف و متضاد (دو مورد همانند تمرینات کتاب)	۰/۵	
	تشخیص کلمهٔ ناهماهنگ از نظر معنا در میان چهار کلمه (دو مورد)	۰/۵	
	نوشتن مفرد یا جمع دو اسم (در حدّ اسم‌های خوانده شده)	۰/۵	
ب: مهارت ترجمه به فارسی	ترجمهٔ جمله‌های کتاب از عربی به فارسی از متن، تمرین و بخش «اِعلَموا»	۴/۵	۶/۵
	انتخاب گزینهٔ درست در ترجمهٔ جملهٔ عربی به فارسی (دو جمله)	۰/۵	
	تکمیل ترجمهٔ ناقص (شش جای خالی)	۱/۵	
ج: مهارت شناخت و کاربرد قواعد	ترجمهٔ فعل‌های ماضی ساده، امر، نهی، نفی، مستقبل، در جملات ساده و با ریشه‌های ساده‌ای مانند دَخَلَ و خَرَجَ یا در قالب مصوَّر (ارتباط دادن جملات به تصاویر) (شش مورد) تذکّر مهم: از این فعل‌ها در این بخش سؤالی طرح نمی‌شود. ماضی نقلی، ماضی استمراری، مجهول/ فقط از فعل ثلاثی مجرّد صحیح و سالم سؤال داده می‌شود؛ مانند: صَبَرَ، ما صَبَرَ، یَصْبِرُ، لا یَصبِرْ، سَیَصْبِرُ، سَوفَ یَصبِرُ، اِصْبِرْ، لا تَصْبِرْ	۱/۵	۷/۵
	تشخیص فعل ماضی، مضارع، امر و نهی مناسب برای جای خالی در جمله یا تشخیص نوع فعل، یا تشخیص کلمهٔ ناهماهنگ از نظر معنا میان چند کلمه (سه مورد)	۰/۷۵	
	تشخیص اسم مکان و ترجمهٔ آن در جمله	۰/۵	
	تشخیص اسم تفضیل و ترجمهٔ دقیق آن در جمله	۱	
	ترجمهٔ دقیق جملهٔ دارای اسلوب شرط	۱	
	تشخیص فعل شرط و جواب آن	۰/۵	
	اِعراب: تشخیص نقش کلمه و علامت اعرابیِ آن (فاعل مرفوع، مفعول منصوب، مبتدا مرفوع، خبر مرفوع، مضافٌ الیه مجرور، صفت، جار و مجرور یا مجرور به حرف جر)	۱	
	تشخیص اسم فاعل، اسم مفعول و اسم مبالغه	۱	
	عدد اصلی یا ترتیبی	۰/۲۵	

د: **مهارت درک و فهم**	سؤال جورکردنی از مفهوم واژگان «وصل کردن کلمات ستون اوّل به توضیحات ستون دوم» (شش مورد) یا ارائهٔ هشت کلمه که دو تا اضافه است و شش جمله دارای جای خالی که باید جای خالی با کلمهٔ مناسب کامل شود. یا پر کردن جاهای خالی با گزینه‌های مناسب (سؤال سه گزینه‌ای)	۱/۵	۳
	درک مطلب (ارائهٔ متن و طرّاحی شش سؤال حتّی الامکان با شش کلمهٔ پرسشی خوانده شده) یا (ارائهٔ شش جمله و تعیین درست و نادرست آنها بر اساس مفهوم هر جمله یا بر اساس متن ارائه شده در برگهٔ امتحانی) یا ارائهٔ شش جمله همراه با هشت کلمه که دانش‌آموز باید هر جمله را به توضیح مناسبی آن وصل کند. یا هر شیوهٔ ابتکاری دیگری که مهارت درک و فهم را بسنجد.	۱/۵	
هـ: **مهارت مکالمه**	پاسخ کوتاه به جمله‌های پرسشی یا پاسخ به سؤال با توجّه به تصویر ارائه شده	۰/۲۵	۰/۵
	طرح سؤال از بخش حوار مانند (جمله‌سازی با کلمات پراکنده حداکثر شش تکّه از عبارت‌های کتاب)، پر کردن جای خالی با کلمات ارائه شده، دو گزینه‌ای و ترجمه	۰/۲۵	

ادامه بارم‌بندی عربی زبان قرآن (۲)، پایهٔ یازدهم ادبیات و علوم انسانی

نوبت دوم، شهریور و دی‌ماه سال تحصیلی ۱۴۰۴ـ۱۴۰۳

مهارت‌های زبانی	موضوع	نمره	جمع
الف: مهارت واژه‌شناسی	نوشتن معنای کلمه از عربی به فارسی در جمله (چهار مورد و زیر کلمات خط کشیده می‌شود.)	۱	۲/۵
	تعیین کلمات مترادف و متضاد (دو مورد همانند تمرینات کتاب)	۰/۵	
	تشخیص کلمهٔ ناهماهنگ از نظر معنا در میان چهار کلمه (دو مورد)	۰/۵	
	نوشتن مفرد یا جمع اسم (در حدّ اسم‌های خوانده شده)	۰/۵	
ب: مهارت ترجمه به فارسی	ترجمهٔ جملات کتاب از عربی به فارسی از متن، تمرین و بخش «اِعلَموا»	۴/۵	۶/۵
	انتخاب گزینهٔ درست در ترجمهٔ جملهٔ عربی به فارسی (دو جمله)	۰/۵	
	تکمیل ترجمهٔ ناقص (شش مورد)	۱/۵	
ج: مهارت شناخت و کاربرد قواعد	ترجمهٔ فعل‌های ماضی ساده، مضارع اخباری، امر، نهی، نفی، مستقبل، در جملات ساده و با ریشه‌های ساده‌ای مانند دَخَلَ و خَرَجَ یا در قالب مصوَّر (ارتباط دادن جملات به تصاویر) (شش مورد) تذکّر مهم: از این فعل‌ها در این بخش سؤالی طرح نمی‌شود. ماضی نقلی، ماضی استمراری، مجهول/ فقط از فعل ثلاثی مجرّد صحیح و سالم سؤال داده می‌شود؛ مانند: جَمَعَ، ما جَمَعَ، یَجْمَعُ، لا یَجْمَعُ، سَیَجْمَعُ، سَوفَ یَجْمَعُ، اِجْمَعْ، لا تَجْمَعْ	۱	۷/۵
	تشخیص فعل ماضی، مضارع، امر و نهی مناسب برای جای خالی در جمله، یا تشخیص نوع فعل، یا تشخیص کلمهٔ ناهماهنگ از نظر معنا میان چند کلمه	۰/۵	
	شناخت اسم فاعل، اسم مفعول، اسم مبالغه، اسم تفضیل و اسم مکان	۱	
	اسلوب شرط (تعیین فعل یا جواب شرط یا ترجمهٔ دقیق اسلوب شرط)	۰/۵	
	ترجمهٔ دقیق جملهٔ بعد از اسم نکره و سایر قواعد درس پنجم	۰/۵	
	ترجمهٔ دقیق فعل مضارع دارای حروف «أَنْ، لَنْ، کَي، لِکَي، حَتّی» در جمله یا سؤال سه گزینه‌ای از فعل مضارع دارای این حروف	۱	
	ترجمهٔ دقیق فعل مضارع دارای حروف «لَمْ، لِـ لا» در جمله یا سؤال سه گزینه‌ای از فعل مضارع دارای این حروف	۱	
	ترجمهٔ دقیق افعال ناقصه «کانَ، صارَ، لَیْسَ» در جمله (تأکید در طرّاحی سؤال بر شکل‌های مختلف فعل کانَ است)	۱	
	اِعراب: تشخیص نقش کلمه و علامت اعرابیِ آن (فاعل مرفوع، مفعول منصوب، مبتدا مرفوع، خبر مرفوع، مضافٌ الیه مجرور، صفت، جار و مجرور یا مجرور به حرف جر)	۱	

د: **مهارت درک و فهم**	سؤال جورکردنی از مفهوم واژگان «وصل کردن کلمات ستون اوّل به توضیحات ستون دوم» (شش مورد) یا ارائهٔ هشت کلمه که دو تا اضافه است و شش جمله دارای جای خالی که باید جای خالی با کلمهٔ مناسب کامل شود. یا پر کردن جاهای خالی با گزینه‌های مناسب (سؤال سه گزینه‌ای)	۱/۵	۳
	درک مطلب (ارائهٔ متن و طرّاحی شش سؤال حتّی الامکان با شش کلمهٔ پرسشی خوانده شده) یا (ارائهٔ شش جمله و تعیین درست و نادرست آنها براساس مفهوم هر جمله یا براساس متن ارائه شده در برگهٔ امتحانی) یا ارائهٔ شش جمله همراه با هشت کلمه که دانش‌آموز باید هر جمله را به توضیح مناسبی آن وصل کند. یا هر شیوهٔ ابتکاری دیگری که مهارت درک و فهم را بسنجد.	۱/۵	
هـ: **مهارت مکالمه**	پاسخ کوتاه به جمله‌های پرسشی یا پاسخ به سؤال با توجّه به تصویر ارائه شده	۰/۲۵	۰/۵
	طرح سؤال از بخش حوار (مانند جمله‌سازی با کلمات پراکنده حداکثر شش تکّه از عبارت‌های کتاب)، پر کردن جای خالی با کلمات ارائه شده، دو گزینه‌ای و ترجمه	۰/۲۵	

تذکّرات برای طرّاحی سؤالات امتحانی

۱- سؤالات امتحان و مسابقات باید کاملاً حرکت‌گذاری شوند.
۲- صورت سؤال از نظر ساختاری و واژگانی، باشد.
۳- ترجمهٔ جمله، یا کلمه از فارسی به عربی در هیچ آزمون، یا مسابقه‌ای طرّاحی نمی‌شود.
۴- در تشخیص محلّ اعرابی در جمله، نهادن اِعراب رفع، نصب و جر از اهداف کتاب نیست و کلماتِ جمله باید اعراب‌گذاریِ کامل شده باشد.
۵- در طرح سؤال مکالمه به دو صورت می‌توان عمل کرد: یکی ارائهٔ تصویر و طرح سؤال از تصویر و دیگری پر کردن جای خالی در مکالمه و ارائهٔ کلمات با دادن دو کلمهٔ اضافه.
۶- از بخش البحث العلمی و للمطالعة هیچ سؤالی در امتحانات طرح نمی‌شود.

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی ابتدایی و متوسطه نظری

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

۱۱۱۲۰۸

عربی، زبان قرآن(۲)

دوره دوم متوسطه/ پایه یازدهم نظری

ادبیات و علوم انسانی | علوم و معارف اسلامی | ریاضی فیزیک | علوم تجربی

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

جدول هدف ـ محتوا و ارزشیابی کتاب درسی عربی، زبان قرآن(۲) پایه یازدهم رشته علوم و معارف اسلامی به تفکیک دروس سال تحصیلی ۱۴۰۴_۱۴۰۳

عنوان درس (محتوا)	اهداف کلی	اهداف جزئی	سطوح شناختی								بارم بندی
			دانشی			فرایندی					
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تحلیل کردن	ارزیابی کردن	تولید کرد	
الدرس الأول: النواسخ (الأفعال الناقصة)	آشنایی با نواسخ	۱- دانش‌آموز بتواند افعال ناقصه و اسم و خبر و اعراب آنها را تشخیص بدهد.		*			*					جزئیات ریز بارم در انتهای جدول هدف - محتوا در بخش بارم‌بندی به تفکیک و به تفصیل شرح داده شده و لازم الاجرا است.

عنوان درس (محتوا)	اهداف کلی	اهداف جزئی	سطوح شناختی									بارم بندی
			دانشی			فرایندی						
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تحلیل کردن	ارزیابی کردن	تولید کرد	
الدرس الثانی: التركيب الوصفي و الاضافي	آشنایی با ترکیب وصفی و اضافی	۱- دانش‌آموز بتواند صفت را از مضاف الیه تشخیص بدهد.		*				*				"
		۲- انواع صفت را بیاموزد.		*		*						
		۳- صفت مفرد و جمله را درست معنا کند.		*			*					
		۴- صفت را بر اساس تبعیت از موصوف جایگزین کند.		*				*				
الدرس الثالث: المضاعف و المهموز و الرباعی	آشنایی با افعال مضاعف و مهموز و رباعی	۱- دانش‌آموز بتواند افعال مضاعف و مهموز را تشخیص بدهد.		*			*					"
		۲- دانش‌آموز با فعل رباعی آشنا شود.		*			*					

عنوان درس (محتوا)	اهداف کلی	اهداف جزئی	سطوح شناختی									بارم بندی
			دانشی			فرایندی						
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تحلیل کردن	ارزیابی کردن	تولید کرد	
الدرس الرابع: التحلیل الصرفی و الاعراب	آشنایی با اعراب و تحلیل صرفی اسم و فعل	۱- دانش‌آموز مواردی که برای تحلیل صرفی اسم و فعل و حرف باید بیان شود را بیاموزد.	*				*					"
		۲- با معنای اعراب و پیدا کردن نقش کلمه در جمله آشنا شود.		*			*					
الدرس الخامس: الاعراب الفرعی (۱)	شناخت اعراب فرعی	۱- دانش‌آموز باکلماتی که اعراب آنها فرعی ست آشنا شود و بتواند آنها را تشخیص دهد.		*			*					"
الدرس السادس: الاعراب الفرعی (۲)	شناخت اعراب فرعی	۱- دانش‌آموز باکلماتی که اعراب آنها فرعی ست آشنا شود و بتواند آنها را تشخیص دهد.		*			*					"

عنوان درس (محتوا)	اهداف کلی	اهداف جزئی	سطوح شناختی									بارم بندی
			دانشی			فرایندی						
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوری	فهمیدن	کاربستن	تحلیل کردن	ارزیابی کردن	تولید کرد	
الدرس السابع: الاعراب المحلی و الإعراب التقدیری	شناخت اعراب محلی و تقدیری	۱- دانش‌آموز با کلماتی که اعراب آنها محلی و تقدیری است آشنا شود.		*			*					"
الدرس الثامن: الافعال المعتلة (۱)	آشنایی با فعل‌های معتل	۱- دانش‌آموز با فعل معتل و انواع آن آشنا شود و بتواند آنها را تشخیص دهد.		*			*					"
الدرس التاسع: الافعال المعتلة (۲)	آشنایی بهتر با فعل‌های معتل	۱- دانش‌آموز با فعل معتل و انواع آن آشنا شود و بتواند آنها را تشخیص دهد.		*			*					"

عنوان درس (محتوا)	اهداف کلی	اهداف جزئی	سطوح شناختی									بارم بندی
			دانشی			فرایندی						
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تحلیل کردن	ارزیابی کردن	تولید کرد	
الدرس العاشر: المضارع المرفوع و المضارع المنصوب	آشنا شدن با فعل مضارع مرفوع و مضارع منصوب	۱- دانش‌آموز با فعل مضارع منصوب آشنا شود.		*			*					"
		۲- دانش‌آموز بتواند فعل مضارع را منصوب کند.	*					*				
		۳- دانش‌آموز با معانی افعال مضارع منصوب و فعل مضارع التزامی آشنا شود.		*			*					
الدرس الحادی عشر: المضارع المجزوم (۱)	آشنا شدن با فعل مضارع مجزوم	۱- دانش‌آموز با فعل مضارع مجزوم آشنا شود.		*			*					"
		۲- دانش‌آموز بتواند فعل مضارع را مجزوم کند.	*					*				
		۳- دانش‌آموز با معانی افعال مضارع مجزوم آشنا شود.		*			*					

عنوان درس (محتوا)	اهداف کلی	اهداف جزئی	سطوح شناختی								بارم بندی
			دانشی			فرایندی					
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تحلیل کردن	ارزیابی کردن	تولید کرد	
الدرس الثانی عشر: المضارع المجزوم (۲) اسلوب شرط و ادواته	آشنا شدن کامل تر با فعل مضارع مجزوم و أسلوب شرط و ادوات آن	۱- دانش‌آموز با فعل مضارع مجزوم آشنا شود و بتواند فعل را مجزوم کند.		*				*				"
		۲- دانش‌آموز با معنای شرط و اجزای جمله شرطیه آشنا شود.		*			*					
		۳- دانش‌آموز با انواع ما و من آشنا گردد.			*		*					

بارم‌بندی امتحان کتبی عربی، زبان قرآن (۲) علوم و معارف اسلامی پایه یازدهم سال تحصیلی ۱۴۰۴ـ۱۴۰۳

نوبت اول (از درس اول تا پایان درس ششم)

مهارت‌های زبانی	موضوع	نمره	جمع
مهارت واژه‌شناسی	نوشتن معنای کلمه از عربی به فارسی در جمله، (زیر کلمات خط کشیده می‌شود.)	۰/۵	۲
	مترادف و متضاد (همانند تمرینات کتاب)	۰/۵	
	تشخیص کلمهٔ ناهماهنگ از نظر معنا در میان چهار کلمه (دو مورد)	۰/۵	
	نوشتن مفرد یا جمع اسم (در حدّ اسم‌های موجود در کتاب‌های هفتم تا دهم)	۰/۵	
مهارت ترجمه به فارسی	ترجمهٔ جمله‌های عربی به فارسی	۵	۶
	انتخاب گزینهٔ درست در ترجمهٔ جملهٔ عربی به فارسی (دو جمله)	۰/۵	
	تکمیل ترجمهٔ ناقص	۰/۵	
مهارت شناخت و کاربرد قواعد	ترجمهٔ فعل‌های ماضی ساده، ماضی نقلی، ماضی استمراری، امر، نهی، نفی، مجهول، مستقبل و نیز مصدر در جمله (هشت مورد)	۲	۱۰
	المحلّ الإعرابی و علامه الإعراب: تشخیص مبتدا، خبر، فاعل، مفعولٌ به، نایب فاعل، جار و مجرور (۰/۵) تشخیص اسم و خبر نواسخ و اعراب و ترجمهٔ آنها (۱) تشخیص مضافٌ‌الیه و صفت و ذکر اِعراب آنها (۰/۵)	۲	
	تشخیص اسم‌های مشتق (اسم فاعل، اسم مفعول، اسم مکان، اسم زمان، اسم تفضیل، اسم مبالغه، صفت مشبّهه و اسم آلت) داخل جمله‌های کوتاه و ساده	۰/۵	
	تشخیص نعت مناسب برای منعوت (۰/۵) و تشخیص نوع نعت (۰/۲۵)	۰/۵	
	ترجمهٔ (ماضی+ مضارع) یا (مضارع + مضارع) یا (ماضی + ماضی)	۰/۲۵	
	تشخیص گزینهٔ درست در انتخاب مضاف مانند اختبر نفسك ۵ صفحهٔ ۲۵	۰/۵	
	تشخیص فعل مضاعف، مهموز و رباعی در جمله و ذکر صیغه یا ترجمهٔ آن	۰/۷۵	
	تحلیل صرفی (۱ نمره) و اعراب (۱ نمره)	۲	
	تشخیص اعراب فرعی (در اسم مثنّی، جمع مذکّر سالم، جمع مؤنّث سالم، اسماء خمسه و اسم ممنوع من الصرف)	۱/۵	
مهارت درک و فهم	سؤال جورکردنی از مفهوم واژگان «وصل کردن کلمات ستون اوّل به توضیحات ستون دوم» یا ارائهٔ سه کلمه که یکی اضافه است و دو جملهٔ دارای جای خالی که باید جای خالی با کلمهٔ مناسب کامل شود. یا پر کردن جاهای خالی با گزینه‌های مناسب (سؤال دو گزینه‌ای) یا هر سؤال مشابه دیگر	۱	۲
	درک مطلب (ارائهٔ متن و طرّاحی چهار سؤال با چهار کلمهٔ پرسشی خوانده شده) یا (ارائهٔ چهار جمله و تعیین درست و نادرست آنها براساس مفهوم هر جمله یا براساس متن ارائه شده در برگهٔ امتحانی) طرح سؤال درک مطلب ارجحیّت دارد.	۱	

نوبت دوم (از درس اول تا پایان درس دوازدهم)

مهارت‌های زبانی	موضوع	نمره	جمع
مهارت واژه‌شناسی	نوشتن معنای کلمه از عربی به فارسی در جمله، (زیر کلمات خط کشیده می‌شود.)	۰/۵	۲
	مترادف و متضاد (همانند تمرینات کتاب)	۰/۵	
	تشخیص کلمهٔ ناهماهنگ از نظر معنا در میان چهار کلمه (دو مورد)	۰/۵	
	نوشتن مفرد یا جمع اسم (در حدّ اسم‌های موجود در کتاب‌های هفتم تا یازدهم)	۰/۵	
مهارت ترجمه به فارسی	ترجمهٔ جمله‌های عربی به فارسی	۵	۶
	انتخاب گزینهٔ درست در ترجمهٔ جملهٔ عربی به فارسی (دو جمله)	۰/۵	
	تکمیل ترجمهٔ ناقص	۰/۵	
مهارت شناخت و کاربرد قواعد	ترجمهٔ فعل‌های ماضی ساده، ماضی نقلی، ماضی استمراری، ماضی بعید، نفی، مجهول، امر، نهی، مستقبل و مصدر در جمله (چهار مورد)	۱	۱۰
	تشخیص نوع اسم مشتق (اسم فاعل، اسم مفعول، اسم مبالغه، صفت مشبّهه، اسم تفضیل، اسم مکان و زمان و اسم آلت) (سه مورد در جمله)	۰/۷۵	
	تشخیص اسم و خبر افعال ناقصه و اعراب آنها	۰/۵	
	تشخیص نعت مناسب برای منعوت و تشخیص نوع نعت	۰/۵	
	تشخیص گزینهٔ درست در انتخاب مضاف مانند اختبر نفسك ۵ صفحهٔ ۲۵	۰/۲۵	
	تشخیص فعل مضاعف، مهموز یا رباعی در جمله و ذکر صیغه یا ترجمهٔ آن	۰/۵	
	تحلیل صرفی (۰/۷۵) و اعراب (۰/۵)	۱/۲۵	
	شناخت انواع فعل معتل (مثال، اجوف و ناقص)	۱/۵	
	شناخت فعل مضارع منصوب و اعراب آن (اصلی یا فرعی) و ترجمهٔ آن	۰/۷۵	
	شناخت فعل مضارع مجزوم و اعراب آن (اصلی یا فرعی) و ترجمهٔ آن	۰/۷۵	
	یافتن فعل و جواب شرط و اعراب آنها، ترجمهٔ اسلوب شرط، تشخیص فعل مناسب در اسلوب شرط، یافتن فعل طلب و جواب آن و ترجمهٔ آنها و در همهٔ موارد ذکر اعراب	۰/۷۵	
	تشخیص انواع مَنْ و ما در جمله	۰/۲۵	
	اعراب فرعی (می‌توان طرح سؤال آن را در سؤال شماره ۱۴ جا داد)	۰/۵	
	اعراب تقدیری و محلّی (می‌توان طرح سؤال آن را در سؤال شماره ۱۴ جا داد)	۰/۷۵	
مهارت درک و فهم	سؤال جورکردنی از مفهوم واژگان «وصل کردن کلمات ستون اوّل به توضیحات ستون دوم» (دو مورد). یا ارائهٔ سه کلمه که یکی اضافه است و دو جملهٔ دارای جای خالی که باید جای خالی با کلمهٔ مناسب کامل شود. یا پر کردن جاهای خالی با گزینه‌های مناسب (سؤال دو گزینه‌ای) یا هر سؤال مشابه دیگر	۱	۲
	درک مطلب (ارائهٔ متن و طرّاحی چهار سؤال با چهار کلمهٔ پرسشی خوانده شده) یا (ارائهٔ چهار جمله و تعیین درست و نادرست آنها بر اساس مفهوم هر جمله یا براساس متن ارائه شده در برگهٔ امتحانی) طرح سؤال درک مطلب ارجحیّت دارد.	۱	

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

تذکّرات برای طرّاحی سؤال امتحان

در طرّاحی سؤال امتحان نوبت اوّل طرّاح مجاز است حدّاکثر یک نمره در بارم‌بندی تغییراتی اجرا نماید؛ ولی در نوبت دوم بارم‌بندی دقیقاً رعایت می‌گردد. طرح سؤال از بخش قواعد، نوشتن مفرد یا جمع اسم و یافتن مترادف یا متضاد می‌تواند از بخش شش نمره‌ای مهارت ترجمه، یا بخش مهارت درک و فهم باشد و اصولاً می‌توان برخی سؤالات را با هم تلفیق کرد. لازم نیست تعداد سؤالات نوبت اوّل ۱۸ مورد و نوبت دوم ۲۳ مورد باشد. (امتیاز این شیوهٔ طرّاحی سؤال کاهش حجم پرسش‌هاست.)

بارم‌بندی امتحان شفاهی عربی، زبان قرآن (۲) علوم و معارف اسلامی پایه یازدهم سال تحصیلی ۱۴۰۴ـ۱۴۰۳

میان نوبت اوّل و دوم

مهارت‌های زبانی	موضوع	نمره
مهارت‌های خواندن، شنیدن و سخن گفتن	روان‌خوانی (بدون درنگ و خطا، و با تلفّظ نسبتاً درست مخارج حروف) و فعّالیت‌هایی مانند حفظ سرود و اجرای گروهی آن اجرای نمایش از متن برخی درس‌ها	۸
	مهارت شنیدن و سخن گفتن مکالمهٔ ساده به‌صورت پاسخ کوتاه به جمله‌های پرسشی (سؤال با جملات دارای ما، ماذا، ما هوَ، ماهیَ، بِمَ، مَنْ، لِمَنْ، أینَ، مِنْ أینَ، مِمَّن، کَم، هَلْ، أ، متی، کیف، لِماذا، لِمَ، عَمَّ، أیّ)	۲
جمع نمره‌ها		۱۰

تذکّرات

۱-امتحان میان نوبت اوّل و دوم شامل دو بخش کتبی (از ده نمره) و شفاهی (از ده نمره) می‌باشد؛ ولی امتحان نوبت اوّل و دوم فقط کتبی و از بیست نمره است.

۲-از آنجا که عربی درس اختصاصی رشتهٔ علوم و معارف اسلامی است؛ لذا از دانش‌آموزان خواسته می‌شود مخارج حروف خاصّ عربی را درست تلفّظ کنند. (ث، ح، ذ، ص، ض، ط، ظ، ع، ق، و) و تلفّظ صحیح در نمرهٔ شفاهی یک نمره از هشت نمره را دارد.

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی ابتدایی و متوسطه نظری

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

۱۱۱۲۰۹

فیزیک (۲)

دوره دوم متوسطه/ پایه یازدهم نظری

ادبیات و علوم انسانی | علوم و معارف اسلامی | **ریاضی فیزیک** | علوم تجربی

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

جدول هدف ـ محتوا و ارزشیابی کتاب درسی فیزیک (۲)

پرسش‌های اساسی

» چگونه دو بار الکتریکی، بدون تماس با یکدیگر به هم نیرو وارد می‌کنند و چگونه نیروی خالص وارد بر یک بار نقطه‌ای از سوی چند بار نقطه‌ای دیگر تعیین می‌شود؟
» پتانسیل الکتریکی چیست و چگونه اختلاف پتانسیل بین دو نقطه در میدان الکتریکی را می‌توان محاسبه کرد؟
» میدان الکتریکی در داخل رسانا و توزیع بار در آن چگونه است؟
» کاربردهای خازن چیست و ظرفیت، بار و انرژی خازن چگونه تعیین می‌شود؟
» آیا هر شارشی از بارهای متحرک لزوماً جریان الکتریکی ایجاد می‌کند؟
» مقاومت الکتریکی یک رسانا به چه عواملی بستگی دارد و چگونه می‌توان جریان الکتریکی را در یک مدار کنترل کرد؟
» نقش قطعات الکتریکی در هر مدار چیست و چگونه می‌توان جریان الکتریکی در هرشاخه از مدار الکتریکی را تعیین کرد؟
» در منازل، مصرف کننده‌های مختلف به چه صورتی به برق وصل می‌شوند و چگونه می‌توان انرژی مصرفی آنها را محاسبه کرد؟
» نیروی مغناطیسی وارد بر ذره باردار متحرک یا سیم حامل جریان درون میدان مغناطیسی چگونه محاسبه و تعیین جهت می‌شوند؟
» میدان مغناطیسی در مرکز یک پیچه و درون یک سیم لوله چگونه محاسبه و تعیین جهت می‌شوند؟
» مواد از نظر مغناطیسی به چند دسته تقسیم می‌شوند و ویژگی هر کدام چیست؟
» چه عواملی سبب القای جریان الکتریکی در یک پیچه می‌شود و چگونه می‌توان جریان القایی متوسط گذرنده از یک پیچه یا حلقه را به‌دست آورد و جهت آن را تعیین کرد؟
» پدیده خود-القاوری و القای متقابل چیست؟
» جریان متناوب چگونه ایجاد و محاسبه می‌شود؟
» چگونه می‌توان به کمک مبدل‌ها ولتاژ خروجی مورد نظر را به دست آورد؟

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی									بارم‌بندی
			دانشی			فرایندی						
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تحلیل	ارزیابی	آفرینش	
آشنایی با اصول و قوانین الکتریسیته ساکن و خازن‌ها و کاربردهای آنها در زندگی	با الکتروسکوپ، باردار بودن یک جسم و نوع بار آن را تعیین کنند.	فصل اول الکتریسیته ساکن	*	*		*	*					محتوای نظری ۵/۵ نمره و فعالیت و آزمایش ۲/۵ نمره
	کوانتیده بودن و پایستگی بار را توضیح دهند و در محاسبه‌های مربوط به مبادله بار الکتریکی از آنها استفاده نمایند.		*	*		*	*	*				
	برای تعیین نیروی الکتریکی بین دو بار، آزمایش‌های کمی طراحی نمایند.				*	–	*	–	*	–	*	
	نیروی الکتریکی بین دو بار نقطه‌ای را محاسبه و نمودار نیرو بر حسب فاصله بین دو بار را رسم کنند.			*	*	–	*	*				
	اندازه و جهت نیروی الکتریکی خالص وارد بریک ذره باردار را از طرف بارهای الکتریکی نقطه‌ای دیگر تعیین نمایند.		*		*		*	*				
	آزمایشی طراحی کنند که با آن بتوان خطوط میدان الکتریکی را تشکیل داد .			*	*		*	*	*			
	اندازه و جهت میدان الکتریکی را در یک نقطه از فضا به دست آورند.		*	*			*	*				
	اندازه و جهت میدان الکتریکی ناشی از یک ذره باردار را در یک نقطه از فضا تعیین و نمودار اندازه میدان بر حسب فاصله از ذره باردار را رسم و تفسیر نمایند.		*	*	*		*	*				
	اندازه و جهت میدان الکتریکی ناشی از چند ذره باردار را در یک نقطه از فضا تعیین کنند.		*		*	–	*	*				
	خطوط میدان الکتریکی یکنواخت و همچنین خطوط میدان الکتریکی ایجاد شده توسط دو ذره باردار را به طور کیفی رسم کنند.		*	*		–	*	*				
	از شرط تعادل نیروها، بار الکتریکی یک ذره باردار را در یک میدان الکتریکی محاسبه می‌کند.			*	*	–	*	*	*			
	تغییر انرژی پتانسیل الکتریکی یک ذره باردار و اختلاف پتانسیل الکتریکی بین دو نقطه در یک میدان در حالت‌های جابه‌جایی هم راستا با میدان یا عمود بر میدان را محاسبه و تفسیر نمایند.			*	*	*	*	*	*			
	با طراحی و انجام آزمایش، نحوه توزیع بار در رسانا را تعیین نمایند وچگالی سطحی بار الکتریکی روی سطح رسانا را محاسبه کنند.			*	*	*	*	*	*			
	به کمک پدیده القای بار الکتریکی، رنگ پاشی الکتروستاتیکی را توضیح دهند و پیشنهادهای کاربردی ارائه دهند.			*		–	*	*				

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی									بارم‌بندی
			دانشی			فرایندی						
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تحلیل	ارزیابی	آفرینش	
	عوامل مؤثر بر ظرفیت خازن تخت و برخی از کاربردهای خازن را بیان کنند، خازن ساده‌ای بسازند، و ظرفیت، بار و انرژی ذخیره شده در آن (در حالتی که به ولتاژ مشخصی وصل باشد)، محاسبه کنند.		*	*	*	*	*	*				
	قطبیدگی و فروریزش را توضیح دهند و نقش آنها را در خازن بیان کنند.		*	*		*	*	*				
آشنایی با جریان الکتریکی و مدارهای جریان مستقیم و برخی قطعات الکتریکی وکاربردهای آنها در زندگی	جریان الکتریکی و سرعت سوق را توضیح دهند و جریان الکتریکی متوسط را محاسبه کنند.	فصل دوم جریان‌الکتریکی و مدار جریان مستقیم	*	*	*	*	*	*				محتوای نظری ۴/۷۵ نمره و فعالیت و آزمایش ۱ نمره
	از رابطه بین جریان، مقاومت و اختلاف پتانسیل برای محاسبه مجهول مورد نظر استفاده کنند.		*		*		*	*				
	مدار الکتریکی مناسبی برای بررسی اهمی بودن یا نبودن یک وسیله (همراه با وسایل اندازه‌گیری)، طراحی و رسم کنند و پیروی وسیله از قانون اهم را با آن مدار تحقیق نمایند.			*	*		*					
	براساس داده‌های جریان و ولتاژ یا نمودار جریان-ولتاژ، اهمی یا غیر اهمی بودن یک وسیله را مشخص کنند.			*		*	*	*				
	عوامل مؤثر بر مقاومت سیم‌های فلزی را به کمک طراحی و انجام آزمایش شناسایی و این ارتباط را پیدا کنند و توضیح دهند.		*		*	*	*	*	*			
	تغییر مقاومت ویژه و مقاومت یک سیم فلزی را با تغییر دما محاسبه، رسم و تفسیر کنند.		*	*		*	*	*	*			
	ویژگی‌ها و کاربرد انواع مقاومت‌ها، مقاومت‌های خاص و دیودها را بیان و مدارهایی را با استفاده از نمادهای ویژه آنها طراحی و رسم و عملکرد مدار را تفسیر نمایند.			*	*	*	*	*	*	–	*	
	با طراحی و انجام آزمایش، نیروی محرکه باتری و مقاومت داخلی آن را اندازه‌گیری و محاسبه نمایند و همچنین باتری نو و فرسوده را از هم تشخیص دهند.		*	*		*	*	*	*	–	*	
	به کمک قاعده حلقه و انشعاب، جریان در مدار تک حلقه و نیز در مقاومت‌های متوالی و موازی را حساب و توان‌های تولیدی و مصرفی و اختلاف پتانسیل بین دونقطه از مدار را تعیین کنند.		*	*		-	*	*				
	مقاومت معادل بین دو نقطه از یک شبکه مقاومتی را در حالت اتصال متوالی، موازی یا ترکیب آنها تعیین نمایند.			*			*	*	*	*	*	

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی									بارم‌بندی
			دانشی			فرایندی						
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تحلیل	ارزیابی	آفرین	
	بتوانند با استفاده از قطعه‌های مداری که شناخته‌اند مدارهای ساده‌ای برحسب نیاز طراحی کنند و بسازند و کارکرد آنها را ارزیابی و اصلاح کنند و ارتقاء دهند.			*		-	*	*	*	*	*	
	برق مصرفی منزل و قیمت آن را در یک دوره زمانی مشخص، محاسبه کنند.			*	*	-	–	*				
آشنایی با میدان مغناطیسی و اثرات آن بر بار و جریان الکتریکی، ویژگی‌های مغناطیسی مواد وکاربردهای آنها در زندگی	وجود میدان مغناطیسی را در فضای اطراف آهن‌رباهای مختلف، کره زمین، سیم حامل جریان، پیچه مسطح حامل جریان و سیم‌لوله حامل جریان را با استفاده از عقربه مغناطیسی تشخیص دهند و خطوط میدان هر یک را رسم نمایند.	فصل سوم مغناطیس	*	*		*	*	*				محتوای نظری ۳ نمره و فعالیت و آزمایش ۱ نمره
	مفهوم شیب مغناطیسی راتوضیح دهند و آن را اندازه‌گیری کنند.		*	*		*	*	*				
	با طراحی و اجرای آزمایش نشان دهند بر سیم حامل جریان در میدان مغناطیسی نیرو وارد می‌شود و آن را اندازه‌گیری کنند.		*		*				*			
	اندازه و جهت نیروی مغناطیسی وارد بر ذرهٔ باردار متحرک و همچنین سیم حامل جریان را در یک میدان مغناطیسی یکنواخت محاسبه و تعیین کنند.		*	*	*	*	*	*				
	علت نیروی مغناطیسی بین دو سیم راست و موازی حامل جریان را توضیح دهند و جهت این نیرو را تعیین کنند.			*		*	*		*			
	اندازه و جهت میدان مغناطیسی را در مرکز پیچه و داخل سیملوله حامل جریان محاسبه و تعیین نمایند.		*			*	*	*				
	میدان مغناطیسی برایند را تعیین نماید (محاسبه و بردار برایند را رسم کند).				*		*	*	*			
	یک آهنربای الکتریکی بسازند و اثر تعداد دور، شعاع و جریان عبوری از سیم لوله را بر اندازه میدان مغناطیسی آهن‌ربا بررسی کنند.			*	*	*	*	*				
	مواد را از نظر مغناطیسی طبقه‌بندی کرده و اثر میدان مغناطیسی بر هر دسته از مواد را شرح دهند و همچنین برخی کاربردهای مواد فرومغناطیسی نرم و سخت را بیان کنند.		*	*		*	*	*				
	با طراحی آزمایش تفاوت خاصیت مغناطیسی مواد فرومغناطیس نرم و سخت را نشان دهد.			*	*		*	*	*	*	*	

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی									بارم‌بندی
			دانشی			فرایندی						
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تحلیل	ارزیابی	آفرینش	
آشنایی با پدیده القای الکترومغناطیسی و اثرات آن، جریان متناوب و مبدل‌ها و کاربردهای آنها	با طراحی و اجرای آزمایش‌های ساده، پدیده القای الکترومغناطیسی را نشان دهند.	فصل چهارم القای الکترومغناطیسی و جریان متناوب	*	*			*	*				محتوای نظری، ۲/۷۵ نمره و فعالیت و آزمایش ۰/۷۵ نمره
	شار مغناطیسی گذرنده از سطح یک حلقه را در میدان مغناطیسی یکنواخت محاسبه کنند.		*	*	*	–	*	*				
	با استفاده از قانون القای فاراده، نیروی محرکه القایی متوسط و جریان القایی متوسط را محاسبه کنند.			*	*	–	*	*				
	به کمک قانون لنز جهت جریان القایی را تعیین نمایند.		*				*	*				
	اثر خودالقاوری، ضریب القاوری سیملوله و القای متقابل را توضیح دهند و کاربرد آنها را بیان کنند.		*	*		*	*	*				
	به کمک آزمایش بتوانند اثر خود- القاوری را نشان دهند.			*	*	–	*	*				
	ضریب القاوری سیم‌لوله و انرژی ذخیره شده در القاگر را محاسبه نمایند.			*	*	–	*	*				
	نحوه تولید جریان متناوب را شرح دهند.		*	*		*	*	*				
	نیروی محرکه القایی و جریان، در مولد جریان متناوب را در هر لحظه محاسبه کنند.				*	–	*	*				
	نمودار جریان متناوب بر حسب زمان را رسم و یا از نمودار داده شده، آن را تحلیل کنند.			*	*	–	*	*	*			
	در مورد یکسو کننده ساده جریان متناوب توضیح دهند و نمودار جریان یکسو شده بر حسب زمان را رسم وتحلیل کنند.		*	*		–	*	*	*			
	طراحی و محاسبه‌های سادهٔ مبدل‌های کاهندهٔ ولتاژ یا افزایندهٔ ولتاژ را انجام و برخی کاربردهای این مبدل‌ها را شرح می‌دهد.			*	*	*	*	*				

ملاحظات

۱ـ لازم است حدود ۲۰ درصد نمره هر آزمون (۴ نمره) به ارزشیابی از بخش‌های مربوط به فعالیت‌ها و آزمایش‌های کتاب درسی و همچنین طراحی آزمایش اختصاص داده شود.
۲ـ نمره هر فصل حداکثر می‌تواند تا ۰/۵ نمره نسبت به جدول تغییر کند.
۳ـ از مطالب مربوط به: خوب است بدانید، زندگینامه دانشمندان و تاریخ علم، نتایج فعالیت‌های تحقیقی، واژه‌نامه، مواردی که در پاورقی برخی از صفحه‌های کتاب اشاره شده است، رمزینه‌های سریع پاسخ و پیوست‌ها، نباید پرسش یا مسئله‌ای در آزمون‌ها طراحی شود.
۴ـ در هر آزمون ثابت‌های فیزیکی مورد نیاز داده شود.
۵ـ نوشتن یکاها در پاسخ نهایی الزامی است.
۶ـ رعایت همه محدودیت‌های اعلام شده در مورد حد محتواها و مفاهیم در کتاب درسی، در ارزشیابی و طراحی سؤالات، الزامی است.
۷ـ در ارزیابی‌های مستمر و پایانی، انتظارات عملکردی مورد توجه قرار گیرد. فهرستی از این انتظارات و سهم آنها در ارزیابی‌های پایانی را در زیر می‌بینید.
ـ طراحی آزمایش: ۱ تا ۳ نمره
ـ تجزیه و تحلیل داده‌ها، رسم نمودار، نتیجه‌گیری از داده‌ها، پیش‌بینی و ...: ۲ تا ۴ نمره
ـ پاسخ به پرسش‌های مفهومی (کاربرد، استدلال و قضاوت): ۴ تا ۷ نمره
ـ توانایی حل پرسش‌های محاسباتی: ۷ تا ۱۰ نمره
ـ حل مسائل در شرایط جدید (کاربرد و استدلال): ۱ تا ۳ نمره
۸ـ لازم به یادآوری است، نمونه انواع پرسش‌ها در سطوح مختلف یادگیری (یادآوردن،فهمیدن،به‌کار بستن،تحلیل، ارزیابی و آفریدن) در کتاب درسی هر پایه موجود است.

بارم‌بندی و محدودهٔ پیشنهادی نوبت اول درس فیزیک (۲) رشته ریاضی فیزیک

فصل اول: ۱۰/۵ نمره محتوای نظری و ۲/۵ نمره فعالیت و آزمایش جمعاً ۱۳ نمره
فصل دوم (تا صفحهٔ ۶۷، ابتدای توان در مدارهای الکتریکی): ۵/۵ نمره محتوای نظری و ۱/۵ نمره فعالیت و آزمایش جمعاً ۷ نمره

توجه: کلیهٔ بندهای ملاحظات بالا در مورد آزمون نوبت اول نیز رعایت شود.
در ارزشیابی‌های مستمر، برای اجرای آزمایش، ثبت داده‌ها، نتیجه‌گیری و ارائه، انجام تحقیق و جمع‌آوری اطلاعات، مشارکت و تعامل در فرایند آموزش مانند (بحث‌های گروهی، کنجکاوی‌های علمی و طرح پرسش‌های مفهومی) نمرهٔ مناسب درنظر گرفته شود (حداقل ۸ نمره)

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی ابتدایی و متوسطه نظری

عملی در کتاب درسی

سال تحصیلی ۱۴۰۴-۱۴۰۳

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

۱۱۱۲۱۰

شیمی (۲)

دوره دوم متوسطه/ پایه یازدهم نظری

ادبیات و علوم انسانی | علوم و معارف اسلامی | ریاضی فیزیک | علوم تجربی

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

جدول هدف ـ محتوا و ارزشیابی کتاب درسی شیمی(۲)

پرسش‌های اساسی

» جدول دوره‌ای عنصرها برچه اساسی سازماندهی شده است و چه اطلاعاتی به شیمی‌دان‌ها می‌دهد؟
» چگونه می‌توان واکنش‌پذیری فلزها و نافلزها را پیش‌بینی کرد؟
» عنصرها در طبیعت به چه شکل‌هایی یافت می‌شوند و چگونه می‌توان آنها را از منابع استخراج کرد؟
» شرایط واقعی انجام واکنش چگونه است، درصد خلوص مواد واکنش‌دهنده و بازده درصدی واکنش در انجام واکنش‌های شیمیایی چه نقشی دارند؟
» روند نامگذاری، روش‌های شناسایی و مقایسه واکنش‌پذیری انواع هیدروکربن‌ها چگونه است؟
» پالایش نفت خام چگونه انجام می‌شود؟ اجزای سازنده آن کدام‌اند؟ چه کاربردی دارند؟
» مفاهیم اولیه ترموشیمی کدام‌اند؟ چه تفاوت‌هایی با یکدیگر و چه نقشی در واکنش‌های شیمیایی دارند.
» روش‌های گوناگون اندازه‌گیری آنتالپی کدام‌اند؟ هر یک از آن‌ها چه روشی را برای محاسبه آنتالپی واکنش‌ها ارائه می‌دهد؟
» آهنگ تغییر شیمیایی چه معنایی دارد و سرعت انجام واکنش چگونه محاسبه می‌شود؟
» عوامل مؤثر بر سرعت واکنش کدام‌اند؟ تأثیر هر یک از عوامل بر سرعت واکنش چگونه بررسی می‌شود؟
» ساختار ترکیب‌های آلی اکسیژن‌دار و نیتروژن‌دار چگونه است؟
» الیاف و درشت مولکول‌ها چه ویژگی ساختاری دارند؟
» واکنش پلیمری شدن در چه شرایطی انجام می‌شود؟ ساختار و رفتار انواع پلیمر چگونه است؟
» پلی استرها و پلی آمیدها چگونه تشکیل می‌شود؟ آبکافت این پلیمرها چگونه انجام می‌شود؟

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی								بارم بندی
			دانشی			فرایندی					
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تجزیه و تحلیل	ارزیابی	آفرینن	
بررسی رفتار و ساختار منابع شیمیایی زمین و نقش آنها در زندگی	- با جست وجو در منابع برخط معتبر اطلاعاتی مفید درباره نقش مواد شیمیایی در توسعه جوامع و تمدن‌های بشری را تهیه و تبیین می کند.	قدر هدایای زمینی را بدانیم	*				*					۷/۵
	- مواد طبیعی را از ساختگی تشخیص می دهد و ارتباط میان توزیع مواد شیمیایی در جهان و بهره برداری آنها با تجارت جهانی را بیان می کند.		*	*		*						
	- قانون دوره ای عنصرها را بیان می کند و روندهای تناوبی (خصلت فلزی نافلزی، و..) در رفتار عنصرهای جدول دوره ای را تا عنصر شماره ۳۶ توضیح می دهد.		*	*			*					
	- واکنش پذیری فلزها و نافلزها را بر مبنای شعاع اتمی و آرایش الکترونی آنها مقایسه می کند و تفاوت میان آن‌ها را توضیح می دهد.		*	*					*			
	- خواص فلزها، شبه فلزها و نافلزها را تشخیص داده و مقایسه می کند و فلزها، شبه فلزها و نافلزهای گروه چهارده جدول دوره ای را به یاد می آورد.		*	*					*			

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی								بارم بندی
			دانشی			فرایندی					
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تجزیه و تحلیل	ارزیابی	آفرینن	
بررسی رفتار و ساختار منابع شیمیایی زمین و نقش آنها در زندگی	- آرایش الکترونی یون‌های فلزهای واسطه دوره چهارم جدول دورهای را رسم و با آرایش اتم‌های آن‌ها مقایسه می کند.	قدر هدایای زمینی را بدانیم	*	*				*				۷/۵
	- شکل‌های گوناگون عنصرها در طبیعت را به یاد می آورد و هم چنین ویژگی‌های فلز طلا را بیان می کند.			*		*						
	- کاربردهای آهن را بیان می کند و روش شناسایی یون‌های آهن را با نوشتن معادله شیمیایی توضیح می دهد.		*	*		*	*					
	- واکنش پذیری فلز آهن با فلزهای طلا، پلاتین،سدیم، پتاسیم و روی را مقایسه می‌کند و روش کلی استخراج آهن را توضیح می دهد.		*	*			*					
	- استخراج آهن با استفاده از کربن را توضیح می‌دهد.			*			*					
	- با توجه به واکنش‌پذیری عنصرها (فلزها) می‌تواند انجام شدن واکنش‌ها را پیش‌بینی کند.		*	*					*			

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی							بارم بندی
			دانشی			فرایندی				
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تجزیه و تحلیل	ارزیابی	آفرینش	
بررسی رفتار و ساختار منابع شیمیایی زمین و نقش آن‌ها در زندگی	- بازده درصدی واکنش‌ها و همچنین کمیّت‌های گوناگون مرتبط با استوکیومتری واکنش‌ها را با در نظر گرفتن بازده درصدی و درصد خلوص در شرایط واقعی حساب می‌کند.	قدر هدایای زمینی را بدانیم	*	*				*				۷/۵
	- اهمیت بستر دریا به عنوان منبع مواد شیمیایی با ذکر مثال توضیح می‌دهد.			*			*					
	- چرخه فلز در طبیعت را بیان می‌کند و اهمیت بازیافت را در حفاظت از منابع خدادای توضیح می‌دهد.		*	*			*					
	- ارزیابی چرخه عمر مواد را با مقایسه مؤلفه‌های آن برای پاکت کاغذی و پلاستیکی توضیح می‌دهد.			*			*					
	- اهمیت نفت خام را با بیان کاربردهای آن توضیح می‌دهد.			*			*					
	- رفتار شیمیایی کربن را با توجه به آرایش الکترون – نقطه ای آن پیش بینی و ساختار چند ترکیب آن با عنصرهای هیدروژن، اکسیژن و نیتروژن را رسم می‌کند.			*				*				

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی								بارم بندی
			دانشی			فرایندی					
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تجزیه و تحلیل	ارزیابی	آفرینن	
بررسی رفتار و ساختار منابع شیمیایی زمین و نقش آنها در زندگی	- فرمول مولکولی، ساختاری و پیوند – خط آلکان‌ها راست زنجیر و شاخه دار با شاخه‌های فرعی متیل و اتیل را مطابق قواعد آیوپاک می تواند تعیین / رسم کند.	قدر هدایای زمینی را بدانیم	*	*				*				۷/۵
	-نام آلکان‌های راست زنجیر و شاخه دار با شاخه‌های فرعی متیل و اتیل را تعیین می‌کند.			*				*				
	-خواص فیزیکی و شیمیایی آلکان‌ها را توضیح می دهد.		*	*			*					
	-آلکن‌ها را از هیدروکربن‌های دیگر تشخیص می دهد و تفاوت رفتار آنها را با دیگر آلکان‌ها توضیح می دهد.			*			*					
	-ساختار چند آلکن ساده را می تواند رسم کند.			*			*					
	-کاربرد گاز اتن و رفتار آن با آب و برم را با نوشتن معادله شیمیایی توضیح می‌دهد.			*			*					
	-ساختار پروپین را به عنوان یک آلکین را می‌تواند رسم کند و کاربرد آن را بیان کند.			*		*						
	- روش شناسایی هیدروکربن‌ها را می تواند با ذکر مثال توضیح دهد.			*	*		*					

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی							بارم بندی
			دانشی			فرایندی				
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تجزیه و تحلیل	ارزیابی	آفرینش	
بررسی رفتار و ساختار منابع شیمیایی زمین و نقش آنها در زندگی	- فرمول ساختاری سیکلوهگزان، بنزن و نفتالین را تشخیص می دهد و کاربرد نفتالین را نام می برد.	قدر هدایای زمینی را بدانیم		*			*					۷/۵
	- انواع نفت خام را از نظر ترکیب درصد اجزای سازنده آنها مقایسه می کند و راهکارهایی برای کاهش ردپای کربن ناشی از سوازندن زغال سنگ و نفت را ارائه می دهد.		*	*					*			
	- پالایش نفت خام را می تواند توضیح دهد و نوع سوخت هواپیما را تشخیص می‌دهد.			*			*					
	- ارزش منابع معدنی را به عنوان یک هدیه خدادادی درک کند و در حفظ و نگهداری آن کوشا باشد.		اهداف نگرشی									
	- به نقش علم شیمی در ایجاد تمدن و افزایش سطح بهداشتی و ایمنی زندگی پی ببرد.											
	- به علم شیمی و بررسی رفتار عنصرها و منابع خدادای علاقمند شود.											

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی							بارم بندی
			دانشی			فرایندی				
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تجزیه و تحلیل	ارزیابی	آفرینش	
بررسی انرژی مواد غذایی و روش‌های نگهداری سالم آنها	- اهمیت نقش غذا در جوامع بشری را با بررسی نمودارهای مربوطه درک می کند و پی می برد که تأمین آن عنوان یکی از چالش‌های اساسی جهان امروز است.	در پی غذای سالم	*		*		*					۷/۵
	- پی می برد غذاها انرژی و مواد مورد نیاز بدن را تأمین می کنند.			*			*					
	- با انجام آزمایش پی می برند که ماده انرژی دارد و میزان آن با مقدار همان ماده متناسب است.			*	*		*					
	- مفهوم دما، گرما و انرژی گرمایی را توضیح می دهد و می تواند میزان این کمیت‌ها را برای مواد گوناگون مقایسه کند.			*				*				
	- با انجام یا بررسی یک آزمایش می تواند گرمای ویژه و ظرفیت گرمایی ماده را توضیح دهد			*	*		*					
	- چگونگی جاری شدن انرژی را در سامانه‌های گوناگون با رسم نمودار تغییرات انرژی توضیح می دهد.			*			*					

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی							بارم بندی
			دانشی		فرایندی					
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تجزیه و تحلیل	ارزیابی	آفرینش	
بررسی انرژی مواد غذایی و روش‌های نگهداری سالم آنها	- منشأ داد و ستد گرما در واکنش‌های شیمیایی را تبیین و با توجه به گرمای مبادله شده در واکنش‌ها، پایداری مواد شرکت کننده را با یکدیگر مقایسه می کند.	در پی غذای سالم		*				*				۷/۵
	- پی می برد که گرمای یک واکنش در دما و فشار ثابت، به نوع و مقدار واکنش دهنده‌ها، نوع فراورده‌ها و حالت فیزیکی آنها بستگی دارد.			*				*				
	- مفهوم آنتالپی را درک می کند و می تواند برای واکنش‌های گوناگون تغییرات آن را توضیح داد.			*			*					
	- مفهوم آنتاپی پیوند را درک می کند و می تواند با توجه به آن آنتالپی واکنش‌های گوناگون را حساب کند.			*				*				
	- ساختار گروه‌های عاملی را رسم می کند و ارتباط محتوا انرژی مواد آلی با ساختار آنها را می تواند توضیح دهد.			*			*					
	- آنتالپی سوختن و ارزش سوختی مواد را درک می کند و می تواند این کمیت‌ها را برای مواد گوناگون با هم مقایسه کند.			*				*				

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی							بارم بندی
			دانشی			فرایندی				
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تجزیه و تحلیل	ارزیابی	آفرینن	
بررسی انرژی مواد غذایی و روش‌های نگهداری سالم آنها	-قانون هس و اهمیت آن را در محاسبه آنتالپی واکنش‌ها توضیح می دهد.	در پی غذای سالم		*			*					۷/۵
	- ارتباط محتوای انرژی مواد با ساختار آن‌ها و پیوندهای شیمیایی موجود در آنها را درک می کند.			*			*					
	- روش اندازه گیری گرمای واکنش‌ها را می تواند توضیح دهد.			*	*		*					
	- با استفاده از قانون هس، آنتالپی واکنش‌های گوناگون را حساب می کند.			*				*				
	- نمودارهای تغییرات آنتالپی در واکنش‌های گوناگون را رسم می کند و تغییرات را توضیح می دهد.			*			*					
	- با توجه به تغییرات آنتالپی در واکنش‌های گوناگون می تواند درباره پایداری مواد اظهار نظر کند.			*				*				
	- مفهوم فساد مواد غذایی و عوامل مؤثر بر آن و هم چنین عوامل جلوگیری از آن را توضیح می دهد.											
	- آهنگ تغییرات شیمیایی در انواع مواد غذایی و شیمیایی عوامل مؤثر در سرعت واکنش‌های شیمیایی را گزارش و تبیین می کند.											

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی							بارم بندی
			دانشی			فرایندی				
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تجزیه و تحلیل	ارزیابی	آفرینش	
بررسی انرژی مواد غذایی و روش‌های نگهداری سالم آنها	- با انجام آزمایش تأثیر مقدار ماده، دما و سطح تماس (اندازه ذره‌های واکنش دهنده) بر روی سرعت واکنش را گزارش می کند.	در پی غذای سالم		*	*		*					۷/۵
	- تأثیر مواد افزودنی بر کاهش فساد مواد غذایی را با توجه به گروه‌های عاملی سازنده بیان می کند.			*		*						
	- ضمن درک مفهوم سرعت متوسط مصرف یا تولید مواد و سرعت واکنش، محاسبات مرتبط با این کمیّت‌ها را بر اساس داده‌ها و نمودارهای مربوطه نجام می دهد.			*				*				
	- با انجام آزمایش، روش اندازه گیری سرعت متوسط مصرف یا تولید مواد را گزارش می کند.			*	*			*				
	- تأثیر ریز شدن اندازه مواد واکنش دهنده بر روی سرعت واکنش را با محاسبات ریاضی توضیح می دهد.			*			*					
	- نمودارهای غلظت – زمان را برای واکنش‌های گوناگون رسم و از روی داده‌های آنها کمیت‌های مرتبط با سرعت را حساب می کند.			*				*				

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی							بارم بندی
			دانشی			فرایندی				
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تجزیه و تحلیل	ارزیابی	آفرینش	
بررسی انرژی مواد غذایی و روش‌های نگهداری سالم آنها	- بازدارنده‌ها و نقش آنها را در ماندگاری طولانی مدت مواد غذایی را درک می کند و گزارشی از ساختار و عملکرد آنها را به طور کلی و مبتنی بر واکنش پذیری ذره‌های شیمیایی تبیین می کند	در پی غذای سالم		*			*					۷/۵
	- تأثیر کاتالیزگر بر سرعت واکنش را توضیح می دهد و می تواند نمودارهای غلظت -زمان یک واکنش در شرایط گوناگون را تشخیص دهد.			*					*			
	- گزارشی از ردپای کربن در فرایند تهیه، تولید و مصرف مواد غذایی ارائه می دهد و با بهره گیری از شیی سبز راهکارهایی برای کاهش این ردپا معرفی می کند.			*			*					
	- به نقش شیمی در نگهداری طولانی مدت مواد غذایی و بالا برده سطح بهداشت جامعه پی می برد.		اهداف نگرشی									
	- به علم شیمی علاقمند می شود و می تواند با ارتباط آن با رشته‌های دیگر مانند صنایع غذایی و ... پی ببرد.											

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی							بارم بندی
			دانشی			فرایندی				
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تجزیه و تحلیل	ارزیابی	آفرینن	
بررسی ساختار و رفتار الیاف‌ها و درشت مولکول‌ها و نقش آنها در زندگی	- انواع پوشاک و تنوع آنها از نظر مواد سازنده، کاربرد و نحوه محافظت از بدن انسان را توضیح می دهد و گزارشی از روند تولید درباره الیاف مصنوعی و طبیعی در جهان گزارش می کند.	پوشاک نیازی پایان ناپذیر		*	*		*					۵
	- ویژگی‌های درشت مولکول‌ها مولکول و پلیمرها را بیان می کند و می تواند آنها را با ویژگی مولکول‌های دیگر و با هم مقایسه کند.			*				*				
	- ساختار الیاف سلولز را توضیح می دهد			*				*				
	- واکنش پلیمری شدن اتن و شرایط آن را توضیح می دهد و می تواند ساختار و رفتار مونومر و پلیمر را با هم مقایسه کند.			*	*			*				
	- ساختار پلیمرهای افزایشی و مونومرهای آنها را تشخیص می دهد و رسم می کند و کاربرد برخی پلیمرها را بیان می کند.			*				*				
	- نوع و قدرت نیروهای بین مولکولی پلیمرها را تشخیص می دهد و خواص فیزیکی آنها را مقایسه می کند.			*				*				

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی							بارم بندی
			دانشی			فرایندی				
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تجزیه و تحلیل	ارزیابی	آفرینن	
بررسی ساختار و رفتار الیاف‌ها و درشت مولکول‌ها و نقش آنها در زندگی	- ساختار الکل‌ها و اسیدهای آلی را تشخیص می دهد و واکنش استری شدن و شرایط آن را توضیح می دهد.	پوشاک نیازی پایان ناپذیر		*	*		*					۵
	- ساختار استرها و اسیدها و آلکل‌های سازنده آنها را تشخیص می دهد و رسم می‌کند.			*				*				
	- گزارشی از کاربرد گسترده پلی استرها و پلی آمیدها در زندگی ارائه و واکنش کلی تشکیل آنها و هم چنین ساختار کلی این پلیمرها را مشخص می کند.			*				*				
	- نمونه‌هایی از پلی آمیدها و پلی استرهای پرکاربرد را بیان می کند.			*	*			*				
	- ساختار کلی کولار را تشخیص می دهد و ویژگی‌های آن را بیان می کند.			*				*				
	- معادله شیمیایی کلی واکنش تجزیه پلی استرها و پلی آمیدها را می نویسد و عوامل مؤثر بر سرعت آنها را بیان می کند.			*				*				
	- ساختار کلی و رفتار پلی لاکتیک اسید را به عنوان یک پلیمر سبز توضیح می دهد.											

ملاحظات (توصیه‌ها و محدوده طرح پرسش‌ها در آزمون)

- نمرات هر فصل می تواند نیم نمره نسبت به بارم پیشنهادی فوق تغییر کند
- سهم محاسبات کمی و عددی در هر آزمون بین ۳۰ تا ۳۵ درصد از نمره کل آزمون را شامل می شود.
- آیا می دانید، تفکر نقاد و در میان تارنماها جزو ارزشیابی نیست.
- در صورت پرسش، داده‌های حافظه محور و مورد نیاز ارائه شود.
- پیوست جدول تناوبی در آزمون ضروری است.
- پیشنهاد مؤکد می‌شود پرسش‌های مرتبط با زندگی و صنعت طراحی کنید و اطلاعات و داده‌هایی درباره مفاهیم درسی موجود در کتاب ارائه و براساس داده‌های صورت مسئله پرسش‌های مفهومی و با سطوح بالای ارزشیابی طرح کنید.
- معادله شیمیایی موازنه شده در محاسبات کمی و عددی داده شود.
- رسم آرایش الکترونی تا عنصر شماره ۳۶ جدول تناوبی مجاز است.
- نام‌گذاری ترکیب‌های آلی جزو اهداف کتاب درسی نیست و فقط نام ترکیب‌های آلی موجود در کتاب می تواند مورد ارزشیابی قرار گیرد.

در ارزیابی‌های مستمر و نهایی، انتظارات عملکردی مورد توجه قرار گیرد. جدول زیر فهرستی از این انتظارات و سهم آنها را نشان می دهد.

ردیف	انتظارات عملکردی	مستمر	پایانی
۱	طراحی آزمایش	۲-۴	۲
۲	اجرای آزمایش، ثبت داده‌ها، نتیجه گیری و ارائه گزارش	۲-۴	-
۳	تجزیه و تحلیل داده‌ها، رسم نمودار، نتیجه گیری از داده‌ها، پیش بینی و نمودار خوانی و	۲-۴	۲
۴	انجام تحقیق و جمع آوری اطلاعات (طراحی، اجرا، ثبت داده‌ها، تجزیه و تحلیل، ارائه گزارش)	۲-۳	-
۵	مشارکت و تعامل در فرایند آموزش(انجام فعالیت‌های عملی و آزمایشگاهی، مشارکت در بحث‌های گروهی، کنجکاوی علمی و طرح پرسش‌های مفهومی)	۴-۶	-
۶	پاسخ به پرسش‌های مفهومی (کاربرد، استدلال و قضاوت)	۱-۳	۸
۷	توانایی حل پرسش‌های محاسباتی	۲-۳	۶
۸	حل مسائل در شرایط جدید (کاربرد و استدلال)	-	۲

بارم‌بندی شیمی (۲)، پایه یازدهم رشته‌های علوم تجربی و ریاضی و فیزیک سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲

برای آزمون نوبت اول و پایان سال:

فصل	نمره (نوبت اول)	نمره (نوبت دوم)
اول- قدر هدایای زمینی را بدانیم	۱۵	۵
دوم- در پی غذای سالم- تا صفحه ۶۳ (تا ابتدای آنتالپی همان محتوای انرژی است)	۵	۲
دوم- در پی غذای سالم- از صفحه ۶۳ تا آخر	-	۷
سوم- پوشاک نیازی پایان‌ناپذیر	-	۶
مجموع	**۲۰**	**۲۰**

برای آزمون‌های خرداد شهریور و دی ماه در صورتی که آزمون پایان سال به‌صورت نهایی برگزار شود. ارزشیابی آن به شرح زیر می‌باشد:

فصل	نمره (نوبت اول)
اول	۷/۵
دوم	۷/۵
سوم	۵
مجموع	۲۰

نمرات هر فصل می‌تواند نیم نمره (۰/۵ نمره) نسبت به بارم پیشنهادی فوق تغییر کند

توصیه‌ها و محدوده طرح پرسش‌ها در آزمون

- سهم محاسبات کمی و عددی در هر آزمون بین ۳۰ تا ۳۵ درصد از نمره کل آزمون را شامل می‌شود.
- آیا می‌دانید، رمزینه، تفکر نقاد و در میان تارنماها جزو ارزشیابی نیست.
- در صورت پرسش، داده‌های حافظه محور و مورد نیاز ارائه شود.
- پیوست جدول تناوبی در آزمون ضروری است.

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی ابتدایی و متوسطه نظری

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

۱۱۱۲۱۱

ریاضی (۲)

دوره دوم متوسطه/ پایه یازدهم نظری

ادبیات و علوم انسانی | علوم و معارف اسلامی | ریاضی فیزیک | علوم تجربی

جدول هدف - محتوا- ارزشیابی کتاب درسی ریاضی ۲ پایه یازدهم رشته علوم تجربی به تفکیک دروس، سال تحصیلی ۱۴۰۴-۱۴۰۳

درس: ریاضی ۲ پایه: یازدهم رشته: علوم تجربی بارم خرداد فصل ۱: ۳ نمره

محتوا			اهداف کلی	اهداف جزئی	سطوح شناختی						توضیحات
فصل	درس	عنوان درس			دانش	فهمیدن	به کار بستن	تحلیل	نقد و ارزیابی	خلق و آفرینش	
هندسه تحلیلی و جبر	۱	هندسه تحلیلی	یادآوری و تکمیل معادلهٔ خط، آموزش رابطه‌های مقدماتی در هندسه تحلیلی دو بعدی مانند فاصله دو نقطه و فاصله نقطه از خط	یادآوری معادله خط در حالت کلی و حالت‌های خاص، یادآوری شرط موازی بودن دو خط و آموزش شرط عمود بودن دو خط، توانایی محاسبه فاصله دو نقطه با داشتن مختصات آنها، توانایی یافتن مختصات نقطه وسط پاره‌خط، توانایی به کارگیری فرمول فاصله نقطه از خط	•	•	•				اثبات فرمول فاصله نقطه از خط مدنظر نیست. استفاده از رابطه بین مختصات رأس‌های مقابل متوازی‌الاضلاع در پاسخ به سؤالات مجاز است. استفاده از فرمول فاصله دو خط موازی در پاسخ به سؤالات مجاز است. اگر طراح در نظر دارد که فرمول نوشته و به آن، نمره تعلق گیرد، شود حتما در سؤال قید شود نوشتن فرمول الزامی است.
	۲	معادله درجه دوم و تابع درجه دوم	یادآوری و تکمیل معادلهٔ درجه دوم، تجزیه و تحلیل رفتار تابع درجه دوم، حل مسائل بهینه‌سازی مرتبط با تابع درجه دوم	استفاده از روش تغییر متغیر برای حل معادلات دومجذوری، یافتن مجموع و حاصل‌ضرب ریشه‌های معادله درجه دوم بدون حل معادله، تشکیل معادله درجه دوم با مقادیر معلوم جمع و ضرب ریشه‌ها برای حل مسائل کاربردی مرتبط، محاسبه ماکزیمم یا مینیمم سهمی و استفاده از آن در حل مسائل بهینه‌سازی، تشخیص تعداد صفرهای تابع درجه دوم و علامت آنها بدون محاسبه مقدار دقیق آنها، به دست آوردن ضابطهٔ سهمی به کمک برخی اطلاعات از نمودار آن، تعیین علامت ضرایب معادله سهمی از روی نمودار آن	•	•	•	•			از طرح سؤالات پیچیده که با استفاده از فرمول‌های مجموع و حاصل‌ضرب ریشه‌ها حل می‌شوند و در کتاب مطرح نشده‌اند، خودداری شود. در مواردی که وجود و یا تعداد جواب‌های معادله مورد سؤال است، برای جلوگیری از ابهام، حتما عبارت‌های «جواب‌های حقیقی» و یا «جواب‌های متمایز» استفاده شوند.
	۳	معادلات گویا و معادلات رادیکالی	آموزش حل معادلات گویا و معادلات گنگ، ایجاد توانایی حل مسائل کلامی مرتبط با معادلات گویا و معادلات گنگ	توانایی حل معادلات گویا، توانایی حل معادلات رادیکالی، مهارت حل مسائل کلامی مرتبط با معادلات گویا و معادلات گنگ، تشخیص ریشه نداشتن برخی معادلات گنگ بدون حل آنها	•	•	•	•			در حل معادلات گویایی که به صورت تناسب هستند، استفاده از طرفین وسطین مجاز است. در حل معادلات رادیکالی، حداکثر تا دو بار به توان رساندن نیاز باشد. در حل معادلات رادیکالی، پیدا کردن دامنه رادیکال‌های پیچیده لازم نیست. فقط چک کردن مجموعه جواب در معادله کافی است.

بارم خرداد فصل ۲: ۲ نمره

محتوا			اهداف کلی	اهداف جزئی	سطوح شناختی						توضیحات
فصل	درس	عنوان درس			دانش	فهمیدن	به کار بستن	تحلیل	نقد و ارزیابی	خلق و آفرینش	
هندسه	۱	ترسیم‌های هندسی	آشنایی با رسم عمودمنصف، نیمساز و خط موازی و عمود بر یک خط، درک ویژگی‌های عمودمنصف و نیمساز	توانایی رسم مثلث با مشخص بودن اندازهٔ سه ضلع آن، درک خاصیت مشترک همهٔ نقاط واقع بر عمود منصف یک پاره خط (یکسان بودن فاصله‌شان از دو سر پاره‌خط)، توانایی رسم عمودمنصف یک پاره خط، توانایی رسم خط عمود بر یک خط داده شده از نقطه‌ای واقع بر آن خط، توانایی رسم خط عمود بر یک خط داده شده از نقطه‌ای غیرواقع بر آن خط، توانایی رسم خط موازی با یک خط داده شده از نقطه ای خارج آن خط، درک خاصیت مشترک همهٔ نقاط واقع بر نیمساز یک زاویه (یکسان بودن فاصله شان از دو ضلع زاویه)، توانایی رسم نیمساز یک زاویه	•	•	•	•			اگر سؤالی بایستی با رسم شکل به جواب برسد و هدف طراح علاوه بر رسم، توضیح مراحل رسم نیز است، حتما در سؤال قید شود. از به کار بردن دو عبارت «چندضلعی محیطی» و «چندضلعی محاطی» در طرح سؤال خودداری شود، چون در کتاب مطرح نشده‌اند. در مواردی مانند رسم یک خط عمود بر یک خط یا موازی با یک خط، جزئیات رسم عمودمنصف نمره نداشته باشد.
	۲	استدلال و قضیه تالس	آشنایی با خواص تناسب، درک قضیه تالس، تعمیم و عکس آن و توانایی کاربرد آن در حل مسائل، درک استدلال استقرایی و استنتاجی، برهان خلف، مثال نقض، عکس قضیه و قضیه‌های دوشرطی	درک برخی خواص تناسب، اثبات قضیه تالس، تعمیم و عکس آن و توانایی به کاربردن آنها در حل مسائل، درک مفاهیم استدلال استقرایی و استنتاجی، برهان خلف، مثال نقض، عکس قضیه و قضیه‌های دوشرطی	•	•	•				از طرح سؤالات اثباتی خارج از نمونه‌های کتاب خودداری شود. در حل مسائل، در صورتی‌که دلیل یک نتیجه‌گیری، قضیه تالس، نتیجه و یا تعمیم این قضیه باشد و نمره داشته باشد، تنها اشاره به قضیه تالس کفایت کند. چنانچه برای حل یا اثبات سؤالی، لازم باشد که دانش‌آموز شکل بکشد یا به شکل داده شده، موردی را اضافه کند، بهتر است علاوه بر سؤال در پاسخ‌برگ نیز، شکل داده شود تا هماهنگی بیشتری در پاسخ‌ها باشد و تصحیح، دقیق‌تر و راحت‌تر صورت بگیرد. بررسی درستی عکس قضیه‌ای (که عکس آن برقرار است)، فقط در حد مواردی باشد که در کتاب، درستی آنها ثابت شده‌اند. در مواردی که رد آنها نیازمند آوردن مثال نقض است، دانش‌آموز احتیاج به دانستن مفاهیم دقیق و سطح بالا نداشته باشد و در سطح مثال‌ها و تمرینات کتاب درسی مطرح شود. در سؤالاتی که اثبات با روش برهان خلف مدنظر است، در صورت سؤال این روش ذکر شود. اگر دانش‌آموز عکس یک قضیه را با شکل و به زبان ریاضی (به جای فارسی) مانند تمرین ۷ صفحه ۴۱ بنویسد، نمره تعلق گیرد.

یازدهم خرداد فصل ۳: ۳ نمره

محتوا			اهداف کلی	اهداف جزئی	سطوح شناختی					توضیحات
فصل	درس	عنوان درس			دانش	فهمیدن	به کار بستن	تحلیل	نقد و ارزیابی	خلق و آفرینش	
هندسه	۳	تشابه مثلث‌ها	آشنایی با مفهوم تشابه دو مثلث، بیان قضیه اساسی تشابه مثلث‌ها، بیان حالت‌های تشابه دو مثلث، روابط طولی در مثلث قائم‌الزاویه و توانایی کاربرد آنها در حل مسائل	اثبات قضیه اساسی تشابه مثلث‌ها و توانایی به کاربردن آن در حل مسائل، شناخت حالت‌های تشابه دو مثلث و حل مسائل مرتبط، فراگیری روابط طولی در مثلث قائم‌الزاویه و حل مسائل مرتبط	•	•	•				چون در کتاب به رابطه بین نسبت میانه‌های نظیر و نیز نیمسازهای نظیر با نسبت تشابه در دو مثلث متشابه اشاره‌ای نشده است، از این موارد در طرح سؤال خودداری شود.
تابع	۱	آشنایی با برخی از انواع توابع	آشنایی با مفهوم تساوی دو تابع، معرفی توابع گویا و رسم نمودار تابع گویا با ضابطهٔ $f(x)=\frac{1}{x}$، آشنایی با توابع رادیکالی و رسم نمودار تابع با ضابطه $f(x)=\sqrt{x}$، آشنایی با توابع پله‌ای و معرفی تابع جزء صحیح	توانایی تشخیص دو تابع مساوی از روی ضابطه و از روی نمودار، آشنایی با توابع گویا و تعیین دامنهٔ آنها از روی ضابطه، رسم تابع با ضابطه $f(x)=\frac{1}{x}$، آشنایی با توابع رادیکالی و تعیین دامنه آنها از روی ضابطه و نمودار، رسم تابع با ضابطه $f(x)=\sqrt{x}$، رسم توابع حاصل از انتقال افقی و عمودی تابع با ضابطه $f(x)=\sqrt{x}$، آشنایی با توابع پله‌ای و رسم آنها، آشنایی با عملگر جزء صحیح و برخی ویژگی‌های آن، حل معادلات شامل جزء صحیح، شناخت و رسم تابع جزء صحیح	•	•	•			•	به دست آوردن برد تابع از روی ضابطه مدنظر نیست. پیچیدگی توابع گویا و رادیکالی مطرح شده در سطح کتاب باشد. رسم نمودار انتقال‌یافته تابع گویای $f(x)=\frac{1}{x}$ مدنظر نیست . از تشخیص تابع پله‌ای (مانند سؤال ۲ کاردرکلاس صفحه ۵۵) سؤال داده نشود. ویژگی‌های جزء صحیح در سطح کتاب، مورد نظر قرار گیرد. در حل معادلات شامل جزء صحیح و نیز رسم نمودار تابع جزء صحیح به سطح نمونه‌های کتاب توجه شود.
	۲	وارون یک تابع و تابع یک به یک	آشنایی با وارون یک تابع، معرفی تابع یک‌به‌یک، تعیین ضابطهٔ تابع وارون یک تابع خطی غیرثابت	محاسبه وارون یک تابع در نمایش زوج مرتب، رسم وارون یک تابع از روی نمودار آن، آشنایی با مفهوم تابع یک‌به‌یک و تشخیص آن در نمایش‌های زوج مرتب، نمودار پیکانی و مختصاتی، به دست آوردن ضابطه تابع وارون یک تابع خطی غیر ثابت، محدود کردن دامنه یک تابع غیر یک‌به‌یک و تبدیل آن به تابع یک‌به‌یک	•	•		•			فقط به دست آوردن ضابطه تابع وارون یک تابع خطی غیرثابت مدنظر است. محدود کردن دامنه یک تابع غیر یک‌به‌یک و تبدیل آن به تابع یک‌به‌یک در حد مسائل کتاب باشد و نیازی به طرح مسئله‌های پیچیده نیست.

بارم خرداد فصل ۴: ۳ نمره

محتوا			اهداف کلی	اهداف جزئی	سطوح شناختی						توضیحات
فصل	درس	عنوان درس			دانش	فهمیدن	به کار بستن	تحلیل	نقد و ارزیابی	خلق و آفرینش	
تابع	۳	اعمال جبری روی توابع	آشنایی با اعمال جبری روی توابع، آشنایی با ضرب عدد در تابع	آشنایی با چهار عمل اصلی (جمع، تفریق، ضرب و تقسیم) روی دو تابع در نمایش‌های زوج مرتب و ضابطه، رسم نمودار توابع مجموع و تفاضل دو تابع $y = kf(x)$، رسم نمودار تابع با استفاده از نمودار $y=f(x)$	•	•					
مثلثات	۱	واحدهای اندازه‌گیری زاویه	معرفی رادیان به عنوان واحد دیگری برای اندازه‌گیری زاویه، ارتباط میان دو واحد اندازه‌گیری درجه و رادیان، آشنایی با نمایش زاویه‌ها بر حسب درجه و رادیان روی دایره مثلثاتی	معرفی رادیان به عنوان واحد دیگری برای اندازه‌گیری زاویه و اهمیت آشنایی با این واحد، رابطهٔ بین طول کمان روبه‌روی یک زاویه مرکزی و اندازه آن زاویه بر حسب رادیان با توجه به شعاع دایره، رابطه بین واحدهای اندازه‌گیری درجه و رادیان	•	•	•				اگر طول کمان بر حسب عدد پی نوشته شود نمره تعلق گیرد. از طرح مسائل مربوط به زاویه بین عقربه‌های ساعت که در کتاب مطرح نشده‌اند خودداری شود.
	۲	روابط تکمیلی بین نسبت‌های مثلثاتی	معرفی نسبت‌های مثلثاتی زاویه‌های قرینه، مکمل، متمم و...	شناخت و به دست‌آوردن نسبت‌های مثلثاتی زوایای ترکیبی (قرینه، متمم، مکمل، ...)، شناخت زاویه‌های هم‌انتها و ارتباط نسبت‌های مثلثاتی آنها	•	•					
	۳	توابع مثلثاتی	رسم توابع سینوس و کسینوس در دستگاه مختصات با استفاده از نقطه‌یابی و انتقال، آشنایی با ویژگی‌های توابع سینوس و کسینوس	آشنایی با مفهوم تابع‌های مثلثاتی سینوس و کسینوس و دامنه و برد آنها، آشنایی با رسم توابع سینوس و کسینوس در دستگاه مختصات از طریق نقطه‌یابی و انتقال افقی و عمودی آنها، درک رفتار تابع مثلثاتی از روی نمودار	•	•					مفهوم دوره تناوب مورد نظر نیست. حل معادلات مثلثاتی مدنظر نیست. در این مورد، به سطح موارد مطرح شده در کتاب توجه شود. برای رسم نمودار تابعی که کمان آن، $\frac{\pi}{۲}$ دارد (مانند قسمت ۶ تمرین ۲ صفحه ۹۳)، هم به روش انتقال افقی به اندازه $\frac{\pi}{۲}$ و هم به روش تبدیل ضابطه تابع داده شده به کمک روابط درس دوم به تابع سینوس/کسینوس و سپس رسم نمودار ضابطه حاصل، نمره تعلق گیرد.

بارم خرداد فصل ۵: ۳ نمره

محتوا			اهداف کلی	اهداف جزئی	سطوح شناختی						توضیحات
فصل	درس	عنوان درس			دانش	فهمیدن	به کار بستن	تحلیل	نقد و ارزیابی	خلق و آفرینش	
توابع نمایی و لگاریتمی	۱	تابع نمایی و ویژگی‌های آن	آشنایی با توان‌های حقیقی و ویژگی‌های آن، آشنایی با توابع نمایی و نمودارهای آنها، آشنایی با ویژگی‌های توابع نمایی، حل معادلات نمایی	آشنایی با توان‌های گنگ، آشنایی با تابع نمایی و ضابطه آن، توانایی رسم نمودار توابع نمایی با نقطه‌یابی، تقریب مقدار اعداد توان‌دار با استفاده از نمودار تابع نمایی نظیر، آشنایی با ویژگی‌های توابع نمایی، تشخیص دامنه و برد توابع نمایی، حل معادلات نمایی	•	•	•				حل نامعادلات نمایی مدنظر نیست.
	۲	تابع لگاریتمی و ویژگی‌های آن	آشنایی با توابع لگاریتمی، نمودار و ویژگی‌های آنها، آشنایی با ویژگی‌های لگاریتم، حل معادلات لگاریتمی	آشنایی با تابع لگاریتمی و ارتباط آن با تابع نمایی، آشنایی با ضابطه تابع لگاریتمی، رسم نمودار تابع لگاریتمی با قرینه کردن نمودار تابع نمایی نظیر، تقریب مقدار لگاریتم یک عدد با توجه به نمودار تابع لگاریتمی آن، تشخیص ضابطه تابع لگاریتمی با توجه به نمودار آن، آشنایی با ویژگی‌های توابع لگاریتمی، تشخیص دامنه و برد توابع لگاریتمی، تبدیل یک تساوی لگاریتمی به تساوی نمایی و برعکس، آشنایی با قضایای لگاریتم، حل معادلات لگاریتمی	•	•	•				از طرح سؤالاتی خارج از سطح کتاب درسی برای تعیین دامنهٔ تابع لگاریتمی خودداری شود. تنها سؤالاتی مجاز است که دانش‌آموز به راحتی بتواند نمودار آنها را رسم نماید و دامنه و برد آنها را از روی نمودار تشخیص دهد. با توجه به حجم و تنوع بالای مطالب این درس، بهتر است به جای طرح سؤال از اثبات ویژگی‌های لگاریتم (مانند فعالیت صفحه ۱۱۱ یا تمرین ۱ صفحه ۱۱۳)، کاربرد آنها در محاسبه لگاریتم مدنظر قرار گیرد.
	۳	نمودارها وکاربردهای توابع نمایی و لگاریتمی آن	آشنایی با انتقال نمودارهای توابع نمایی و لگاریتمی، آشنایی با کاربردهای توابع نمایی و لگاریتمی	آشنایی با انتقال نمودارهای توابع نمایی و لگاریتمی، تشخیص ضابطه توابع نمایی و لگاریتمی انتقال داده شده با استفاده از نمودار آنها، آشنایی با کاربرد تابع نمایی در حل مسئله، آشنایی با کاربرد تابع لگاریتمی در حل مسائل زلزله	•	•	•				در صورت استفاده از مثال کاربرد تابع نمایی در صفحه ۱۱۷ کتاب، رابطه نمایی مطرح شده در این سؤال داده شود.

بارم خرداد فصل ۳: ۶ نمره

محتوا			اهداف کلی	اهداف جزئی	سطوح شناختی						توضیحات
فصل	درس	عنوان درس			دانش	فهمیدن	به کار بستن	تحلیل	نقد و ارزیابی	خلق و آفرینش	
حد و پیوستگی	۱	فرایندهای حدی	آشنایی با فرایندهای حدی، بررسی رفتار یک تابع در نزدیکی یک نقطه، شناخت شهودی مفهوم حد، درک تفاوت مقدار تابع و حد تابع در یک نقطه، بررسی حد توابع به کمک نمودار آنها	معرفی فرایندهای حدی (با استفاده از اشکال هدف‌مند و درج مقادیر متناظر در جدول)، درک اولیه مفهوم حد، حد چپ و حد راست با استفاده از فرایندهای حدی، آشنایی با مفهوم حد چپ و حد راست تابع در یک نقطه، آشنایی با تعریف حد تابع در یک نقطه، درک شهودی حد راست، حد چپ و تشخیص حد داشتن تابع در یک نقطه از روی نمودار، بررسی حد توابع با استفاده از جدول مقادیر، درک تفاوت بین حد تابع در یک نقطه و مقدار تابع در همان نقطه، بررسی حد توابع رادیکالی ساده، چند ضابطه‌ای و شامل قدرمطلق از روی نمودار	•	•					از عبارت «همسایگی» در کتاب استفاده نشده است.
	۲	محاسبه حد توابع	محاسبه حد انواع توابع شامل تابع ثابت، همانی، چندجمله‌ای، گویا، جزءصحیح و برخی توابع مثلثاتی و رادیکالی، آشنایی با قوانین محاسبه حد توابع (حد مجموع، حد تفاضل و...)	آشنایی با قوانین محاسبه حد، درک شهودی برخی از قوانین محاسبه حد از روی نمودار، محاسبه حد توابع با استفاده از ضابطه، آشنایی با نحوه محاسبه حد توابع چندجمله‌ای، رادیکالی، مثلثاتی و چندضابطه‌ای، آشنایی با نحوه محاسبه حد توابع گویا وقتی حد صورت و مخرج برابر با صفر است، ارائه راه‌کار دقیق و مناسب برای بحث روی حد توابع شامل قدرمطلق، ارائه الگوی مناسب و قابل درک در مورد چگونگی بحث وجود یا عدم وجود حد تابع جزء صحیح در نقاط صحیح و غیرصحیح	•	•					مطابق متن کتاب، حد توابع رادیکالی تنها برای توابعی که زیر رادیکال، تابع خطی و فرجه رادیکال برابر دو باشد، مطرح شود.
	۳	پیوستگی	آشنایی با مفهوم پیوستگی به طور شهودی، ارائه تعریف پیوستگی تابع در یک نقطه و پیوستگی روی بازه، معرفی برخی توابع پیوسته	ارائه محک شهودی برای تشخیص پیوستگی تابع از روی نمودار، آشنایی با تعریف پیوستگی تابع در یک نقطه، آشنایی با مفهوم پیوستگی راست و چپ تابع در یک نقطه، ایجاد مهارت در بررسی پیوستگی تابع در یک نقطه از روی ضابطه تابع، ایجاد توانایی در تشخیص پیوستگی تابع در یک نقطه از روی نمودار تابع، آشنایی با مفهوم پیوستگی تابع روی بازه، بررسی پیوستگی برخی توابع معروف روی بازه، بررسی پیوستگی یک تابع روی یک بازه از روی نمودار آن تابع، ایجاد توانایی در تشخیص بازه‌های پیوستگی و ناپیوستگی تابع از روی نمودار آن تابع	•	•					در صفحه ۱۳۷ تابع $y=\log x$ را تابعی پیوسته معرفی کرده، در حالی که در همین صفحه، توابعی مانند $y=\frac{1}{x}$ و $y=\frac{x^2-4}{x-2}$ را در دسته توابع پیوسته قرار نداده، در حالی که هر دوی این توابع مانند $y=\log x$ در دامنه خود پیوسته هستند. لذا در ارزشیابی این قسمت بهتر است اگر درباره پیوستگی این گونه توابع سؤال می‌شود مشخص شود که منظور در دامنه تابع است یا روی مجموعه $\mathbb{R}$.

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

بارم خرداد فصل ۳:۷ نمره

محتوا			اهداف کلی	اهداف جزئی	سطوح شناختی						توضیحات
فصل	درس	عنوان درس			دانش	فهمیدن	به کار بستن	تحلیل	نقد و ارزیابی	خلق و آفرینش	
آمار و احتمال	۱	احتمال شرطی و پیشامدهای مستقل	درک احتمال شرطی و توانایی حل مسائل مربوط به آن	آشنایی با احتمال شرطی و کاربرد آن در حل مسائل، آشنایی با متغیرهای مستقل و وابسته، درک رابطه بین متغیرهای مستقل و کاربرد آن در حل مسائل مربوطه	•	•	•				
	۲	آمار توصیفی	درک مفاهیم میانگین، میانه، چارک‌ها، دامنه تغییرات، واریانس، انحراف معیار، ضریب تغییرات و محاسبه آنها و استفاده از آنها در حل مسائل مربوطه	آشنایی با معیارهای گرایش به مرکز و محاسبه آنها، توانایی بهره‌گیری از معیار گرایش به مرکز مناسب در تحلیل داده‌ها با تمرکز بر شناخت ویژگی‌های آنها، آشنایی با معیارهای پراکندگی و محاسبه آنها، توانایی بهره‌گیری از معیارهای پراکندگی مناسب در تحلیل داده‌ها و تمرکز بر شناخت ویژگی‌های آنها، درک اثر تغییر مقدار عددی داده‌ها روی شاخص‌های گرایش به مرکز و پراکندگی	•	•	•	•			

بارم‌بندی ریاضی (۲)، پایه یازدهم رشته علوم تجربی سال تحصیلی ۱۴۰۳_۱۴۰۲

شماره فصل	نوبت اول	نوبت دوم خرداد، شهریور و دی ماه
۱	۷	۳
۲	۶	۲
۳	۷	۳
۴		۳
۵		۳
۶		۳
۷		۳

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

۱۱۱۲۱۲

ریاضی و آمار (۲)

دوره دوم متوسطه/ پایه یازدهم نظری

ادبیات و علوم انسانی | علوم و معارف اسلامی | ریاضی فیزیک | علوم تجربی

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

جدول هدف ـ محتوا ـ ارزشیابی کتاب درسی ریاضی و آمار ۲ رشته علوم انسانی به تفکیک دروس، سال تحصیلی ۱۴۰۴_۱۴۰۳

فصل اول

بارم این فصل در ارزشیابی: **نوبت دوم (خردادماه): ۷ نمره**

اهداف کلی	اهداف جزیی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی						ملاحظات
			به یاد آوردن	فهمیدن	به‌کار بستن	تحلیل	ارزیابی کردن	تولید کردن	
منطق ریاضی را بداند و ضمن آشنایی با گزاره‌ها و ارزش آن‌ها، بتواند گزاره‌ها را با همدیگر ترکیب کند.	۱- منطق ریاضی و کاربرد آن را بداند. ۲- مفهوم گزاره را بداند و ارزش آن را تعیین کند. ۳- در ساختن نقیض و عکس نقیض گزاره‌ها مهارت داشته باشد. ۴- ترکیب گزاره‌ها را بداند و در تشکیل جدول ارزش گزاره‌های مرکب و توانایی تشخیص تعداد حالت‌ها، مهارت داشته باشد. ۵- ارزش گزاره‌های مرکب را تشخیص دهد. ۶- بتواند هم‌ارزی دو گزاره را به کمک جدول ارزش گزاره‌ها اثبات کند.	فصل ۱ درس اول: گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها	•	•	•	•			۱- در طراحی سؤال، مفهوم هم ارزش بودن گزاره‌ها با تشکیل جدول مورد توجه قرار بگیرد. ۲- از طرح سؤالات دشوار پرهیز شود و سؤالات در سطح مسائل کتاب درسی طراحی شوند. ۳- توصیه می‌شود از نقیض گزاره شرطی سؤال طرح نشود. ۴- نباید بیش از سه گزاره ساده در یک سؤال مطرح شود. ۵- از طرح سؤالاتی که پاسخ آن‌ها وابسته به اطلاعات عمومی دانش‌آموزان است، پرهیز شود. ۶- از اثبات هم‌ارزی گزاره‌ها به کمک روابط هم‌ارزی سؤال طرح نشود.
با استدلال ریاضی و اهمیت آن آشنا شود و با استفاده از جبر گزاره‌ها، استدلال درست (معتبر) را از استدلال نادرست (نامعتبر) در زندگی روزمره تمیز دهد.	۱- در نوشتن یک عبارت توصیفی به زبان ریاضی مهارت داشته باشد. ۲- مفهوم قیاس استثنایی را بداند و بتواند با استفاده از نمادهای منطق به زبان ریاضی بازنویسی کند. ۳- مفهوم مغالطه و تفاوت آن با قیاس استثنایی را درک کند. ۴- استدلال‌های معتبر را از استدلال‌های نامعتبر تفکیک کرده و اشکال‌های موجود در یک استدلال نادرست را تشخیص دهد.	فصل ۱ درس ۲: استدلال ریاضی	•	•	•				۱- در ارزشیابی مربوط به تبدیل عبارات کلامی به زبان ریاضی، از عبارات کلامی که به بیش از دو متغیر نیاز دارند، استفاده نشود. ۲- سؤالات اثبات با استفاده از عکس نقیض یک گزاره شرطی، در سطح مثال‌های کتاب درسی باشند. ۳- نباید انواع دیگر استدلال غیر از آنچه در کتاب درسی مطرح شده، بررسی شود. ۴- در تبدیل عبارات کلامی به زبان ریاضی، حل مساله حاصل، مورد سؤال قرار نگیرد.

بارم خرداد فصل ۲ (تابع): ۹/۵ نمره

اهداف کلی	اهداف جزیی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی						ملاحظات
			به یاد آوردن	فهمیدن	به‌کار بستن	تحلیل	ارزیابی کردن	تولید کردن	
انواع تابع ثابت، چند ضابطه‌ای و همانی را بشناسد، ویژگی‌های آنها را بیان و نمودار آنها را رسم کند.	۱- مفاهیم تابع، دامنه و برد را درک کند و روش‌های مختلف نمایش تابع را بداند. ۲- انواع توابع خاص ثابت، همانی و چند ضابطه‌ای را تشخیص دهد و بتواند نمودار این توابع را رسم کند. ۳- بتواند برخی از مسائل واقعی را به کمک توابع مدل‌سازی کند. ۴- بتواند معادلهٔ مسائل کاربردی را تشکیل دهد و آن را حل کند.	فصل ۲ درس۱: توابع ثابت، چندضابطه‌ای و همانی	•	•	•				۱- در توابع چند ضابطه‌ای در هر قسمت ضابطه یک تابع خاص مطرح شود. ۲- از قسمت توابع چند ضابطه‌ای سؤالاتی کاربردی مشابه مثال‌های کتاب طرح شود. ۳- سؤالات طرح شده از مدل‌سازی مسائل واقعی، مشابه مثال‌های کتاب درسی باشند. ۴- در سؤالاتی که پاسخ به آنها وابسته به حل یک معادله درجه دوم است، ضرایب طوری انتخاب شوند که حل آن معادله پیچیدگی محاسباتی نداشته باشد. ۵ـ از نوشتن توابع گویا و رادیکالی در ضابطه توابع چند ضابطه‌ای خودداری شود. ۶ـ با توجه به مطرح نشدن ترکیب توابع در کتاب درسی، از طرح سولات ترکیب توابع پرهیز شود. ۷ـسؤالات طوری طراحی شوند که پاسخ به آنها وابسته به دانسته‌های قبلی دانش‌آموزان، که در کتاب درسی به آنها اشاره نشده، نباشد.	
انواع توابع پلکانی و قدرمطلقی را بشناسد، ویژگی‌های آنها را بیان و نمودار آنها را رسم کند.	۱- انواع توابع پلکانی و جزء صحیح را بشناسد و از شناخت این توابع در مسائل واقعی ترسیم و تعیین دامنه و برد این توابع استفاده کند. ۲- شباهت‌ها و تفاوت‌های تابع جزء صحیح با تابع پلکانی را تشخیص دهد. ۳- تابع علامت را تشخیص دهد، ضابطه آن را بنویسد، نمودار آن را رسم و مقدار آن را به ازای اعداد مختلف محاسبه کند. ۴- توابع قدرمطلق را بشناسد، بتواند نمودار آن را رسم کند و همچنین، این نوع توابع را به توابع دو ضابطه‌ای و برعکس تبدیل کند. ۵- مسائل واقعی را به کمک توابع پلکانی و قدرمطلق مدل‌سازی کند.	فصل ۲ درس۲: توابع پلکانی و قدرمطلقی	•	•	•				۱- از سؤالات کاربردی، مشابه مسائل کتاب درسی، در طراحی سؤالات استفاده شود. ۲- سؤالات رسم توابع این بخش در سطح تمرینات کتاب درسی باشد. ۳- سؤالات رسم نمودار توابع جزء صحیح نباید نیازمند استفاده از تبدیلات افقی عمودی و انبساط افقی و عمودی باشد. ۴- از طراحی سؤالات مفهوم سطح زیر نمودار یک تابع، خارج از مسائل مطرح شده در کتاب درسی خودداری شود. ۵- از تبدیل تابع دوضابطه‌ای به قدرمطلقی سؤال طرح نشود. ۶- سؤالات مربوط به رسم توابع قدرمطلق، در سطح کتاب درسی باشند.	

بارم خرداد فصل ۳ (آمار): ۳/۵ نمره

اهداف کلی	اهداف جزیی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی						ملاحظات
			به یاد آوردن	فهمیدن	به‌کار بستن	تحلیل	ارزیابی کردن	تولید کردن	
اعمال جبری روی توابع را انجام دهد و توابع مناسب را در مسائل مرتبط به کار گیرد و به صورت نموداری (گرافیک) آنها را نمایش دهد.	۱- بتواند دامنه را در اعمال میان توابع تعیین کند. ۲- اعمال میان توابع به کمک ضابطه تابع و رسم نمودار آن‌ها را بداند. ۳- اعمال میان توابع به کمک زوج مرتب‌ها و رسم نمودار آن‌ها را بداند و از اعمال میان توابع در حل برخی مسائل دنیای واقعی استفاده کند.	فصل ۲ درس۳: اعمال بر روی توابع	۰	۰	۰				از طرح سؤالات پیچیده و فراتر از کتاب درسی در رسم نمودار پرهیز شود و سؤالات این بخش مشابه سؤالات و مسائل کتاب درسی طراحی گردند.
با تشخیص و محاسبه شاخص‌های آماری در مسائل آماری، مسائل را حل کند.	۱- شاخص‌های آماری و کاربردهای آن را بداند. ۲- خط فقر را درک و بتواند آن را محاسبه کند. ۳- مفهوم خط فقر بین‌المللی را بداند و بتواند خط فقر بین‌المللی را برای خانوارهای مختلف محاسبه کند. ۴- مفهوم شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی را بداند و شاخص را برای تعدادی کالا محاسبه کند. ۵- مفهوم تورم را درک کند و نرخ تورم را با داشتن شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی سال پایه محاسبه کند. ۶- مفهوم نرخ بیکاری را درک و نرخ بیکاری را برای جوامع مختلف محاسبه کند. ۷- مسائل مربوط به نرخ بیکاری را حل کند. ۸- مفهوم درجه خوانایی را درک و شاخص پایه آموزش را محاسبه کند. ۹- مفهوم نماتوپ یا شاخص توده بدنی را درک و مسائل مربوط به آن را حل کند. ۱۰- شاخص پوسیدگی دندان را درک و برخی از مسائل مربوط به آن را حل کند.	فصل ۳ درس۱: شاخص‌های آماری	۰	۰	۰				۱- مسائل کاربردی در طراحی سؤالات این بخش مورد توجه قرار گیرد. ۲- از طرح سؤال فراتر از مسائل کتاب درسی پرهیز شود. ۳- از طرح سؤالات با محاسبات پیچیده پرهیز شود. ۴- از طراحی سؤالات، که امکان برداشت مختلف وجود دارد، یا دارای ابهام است، مانند تمرین ۶ صفحه ۶۱، خودداری شود.

تذکر

برای مشاهده حذفیات و اطلاعات تکمیلی در این زمینه و همچنین مشاهده آخرین بارم‌بندی به سایت این سازمان https://www.oerp.ir مراجعه نمایید.

بارم‌بندی ریاضی و آمار (۲)، پایه یازدهم رشته انسانی سال تحصیلی ۱۴۰۴_۱۴۰۳

شماره فصل	نوبت اول	نوبت دوم خرداد، شهریور و د ی ماه
۱	۱۴	۷
۲	۶ (تا آخر صفحه ۳۳)	۹/۵
۳	-	۳/۵ (تا آخر درس ۱ـ صفحه ۶۲)

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی ابتدایی و متوسطه نظری

عملی رشد دانش‌آموز

سال تحصیلی ۱۴۰۴-۱۴۰۳

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

۱۱۱۲۱۳

هندسه(۲)

دوره دوم متوسطه/ پایه یازدهم نظری

ادبیات و علوم انسانی | علوم و معارف اسلامی | **ریاضی فیزیک** | علوم تجربی

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

جدول هدف ـ محتوا و ارزشیابی کتاب درسی هندسه (۲) ـ پایه یازدهم ـ رشته ریاضی و فیزیک سال تحصیلی ۱۴۰۴_۱۴۰۳

فصل ۱: دایره (۸ نمره)

محتوا	اهداف کلی	اهداف جزیی	سطوح شناختی مورد انتظار				ملاحظات
			یادآوری	درک و فهم	کاربرد	تجزیه و تحلیل	
درس ۱	مفاهیم اولیه و زاویه‌ها در دایره	۱- تعریف دایره را بداند . ۲- مفاهیم اولیه شامل (شعاع، وتر، کمان، قطر، مرکز، محیط، مساحت، قطاع، محاسبه مساحت قطاع با زاویه مشخص و محاسبه طول کمان با زاویه مشخص) را بداند. ۳- وضع نسبی نقطه و دایره را تشخیص دهد. ۴- وضع نسبی خط و دایره را تشخیص دهد. ۵- ویژگی خط مماس بر دایره را بداند و بتواند اثبات کند. ۶- زاویهٔ مرکزی را تشخیص دهد. ۷- زاویهٔ محاطی را تشخیص دهد. ۸- زاویهٔ ظلی را تشخیص دهد. ۹- قضایای مربوط به اندازه هر نوع از زاویه‌ها را بداند و اثبات کند. ۱۰- اندازه زاویه بین دو وتر متقاطع درون و بیرون دایره را پیدا کند و اثبات کند. ۱۱- اندازه زاویه بین وتر دایره و خط مماس بر دایره را پیدا کند و اثبات کند. ۱۲- اندازه کمان‌های محصور بین دو وتر موازی در دایره را پیدا کند و اثبات کند. ۱۳- اندازه کمان‌های محصور بین خط مماس بر دایره و وتر موازی آن را پیدا کند و اثبات کند. ۱۴- ویژگی قطر عمود بر وتر در دایره را بداند و بتواند آن را ثابت کرده، در حل مسائل کاربردی استفاده کند.	●	●	●		۱- سؤال خارج از مفاهیم اشاره شده طراحی نشود. (در حد تمرین‌های کتاب سؤال مناسب است) ۲- در طرح سؤال از اثبات قضایایی مشابه زاویه محاطی که اثبات درچند حالت است، درصورتی که حالت خاصی مد نظر طراح سؤال هست شکل آن حالت کشیده شود و یا در صورت سؤال ذکرشود. درصورتی که همه حالت‌ها مدنظر هست ذکر شود.

محتوا	اهداف کلی	اهداف جزیی	سطوح شناختی مورد انتظار				ملاحظات
			یادآوری	درک و فهم	کاربرد	تجزیه و تحلیل	
درس ۲	رابطه‌های طولی در دایره	۱- روابط طولی در دایره (بین اندازه وترهای متقاطع در درون یا بیرون دایره و همچنین بین خط مماس بر دایره و یک وتر قاطع) را بتواند محاسبه و اثبات کند. ۲- روش رسم خط مماس بر دایره از یک نقطه بیرون دایره را بداند و بتواند با ارائه دلیل آن را رسم کند. ۳- حالت‌های نسبی دو دایره را بداند. ۴- روش تشخیص حالت نسبی دو دایره به کمک اندازه خط المرکزین و اندازه شعاع‌های دو دایره را بداند و بتواند حالت نسبی دو دایره را معین کند. ۵- تعریف مماس مشترک دو دایره را بداند. ۶- تعریف وتر مشترک را بداند. ۷- ارتباط وتر مشترک و خط المرکزین را بداند. ۸- اندازه مماس مشترک دو دایره را با دانستن شعاع‌ها و طول خط‌المرکزین محاسبه و اثبات کند. ۹- روش رسم مماس مشترک خارجی دو دایره را بداند و با ارائه دلیل، آن را رسم کند.	●	●	●	●	۱- روش رسم مماس مشترک داخلی دو دایره از اهداف کتاب نیست. ۲- سؤال خارج از مفاهیم اشاره شده طراحی نشود. (در حد تمرین‌های کتاب سؤال مناسب است)

محتوا	اهداف کلی	اهداف جزیی	سطوح شناختی مورد انتظار				ملاحظات
			یادآوری	درک و فهم	کاربرد	تجزیه و تحلیل	
درس ۳	چندضلعی‌های محاطی و محیطی	۱- تعریف چندضلعی‌های محیطی و محاطی را بداند. ۲- تعریف چندضلعی‌های محیطی و محاطی براساس ویژگی همرسی نیمسازها و عمودمنصف‌ها را بداند. ۳- تعریف دایره‌های محیطی و محاطی را بداند. ۴- فرمول روابط بین مساحت و محیط و اندازه شعاع دایره محاطی داخلی را بداند، بتواند اثبات کند و در حل مسایل از آنها استفاده کند. ۵- تعریف چندضلعی منتظم را بداند و بتواند ثابت کند که این نوع چندضلعی هم محیطی و هم محاطی است. ۶- ویژگی‌های چهارضلعی محاطی یا محیطی را بداند و بتواند اثبات کند. ۷- ویژگی‌های چهارضلعی محاطی یا محیطی را بتواند در حل مسایل به کار گیرد. ۸- بداند هر مثلث، هم محاطی و هم محیطی است و بتواند ویژگی مرکز دایره محاطی و محیطی مثلث را اثبات کرده، آن را در حل مسایل به کار گیرد. ۹- مفهوم دایره محاطی خارجی مثلث را بداند و ارتباط بین شعاع این دایره با مساحت و محیط مثلث را بداند و بتواند رابطه آن را ثابت کرده، در حل مسایل به کار گیرد.	●	●	●	●	۱- سؤال خارج از مفاهیم اشاره شده طراحی نشود. (در حد تمرین‌های کتاب سؤال مناسب است) ۲- در طرح سؤال از اثبات قضایای دو طرفه، درصورتی که هر دو طرف مد نظر طراح سؤال هست به صورت برجسته بیان شود. ۳- نکات زیادی در تمرینات صفحات ۲۹ و ۳۰ ذکر شده است. حفظ این فرمول‌ها و نکات الزامی نیست و طرح سؤالی که با استفاده از این روابط حل می‌شود مجاز نیست.

فصل ۲: تبدیل‌های هندسی و کاربردها (۶ نمره)

محتوا	اهداف کلی	اهداف جزیی	سطوح شناختی مورد انتظار				ملاحظات
			یادآوری	درک و فهم	کاربرد	تجزیه و تحلیل	
درس ۱	تبدیل‌های هندسی	۱- تعریف تبدیل هندسی را بداند. ۲- تعریف نقطه ثابت تبدیل را بداند. ۳- مفهوم بازتاب نسبت به خط را بداند و بتواند بازتاب یک شکل را نسبت به خط پیدا کند. ۴- تعریف و ویژگی‌های تعریف تبدبل طولپا را بداند. ۵- بداند تبدیل طولپا اندازه هر زاویه را حفظ می‌کند و بتواند آن را اثبات کند. ۶- تعریف بازتاب را بداند و بتواند ثابت کند بازتاب طولپاست. ۷- حالت‌هایی که بازتاب شیب خط را حفظ می‌کند را بداند و بتواند مثال بزند و حالتی که حفظ نمی‌کند را بداند و بتواند مثال بزند. ۸- تعربف انتقال و ویژگی‌های آن را بداند. ۹- بتواند ثابت کند انتقال شیب خط را حفظ می‌کند و طولپاست. ۱۰- بتواند انتقال یافته شکل را با بردار دلخواه بدست آورد. ۱۱- تعریف دوران و ویژگی‌های آن را بداند. ۱۲- بتواند ثابت کند دوران طولپاست. ۱۳- بتواند دوران یافته یک شکل را با زاویه دلخواه و مرکز دوران داده شده پیدا کند. ۱۴- تعریف تجانس و ویژگی‌های تجانس را بداند. ۱۵- بتواند ثابت کند تجانس شیب خط و اندازه زاویه راحفظ می‌کند. ۱۶- تعریف تجانس مستقیم و معکوس را بداند. ۱۷- تعریف انقباض و انبساط را بداند. ۱۸- تعریف تبدیل همانی را بداند.	●	●	●	●	۱- اثبات‌های مربوط به تبدیل هندسی باید در حد موارد موجود در کتاب درسی باشد. ۲- نباید پیرامون بازتاب مرکزی سؤال طراحی شود. ۳- استفاده از ضابطهٔ تبدیل جزء اهداف کتاب نیست.
درس ۲	کاربرد تبدیل‌ها	۱- با استفاده از بازتاب، بتواند بدون تغییر محیط، مساحت را افزایش داده و آن مساحت را حساب کند. ۲- بتواند مسایل مربوط به پیدا کردن کوتاهترین مسیر، که با بازتاب حل می‌شود، را حل کند و طول کوتاهترین مسیر را محاسبه کند.	●	●	●	●	۱- سؤالات کاربردی طراحی شده شبیه مسایل کتاب باشد.

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

فصل ۳: روابط طولی در مثلث (۶ نمره)

محتوا	اهداف کلی	اهداف جزیی	سطوح شناختی مورد انتظار				ملاحظات
			یادآوری	درک و فهم	کاربرد	تجزیه و تحلیل	
درس ۱	قضیه سینوس‌ها	۱- روابط طولی بین اضلاع در مثلث قائم الزاویه را بداند و بتواند استفاده کند. ۲- قضیه سینوس‌ها رابداند و بتواند اثبات کند. ۳- کاربرد قضیه سینوس‌ها در تعیین اندازه زاویه‌ها و طول اضلاع را بداند و بتواند مجهولات خواسته شده را به دست آورد.		●	●	●	۱- از طرح سؤالات با مفاهیم و راه حل پیچیده پرهیز شود. ۲- در طرح سؤال از اثبات قضایایی که اثبات درچند حالت است، درصورتی که حالت خاصی مد نظر طراح سؤال هست شکل آن حالت کشیده شود و یا در صورت سؤال ذکر شود. درصورتی که همه حالت‌ها مدنظر هست ذکر شود.
درس ۲	قضیه کسینوس‌ها	۱ـ قضیه کسینوس‌ها رابداند و بتواند اثبات کند. ۲- بتواند قضیه کسینوس‌ها را در محاسبه اندازه اضلاع و یا اندازه زاویه در مثلث به کار ببرد. ۳- قضیه میانه‌ها را بتواند اثبات کند. ۴- قضیه استوارت را بتواند ثابت کند.		●	●	●	۱- از طرح سؤالات با مفاهیم و راه حل پیچیده پرهیز شود. ۲- در طرح سؤال از اثبات قضایایی که اثبات درچند حالت است، درصورتی که حالت خاصی مد نظر طراح سؤال هست شکل آن حالت کشیده شود و یا در صورت سؤال ذکر شود. درصورتی که همه حالت‌ها مدنظر هست ذکر شود. ۳- صورت قضایای میانه‌ها و استوارت در تمرینات آمده است. دانش‌آموز موظف به حفظ این دو رابطه نیست. بنابراین سؤالی که مستقیما با استفاده از این دو رابطه حل می‌شود نباید طرح شود، مگر آنکه رابطه در صورت سؤال آورده شود.
درس ۳	قضیه نیمسازهای داخلی و محاسبه طول نیمسازها	۱- قضیه نیمسازهای زاویه‌های داخلی مثلث را بداند و بتواند اثبات کند. ۲- قضیه محاسبه طول نیمساز را بداند و اثبات کند. ۳- به کمک قضیه طول نیمساز داخلی بتواند طول نیمساز را محاسبه کند.		●	●	●	۱- از طرح سؤالات با مفاهیم و راه حل پیچیده پرهیز شود. ۲- طرح سؤال از نیمساز خارجی و محاسبه طول آن مجاز نیست.

محتوا	اهداف کلی	اهداف جزیی	سطوح شناختی مورد انتظار				ملاحظات
			یادآوری	درک و فهم	کاربرد	تجزیه و تحلیل	
درس ۴	قضیه هرون (محاسبه ارتفاع و مساحت مثلث)	۱- دستور هرون را بداند و بتواند آن را در محاسبه مساحت مثلث با طول اضلاع مشخص به کار گیرد. ۲- فرمول مساحت مثلث با دانستن دوضلع و سینوس زاویه بین آنها را بداند و بتواند در حل مسایل از آن استفاده کند. ۳- با داشتن اضلاع مثلث بتواند نوع زاویه مثلث، منفرجه، قائمه یا حاده را معلوم کند.		●	●	●	۱- سؤال محاسباتی و اثباتی در حد تمرین‌های کتاب مدنظر است. ۲- اثبات دستور هرون جزء اهداف کتاب نیست.

ملاحظات کلی:

۱ـ تا حد امکان در صورت سؤال شکل رسم و نام‌گذاری شود. این کار به یک‌دستی پاسخ‌ها و تصحیح بهتر منجر می‌شود.
۲ـ از طرح سؤالاتی که برای پاسخ‌گویی به آنها دانش‌آموز باید صورت یک تمرین کتاب درسی را بداند خودداری کنید.
۳ـ در صورتی‌که در حل یک سؤال می‌توان از روش‌های غیرهندسی مانند مثلثات به نتیجه رسید، در صورت سؤال تأکید شود، استفاده از چه روشی مورد نظر است.

بارم‌بندی هندسه (۲)، پایه یازدهم سال تحصیلی ۱۴۰۴ـ۱۴۰۳

فصل	نوبت اول	نوبت دوم خرداد، شهریور و د ی ماه
فصل ۱	۱۴	۸
فصل ۲	۶ تا پایان صفحه ۳۹ (ابتدای دوران)	۶
فصل ۳	-	۶

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی ابتدایی و متوسطه نظری

عملی رشته‌های انسانی

سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

حسابان (۱)

۱۱۱۲۱۴

دوره دوم متوسطه/ پایه یازدهم نظری

ادبیات و علوم انسانی | علوم و معارف اسلامی | **ریاضی فیزیک** | علوم تجربی

جدول هدف ـ محتوا ـ ارزشیابی کتاب درسی حسابان ۱ پایه یازدهم رشته ریاضی فیزیک به تفکیک دروس، سال تحصیلی ۱۴۰۴_۱۴۰۳

بارم خرداد فصل ۱: ۴ نمره

محتوا			اهداف جزئی	سطوح شناختی						توضیحات
فصل	هدف کلی فصل	عنوان درس		دانش	فهمیدن	به کار بستن	تحلیل	نقد و ارزیابی	خلق و آفرینش	
یک: جبر و معادله	۱ـ آشنایی با مجموع جملات دنباله های حسابی و هندسی ۲ـ تعمیق کار با معادلات درجه دوم و آشنایی با روابط بین ضرایب و ریشه ها ۳ـ آشنایی با صفرهای تابع و حل معادلات دو مجذوری ۴ـ استفاده از معادله درجه دوم در مدل سازی برخی از پدیده‌های طبیعی ۵ـ آشنایی با معادلات شامل عبارت‌های گویا و گنگ و استفاده از آنها در حل مسائل ۶ـ آشنایی بیشتر با قدر مطلق و ویژگی‌های آن ۷ـ رسم نمودار توابع قدر مطلقی و حل معادلات قدر مطلقی ۸ـ آشنایی با روش هندسی در حل برخی از معادلات ۹ـ آشنایی بیشتر با هندسه مختصاتی و استفاده از آن در حل مسائل ۱۰ـ فرمول بندی کردن مسائل واقعی با زبان ریاضی)(مدل سازی)	مجموع جملات دنباله‌های حسابی و هندسی	مجموع جملات دنباله‌های حسابی (متناهی) را به‌دست آورند و در حل مسائل از آنها استفاده کنند.	*	*	*				۱ـ بحث دنباله‌های حسابی و هندسی از مباحث قدیمی است که از آنها سؤالات متنوع و بسیار سختی می‌توان طرح کرد. هدف آموزشی کتاب درسی در حد شناخت مجموع و محاسبات معمولی است و باید از طرح مسائل دشوار و حد نامتناهی خودداری شود. ۲ـ حل هندسی معادلات در سطح مقدماتی مطرح شود. ۳ـ در حل معادلات گنگ حداکثر تا دوبار به توان رساندن نیاز باشد. اثبات فرمول فاصله یک نقطه از یک خط در صفحه مد نظر نیست.
		معادلات درجه دوم	روابط بین ضرایب و ریشه‌ها را در معادله درجه دوم بشناسند و با استفاده از آنها معادلات درجه دوم را حل کنند و ارتباط بین آنها و نمودار هندسی تابع درجه دوم را درک کنند. با صفر تابع و تعیین آن در توابع مورد نظر در کتاب آشنا شوند. با نمودار تابع درجه دوم عمیق‌تر کار کنند و تعبیر هندسی آن را فراگیرند. معادلات دو مجذوری را حل کنند. با حل هندسی معادلات آشنا شوند.	*	*	*				
		معادلات گویا و گنگ	مسائل واقعی را به زبان معادلات بنویسند و معادلات شامل عبارت‌های گویا و گنگ را به روش جبری حل کنند و جواب‌های به‌دست آمده را تفسیر کنند.	*	* گنگ	* گویا				
		قدرمطلق و ویژگی‌های آن	ویژگی‌های قدر مطلق را بشناسند و در حل مسائل از آنها استفاده کنند. توابع قدر مطلقی را رسم کنند. معادلات و نامعادلات قدر مطلقی ساده را حل کنند.	*	*	*				
		آشنایی با هندسه تحلیلی	با هندسه مختصاتی نظیر فاصله بین دو نقطه، مختصات نقطه وسط پاره‌خط و فاصله نقطه از خط بیشتر آشنا شوند. با شیب دو خط موازی و عمود بر هم و استفاده از آن در حل مسائل مختلف آشنا شوند.	*	*	*				

بارم خرداد فصل ۲: ۴ نمره

محتوا			اهداف جزئی	سطوح شناختی						توضیحات
فصل	هدف کلی فصل	عنوان درس		دانش	فهمیدن	به کار بستن	تحلیل	نقد و ارزیابی	خلق و آفرینش	
دو تابع	۱ـ آشنایی بیشتر با تابع و بازنمایی‌های آن ۲ـ معرفی برخی از انواع توابع ۳ـ درک مفهوم وارون تابع و محاسبه تابع وارون ۴ـ آشنایی با اعمال روی توابع و ترکیب توابع	آشنایی بیشتر با تابع	ضابطه، دامنه، برد و هم دامنه تابع را بهتر درک کنند. درنمایش یک تابع به کمک دامنه، هم دامنه و ضابطه تابع دارای توانایی شوند. تابع را به عنوان یک ماشین درک کنند. توانایی تشخیص تساوی دو تابع را کسب کنند. با برخی از کاربردهای واقعی تابع آشنا شوند.	* * * * *	* * *	*				۱ـ به دست آوردن برد تابع از روی ضابطه مدنظر نیست. ۲ـ پیچیدگی توابع رادیکالی و گویای مطرح شده در سطح کتاب باشد. ۳ـ در رسم تابع جزء صحیح به سطح مثال های کتاب دقت شود. ویژگی های جزء صحیح مورد نظر کتاب مورد نظر قرار گیرد. ۴ـ توابع مورد نظر این درس، توابع خطی، توابع درجه ۲ و توابع ساده رادیکالی است.
		انواع توابع	با توابع گویا آشنا شوند و تابع $\frac{۱}{x}$ را با دامنه‌های مختلف رسم کنند. با توابع رادیکالی(زیررادیکال: چندجمله‌ای درجه ۱) و تعیین دامنه و برد آشنا شوند و بتوانند نمودار آنها را رسم کنند و انتقال نمودار را در مورد آنها به کار برند. با توابع پله‌ای و جزء صحیح و رسم آنها آشنا شوند.	* * *	* * *					
		وارون تابع	مفهوم وارون یک تابع (رابطه) را درک کنند. تابع وارون برخی از توابع را محاسبه کنند. با توابع یک به یک آشنا شوند. با رسم نمودار تابع وارون و ارتباط آن با تابع ابتدایی آشنا شوند.	* * * *	* * * *					
		اعمال روی توابع	اعمال روی توابع شامل جمع، تفریق، ضرب و تقسیم دو تابع را درک کنند و بتوانند مسائل آنها را حل کنند. مفهوم ترکیب دو تابع و محاسبه ضابطه و دامنه آن را درک کنند.	*	* *	*				

بارم خرداد فصل ۳: ۳ نمره

محتوا			اهداف جزئی	سطوح شناختی						توضیحات
فصل	هدف کلی فصل	عنوان درس		دانش	فهمیدن	به کار بستن	تحلیل	ارزیابی نقد و	خلق و آفرینش	
سه: توابع نمایی و لگاریتمی	۱ـ آشنایی با توان های حقیقی ۲ـ آشنایی با توابع نمایی و نمودارهای آنها ۳ـ آشنایی با ویژگی‌های توابع نمایی ۴ـ حل معادلات نمایی ۵ـ آشنایی با توابع لگاریتمی و نمودارهای آنها ۶ـ آشنایی با ویژگی های توابع لگاریتمی ۷ـ حل معادلات لگاریتمی ۸ـ آشنایی با کاربردهای توابع نمایی و لگاریتمی ۹ـ آشنایی با انتقال نمودارهای توابع نمایی و لگاریتمی	تابع نمایی	رسم توابع نمایی	*	*					در صورت استفاده از مسائل کاربرد تابع نمایی، از فرمول های پیچیده خودداری شود.
			پیدا کردن تقریبی مقادیر اعداد با توان رادیکالی	*	*					
			پیدا کردن دامنه و برد توابع نمایی		*					
			درک مفهوم تابع نمایی و تابع رفتار نمایی و به کارگیری آنها در حل مسائل		*	*				
			تعیین صعودی یا نزولی بودن توابع نمایی با توجه به نمودار		*					
			مقایسه توابع ساده نمایی با توابع چندجمله‌ای		*					
		تابع لگاریتمی و لگاریتم	درک مفهوم لگاریتم وتابع لگاریتمی و رسم تابع لگاریتمی	*	*					
			ارتباط بین دامنه و برد تابع نمایی و تابع لگاریتمی به عنوان تابع وارون		*					
			پیدا کردن مقدار تقریبی لگاریتم اعداد با استفاده از نمودار		*					
		ویژگی های لگاریتم و حل معادله های لگاریتمی	مفهوم وارون یک تابع (رابطه) را درک کنند.	*	*					در مسائل کاربردی از ویژگی‌های مقدماتی لگاریتم استفاده شود. هدف از حل معادله، معادلات ساده لگاریتمی هستند که برای حل آنها از ویژگی‌های مقدماتی استفاده می‌شود.
			تابع وارون برخی از توابع را محاسبه کنند.	*	*					
			با توابع یک به یک آشنایی با ویژگی‌های اصلی لگاریتم مثل مجموع و تفاضل لگاریتم‌ها، استفاده از ویژگی‌های لگاریتمی در حل معادلات لگاریتمی		*					
			بررسی کردن جواب‌های یک معادله لگاریتمی برای پیدا کردن جواب درست		*	*				
			تعمیم برخی از ویژگی‌های لگاریتم کاربردهای لگاریتم در حل مسائل مدل شده است. آشنا شوند.	*	*					
			بارسم نمودار تابع وارون و ارتباط آن با تابع ابتدایی آشنا شوند.	*	*					

بارم خرداد فصل ۴: ۴ نمره

محتوا			اهداف جزئی	سطوح شناختی						توضیحات
فصل	هدف کلی فصل	عنوان درس		دانش	فهمیدن	به کار بستن	تحلیل	نقد و ارزیابی	خلق و آفرینش	
چهار: مثلثات	۱ـ معرفی رادیان به عنوان واحد دیگری برای اندازه‌گیری زاویه ۲ـ ارتباط میان دو واحد اندازه‌گیری درجه و رادیان ۳ـ آشنایی با نمایش زاویه‌ها بر حسب درجه و رادیان روی دایرهٔ مثلثاتی ۴ـ معرفی نسبت‌های مثلثاتی زاویه‌های قرینه، مکمل، متمم و... ۵ـ رسم توابع سینوس و کسینوس در صفحهٔ مختصات با استفاده از نقطه یابی و انتقال ۶ـ آشنایی با ویژگی‌های توابع سینوس و کسینوس ۷ـ آشنایی با روابط مثلثاتی مجموع و تفاضل زوایا (فقط سینوس و کسینوس)	رادیان	آشنایی با مفهوم رادیان درک و استفاده از رابطه بین طول کمان وشعاع دایره و اندازه زاویه برحسب رادیان توانایی تبدیل واحدهای اندازه‌گیری زاویه(درجه و رادیان) به یکدیگر	*	* *		*			روابط مثلثاتی متنوعی که در گذشته آموزش داده می شد،در این کتاب مورد توجه نیست.
		نسبت های مثلثاتی برخی زوایا	به دست آوردن نسبت‌های مثلثاتی زوایای ترکیبی(قرینه، متمم، مکمل،...)	*	*					
		توابع مثلثاتی	آشنایی با مفهوم تابع مثلثاتی درک رفتار تابع مثلثاتی از روی نمودار رسم توابع مثلثاتی ساده (فقط سینوسی و کسینوسی)	*	* *	*				
		روابط مثلثاتی مجموع و تفاضل زوایا	آشنایی با روابط مثلثاتی مجموع و تفاضل زوایا (فقط سینوس و کسینوس)	*	*					

بارم خرداد فصل ۵: ۵ نمره

محتوا			اهداف جزئی	سطوح شناختی						توضیحات
فصل	هدف کلی فصل	عنوان درس		دانش	فهمیدن	به کار بستن	تحلیل	نقد و ارزیابی	خلق و آفرینش	
پنج: حد و پیوستگی	۱ـ آشنایی با فرایندهای حدی ۲ـ بررسی رفتار یک تابع در نزدیکی یک نقطه ۳ـ شناخت شهودی مفهوم حد ۴ـ آشنایی با مفهوم همسایگی ۵ـ درک تفاوت مقدار تابع و حد تابع در یک نقطه ۶ـ بررسی حد توابع به کمک نمودار آنها ۷ـ محاسبه حد انواع توابع شامل تابع ثابت، همانی، چند جمله ای، گویا، جزء صحیح و برخی توابع مثلثاتی و رادیکالی ۸ـ آشنایی با قوانین محاسبه حد توابع (حد مجموع، حد تفاضل و...) ۹ـ آشنایی با مفهوم پیوستگی به طور شهودی ۱۰ـ ارائه تعریف پیوستگی تابع در یک نقطه و پیوستگی روی بازه ۱۱ـ معرفی برخی توابع پیوسته	مفهوم حد و فرآیندهای حدی	آشنایی با برخی فرایندهای حدی (نزدیک شدن و میل کردن)	*	*					
			درک شهودی حد به کمک جدول مقادیر و رسم نمودار تابع و آشنایی با نماد حد	*	*					
			درک مفهوم همسایگی(دو طرفه، راست، چپ و محذوف) و نقش آن در وجود حد یک تابع در یک نقطه		*					
			درک مفهوم حد تابع در یک نقطه	*	*					
		حدهای یک طرفه	درک شهودی مفهوم حد چپ و حد راست به کمک رسم نمودار و آشنایی با تعریف ریاضی غیر رسمی، حد چپ و حد راست	*	*					
		قضایای حد	آشنایی با قضایای اولیه حد توابع مانند مجموع، تفاضل، حاصل ضرب، خارج قسمت و ...	*	*					
			آشنایی با قضایای حد توابع مثلثاتی سینوسی و کسینوسی	*	*					
		محاسبه حد توابع کسری(صفرصفرم)	درک نحوهٔ محاسبه حد توابع کسری که هم حد صورت و هم حد مخرج در نقطه مورد نظر برابر صفر است.		*	*				
			کسرهایی مورد بررسی قرار می‌گیرد که صورت و مخرج کسر متعلق به یکی از دسته‌های زیر باشند: ۱ـ چند جمله‌ای‌ها ۲ـ توابع رادیکالی که زیر رادیکال چند جمله‌ای باشد. ۳ـ توابع سینوس و کسینوس با حداکثر توان ۲ و کمان به صورت $x+b$ و $x+b^2$		*	*				
		پیوستگی	آشنایی با مفاهیم پیوستگی		*					
			توانایی بررسی پیوستگی تابع در یک نقطه		*					
			توانایی تعیین نقاط ناپیوستگی یک تابع با استفاده از نمودار تابع		*	*				
			توانایی تعیین نقاط ناپیوستگی در دسته های خاصی از توابع		*	*				

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

ملاحظات

بحث دنباله‌های حسابی و هندسی از مباحث قدیمی است که از آنها سؤالات متنوع و بسیار سختی می‌توان طرح کرد. هدف آموزشی کتاب درسی در حد شناخت مجموع و محاسبات معمولی است و باید از طرح مسائل دشوار و حد نامتناهی خودداری شود. حل هندسی معادلات در سطح مقدماتی مطرح شود.
در حل معادلات گنگ حداکثر تا دوبار به توان رساندن نیاز باشد.
از طرح مسائلی نظیر نمودار توابع گلدانی و آبشاری و... خودداری شود.
اثبات فرمول فاصله یک نقطه از یک خط در صفحه مد نظر نیست.
به دست آوردن برد تابع از روی ضابطه مدنظر نیست.
پیچیدگی توابع رادیکالی و گویای مطرح شده در سطح کتاب باشد.
در رسم تابع جزء صحیح به سطح مثال‌های کتاب دقت شود. ویژگی‌های جزء صحیح مورد نظر کتاب موردنظر قرار گیرد.
توابع مورد نظر این درس، توابع خطی، توابع درجه ۲ و توابع ساده رادیکالی است.
در صورت استفاده از مسائل کاربرد تابع نمایی، از فرمول‌های پیچیده احتراز شود.
در مسائل کاربردی از ویژگی‌های مقدماتی لگاریتم استفاده شود. هدف از حل معادله، معادلات ساده لگاریتمی هستند که برای حل آنها از ویژگی‌های مقدماتی استفاده می‌شود.
روابط مثلثاتی متنوعی که در گذشته آموزش داده می‌شد، در این کتاب مورد توجه نیست.

بارم‌بندی حسابان (۱)، پایه یازدهم سال تحصیلی ۱۴۰۴ـ۱۴۰۳

شماره فصل	نوبت اول	نوبت دوم خرداد، شهریور و دی ماه
۱	۱۰	۴
۲	۱۰	۴
۳		۳
۴		۴
۵		۵

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی ابتدایی و متوسطه نظری

علوم و ریاضیات رشته‌های انسانی

سال تحصیلی ۱۴۰۴-۱۴۰۳

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

۱۱۱۲۱۵

آمار و احتمال

دوره دوم متوسطه/ پایه یازدهم نظری

ادبیات و علوم انسانی | علوم و معارف اسلامی | ریاضی فیزیک | علوم تجربی

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

جدول هدف ـ محتوا و ارزشیابی کتاب درسی آمار و احتمال ـ پایه یازدهم ـ رشته ریاضی و فیزیک ـ سال تحصیلی ۱۴۰۴ـ۱۴۰۳

فصل ۱ـ آشنایی با مبانی ریاضیات (بارم: ۵ نمره)

اهداف کلی	اهداف جزیی	سطوح شناختی مورد انتظار					ملاحظات
		یادآوری	درک و فهم	کاربرد	تجزیه و تحلیل	نقد و ارزیابی	خلق و آفرینش	
آشنایی با منطق ریاضی	مفاهیم زیر را بداند و در حل مسائل در سطح کتاب به کار ببرد: ۱. تشخیص گزاره، تعیین ارزش گزاره، نوشتن نقیض گزاره ۲. تشخیص گزاره‌نما، تعیین مجموعه جواب گزاره‌نما با توجه به دامنه گزاره‌نما ۳. تعیین ارزش ترکیب عطفی، ترکیب فصلی، ترکیب شرطی، و ترکیب دو شرطی و تبدیل نماد منطقی به زبان فارسی و برعکس ۴. تشخیص گزاره‌های هم‌ارز، و تعیین هم‌ارزی دو عبارت یا ارزش یک ترکیب با استفاده از جدول ارزش‌ها ۵. به کارگیری هم‌ارزی عکس نقیض در اثبات ۶. مفهوم سور، سور عمومی، سور وجودی، نقیض گزاره‌های سوری، تبدیل بیان فارسی به ریاضی یک سور و برعکس	*	*	*	*	*		• تشخیص گزاره بودن یا نبودن، گزاره‌هایی که نیاز به سطح دانش محتوایی بالا دارد مورد نظر نیست و نباید از آن سؤال طرح شود. • اثبات هم ارزی دو گزاره به کمک ویژگی‌های اعمال روی گزاره‌ها، (بدون جدول ارزشی) جزء اهداف کتاب نیست و نباید از آن سؤال طرح کرد. • به دلیل اختلاف معلمان در اینکه p ~ یک گزاره مرکب است یا خیر و تناقض در برداشت از متن کتاب از این مورد سؤال طرح نشود. • تعیین دامنه یک گزاره‌نما جزء اهداف کتاب نیست. در کتاب نیز دامنه گزاره‌نما در صورت سؤال داده شده و دانش‌آموزان مجموعه جواب را مشخص می‌کند. • استفاده از عبارات هم‌ارز نقیض گزاره‌های مرکب مورد نظر نیست. استفاده مناسب از «چنین نیست که» و آوردن ترکیب عطفی، فصلی، شرطی یا دوشرطی در پرانتز کفایت می‌کند. (رجوع کنید به راهنمای معلم، صفحه۹) • از بکار بردن ادات ربط در منطق مانند «یا» بین دو کلمه پرهیز کنید و فعل جملات را کامل کنید تا ابهام پیش نیاید. مثال: هر عدد طبیعی زوج یا اول نیست. برداشت اول: هر عدد طبیعی زوج نیست یا اول نیست. (حذف به قرینه لفظی) برداشت دوم: هر عدد طبیعی زوج است یا اول نیست. (حذف به قرینه معنوی)

اهداف کلی	اهداف جزیی	سطوح شناختی مورد انتظار					ملاحظات
		یادآوری	درک و فهم	کاربرد	تجزیه و تحلیل	نقد و ارزیابی	خلق و آفرینش	
آشنایی با جبر مجموعه‌ها	مفاهیم زیر را بداند و در حل مسائل در سطح کتاب به کار ببرد: ۱. مفهوم جزئیت، تعداد زیر مجموعه‌ها، زیرمجموعه محض، تناظر یک زیر مجموعه با کد ۰ و ۱، مجموعه توانی ۲. درک نمایش مجموعه به کمک نماد ریاضی، تشخیص مجموعه‌های مساوی با نمایش‌های متفاوت، ویژگی‌های اعمال روی مجموعه‌ها، متمم یک مجموعه، قوانین دمورگان و جذب ۳. مهارت در نمایش مجموعه‌ها به صورت نمودار ون ۴. تشخیص نادرستی یک گزاره درباره مجموعه‌ها با آوردن مثال نقض ۵. اثبات درستی تساوی‌های مجموعه‌ای به کمک جبر مجمو عه ها ۶. اثبات زیرمجموعه بودن یا تساوی دو مجموعه، به روش عضوگیری و استفاده از گزاره‌های سوری و نقیض آن‌ها در بیان ریاضی مفاهیم مجموعه‌ها ۷. اثبات گزاره‌ها با استفاده از قوانین پذیرفته شده ۸. ساده‌کردن یک عبارت با استفاده از جبر مجموعه‌ها ضرب دکارتی دو مجموعه، شرایط جابه‌جایی حاصل‌ضرب دکارتی دو مجموعه ، نمایش ضرب دکارتی دو مجموعه در صفحه، بیان ریاضی حاصل‌ضرب دکارتی به‌صورت مجموعه، تعداد اعضای حاصل‌ضرب دکارتی دو مجموعه متناهی	*	*	*	*	*		• به سؤالاتی مانند تعداد زیرمجموعه‌های با تعداد عضو مشخص و ... در کتاب پرداخته نشده است. از طرح این‌گونه سؤالات خودداری شود. • اثبات درستی یک تساوی با نمایش نمودار ون مورد قبول نیست. • بر مبنای متن کتاب: استفاده از عبارت «درستی یک عبارت را بررسی کنید.» معادل «درستی یا نادرستی عبارت زیر را باذکر دلیل نشان دهید.» است. در صورت سؤال از روش بیان دوم استفاده شود. • در صورتی که اثبات با روش خاصی (مثلا عضوگیری) مورد نظر است در صورت سؤال، بیان شود. •از طرح سؤالاتی که مساحت نمودار ضرب دکارتی را مورد سؤال قرار داده خودداری شود.

فصل ۲ـ احتمال (بارم: ۷ نمره)

اهداف کلی	اهداف جزیی	سطوح شناختی مورد انتظار						ملاحظات
		یادآوری	درک و فهم	کاربرد	تجزیه و تحلیل	نقد و ارزیابی	خلق و آفرینش	
مبانی احتمال	مفاهیم زیر را بداند و در حل مسائل در سطح کتاب به کار ببرد: ۱. علم احتمال و علم آمار ۲. تبدیل زبان گزاره‌ها به زبان مجموعه‌ها ۳. تشخیص و توصیف فضای نمونه‌ای، پیشامد تصادفی، برآمد، پیشامدهای ناسازگار ۴. اصول احتمال، قضایای احتمال و اثبات آنها، محاسبه احتمال به اصول و قضایای احتمال	*	*	*				• توجه کنید به عبارات پیشامد غیرممکن(نشدنی) و پیشامد قطعی(حتمی) در این کتاب و حتی کتاب ریاضی۱، اشاره‌ای نشده است.
احتمال غیر هم‌شانس	مفاهیم زیر را بداند و در حل مسائل در سطح کتاب به کار ببرد: ۱. پیشامد ساده، مفهوم احتمال غیر هم‌شانس ۲. خواص احتمال غیر هم‌شانس ۳. محاسبه احتمالات غیر هم‌شانس	*	*	*				
احتمال شرطی	مفاهیم زیر را بداند و در حل مسائل در سطح کتاب به کار ببرد: ۱. کاهش فضای نمونه ۲. مفهوم احتمال شرطی، احتمال اجتماع دو پیشامد به شرط وقوع پیشامد سوم ۳. قانون ضرب احتمالات ۴. قانون احتمال کل و قانون بیز ۵. بدست آوردن قانون احتمال کل با استفاده از قانون ضرب احتمالات ۶. بدست آوردن قانون بیز با استفاده از قانون احتمال شرطی ۷. اثبات قانون ضرب احتمالات برای ۳ مجموعه	*	*	*	*			• طرح سؤال از افراز مجموعه جز اهداف کتاب نیست. • از طرح سؤالاتی که در آن‌ها فضای نمونه به بیشتر از ۳ مجموعه افراز شده است خودداری شود. • چنانچه طراح مایل است برای فرمول‌ها نمره‌ای در نظر بگیرد، توجه کند، در صورتی‌که دانش‌آموز مرحله جایگذاری را به درستی انجام داده باشد اما فرمول را ننوشته باشد نمره‌ای از دست ندهد. • در مسائلی که استفاده از قانون بیز مورد نظر است، از سطح کتاب فراتر نرفته و از طراحی سؤالات پیچیده خودداری شود.

فصل ۲ـ احتمال (بارم: ۷ نمره)

اهداف کلی	اهداف جزیی	سطوح شناختی مورد انتظار					ملاحظات
		یادآوری	درک و فهم	کاربرد	تجزیه و تحلیل	نقد و ارزیابی	خلق و آفرینش	
پیشامدهای مستقل و وابسته	مفاهیم زیر را بداند و در حل مسائل در سطح کتاب به کار ببرد: ۱. مفهوم پیشامدهای مستقل و وابسته ۲. تشخیص پیشامدهای مستقل و وابسته (با استفاده از احتمال شرطی یا بررسی ضرب احتمالات و مقایسه با اشتراک) ۳. انتخاب‌های با جای‌گذاری و بدون جای‌گذاری ۴. اثبات‌های روابط مرتبط و تعمیم به سه پیشامد	*	*	*	*			• در سؤالاتی که به طور صریح در صورت سؤال به مستقل بودن پیشامدها اشاره نمی‌شود، اما با توجه به صورت سؤال دانش‌آموز باید این برداشت را داشته باشد که پیشامدها مستقلند ؛ پیشامدهایی مطرح شود که مستقل بودن آن‌ها محرز است.(مانند جنسیت فرزندان خانواده یا شانس ابتلا به بیماری ژنتیکی). از طرح سؤالاتی در موارد دیگر، خارج از مثال‌ها و تمرین‌های کتاب خودداری شود. زیرا ممکن است در ذهن دانش‌آموز با توجه عوامل دیگری ابهام وجود داشته باشد.

فصل ۳ـ آمار توصیفی (بارم: ۴ نمره)

اهداف کلی	اهداف جزیی	سطوح شناختی مورد انتظار						ملاحظات
		یادآوری	درک و فهم	کاربرد	تجزیه و تحلیل	نقد و ارزیابی	خلق و آفرینش	
توصیف و نمایش داده‌ها	مفاهیم زیر را بداند و در حل مسائل در سطح کتاب به کار ببرد: جدول فراوانی (طول دسته، کرانه‌ها، انواع فراوانی) متغیر و انواع آن نمودار دایره‌ای، نمودار میله‌ای ، نمودار بافت نگاشت	*	*	*				
معیارهای گرایش به مرکز	مفاهیم زیر را بداند و در حل مسائل در سطح کتاب به کار ببرد: مفهوم معیار مرکزی، میانگین، میانگین وزنی، میانه، مد تشخیص معیار مرکزی مناسب در موارد مختلف	*	*	*				
معیارهای پراکندگی	مفاهیم زیر را بداند و در حل مسائل در سطح کتاب به کار ببرد: مفهوم معیار پراکندگی، واریانس، انحراف معیار، ضریب تغییرات تشخیص معیار پراکندگی مناسب در موارد مختلف رسم نمودار جعبه‌ای و تفسیر آن	*	*	*				• برای محاسبه واریانس یا انحراف معیار، از طرح سؤالاتی که دانش‌آموز باید از فرمول میانگین وزن‌دار و در ادامه واریانس وزن‌دار استفاده کند خودداری شود. • از طرح سؤالاتی مشابه «چند درصد داده‌ها داخل جعبه قرار دارند؟» به دلیل ابهام در تعداد زوج یا فرد بودن داده‌ها یا مساوی بودن داده‌ها با میانه و چارک خودداری شود. • از طرح سؤالاتی مانند «اگر با داده‌ها مقدار نابتی جمع یا داده‌ها در مقدار ثابتی ضرب شوند، چه تغییراتی در ضریب تغییرات ایجاد می‌شود؟» خودداری شود. زیرا در اینجا دانش‌آموز باید حالت صفر نشدن مخرج را نیز در نظر بگیرد.

فصل ۴ـ آمار استنباطی (بارم: ۳ نمره)

اهداف کلی	اهداف جزیی	سطوح شناختی مورد انتظار						ملاحظات
		یادآوری	درک و فهم	کاربرد	تجزیه و تحلیل	نقد و ارزیابی	خلق و آفرینش	
گردآوری داده ها	مفاهیم زیر را بداند و در حل مسائل در سطح کتاب به کار ببرد: ۱. واحد آماری، جامعه آماری، نمونه‌گیری، نمونه آماری، نمونه تصادفی ۲. روش‌های نمونه‌گیری تصادفی(تصادفی ساده، خوشه‌ای، طبقه‌ای، سیستماتیک) ۳. نمونه‌گیری احتمالی، نمونه اریب و تشخیص اریبی یک نمونه گیری ۴. آمارگیری، آمار، روش‌های گردآوری داده‌ها (مشاهده، پرسش‌نامه، مصاحبه، دادگان) و تشخیص روش مناسب برای گردآوری داده ۵. پارامتر، آماره	*	*	*	*			• در طراحی سؤال برای تشخیص نوع نمونه‌گیری یا اریب بودن یا نبودن نمونه‌گیری، وضوح کافی در بیان مساله وجود داشته باشد و صورت سؤال قابل تفسیر به روش‌های مختلف نباشد. • برای گردآوری داده‌ها یا انتخاب روش نمونه‌گیری، ممکن است بیش از یک روش مناسب باشد. در طراحی سؤال دقت کند که جواب منحصربه‌فرد باشد و یا همه روش‌های مناسب در راهنمای تصحیح ذکر شود. • در نوعی از نمونه سامانمند که در کتاب آمده است از هر طبقه تنها یک عضو انتخاب می‌شود. • در نمونه‌گیری طبقه‌ای بر اساس متن کتاب تناسب تعداد اعضای نمونه از هر طبقه با تعداد اعضای طبقه الزامی نیست. اگر این تناسب رعایت شود، شانس همهٔ واحدهای آماری یکسان خواهد شد. • اکیدا توصیه می‌شود سطح کتاب در طراحی سؤالات این درس رعایت شود. • به دلیل ماهیت این درس که موارد مختلف ممکن است به صورت متفاوت تفسیر شود، شفافیت در صورت سؤال بسیار اهمیت دارد. سؤالات پاسخ‌گزین می تواند کمک کننده باشد.
برآورد	مفاهیم زیر را بداند و در حل مسائل در سطح کتاب به کار ببرد: ۱. مفهوم برآورد و ضرورت آن، ۲. برآورد نقطه‌ای، انحراف معیار میانگین و ارتباط با اندازه نمونه ۳. برآورد بازه‌ای میانگین ۴. بازه اطمینان ۹۵ درصد و مفهوم آن	*	*	*				• برآورد بازه‌ای نسبت، جزء اهداف کتاب نیست و نباید از آن سؤال طراحی کرد. • به دلیل پرداختن به برآورد فاصله‌ای خط فقر در یک کاردرکلاس و نبود مطالب تکمیلی در کتاب راهنمای معلم در این باره توصیه می‌شود از این مطلب سؤال طرح نشود.

بارم‌بندی آمار و احتمال، پایه یازدهم سال تحصیلی ۱۴۰۴ـ۱۴۰۳

شماره فصل	نوبت اول	نوبت دوم خرداد، شهریور و د ی ماه
۱	۱۴	۶
۲	۶ تا آخر درس دوم	۷
۳		۴
۴		۳

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی ابتدایی و متوسطه نظری

عملی دانش‌آموزی

سال تحصیلی ۱۴۰۴-۱۴۰۳

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

۱۱۱۲۱۶

زیست‌شناسی (۲)

دوره دوم متوسطه/ پایه یازدهم نظری

ادبیات و علوم انسانی | علوم و معارف اسلامی | ریاضی فیزیک | **علوم تجربی**

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

جدول هدف ـ محتوا و ارزشیابی کتاب درسی زیست‌شناسی (۲)

پرسش‌های اساسی

» عملکرد دستگاه عصبی چیست و چه سازوکارهایی برای انجام آن وجود دارد؟
» چه عواملی بر سلامت و عملکرد دستگاه عصبی تأثیر دارند؟
» چه ساختارهای عصبی در جانوران وجود دارد؟
» محرک‌های حسی با چه سازوکاری دریافت می‌شوند؟
» چه گیرنده‌های حسی در جانوران وجود دارد؟
» چه سازوکاری برای حرکت در انسان وجود دارد؟
» انواع کلی اسکلت در جانوران چیست؟
» چه سازوکارهایی برای تنظیم شیمیایی وجود دارد و این سازوکارها چگونه تنظیم می‌شوند؟
» چرا بیمار می‌شویم و بدن برای مقابله با عوامل بیماری‌زا چه سازوکارهایی دارد؟
» واکسن چگونه در پیشگیری از بیماری‌های واگیر نقش دارد؟
» سطوح سازمان‌یابی ماده وراثتی چیست؟
» چرخه یاخته‌ای چیست و چه مراحلی دارد؟
» تقسیم یاخته چه انواعی دارد و چگونه انجام می‌شود؟
» چه عواملی باعث تغییر در ماده وراثتی می‌شوند و این تغییر چه نقشی در سلامت دارد؟
» دوره جنسی چیست و چه اندام‌ها و فرایندهایی در تشکیل گامت‌ها نقش دارند؟
» تشکیل تخم و رشد و نمو آن چگونه انجام می‌شود؟
» وقایع مربوط به تولید گامت‌ها چگونه تنظیم می‌شوند؟
» چرخه زندگی گیاه نهان‌دانه شامل چه مراحلی و سازوکارهایی است و جانوران چه نقشی در آن دارند؟
» چه انواعی از تولید مثل در گیاهان وجود دارد و با چه ساختارهایی انجام می‌شوند؟
» مراحل رشد ونمو در گیاهان چگونه تنظیم می‌شوند؟
» گیاهان چگونه به عوامل محیطی پاسخ می‌دهند؟

اهداف کلی	اهداف جزئی	سطوح شناختی						عنوان فصل (محتوا)	بارم‌بندی
		دانشی			فرایندی				
		اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن		
شناخت سازوکارهای تنظیم عصبی در انسان و برخی عوامل مؤثر بر سلامت دستگاه عصبی آشنایی با برخی ساختارهای عصبی در جانوران	دلایلی برای ضرورت وجود دستگاه عصبی ارائه دهند.		*		–	*		فصل ۱: تنظیم عصبی	۲/۵
	ساختار یاخته عصبی، عملکرد و ویژگی‌های آن را مقایسه کنند.		*			*			
	یاخته‌های بافت عصبی و کار آنها را مقایسه کنند.		*			*			
	چگونگی ایجاد پیام عصبی را ارائه دهند.		*		–	*			
	مراحل ایجاد پیام عصبی را در نمودارهای ساده‌ای که در اختیار دارند، تعیین کنند.		*		–		*		
	عملکرد پمپ‌ها و کانال‌ها را در نموداری ساده که در اختیار دارند، تعیین کنند.		*		-	*	*		
	هدایت جهشی و غیرجهشی را مقایسه کنند.		*		–	*			
	اجزای دستگاه عصبی و عملکرد آنها را فهرست کنند.	*			*				
	دستگاه عصبی مرکزی و محیطی را مقایسه کنند.		*		-	*			
	تنظیم ارادی و غیرارادی را در موقعیت‌های ارائه شده، تعیین کنند.		*		–		*		
	مثال‌هایی از اختلال در عملکرد دستگاه عصبی ارائه دهند.		*			*			
	اختلال در عملکرد دستگاه عصبی را با استفاده از اطلاعات داده شده، پیش‌بینی کنند.		*		–		*		
	راه‌هایی برای حفاظت از دستگاه عصبی ارائه دهند.		*			*			
	تأثیر مواد اعتیادآور بر عملکرد دستگاه عصبی را ارائه دهند.		*			*			
	مثال‌هایی از ساختارهای ساده دستگاه عصبی در جانوران فهرست کنند.	*			*				
	دلایلی برای وجود دستگاه عصبی در جانوران ارائه دهند.		*		–	*			
	مثال‌هایی از نقش سلامت دستگاه عصبی در زندگی ارائه دهند.		*			*			

اهداف کلی	اهداف جزئی	سطوح شناختی						عنوان فصل (محتوا)	بارم‌بندی
		دانشی			فرایندی				
		اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن		
شناخت نقش حواس در دریافت محرک‌ها و درک محیط آشنایی با گیرنده‌های حسی در انسان و برخی جانوران	دلایلی برای ضرورت وجود حواس ارائه دهند.		*		–	*		فصل ۲: حواس	۲
	گیرنده‌های حسی و کار آنها را مقایسه کنند.		*			*			
	مسیر دریافت اثر محرک تا درک آن را ارائه دهند.		*		–	*			
	نقش و ساختار اندام‌های حس را فهرست کنند.	*			*				
	سازوکارهای حفاظتی در اندام‌های حس را ارائه دهند.		*			*			
	راه‌هایی برای اصلاح مشکلات مربوط به حواس و اندام‌های حس ارائه دهند.		*			*			
	مثال‌هایی از اهمیت سازش گیرنده‌ها ارائه دهند.		*			*			
	مفید یا مضر بودن سازش گیرنده‌ها را بر اساس اطلاعات داده شده، تعیین کنند.		*		-		*		
	مثال‌هایی از اهمیت حواس پیکری ارائه دهند.		*			*			
	نوع گیرنده حس پیکری را در مثال‌های ارائه شده، تعیین کنند.		*		–		*		
	مثال‌هایی از ارتباط بین دستگاه عصبی و حواس در درک محیط را ارائه دهند.		*			*			
	نمونه‌هایی از تناسب حواس در جانوران و نیازهای آنها را ارائه دهند.		*			*			
	حس مناسب در مثال‌های ارائه شده را تعیین کنند.		*		–		*		

اهداف کلی	اهداف جزئی	سطوح شناختی						عنوان فصل (محتوا)	بارم‌بندی
		دانشی			فرایندی				
		اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن		
شناخت سازوکارهای حرکت در انسان آشنایی با برخی سازوکارهای حرکت در جانوران	دلایلی برای ضرورت وجود دستگاه حرکتی ارائه دهند.		*		–	*		فصل ۳: دستگاه حرکتی	۲
	انواع اتصال‌ها در دستگاه حرکتی را مقایسه کنند.		*		–	*			
	انواع استخوان‌ها را مقایسه کنند.		*		–	*			
	پیشنهادهایی برای حفظ سلامت دستگاه حرکتی ارائه دهند.		*			*			
	دلایلی برای اهمیت مراقبت ویژه از سالمندان در ارتباط با استخوان‌ها ارائه دهند.		*			*			
	نمونه‌هایی از نقش سبک زندگی در ارتباط با سلامت دستگاه حرکتی را ارائه دهند.		*			*			
	ارتباط بین تراکم استخوان با مواردی مانند سن و جنس را ارائه دهند.		*			*			
	نوع مفصل را با استفاده از اطلاعات داده شده، تعیین کنند.		*		–		*		
	انواع ماهیچه را مقایسه کنند.		*		–	*			
	نحوه انقباض ماهیچه را ارائه دهند.		*		–	*			
	نحوه جابه‌جایی استخوان را با توجه به عملکرد ماهیچه و اتصال‌ها تعیین کنند.		*		–		*		
	انواع ساختار اسکلت در جانوران را فهرست کنند.	*			*				
	نوع اسکلت در جانور را با استفاده از اطلاعات داده شده، تعیین کنند.		*		–		*		

اهداف کلی	اهداف جزئی	سطوح شناختی						عنوان فصل (محتوا)	بارم‌بندی
		دانشی			فرایندی				
		اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن		
شناخت سازوکارهای تنظیم شیمیایی	دلایلی برای ضرورت تنظیم شیمیایی ارائه دهند.		*		–	*		فصل ۴: تنظیم شیمیایی	۲
	غده درون‌ریز و برون‌ریز را مقایسه کنند.		*			*			
	برخی غدد و محل آنها را فهرست کنند.	*			*				
	عملکرد پیک‌های دوربرد و کوتاه‌برد را مقایسه کنند.		*		–	*			
	دوربرد یا کوتاه‌برد بودن پیک را با استفاده از اطلاعات داده شده، تعیین کنند.		*		–		*		
	نقش هر یک از غدد در تنظیم فعالیت‌های بدن را ارائه دهند.		*			*			
	نوع هورمون / غده را با استفاده از اطلاعات داده شده، تعیین کنند.		*		–		*		
	مثال‌هایی از ارتباط بین خُلق و خو و وضعیت هورمونی را ارائه دهند.		*			*			
	مثال‌هایی از اختلال در عملکرد بعضی غدد را فهرست کنند.	*			*				
	مثال‌هایی از نقش غدد در سلامت ارائه دهند.		*			*			
	مثال‌هایی از ارتباط شیمیایی در جانوران و نقش آن‌ها را فهرست کنند.	*			*				

اهداف کلی	اهداف جزئی	سطوح شناختی						عنوان فصل (محتوا)	بارم‌بندی
		دانشی			فرایندی				
		اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن		
آشنایی با سازوکارهای دستگاه ایمنی آشنایی با راه‌های پیشگیری از بیماری و افزایش ایمنی	دلایلی برای ضرورت وجود دستگاه ایمنی ارائه دهند.		*		–	*		فصل ۵: ایمنی	۲
	اجزای دستگاه ایمنی را فهرست کنند.	*			*				
	انواع سدها در برابر ورود میکروب‌ها را مقایسه کنند.		*		–		*		
	سازوکار دفاع اختصاصی و غیراختصاصی را مقایسه کنند.		*		–	*			
	اختصاصی یا غیراختصاصی بودن دفاع را بر اساس اطلاعات داده شده، تعیین کنند.		*		–		*		
	چگونگی شناسایی میکروب از سوی دستگاه ایمنی را ارائه دهند.		*			*			
	فرایند التهاب و نتایج آن را ارائه دهند.		*			*			
	عملکرد یاخته‌های مرتبط با دفاع اختصاصی را مقایسه کنند.		*		–	*			
	نوع یاخته مؤثر در دفاع اختصاصی و غیراختصاصی را بر اساس اطلاعات داده شده، تعیین کنند.		*		–		*		
	ترکیبات مؤثر در دفاع و منشا آنها را فهرست کنند.	*			*				
	سازوکار حساسیت و نقش دستگاه ایمنی در آن را فهرست کنند.	*			*				
	مثال‌هایی از خودایمنی را فهرست کنند.	*			*				
	راه‌های انتقال ویروس ایدز را فهرست کنند.	*			*				
	عملکرد ویروس ایدز بر ایمنی را ارائه دهند.		*		–	*			
	عملکرد دستگاه ایمنی را در برابر یک میکروب بر اساس اطلاعات داده شده، پیش‌بینی کنند.		*		–		*		
	نحوه عملکرد دستگاه ایمنی را در نموداری ساده که در اختیار دارند، تفسیر کنند.		*		–	*			
	عملکرد واکسن و سرم و تاثیر آنها را بر سلامت مقایسه کنند.		*		–	*			
	شواهدی مبنی بر وجود «خاطره» در دستگاه ایمنی ارائه دهند.		*			*			
	پیامد وجود «خاطره» در دستگاه ایمنی را ارائه دهند.		*			*			
	راه‌هایی برای حفظ سلامت دستگاه ایمنی ارائه دهند.		*			*			

اهداف کلی	اهداف جزئی	سطوح شناختی						عنوان فصل (محتوا)	بارم‌بندی
		دانشی			فرایندی				
		اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن		
شناخت ساختار ماده وراثتی شناخت سازوکارهای چرخه یاخته‌ای و تقسیم یاخته	دلایلی برای ضرورت وجود تقسیم یاخته‌ای ارائه دهد.		*		–	*		فصل ۶: تقسیم یاخته	۲/۵
	سطوح متفاوت سازمان‌یابی مواد وراثتی و چگونگی این سازمان‌یابی را ارائه دهند.		*			*			
	اجزا فام‌تن را فهرست کنند.	*			*				
	مواردی برای استفاده از کاریوتایپ را فهرست کنند.	*			*				
	دولاد و یا تک‌لاد بودن یاخته‌ها را بر اساس اطلاعات ارائه شده، تعیین کنند.		*		–		*		
	چرخه یاخته‌ای را به یاد آورند.	*			*				
	نتایج هر یک از مراحل چرخه یاخته‌ای را ارائه دهند.		*			*			
	مراحل متفاوت چرخه یاخته‌ای را مقایسه کنند.		*		–	*			
	مراحل چرخه یاخته‌ای را بر اساس اطلاعات داده شده، تعیین کنند.		*		–	*	*		
	ساختارهای یاخته‌ای مرتبط با تقسیم رشتمان و کاستمان را فهرست کنند.	*			*				
	مراحل تقسیم رشتمان را مقایسه کنند.		*		–	*			
	مراحل تقسیم کاستمان را مقایسه کنند.		*		–	*			
	نقش تقسیم رشتمان و کاستمان را ارائه دهند.		*			*			
	چگونگی تقسیم سیتوپلاسم را ارائه دهند.		*		–	*			
	تقسیم سیتوپلاسم در یاخته‌های جانوری و گیاهی را مقایسه کنند.		*		–	*			
	تشکیل یاخته‌های چند هسته‌ای را ارائه دهند.		*		–	*			
	عوامل تنظیم‌کننده چرخه یاخته‌ای را فهرست کنند.	*			*				
	عوامل و دلایلی برای ایجاد سرطان ارائه دهند.		*			*			
	مثال‌هایی از ارتباط سبک زندگی و سرطان فهرست کنند.	*			*				
	مراحل رشد و پخش یاخته‌های سرطانی را ارائه دهند.		*			*			

اهداف کلی	اهداف جزئی	سطوح شناختی						عنوان فصل (محتوا)	بارم‌بندی
		دانشی			فرایندی				
		اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن		
	راه‌هایی برای تشخیص و درمان سرطان فهرست کنند.	*			*				
	کاستمان و رشتمان را مقایسه کنند.		*			*			
	مرگ برنامه‌ریزی شده و نقش آن را ارائه دهند.		*			*			
	انواع تغییر در تعداد فام‌تن را مقایسه کنند.		*			*			
	عوامل مؤثر در تغییر تعداد فام‌تن را بدانند.	*			*				
	نوع تغییر در تعداد فام‌تن را بر اساس اطلاعات داده شده، پیش‌بینی کنند.		*		–		*		
	چگونگی ایجاد ناهنجاری‌هایی مانند سندرم داون را ارائه دهند.		*			*			
شناخت سازوکارهای تولید مثل در انسان آشنایی با تولید مثل در جانوران	دلایلی برای نقش تولید مثل ارائه دهند.		*			*		فصل ۷: تولید مثل	۲٫۵
	اجزای دستگاه تولید مثل در مرد را فهرست کنند.	*			*				
	عملکرد هر یک از اجزای دستگاه تولید مثل در مرد را ارائه دهند.		*			*			
	ارتباط بین ساختار و عملکرد زامه را ارائه دهند.		*			*			
	مراحل زامه‌زایی و عوامل مؤثر در آن را فهرست کنند.	*			*				
	عملکرد هورمون‌های مؤثر در تنظیم فعالیت‌های جنسی در مرد را مقایسه کنند.		*			*			
	ارتباط بین هورمون‌های جنسی مردانه و ایجاد صفات ثانویه را فهرست کنند.	*			*				
	تنظیم ترشح هورمون‌های مردانه را به یاد آورند.	*			*				
	اجزای دستگاه تولید مثل در زن را فهرست کنند.	*			*				
	عملکرد هر یک از اجزای دستگاه تولید مثل در زن را مقایسه کنند.		*			*			
	ارتباط بین ساختار و عملکرد تخمک را ارائه دهند.		*			*			
	مراحل تخمک‌زایی و عوامل مؤثر بر آن را فهرست کنند.	*			*				
	دوره جنسی در زنان و ارتباط آن با تغییرات هورمونی را به یاد آورند.	*			*				
	تغییرات تخمدان و رحم در دوره جنسی را ارائه دهند.		*			*			
	هورمون‌های مؤثر در تنظیم فعالیت‌های جنسی در زن را مقایسه کنند.		*			*			

اهداف کلی	اهداف جزئی	سطوح شناختی						عنوان فصل (محتوا)	بارم‌بندی
		دانشی			فرایندی				
		اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن		
	تنظیم ترشح هورمون‌های زنانه را به یاد آورند.	*			*				
	فرایند لقاح و تشکیل تخم را به یاد آورند.	*			*				
	مراحل اولیه رشد و نمو تخم و تشکیل جنین را به یاد آورند..	*			*				
	نقش پرده‌های جنینی را مقایسه کنند.		*			*			
	دلایلی برای تشکیل بیش از یک جنین ارائه دهند.		*		-	*			
	راه‌هایی برای تشخیص بارداری و سلامت جنین را فهرست کنند.	*			*				
	دلایلی برای ناباروری فهرست کنند.	*			*				
	ساختارهایی که بین جنین و مادر ارتباط برقرار می‌کنند را به یاد آورند.	*			*				
	هورمون‌های مؤثر در زایمان و شیردهی را فهرست کنند.	*			*				
	انواعی از روش‌های تولیدمثل در جانوران را فهرست کنند.	*			*				
	لقاح داخلی و خارجی را مقایسه کنند.		*			*			
	نمونه‌هایی از سازوکارهای حفظ تخمک/ جنین در لقاح خارجی ارائه دهند.		*			*			

اهداف کلی	اهداف جزئی	سطوح شناختی						عنوان فصل (محتوا)	بارم‌بندی
		دانشی			فرایندی				
		اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن		
شناخت سازوکارهای تولید مثل در نهان‌دانگان	دلایلی برای ضرورت انواع تولید مثل در گیاهان ارائه دهند.		*		–	*		فصل ۸: تولید مثل نهاندانگان	۲
	روش‌های متفاوتی برای تکثیر غیرجنسی گیاهان را فهرست کنند.	*			*				
	روش‌های تکثیر غیرجنسی گیاهان را مقایسه کنند.		*		–	*			
	ساختارهای تخصص یافته مربوط به تکثیر غیرجنسی را تعیین کنند.		*			*			
	نقش فناوری در تکثیر گیاهان را فهرست کنند.	*			*				
	ساختار انواع گل را مقایسه کنند.		*		–	*			
	تشکیل گامت نر و ماده را مقایسه کنند.		*		–	*			
	فرایند لقاح و تشکیل تخم را ارائه دهند.		*		–	*			
	نوع گرده‌افشانی و وابستگی احتمالی گیاه به گرده‌افشان‌ها را بر اساس اطلاعات داده شده، تعیین کنند.		*		–		*		
	مراحل رشد و نمو تخم را ارائه دهند.		*			*			
	اجزای دانه را فهرست کنند.	*			*				
	انواع دانه را مقایسه کنند.		*		–	*			
	انواع رویش دانه را مقایسه کنند.		*		–	*			
	انواع میوه را مقایسه کنند.		*		–	*			
	سازوکارهای مورد نیاز برای پراکنش دانه را بر اساس اطلاعات داده شده، تعیین کنند.		*		–		*		
	علت تشکیل میوه‌های بدون دانه ارائه دهند.		*			*			
	گیاهان را براساس طول عمر و چرخه زندگی مقایسه کنند.		*		–	*			

اهداف کلی	اهداف جزئی	سطوح شناختی						عنوان فصل (محتوا)	بارم‌بندی
		دانشی			فرایندی				
		اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن		
شناخت با سازوکارهای تنظیم رشد و نمو در گیاهان	دلایلی برای تنظیم در گیاهان ارائه دهند.		*		-	*		فصل ۹: پاسخ گیاهان به محرک‌ها	۲/۵
	عملکرد تنظیم‌کننده‌های رشد را مقایسه کنند.		*		-	*			
	مواردی از نقش تنظیم‌کننده‌های رشد در پاسخ به عوامل محیطی ارائه دهند.		*			*			
	نوع تنظیم کننده را بر اساس شرایط توصیف شده، تعیین کنند.		*		-		*		
	پاسخ گیاه به عامل محیطی را بر اساس شرایط توصیف شده، تعیین کنند.		*		-		*		
	اثر استفاده از تنظیم‌کننده‌ها را بر گیاه بر اساس شرایط توصیف شده، تعیین کنند.		*		-		*		
	مواردی از کاربرد تنظیم‌کننده‌ها ارائه دهند.	*			*				
	گیاهان را بر اساس نیازهای نوری برای گل‌دهی مقایسه کنند.		*		-	*			
	انواعی از پاسخ‌های گیاهان به عوامل محیطی را ارائه دهند.		*		-	*			
	مواردی از نقش جانوران در حفظ گیاهان ارائه دهند.		*		-	*			
	آزمایش‌هایی برای بررسی پاسخ گیاهان به محیط پیشنهاد دهند.		*		-		*		

ملاحظات:

ارزشیابی از دانش‌آموزان در این درس به دو صورت مستمر و پایانی انجام می‌شود.

ارزشیابی مستمر براساس فعالیت‌های گروهی یا انفرادی دانش‌آموزان در کلاس یا خارج از کلاس و در طول سال تحصیلی انجام می‌شود. این ارزشیابی براساس مشاهدات معلم و تعامل بین معلم و دانش‌آموز در هنگام انجام هر فعالیت و براساس عملکرد دانش‌آموزان در انام فعالیت‌ها، مانند ارائه گزارش، مشارکت در بحث‌های گروهی، پاسخ به پرسش‌های کتبی و شفاهی انجام می‌شود.

ارزشیابی پایانی به‌صورت کتبی انجام می‌شود. بارم‌بندی فصل‌ها مطابق جدول صفحه ۱۵۱ پیشنهاد می‌شود.

ـ ۱۵ تا ۲۰ درصد از آزمون به طراحی آزمایش، تجزیه و تحلیل داده‌ها و پیش‌بینی نتایج بر اساس داده‌ها و اطلاعاتی است که در پرسش ارائه شده و به سطح کاربست اختصاص دارد. ۱۵ تا ۲۰ درصد از نمره آزمون به پرسش‌هایی در سطح یادآوری و بقیه نمره به پرسش‌هایی در سطح مفهوم اختصاص دارد.

ـ طرح پرسش در سطح پایین‌تر فقط در صورتی مجاز است که در خانه مربوط به آن خط تیره (–) **نباشد**.

ـ فعل استفاده شده در اهداف جزیی، الزاماً فعل مورد استفاده در پرسش امتحانی نیست. پرسش‌های امتحانی به شکل‌های متفاوت و با استفاده از افعال مربوط به هر سطح شناختی قابل طرح اند.

ـ محدوده محتوایی هر موضوع در کتاب درسی تعیین شده و رعایت آن در هر ارزشیابی الزامی است.

ـ طرح پرسش از **بیشتر بدانید**، **واژه شناسی**، **پاورقی‌ها**، **پیوست‌های آخرکتاب و رمزینه‌ها** در همه آزمون‌ها ممنوع است.

ـ تخصیص نمره به پاسخ، منطبق بر موضوع مورد پرسش است. مثلاً در پرسش «کار بخش خودمختار دستگاه عصبی چیست؟» دانش‌آموز در صورتی که پاسخی مانند «تنظیم کار ماهیچه‌های صاف، ماهیچه قلبی و غده‌ها» نوشته باشد، نمره کامل را می‌گیرد و مواردی مانند «به صورت ناآگاهانه» و یا «همیشه فعال است» در پاسخ این سؤال، بارمی ندارد؛ زیرا از «ویژگی‌های» این تنظیم هستند. ضروری است تا پرسش به‌گونه‌ای دقیق باشد که محدوده پاسخ را مشخص کند.

ـ طرح پرسش‌هایی که پاسخ به آنها وابسته به حفظ کردن قیدها باشد، ممنوع است؛ مانند: بعضی، بیشتر، کمتر، گاهی، بسیاری.

ـ طرح پرسش از جزئیات شکل‌ها ممنوع است، مگر آنکه جزئیات در متن کتاب درسی تصریح شده باشند؛ مثلاً شکل ۲۰ فصل ۲، مسیر انتقال پیام عصبی در «انعکاس» را نشان می‌دهد و مواردی مانند «تعداد همایه (سیناپس)» و محل آنها (ماده سفید و خاکستری؛ داخل نخاع یا بیرون از آن) از اهداف آموزشی نیست و بنابراین طرح پرسش از چنین مواردی ممنوع است.

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

- طرح پرسش از شکل‌های مربوط به فعالیت‌های تشریح اندام‌ها ممنوع است.
- برای واژه‌هایی که برابرواژه فارسی آنها در کتاب آمده است، هر دو واژه نوشته شوند؛ مانند همایه (سیناپس)

توجه!

نمره جداگانه‌ای برای فعالیت‌ها منظور نشده، اما بدیهی است که بخشی از نمره هر فصل به فعالیت‌های آن فصل که قابلیت طرح پرسش دارند و پاسخ آنها در محدوده محتوای کتاب درسی است، اختصاص دارد.

بارم هر فصل در آزمون‌ها

شماره فصل و عنوان	نوبت اول	نوبت دوم	نوبت دوم نهایی، شهریور و دی ماه
۱ـ تنظیم عصبی	۴/۵	۱	۲/۵
۲ـ حواس	۴	۱	۲
۳ـ دستگاه حرکتی	۴	۱	۲
۴ـ تنظیم شیمیایی	۳	۱	۲
۵ـ ایمنی	۴/۵	۱	۲
۶ـ تقسیم یاخته	-	۳/۵	۲/۵
۷ـ تولید مثل	-	۴/۵	۲/۵
۸ـ تولید مثل نهاندانگان	-	۳/۵	۲
۹ـ پاسخ گیاهان به محرک‌ها	-	۳/۵	۲/۵
جمع	**۲۰ نمره**	**۲۰ نمره**	**۲۰ نمره**

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی ابتدایی و متوسطه نظری
عملی راهنمای برنامه‌ریزی
سال تحصیلی ۱۴۰۴-۱۴۰۳

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

۱۱۱۲۱۸

جغرافیا (۲)

دوره دوم متوسطه/ پایه یازدهم نظری

ادبیات و علوم انسانی | علوم و معارف اسلامی | ریاضی فیزیک | علوم تجربی

جدول هدف ـ محتوا ـ ارزشیابی کتاب درسی جغرافیای (۲) کاربردی سال تحصیلی ۱۴۰۴-۱۴۰۳

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان فصل (محتوا)	سطوح شناختی						بارم‌بندی	
			دانشی			فرایندی				
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	نوبت اول	نوبت دوم
آشنایی با ناحیه و ویژگی‌های آن	تعریف «ناحیه»	فصل یکم ناحیه چیست		*		*	*		درس ۱ ۲نمره	درس ۱ ۱نمره
	درک مفهوم «ناحیه بندی»			*		*	*			
	بیان معیارهای ناحیه بندی مربوط به عوامل طبیعی با ذکر مثال		*	*			*			
	بیان معیارهای ناحیه بندی مربوط به عوامل انسانی با ذکر مثال			*	*		*			
	شرح و توصیف چگونگی ایجاد ناحیه توسط انسان ها			*	*		*			
	تبیین چگونگی شکل دهی ناحیه توسط فعالیت‌های انسان			*			*	*	درس ۲ ۲نمره	درس ۲ ۱نمره
	تحلیل چگونگی کنش متقابل بین نواحی		*	*		*	*			
	بیان چگونگی تأثیر تصمیم گیری‌های سیاسی حکومت‌ها بر نواحی			*	*		*	*		
	درک مفهوم «کانون ناحیه و مرزناحیه»			*	*		*			
	توانایی تحلیل ویژگی‌های مرزها با توجه به چگونگی تعیین، انطباق وانواع مرزها		*	*	*	*	*	*		

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان فصل (محتوا)	سطوح شناختی						بارم‌بندی	
			دانشی			فرایندی				
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	نوبت اول	نوبت دوم
آشنایی با ویژگی‌های طبیعی نواحی مختلف جهان	درک رابطه بین آب و هوا و ناحیه	فصل دوم نواحی طبیعی	*	*	*	*	*		درس ۳ ۴نمره	درس ۳ ۲نمره
	درک نقش و اهمیت «هواکره»		*	*		*	*	*		
	بیان و شرح عوامل موثر در ایجاد نواحی مختلف آب و هوایی		*	*	*		*			
	تحلیل «کمربندهای فشار» و «گردش عمومی جو» با استفاده از تصاویر و نقشه‌ها		*	*	*	*	*			
	شرح و بررسی «طبقه‌بندی آب و هوایی کوپن» به عنوان یکی از معروف‌ترین طبقه‌بندی‌ها		*	*	*	*	*	*		
	تفسیر چگونگی شکل‌گیری بیابان‌ها و بیان علل ایجاد آنها			*	*	*	*			
	توانایی تعریف «سیکلون و آنتی سیکلون» و کسب مهارت ترسیم منحنی‌های هم فشار		*	*	*	*	*	*	درس ۴ ۴نمره	درس ۴ ۲نمره
	تبیین اشکال مختلف ناهمواری‌ها در سطح زمین		*	*		*	*	*		
	توانایی بیان و شرح «عوامل ایجاد کننده ناهمواری‌ها» در سطح زمین		*	*			*	*		
	درک مفهوم فرآیند «فرسایش» و چگونگی عملکرد آن در نواحی مختلف			*			*			
	تبیین اشکال ایجاد شده توسط انواع فرسایش در نواحی مختلف			*		*	*			
	تحلیل تفسیر «نقشه‌های توپوگرافی و کسب مهارت» ترسیم «نیمرخ توپوگرافی»			*			*	*		
	تبیین مفهوم نواحی زیستی و تنوع آن در سطح کره زمین		*	*			*		درس ۵ ۱نمره	درس ۵ ۴نمره
	درک مفاهیم «بوم سازگان» و «زیست بوم»			*			*			
	تفسیر پراکندگی «زیست بوم‌های جهان» و تحلیل تقسیم بندی آنها با استفاده از نمودار			*			*	*		
	درک رابطه بین «پوشش گیاهی» با «ارتفاع»		*	*	*	*	*	*		
	تبین عوامل موثر درحفاظت از انواع نواحی زیستی به تفکیک قابلیت ها و محدویت های آنها		*	*		*	*			
	شرح ویژگی‌های هر یک از نواحی بیابانی، ساحلی و کوهستانی		*	*		*	*			

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان فصل (محتوا)	سطوح شناختی						بارم‌بندی	
			دانشی			فرایندی				
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	نوبت اول	نوبت دوم
آشنایی با ویژگی‌های انسانی نواحی مختلف جهان	تعریف «ناحیه فرهنگی»	فصل سوم نواحی انسانی		*		*	*		درس۶ ۴نمره	درس۶ ۱/۵ نمره
	تحلیل نقش زبان در ایجاد ناحیه فرهنگی		*	*	*	*	*			
	تبیین چگونگی تغییر در الگوی پراکندگی زبان‌ها و ایجاد تنوع زبانی			*			*	*		
	تحلیل نقش دین در ایجاد «چشم انداز فرهنگی»			*	*	*	*	*		
	توصیف «پدیده پخش» و چگونگی عملکرد آن			*		*	*			
	درک مفهوم «ناحیه اقتصادی»		*	*		*				
	تبیین انواع «فعالیت‌های اقتصادی» و طبقه‌بندی آن		*	*	*		*	*	–	
	تفسیر نواحی عمده کشاورزی جهان		*	*	*	*	*			درس۷ ۲/۵ نمره
	درک مفهوم «صنعت» و بیان مهم‌ترین نواحی صنعتی جهان		*	*		*	*			
	شرح و توصیف «صنایع نو» ویژگی‌های مرتبط با آن			*	*	*	*			
	توصیف گروه سوم فعالیت اقتصادی (خدمات و بخش مهم آن یعنی تجارت)		*	*			*			
	درک مفهوم «اقتصاد جهانی»		*	*		*	*			
	تحلیل چگونگی ایجاد نابرابری در اقتصاد جهانی		*	*	*	*	*	*		
	فهرست کردن انواع نواحی از نظر مبادلات تجاری جهان		*	*		*	*			
	تحلیل چگونگی ایجاد« نابرابری فضایی» در نتیجه «نابرابری اقتصادی»		*	*	*	*	*	*		درس۸ ۲ نمره
	درک مفهوم نظریه« مرکز ـ پیرامون» و کاربست آن			*	*	*	*	*		
	تبیین تجارت بین‌المللی و مقایسه کشورها با توجه به موازنه تجاری آنها		*	*	*	*	*			
	تشریح علت ایجاد ا«تحادیه اقتصادی ـ تجاری منطقه‌ای» و «مناطق آزاد تجاری»		*	*	*	*	*			
	توصیف «تجارت بین‌المللی» و جایگاه حمل و نقل دریایی در آن		*			*	*			

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان فصل (محتوا)	سطوح شناختی						بارم‌بندی	
			دانشی			فرایندی				
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	نوبت اول	نوبت دوم
آشنایی با معنا و مفهوم «ناحیه سیاسی» و ژئوپلیتیک	شرح ویژگی های اصلی ناحیه سیاسی و کاربست آن در موقعیت های متنوع	فصل چهارم نواحی سیاسی	*	*		*	*	*	–	درس۹ ۲نمره
	بیان «ارکان ناحیه سیاسی» با استفاده از شکل		*	*		*	*			
	تعریف « ناحیه سیاسی» و تبیین و تعمیم ویژگی‌های آن			*	*		*			
	توصیف انواع نواحی سیاسی و مقایسه آنها با ذکر مثال		*	*	*	*	*			
	شرح و توصیف «کانون»،« فضای جغرافیایی» و « مرز» یک ناحیه سیاسی		*	*		*	*			
	توانایی کاربست ویژگی‌های یک ناحیه سیاسی در موقعیت‌های مشابه			*	*		*	*		
	توانایی تعریف« جغرافیای سیاسی» با تفکیک بخش‌های آن از نظرلغوی		*	*		*	*			
	توان کاربست وتحلیل انواع روابطی که درنتیجه تاثیر متقابل سیاست و جغرافیا می‌تواند وجود داشته باشد.		*	*	*	*	*	*		
	درک مفهوم کشور به عنوان یک ناحیه سیاسی با مقایسه ارکان آنها با یکدیگر		*	*	*	*	*	*	–	درس ۱۰ ۲/۵ نمره
	توانایی یادآوری تعریف « مرز» و ذکر انواع آن با نمایش روی شکل و بیان اهمیت مرزها		*	*		*	*	*		
	توان تشخیص انواع مرز کشورها روی نقشه جهان نما			*			*	*		
	بیان عوامل مختلف انتخاب یک مکان به عنوان «پایتخت»		*	*			*			
	درک مفاهیم «ملت »و « حکومت»			*	*		*			
	شرح و توصیف « وظایف عمده مدیریت کشور» با استفاده از مدل موجود در کتاب		*	*			*	*		
	توانایی شرح و توصیف سه گروه عمده «نظام سیاسی» جهان و تشخیص آن روی نقشه جهان			*	*		*	*		
	درک مفاهیم «هویت ملی» ،«همبستگی ملی» و «پیوستگی سرزمینی» با پیدایش و بقای یک کشور		*	*	*		*			
	تبیین مفهوم «ژئوپلیتیک» واقتباس ازمفهوم جغرافیای سیاسی			*	*	*	*	*		

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان فصل (محتوا)	سطوح شناختی						بارم‌بندی	
			دانشی			فرایندی				
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	نوبت اول	نوبت دوم
	تعریف «قدرت» و ارتباط آن با «سیاست» و «جغرافیا»		*	*			*	*		
	تبیین و تشریح «نظریه‌های ژئوپلیتیکی» به تفکیک									
	توانایی تفسیر و تحلیل «قدرت دریایی ایران»		*	*			*	*		
	درک مفهوم «قدرت ملی» و نقش عوامل جغرافیایی موثر در آن		*	*	*	*	*	*	–	درس ۱۱ ۲/۵
	تفسیر چگونگی تاثیر عوامل جغرافیایی چون «موقعیت جغرافیایی»، و..... «کشور در کیفیت قدرت ملی		*	*	*	*	*	*		
	درک مفهوم ناحیه یا «منطقه ژئوپلیتیکی» و تبیین آن			*	*		*	*		

ملاحظات:

» سخنی با دبیران گرامی در ابتدای کتاب درسی جغرافیای (۲) و به خصوص ارزشیابی، راهنمای طراحی سوال می‌باشد.

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی ابتدایی و متوسطه نظری

عملی برای رشد

سال تحصیلی ۱۴۰۴-۱۴۰۳

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

۱۱۱۲۱۹

تاریخ (۲)
(از بعثت پیامبر اسلام تا پایان صفویه)

دوره دوم متوسطه/ پایه یازدهم نظری

ادبیات و علوم انسانی | علوم و معارف اسلامی | ریاضی فیزیک | علوم تجربی

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

جدول هدف ـ محتوا و ارزشیابی کتاب درسی تاریخ (۲) (۱۱۱۲۱۹)
به تفکیک دروس، سال تحصیلی ۱۴۰۴-۱۴۰۳

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان فصل (محتوا)	سطوح شناختی			بارم بندی	
			فرایندی				
			یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	نوبت اول	نوبت دوم
آشنایی با انواع گوناگون منابع پژوهش نوشتاری و غیر نوشتاری و مقایسه آنها، ضمن جستجو و بررسی شواهد و مدارک	منابع غیرنوشتاری را طبقه‌بندی کرده و ارزیابی کند؛	درس یک؛ منابع پژوهش در تاریخ اسلام و ایران دوره اسلامی	*	*		۱ـ۳ نمره	درس یک و دو مجموعاً ۱/۵ نمره دارد که نحوه اختصاص نمره به تشخیص طراح سؤال بستگی دارد.
	مراجع و منابع نوشتاری را طبقه‌بندی کرده و ارزیابی کند		*	*			
	انواع کتاب‌های تاریخی را طبقه‌بندی کرده، تفاوت‌های آنها را بیان و ارزیابی کند		*	*			
	منابع دست اول را تشخیص داده و مهارت‌های اولیه در تحلیل و ارزیابی داده‌ها و منابع تاریخی را نشان دهد.				*		
آشنایی با شیوه‌های سنجش اعتبار شواهد و مدارک تاریخی	ارزش و اهمیت سنجش اعتبار شواهد و مدارک را در پژوهش تاریخی بیان کند؛	درس دو؛ روش پژوهش در تاریخ		*	*	۱ـ۳ نمره	
	روش و معیارهای سنجش اعتبار اخبار و منابع تاریخی را توضیح دهد؛		*	*			
	با استفاده از شواهد و مدارک، اعتبار برخی اخبار و منابع تاریخی را ارزیابی کند؛				*		
	روش‌های تاریخ‌نگاری توسط مورخان دوره اسلامی را طبقه‌بندی کرده، مقایسه و ارزیابی کند؛		*	*			
	روش ارائه و تنظیم داده‌ها توسط مورخان دوره اسلامی را طبقه‌بندی کرده و مقایسه کند.		*	*			

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان فصل (محتوا)	سطوح شناختی			بارم بندی	
			فرایندی				
			یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	نوبت اول	نوبت دوم
بررسی و تحلیل وضعیت سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی شبه جزیرهٔ عربستان در آستانهٔ بعثت پیامبر، آثار و نتایج تلاش‌های رسول خدا و پیروانش برای دعوت به اسلام و عکس العمل دشمنان آنان در مکه با استفاده از شواهد و مدارک برگرفته از قرآن و سایر منابع و پژوهش‌های تاریخی	موقعیت جغرافیایی و شرایط اقلیمی شبه‌جزیره عربستان توضیح داده و تأثیر آن را بر وضعیت سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی آن شبه‌جزیره در آستانه ظهور اسلام را بیان کند؛	درس سه؛ اسلام در مکه		*		۱ـ۳ نمره	درس سه و چهار مجموعاً ۲ نمره دارد که نحوه اختصاص نمره به نظر طرح سؤال بستگی دارد.
	جاهلیت را توضیح داده و ویژگی‌های جامعهٔ جاهلی را بیان کند؛		*	*			
	وضعیت سیاسی، اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی و اعتقادی ساکنان شبه‌جزیره عربستان هنگام بعثت پیامبر اسلام (ص) را توضیح داده و تاثیر آنها بر شکل‌گیری جامعه جاهلی را بیان کند؛		*	*	*		
	فرازهای مهم زندگی حضرت رسول (ص) از ولادت تا بعثت را از متن درس استخراج کرده و روی نمودار خط زمان نشان دهد؛				*		
	بعثت حضرت رسول (ص) و مراحل دعوت به اسلام توسط ایشان را توضیح دهد؛		*	*	*		
	موقعیت اجتماعی نخستین گروه‌های گرونده به اسلام و عوامل مؤثر بر اسلام آوردن آنان را توضیح داده و ارزیابی کند؛				*		
	زمینه، علل، آثار و پیامدهای واکنش‌های متفاوت افراد و گروه‌های مختلف در برابر دعوت پیامبر(ص) به اسلام در مکه را با بهره‌گیری از آیات قرآن کریم و دیگر شواهد و مدارک تاریخی را توضیح دهد؛		*	*			
	اقدامات پیامبر و مسلمانان را در برابر مخالفت‌ها و دشمنی‌های مشرکان را فهرست کرده و توضیح دهد.		*	*			

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان فصل (محتوا)	سطوح شناختی			بارم بندی	
			فرایندی				
			یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	نوبت اول	نوبت دوم
بررسی و تحلیل هجرت پیامبر و مسلمانان از مکه به مدینه، شکل گیری و عملکرد امت و حکومت اسلامی و علل و عوامل دشمنی با آن با بهره گیری از شواهد و مدارک تاریخی	پیامدهای سیاسی، اجتماعی و دینی هجرت را توضیح دهد؛	درس چهار؛ امت و حکومت نبوی(ص) در مدینه		*		۱ـ۳ نمره	
	چگونگی هجرت پیامبر(ص)به مدینه را توضیح دهد؛		*	*			
	وضعیت اجتماعی، اقتصادی و اعتقادی یثرب را در آستانه هجرت پیامبر و مسلمانان توضیح داده و تفاوت‌های آنها با شرایط مکه را بیان کند؛			*	*		
	زمینه‌ها و عوامل استقبال مردم یثرب از دعوت پیامبر(ص) به اسلام را توضیح دهد؛			*	*		
	چگونگی تأسیس امت و حکومت نبوی را توضیح داده، ویژگی‌های آن را ارزیابی کرده و با ویژگی‌های جامعهٔ جاهلی مقایسه کند؛		*	*	*		
	دلایل، روند و نتایج مخالفت و دشمنی‌ها با امت و حکومت نبوی را توضیح دهد؛		*	*			
	علل، آثار و نتایج غزوات مهم پیامبر اسلام را توضیح دهد؛		*	*			
	پیامدهای صلح حدیبیه و فتح مکه را بر گسترش دعوت اسلامی و دامنه نفوذ حکومت پیامبر در درون و بیرون از شبه‌جزیره عربستان را توضیح دهد؛		*	*	*		
	وقایع بعد از فتح مکه تا رحلت پیامبر(ص) را توضیح دهد؛		*	*			
	روش حکومت‌داری پیامبر در ابعاد سیاسی – نظامی، اقتصادی و مالی، تعلیم و تربیت را توضیح داده و سیره و سنن (سجایای اخلاقی و ویژگی‌های سبک زندگی) پیامبر اکرم(ص) را فهرست کند؛		*	*			
	رویدادهای مهم تاریخ اسلام از بعثت تا رحلت پیامبر از متن درس استخراج کرده و روی نمودار خط زمان نشان دهد؛				*		

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان فصل (محتوا)	سطوح شناختی			بارم بندی	
			فرایندی				
			یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	نوبت اول	نوبت دوم
بررسی و تحلیل شکل گیری نظام خلافت و علل، آثار و پیامدهای رویدادها و تحولات مهم دوران خلفای نخستین از جمله فتوحات مسلمانان با جست و جو، گردآوری و بررسی شواهد و مدارک	دیدگاه و گرایش گروه‌ها و دسته‌جات مختلف مسلمان در مسئلهٔ جانشینی رسول خدا را توضیح داده و ارزیابی کند؛	درس پنج؛ تثبیت و گسترش اسلام در دوران خلفای نخستین	*	*	*	۳ـ۱ نمره	درس پنج و شش مجموعاً ۲ نمره دارد که نحوه اختصاص نمره به هر درس به نظر طراح سؤال بستگی دارد.
	شیوه‌های متفاوت رسیدن به مقام خلافت در دوران خلفای نخستین را توضیح داده و ارزیابی کند؛		*	*			
	عملکرد خلفای نخستین در ابعاد سیاسی، اجتماعی و اقتصادی را توضیح داده و ارزیابی کند؛		*	*	*		
	زمینه‌ها، علل، آثار و پیامدهای سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی فتوحات مسلمانان در دوران خلفای نخستین را توضیح دهد.		*	*	*		

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان فصل (محتوا)	سطوح شناختی			بارم بندی	
			فرایندی				
			یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	نوبت اول	نوبت دوم
شناسایی و بررسی روند به قدرت رسیدن امویان، گرایش و ویژگی های خلافت آنان و نیز علل و پیامدهای قیام‌های ضداموی با جست و جو، گردآوری و بررسی شواهد و مدارک	شرایط و اقدامات امویان قبل از رسیدن به خلافت را توضیح دهد؛	درس شش؛ امویان بر مسند قدرت	*	*		۱ـ۳ نمره	
	عوامل و روند به قدرت رسیدن خاندان بنی امیه در جهان اسلام را توضیح دهد؛			*			
	اقدامات نظامی امویان جهت گسترش سرزمین‌های اسلامی را توضیح داده و با استفاده از نقشه با دوره خلفای نخستین مقایسه کند؛			*	*		
	ویژگی جنبه‌های مختلف خلافت بنی امیه را توضیح داده و تحلیل کند ؛			*	*		
	زمینه‌ها، دلایل و نتایج برخی جنبش‌ها و قیام‌های مهم سیاسی، اجتماعی و دینی را در دوران امویان را توضیح داده و ارزیابی کند؛		*	*	*		
	نقش علمی و فرهنگی امامان شیعه (امام سجاد، امام محمد باقر و امام جعفر صادق علیهم السلام) را بیان کند ؛		*	*			
	رویدادهای سرنوشت ساز دوره امویان را از متن کتاب استخراج کرده و روی نمودار خط زمان نشان دهد؛				*		
	جریان قیام عباسیان و سقوط امویان را توضیح داده و علل و عوامل و آثار آن را بیان کند ؛		*	*			
	روند شکل‌گیری حکومت اسلامی در اندلس را توضیح دهد؛			*			
	آثار و پیامدهای سیاسی و اجتماعی فتح اندلس توسط مسلمانان را شرح دهد؛			*			
	دستاوردها و ویژگی‌های شاخص تمدن اسلامی در اندلس را بیان کند.			*			

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان فصل (محتوا)	سطوح شناختی			بارم بندی	
			فرایندی				
			یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	نوبت اول	نوبت دوم
شناسایی و بررسی فراز و فرود تحولات سیاسی، فرهنگی و تمدنی دوران خلافت‌های عباسیان و فاطمیان با جست و جو، گردآوری و بررسی شواهد و مدارک	اقدامات مهم و موثر در استقرار و تثبیت خلافت عباسی را توضیح دهد ؛	درس هفت؛ جهان اسلام در عصر خلافت عباسی	*	*		۱ـ۳ نمره	درس هفت و هشت مجموعاً ۲/۵ نمره دارد که نحوه اختصاص نمره به هر درس به نظر طراح سؤال بستگی دارد.
	تقسیم‌بندی دوران خلافت عباسیان از لحاظ قدرت و نفوذ خلفا را توضیح داده، ویژگی‌های هر دوره را بیان کرده و ارزیابی کند؛		*	*			
	نقش و جایگاه ایرانیان را در دوران نیرومندی و شکوفایی حکومت عباسیان توضیح دهد؛		*	*			
	زمینه‌ها و علل شکوفایی علمی جهان اسلام را بیان کرده و جایگاه ایرانیان در فعالیت‌های علمی و فکری ارزیابی کند؛			*			
	عوامل و دلایل ضعف و تجزیه خلافت عباسیان را بیان کند؛			*			
	نظام اداری حکومت عباسیان را توصیف کند ؛		*	*			
	نهضت ترجمه و تاثیر آن بر رونق و شکوفایی علمی جهان اسلام را توضیح دهد ؛		*	*			
	عملکرد و نقش علمی و فرهنگی امامان شیعه علیهم السلام(از امام کاظم تا عصر غیبت امام مهدی) را بیان کند؛		*	*			
	در مورد اسماعیلیه و فاطمیان وروند تشکیل حکومت فاطمیان در مصر توضیح دهد؛		*	*			
	آثار و پیامدهای سیاسی و مذهبی شکل گیری خلافت فاطمیان در جهان اسلام را بیان کند؛		*	*			
	دستاوردهای علمی، فرهنگی و تمدنی فاطمیان را شرح دهد؛		*	*	*		
	رویدادهای سرنوشت ساز دوران عباسیان و فاطمیان را از متن کتاب استخراج کرده و روی نمودار خط نشان دهد؛				*		
	محدوده قلمرو مسلمان در دوران عباسیان و فاطمیان را روی نقشه نشان داده و تفاوت آنها را با دوره خلفای نخستین با استفاده از نقشه تشخیص دهد؛				*		

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان فصل (محتوا)	سطوح شناختی			بارم بندی	
			فرایندی				
			یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	نوبت اول	نوبت دوم
شناسایی و بررسی زمینه‌ها و روند فتح ایران و مهمترین آثار و پیامدهای سیاسی، اجتماعی و دینی تسلط اعراب مسلمان بر ایران در دو قرن نخست هجری قمری با جست و جو، گردآوری و بررسی شواهد و مدارک	اوضاع سیاسی، اجتماعی و اقتصادی ایران در اواخر حکومت ساسانیان را توضیح دهد؛	درس هشت؛ اسلام در ایران ؛ زمینه‌های ظهور تمدن اسلامی-ایرانی	*	*		۱ـ۳ نمره	
	چگونگی فتح مناطق ایران توسط اعراب مسلمان و عوامل مؤثر بر آن را توضیح دهد؛		*	*	*		
	چگونگی اداره ایران در دو قرن نخست هجری و موقعیت ایرانیان در دوران خلفای نخستین، امویان و عباسیان را توضیح دهد؛			*			
	جنبش‌های سیاسی، اجتماعی و فرهنگی ایرانیان در قرون نخستین هجری و علل، آثار و نتایج آنها را شرح دهد؛			*	*		
	دلایل و عوامل موثر بر روند اسلام آوردن ایرانیان را توضیح دهد؛			*	*		

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان فصل (محتوا)	سطوح شناختی			بارم بندی	
			فرایندی				
			یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	نوبت اول	نوبت دوم
شناسایی و بررسی زمینه‌ها، علل، آثار و پیامدهای تحولات مهم سیاسی، علمی، فرهنگی و اقتصادی ایران از تأسیس سلسلهٔ طاهریان تا پایان حکومت آل بویه با جست و جو، گردآوری و بررسی شواهد و مدارک	زمینه‌ها و علل شکل گیری و روند به قدرت رسیدن سلسله‌های ایرانی مسلمان در سده‌های سوم تا پنجم هجری را شرح دهد؛	درس نهم؛ ظهور و گسترش تمدن ایرانی - اسلامی	*	*	*		۲نمره
	وضعیت و نتایج روابط سلسله‌های ایرانی مسلمان با خلافت عباسی در ابعاد مختلف سیاسی و مذهبی را توضیح دهد؛		*	*	*		
	آثار و پیامدهای سیاسی، اجتماعی و فرهنگی تأسیس حکومت‌های ایرانی مسلمان در سده‌های سوم و چهارم هجری قمری را بیان کند؛		*	*			
	محدوده جغرافیایی سلسله‌های ایرانی سده‌های سوم تا پنجم هجری قمری را در نقشه‌های تاریخی تشخیص دهد؛				*		
	محدوده زمانی سلسله‌های ایرانی سده‌های سوم تا پنجم هجری قمری از متن کتاب استخراج کرده و روی نمودار خط زمان نشان دهد؛				*		
	سیر ترویج زبان فارسی توسط حکومت‌های ایرانی مسلمان و نقش و تأثیر آن در شکل گیری و استمرار هویت ایرانی –اسلامی را توضیح دهد؛		*	*			
	زمینه‌ها و عوامل سیاسی، اجتماعی و مذهبی رونق و شکوفایی علمی و فرهنگی ایران در سده‌های سوم تا پنجم هجری قمری را بیان کند؛		*	*			
	اقدامات اندیشمندان و عالمان برجستهٔ ایرانی در سده‌های سوم تا پنجم و ارزیابی نقش آنان در تمدن ایرانی- اسلامی را توضیح دهد؛		*	*			

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان فصل (محتوا)	سطوح شناختی			بارم بندی	
			فرایندی				
			یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	نوبت اول	نوبت دوم
شناسایی و بررسی علل، آثار و پیامدهای مهمترین تحولات سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی ایران در دوران غزنویان، سلجوقیان و خوارزمشاهیان با جست و جو، گردآوری و بررسی شواهد و مدارک	زمینه ها، علل و عوامل شکل گیری حکومت های غزنوی، سلجوقی و خوارزمشاهی را توضیح دهد؛	درس دهم؛ ایران در دوران غزنوی، سلجوقی و خوارزمشاهی	*	*			۲نمره
	وقایع مهم و آثار آنها در دوران حکومت سلسله‌های غزنوی، سلجوقی و خوارزمشاهی را بیان کند؛		*	*			
	محدوده زمانی سلسله‌های ایرانی مذکور را از متن کتاب استخراج کرده و روی نمودار خط زمان نشان دهد؛				*		
	زمینه‌ها و عوامل انحطاط و فروپاشی حکومت‌های غزنوی و سلجوقی را توضیح دهد؛			*			
	روابط حکومت‌های غزنوی، سلجوقی و خوارزمشاهی با خلافت عباسی و آثار و سیاسی، مذهبی و اجتماعی این روابط را ارزیابی کند؛			*			
	اهمیت و نقش نظام اداری و دیوان‌سالاران ایرانی در ادارهٔ امور و رونق و شکوفایی اقتصادی و فرهنگی حکومت‌های غزنوی و سلجوقی را توضیح دهد؛		*	*	*		
	اوضاع اجتماعی، اعتقادی و اقتصادی ایران در دوران حکومت سلسله‌های غزنوی، سلجوقی و خوارزمشاهی را توضیح دهد؛		*	*			
	دلایل و نتایج رشد شهرنشینی و تجارت در دورهٔ سلجوقیان را تبیین و تحلیل کند؛		*	*			
	علل، آثار و نتایج گسترش زبان و ادب فارسی در عصر غزنویان و سلجوقیان را توضیح دهد؛		*	*			
	علل و آثار رونق و شکوفایی هنر و معماری در دروهٔ سلجوقیان را شرح دهد؛		*	*			
	محدوده جغرافیایی حکومت های غزنوی، سلجوقی و خوارزمشاهی را در نقشه‌های تاریخی تشخیص دهد؛				*		

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان فصل (محتوا)	سطوح شناختی			بارم بندی	
			فرایندی				
			یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	نوبت اول	نوبت دوم
شناسایی و بررسی علل، آثار و پیامدهای سیاسی، اجتماعی واقتصادی هجوم مغول و تیمور و فراز و فرود حکومت‌های ایلخانان و تیموریان با جست و جو، گردآوری و بررسی شواهد و مدارک	زمینه‌ها، علل و عوامل هجوم مغولان به ایران و روند تشکیل حکومت ایلخانان و تیموریان را بیان کند؛	درس یازدهم؛ حکومت، جامعه و اقتصاد در عصر مغول-تیموری	*	*			درس یازده و دوازده مجموعاً ۲/۵ نمره دارد که نحوه اختصاص نمره به هر درس به نظر طراح سؤال بستگی دارد.
	تفاوت‌های دوره نامسلمانی و دوره مسلمانی مغولان در ایران را از جهات مختلف سیاسی، اجتماعی و اقتصادی فهرست کرده و ارزیابی کند؛		*	*			
	آثار و پیامدهای اجتماعی و اقتصادی هجوم مغولان و تیمور به ایران را بیان کند؛		*	*			
	اوضاع اجتماعی (گروه‌ها و قشربندی اجتماعی، حقوق و قوانین) و تغییرات آن را در دوران ایلخانان و تیموریان توضیح دهد؛		*	*	*		
	وضعیت شهر و شهرنشینی و دگرگونی‌های آن را در عصر ایلخانان و تیموریان شرح دهد؛		*	*	*		
	اوضاع اقتصادی (تغییر و تحولات کشاورزی، تجارت و نظام مالیاتی) ایران در عصر مغول را توضیح دهد؛		*	*	*		
	محدوده جغرافیایی حکومت‌های ایلخانی و تیموری را در نقشه‌های تاریخی تشخیص دهد؛				*		
	محدوده زمانی سلسله‌های ایرانی مذکور را از متن کتاب استخراج کرده و روی نمودار خط زمان نشان دهد؛				*		

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان فصل (محتوا)	سطوح شناختی			بارم بندی	
			فرایندی				
			یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	نوبت اول	نوبت دوم
شناسایی و بررسی علل و نتایج مهم تحولات و دستاوردهای فکری و فرهنگی جامعه ایرانی در عصر مغول - تیموری با تکیه بر شواهد و مدارک	علل، چگونگی، آثار و نتایج گروش مغولان به اسلام را توضیح دهد ؛	درس دوازدهم؛ فرهنگ و هنر در عصر مغول-تیموری		*	*		
	علل گسترش تصوف و آثار و نتایج آن را توضیح دهد؛		*	*			
	در مورد وضعیت هنر نگارگری و خوشنویسی در عصر ایلخانان و تیموریان توضیح دهد؛		*	*			
	در مورد جایگاه علوم در عصر مغول –تیموری توضیح دهد؛		*	*			
	ویژگی‌های هنر و معماری در عصر ایلخانان و تیموریان را شرح دهد؛		*	*			
	جایگاه ادبیات در عصر ایلخانی و تیموری را بیان کند؛		*	*			
	وضعیت تاریخ‌نگاری عصر مغولان و تیموریان را توضیح دهد		*	*			

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان فصل (محتوا)	سطوح شناختی			بارم بندی	
			فرایندی				
			یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	نوبت اول	نوبت دوم
شناسایی و بررسی زمینه‌ها و پیامدهای شکل گیری حکومت صفوی و علل و آثار رویدادها و تحولات مهم و سرنوشت ساز سیاسی و اقتصادی دوران زمامداری صفویان با جست و جو، گردآوری و بررسی شواهد و مدارک	زمینه‌ها و عوامل مؤثر بر شکل‌گیری حکومت صفوی را در ایران توضیح دهد؛	درس سیزدهم؛ تحولات سیاسی و اقتصادی ایران در دوره صفوی	*	*		درس سیزده و چهارده مجموعاً ۲/۵ نمره دارد که نحوه اختصاص نمره به هر درس به نظر طراح سؤال بستگی دارد.	
	روند شکل‌گیری و تثبیت حکومت صفویان را توضیح دهد؛		*	*	*		
	آثار و پیامدهای مهم سیاسی، اجتماعی و مذهبی تأسیس حکومت صفویان را بیان کند؛		*	*			
	وضعیت حکومت صفوی در عصر اقتدار و شکوفایی را با توجه به اقدامات مهم شاه عباس اول توضیح دهد؛		*	*			
	عوامل و دلایل ضعف و سقوط صفویان را بیان کند؛		*	*			
	اوضاع اقتصادی ایران در عصر صفوی را توضیح دهد؛		*	*			
	عوامل مؤثر بر روابط خارجی ایران با همسایگان و دولت‌های اروپایی را شرح دهد؛		*	*			
	آثار و نتایج سیاسی، اقتصادی و فرهنگی مناسبات خارجی ایران در عصر صفوی را توضیح دهد؛		*	*	*		
	محدوده زمانی حکومت صفوی را از متن کتاب استخراج کرده و روی نمودار خط زمان نشان دهد؛				*		
	محدوده جغرافیایی حکومت صفوی را در نقشه‌های تاریخی تشخیص دهد.				*		

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان فصل (محتوا)	سطوح شناختی			بارم بندی	
			فرایندی				
			یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	نوبت اول	نوبت دوم
شناسایی و بررسی دستاوردهای فرهنگی و تمدن ایران در دوره صفوی با جست و جو، گردآوری و بررسی شواهد و مدارک	زمینه‌های شکوفایی فرهنگ و هنر در عصر صفویه را فهرست کند؛	درس چهاردهم؛ فرهنگ و تمدن در عصر صفوی	*				
	نظام تعلیم و تربیت و وضعیت مراکز آموزشی را در دوره صفوی توضیح داده و ارزیابی کند؛		*	*	*		
	جایگاه علوم و معارف (معارف شیعه، ادبیات، تاریخ و علوم تجربی و ریاضیات) در عصر صفوی را توضیح دهد؛		*	*			
	علما و دانشمندان و مشاهیر علمی عصر صفوی وآثار و اقدامات مهم آنان را فهرست کند		*	*	*		
	در مورد دستاوردها و ویژگی‌های شاخص معماری ایران را در دوره صفویان توضیح دهد؛		*	*	*		
	آثار برجسته هنرمندان نگارگر ایرانی در عصر صفوی را فهرست کرده و ویژگی‌های آنها را توضیح دهد؛		*	*			
	در مورد جایگاه هنر فرشبافی و صنایع نساجی و فلزکاری ایران را در عصر صفوی توضیح دهد.		*	*	*		

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان فصل (محتوا)	سطوح شناختی			بارم بندی	
			فرایندی				
			یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	نوبت اول	نوبت دوم
شناسایی و بررسی علل، آثار و پیامدهای مهمترین تحولات سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی اروپا را در دوران قرون وسطا با جست و جو، گردآوری و بررسی شواهد و مدارک	در مورد سرنوشت متفاوت دو امپراتوری روم غربی و روم شرقی را در اوایل قرون وسطا با ذکر دلیل توضیح دهد؛	درس پانزدهم؛ قرون وسطا	*	*			۱/۵ نمره
	پیامدهای سیاسی و اجتماعی یورش ژرمن‌ها به اروپا و سقوط امپراتوری روم غربی را فهرست کند و تأثیرات شاخص شارلمانی بر تاریخ اروپای غربی در قرون وسطا را شرح دهد؛		*	*			
	در مورد نظام فئودالیسم در اروپا توضیح داده و عوامل و دلایل گسترش و تحکیم نظام فئودالی و آثار آن در قرون وسطا را بیان کند؛		*	*	*		
	علل، عوامل، نتایج و پیامدهای اقتصادی و فرهنگی جنگهای صلیبی را توضیح دهد؛		*	*	*		
	موقعیت دینی، فرهنگی و سیاسی کلیسا و ابزارهایی را که برای گسترش و تحکیم نفوذ خود استفاده می‌کرد را توضیح دهد؛		*	*			
	دلایل اتحاد و درگیری پاپ‌ها و پادشاهان در قرون وسطا را بیان کند؛		*	*	*		
	عوامل مؤثر بر رونق فعالیت‌های علمی و فرهنگی اروپاییان را در نیمه دوم قرون وسطا را فهرست کند.		*	*			

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان فصل (محتوا)	سطوح شناختی			بارم بندی	
			فرایندی				
			یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	نوبت اول	نوبت دوم
شناسایی و بررسی چگونگی شکل گیری رنسانس و تحولات و نتایج آن با جست و جو، گردآوری و بررسی شواهد و مدارک	درباره مفهوم رنسانس و دوره زمانی آن توضیح داده و جایگاه ایتالیا به عنوان خاستگاه رنسانس را ارزیابی کند؛	درس شانزدهم؛ رنسانس و عصر جدید	*	*			۱/۵ نمره
	زمینه‌ها و عوامل ظهور رنسانس را بیان کند؛		*				
	آثار و نتایج رشد شهرنشینی و تجارت در ظهور رنسانس را بیان کند؛		*	*			
	نقش جهان اسلام در ظهور تحولات رنسانس را ارزیابی کند؛			*	*		
	دستاوردها و تحولات مهم عصر رنسانس را بیان کند؛		*	*			
	تحولات رنسانس در ساحت اندیشه، هنر، آموزش و علم را توضیح دهد؛		*	*	*		
	انگیزه، عوامل و آثار اکتشافات جغرافیایی را بیان کند؛		*	*	*		
	چگونگی شکل‌گیری جریان استعمار و آثار آن را توضیح دهد؛		*	*			
	علل و آثار و نتایج نهضت پروتستان را شرح دهد؛		*	*	*		
	تاثیر پیشینه فرهنگی و تاریخی بر ظهور رنسانس را شرح دهد.			*			

ملاحظات

۱- طراحان محترم آزمون نهایی توجه داشته باشند که تمامی پرسش‌ها باید بر اساس جدول راهنمای عملی آزمون ارزشیابی و جدول بارم‌بندی (کمی و کیفی) کتاب طراحی شوند.

۲- طراحان محترم آزمون نهایی تنها مجازند مطابق بند شش جدول بارم بندی کیفی، **تنها با ارائه داده یا شواهد یا تصویر در برگه امتحانی**، از "نمودار"ها، "جدول"ها، "تصاویر" و "شواهد و مدارک" پرسش طراحی کنند و مطلقا مجاز نیستند به شکل دیگری هیچ پرسشی به ویژه به شکل به‌خاطرآوردنی طرح کنند.

۳- طراحان محترم آزمون نهایی تنها مجازند که **وقایع ذکر شده در متن درس** را مدنظر قرار دهند و مجاز نیستند از جزییات خط زمان صفحات ۲۵، ۲۸، ۴۶، ۱۱۷، ۱۴۶ و ۱۴۷ پرسش مطرح کنند.

۴- طراحان محترم آزمون نهایی تنها مجازند **محدوده قلمرو تمدن‌ها و حکومت‌ها** را مورد پرسش قرار دهند و مجاز نیستند از جزییات نقشه‌ها یا زیرنویس آنها پرسش مطرح کنند.به طور مثال در درس دهم دانش‌آموز بتواند محدوده جغرافیایی سلسله‌ها را در نقشه‌های تاریخی نشان دهد و لزومی به نشان‌دادن جزییات نیست.

۵- طراحان محترم آزمون نهایی مجاز نیستند از تکلیف‌هایی با عنوان "فکر کنیم و پاسخ دهیم" یا "کاوش خارج از کلاس" یا "بحث و گفتگو" یا "استنباط تاریخی" یا "یک توضیح" یا "بیشتر بدانیم " یا "پاورقی‌ها"پرسش طراحی نمایند.

بارم‌بندی کیفی

ردیف	نوع پرسش	نمره
۱	به خاطر آوردن؛ مانند: پرسش‌های کوتاه پاسخ، جور کردنی، چند گزینه‌ای، صحیح و غلط، تکمیل کردنی (جای خالی) توجه: ۱ـ در سؤال جور کردنی، تمامی واژگان یا اصطلاحات مربوط به ستون پاسخ از یک جنس یا نوع باشد. ۲ـ طراحی سؤال‌های تکمیل کردنی یا جای خالی توصیه نمی‌شود، چنان‌چه مایل به طرح چنین پرسش‌هایی هستید، واژگان و یا اصطلاحات مهم حذف شده را در پرسش‌نامه درج نمایید و از دانش‌آموزان بخواهید که واژه یا اصطلاح مناسب را در جای خالی درج نمایند.	حداکثر ۳
۲	تعریف اصطلاحات یا مفاهیم تاریخی؛	حداکثر ۳
۳	توصیف، فهرست، طبقه‌بندی اجزاء یا ویژگی‌های پدیده‌های تاریخی؛	حداکثر ۵
۴	تلخیص، تشریح و تحلیل زمینه‌ها، علل، آثار، نتایج و پیامدهای تاریخی؛	حداقل ۷
۵	مقایسه پدیده‌های تاریخی (نقش و عملکرد شخصیت‌ها؛ شخصیت‌ها؛ شرایط ظهور و سقوط تمدن‌ها و حکومت‌ها؛ رویدادها و تحولات مهم و...)؛ توجه: محتواهای مقایسه شده می‌تواند مربوط به درس‌ها و فصل‌های مختلف باشد و نه صرفاً یک درس یا فصل	حداقل ۲
۶	کاربست شواهد و مدارک تاریخی (نقشه‌ها، نمودارها، آثار و بناها، کتیبه‌ها، اسناد و متون) و استخراج و استنباط دلالت‌های آنها توجه: در طراحی چنین سؤال‌هایی، یک یا چند مورد از شواهد و مدارک تاریخی را در پرسش‌نامه ارائه و ذیل آن پرسش‌هایی را طرح نمایید. لازم است در طراحی سؤالات مربوط به نقشه‌ها و نمودارها به مندرجات جدول راهنمای عملی آزمون نهایی توجه شود. لازم به توضیح است که شواهد و مدارک تاریخی می‌تواند از خارج کتاب درسی نیز طرح شود، مشروط به آنکه کاملاً مرتبط با محتوای آموزش داده شده و در سطح شواهد و مدارک کتاب درسی باشد.	حداکثر ۳
۷	اظهارنظر و قضاوت: توجه: اظهارنظر و قضاوت می‌تواند درباره شخصیت بزرگ، رویدادهای مهم و تأثیرگذار تاریخی، آثار و بناهای باستانی موجود در سایت‌های تاریخی و موزه‌ای که مورد بازدید دانش‌آموز قرار گرفته و یا موضوعاتی که راجع به آن جست‌وجو پژوهشی کرده‌اند، انجام شود. لازم به ذکر است که هدف از این‌گونه پرسش‌ها، دستیابی دانش‌آموزان به پاسخی یکسان نیست و لذا ارزش‌گذاری و تخصیص نمره با پاسخ‌های چنین سؤال‌هایی براساس تناسب جواب با پرسش و نحوه استدلال و ساماندهی مطلب انجام شود.	حداکثر ۲

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی ابتدایی و متوسطه نظری

راهنمای کتاب رشته‌ها

سال تحصیلی ۱۴۰۴-۱۴۰۳

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

تاریخ معاصر ایران

۱۱۱۲۲۰

دوره دوم متوسطه/ پایه یازدهم نظری

ادبیات و علوم انسانی | علوم و معارف اسلامی | ریاضی فیزیک | علوم تجربی

جدول هدف ـ محتوا و ارزشیابی کتاب درسی تاریخ معاصر ایران (۱۱۱۲۲۰)
به تفکیک دروس، سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی			بارم بندی	
			فرایندی				
			یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	نوبت اول	نوبت دوم
شناسایی و بررسی چگونگی تأسیس، استقرار و تثبیت حکومت قاجار و مهم‌ترین تحولات سیاسی در این دوران با توجه به زمینه‌ها و عوامل داخلی و خارجی.	چگونگی شکل‌گیری حکومت قاجار را با توجه به وضعیت سیاسی ایران در اواخر عهد زندیه و رقابت‌های ایلی توضیح دهد؛	درس یک؛ حکومت قاجار از آقا محمّد خان تا محمد شاه		*		۲ نمره	۱ نمره
	مهم‌ترین وقایع و ویژگی‌های هر دوره از پادشاهان سلسله قاجار از ابتدا تا آغاز دوره ناصری را بیان کند؛			*			
	زمینه‌ها و علل آغاز جنگ‌های ایران و روس را بیان کرده، ضمن تشرح عوامل و دلایل ناکامی حکومت قاجار در این جنگ‌ها، نتایج آنها را توضیح دهد؛			*			
	نقش نهاد روحانیت را در مقابله با توسعه‌طلبی استعمارگران بیان کند؛			*			
	روابط ایران با کشورهای اروپایی (انگلستان و فرانسه) را به لحاظ نظامی، اقتصادی و سیاسی توضیح داده و ارزیابی کند؛			*			
	زمینه‌ها و علل آغاز جنگ هرات را بیان کرده، ضمن تشرح عوامل و دلایل ناکامی حکومت قاجار در این جنگ، نتیجه آن را توضیح دهد؛			*			
	روابط ایران با عثمانی را به لحاظ نظامی و سیاسی توضیح داده و ارزیابی کند؛			*			
	آثار و نتایج مواجهه سیاسی و نظامی ایران با کشورهای اروپایی را فهرست کند؛		*				
	با بهره‌گیری از نقشه‌های تاریخی، تغییر سرزمینی و مرزی ایران در عصر قاجار را نشان دهد.				*		

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی			بارم‌بندی	
			فرایندی				
			یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	نوبت اول	نوبت دوم
شناسایی و بررسی زمینه، علل، آثار و پیامد رویدادها و تحولات مهم سیاسی، اجتماعی و اقتصادی ایران عصر ناصری	مهم‌ترین وقایع و ویژگی‌های دوره ناصری را فهرست کرده و توضیح دهد؛	درس دو؛ دوران ناصر الدین شاه	*	*		۲ نمره	۱ نمره
	اقدامات اصلاحی امیرکبیر را فهرست کرده و دلایل و عوامل مؤثر بر ناکام ماندن آنها را بیان کند؛		*	*			
	زمینه‌ها و دلایل واگذاری امتیازات به کشورهای بیگانه را فهرست کرده و شرح دهد ؛			*			
	چگونگی واگذاری امتیازات مشهور دوره ناصری را توضیح داده و نتایج آنها را شرح دهد			*			
	زمینه‌ها و عوامل شکل‌گیری نهضت تنباکو را بیان کند و با شرح چگونگی شکل‌گیری این نهضت و نقش روحانیت، نتایج آن را بیان کند؛			*			
شناسایی و بررسی زمینه‌ها و علل شکل‌گیری نهضت مشروطه	زمینه‌ها و علل سیاسی، اقتصادی و اجتماعی نهضت مشروطه را تشریح کند ؛	درس سه؛ زمینه‌های نهضت مشروطه		*		۱ نمره	درس سه و چهار مجموعاً ۱/۵ نمره دارد که نحوه اختصاص نمره به هر درس به نظر طراح سؤال بستگی دارد.
	شیوه‌های ورود، انتشار و ترویج تفکر مشروطه‌خواهی در ایران را بیان کند؛			*			
	آثار مکتوب دوره قاجار را دسته‌بندی کرده و تاثیر آنها بر نشر اندیشه مشروطه‌خواهی بیان کند			*			
	با بهره‌گیری از نقشه‌های تاریخی، تغییر سرزمینی و رزی ایران در عصر قاجار را نشان دهد.				*		

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی			بارم بندی	
			فرایندی				
			یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	نوبت اول	نوبت دوم
شناسایی و بررسی روند وقایع نهضت مشروطه	شرایط سیاسی، اقتصادی و اجتماعی ایران در دوره مظفرالدین‌شاه را بیان کند	درس چهار؛ آغاز حرکت مردم علیه استبداد داخلی و استعمار خارجی		*		۱/۵نمره	درس سه و چهار مجموعاً ۱/۵نمره دارد که نحوه اختصاص نمره به هر درس به نظر طراح سؤال بستگی دارد.
	مهم‌ترین رویدادهای سیاسی ـ اجتماعی منجر به شکل‌گیری نهضت مشروطه را شرح داده، علل و آثار آنها را بیان نماید			*			
	مهم‌ترین رویدادهای سیاسی-اجتماعی منتهی به پیروزی نهضت و صدور فرمان مشروطه را شرح داده، علل و آثار آنها را بیان نماید			*			
	نقش دولت‌های انگلستان و روسیه در نهضت مشروطه را بیان نماید			*			
	نقش نهاد روحانیت را در نهضت مشروطه شرح دهد			*			
شناسایی و بررسی زمینه‌ها، علل، روند شکل‌گیری و پیامدهای دوره استبداد صغیر	مهم‌ترین رویدادهای سیاسی ـ اجتماعی منتهی به دوره استبداد صغیر را بیان نماید	درس پنج؛ مشروطه در دوره محمدعلی‌شاه		*		۱/۵نمره	درس پنج و شش مجموعاً ۱/۵نمره دارد که نحوه اختصاص نمره به هر درس به نظر طراح سؤال بستگی دارد.
	مهم‌ترین چالش‌های مجلس اول و رویدادهای منتهی به امضای متمم قانون اساسی را شرح دهد			*			
	اقدامات دولت‌های انگلستان و روسیه در دوره محمدعلی‌شاه را شرح دهد ؛			*			
	زمینه‌ها، علل، روند شکل‌گیری و پیامدهای قرارداد ۱۹۰۷ را توضیح دهد؛			*			
	مهم‌ترین رویدادهای سیاسی ـ اجتماعی منتهی به توپ بستن مجلس و پیامدهای این اتفاق برای مشروطه‌خواهان را بیان نماید؛			*			
	چگونگی شکل‌گیری مقاومت مردمی و نتایج آن را شرح دهد.			*			
	با بهره‌گیری از نقشه‌های تاریخی، مناطق تحت نفوذ روسیه و انگلستان براساس قرارداد ۱۹۰۷ بین این دو کشور را نشان دهد.				*		

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی			بارم بندی	
			فرایندی				
			یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	نوبت اول	نوبت دوم
شناسایی و بررسی پیامدها و دستاوردهای نهضت مشروطه	ویژگی‌های بارز دور دوم مشروطه را فهرست کند؛	درس شش؛ دوره دوم مشروطه (۱۲۸۸-۱۲۹۳ش)	*			۲ نمره	درس پنج و شش مجموعاً ۱/۵ نمره دارد که نحوه اختصاص نمره به هر درس به نظر طراح سؤال بستگی دارد.
	اقدامات مشروطه‌خواهان پس از فتح تهران را شرح دهد؛			*			
	مهم‌ترین چالش‌ها و تنگناهای فکری ـ فرهنگی، سیاسی و اداری پیشِ روی نظام مشروطه را شرح دهد؛			*			
	مداخله‌های دولت‌های انگلستان و روسیه در ایران و پیامدهای آنها را شرح دهد؛			*			
	موقعیت ایران در جنگ جهانی اول و اقدامات دولت ایران در دوره جنگ را توضیح دهد؛			*			
	نقش و اقدامات دولت‌های اشغالگرِ ایران در جنگ جهانی اول را بیان کند؛			*			
شناسایی و بررسی زمینه‌ها و چگونگی وقوع کودتای ۱۲۹۹	آثار و پیامدهای سیاسی، انسانی و اقتصادی جنگ جهانی اول و سیاست‌های انگلستان در ایران را بیان کند؛	درس هفت؛ کودتای ۱۲۹۹		*		۱/۵ نمره	درس هفت و هشت مجموعاً ۱ نمره دارد که نحوه اختصاص نمره به هر درس به نظر طراح سؤال بستگی دارد.
	جنبش‌های ضد استعماری در ایران و نتایج آن را بیان کند؛		*	*			
	زمینه‌ها و علل انعقاد قرارداد ۱۹۱۹ را بیان کرده و دلایل مخالفت با آن را توضیح دهد؛			*			
	زمینه‌ها و عوامل داخلی و خارجی مؤثر بر وقوع کودتای ۱۲۹۹ را بیان کند؛			*			
	چگونگی اجرای کودتای ۱۲۹۹ را شرح دهد؛			*			
	چگونگی تشکیل کابینه بعد از کودتا و پیامدهای آن را توضیح دهد.			*			

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی			بارم بندی	
			فرایندی				
			یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	نوبت اول	نوبت دوم
شناسایی و بررسی زمینه‌ها و علل داخلی و خارجی و چگونگی تغییر حکومت از قاجاریه به پهلوی	شرایط کابینه‌های پس از کودتای ۱۲۹۹ را بیان کرده و موقعیت رضاخان در این کابینه‌ها را ارزیابی کند؛	درس هشت؛ رضاخان؛ تثبیت قدرت		*		۱/۵ نمره	درس هفت و هشت مجموعاً ۲ نمره دارد که نحوه اختصاص نمره به هر درس به نظر طراح سؤال بستگی دارد.
	ضمن بررسی اوضاع داخلی ایران، اقدامات رضاخان در دوران وزارت جنگ و نخست‌وزیری را بیان کرده و تأثیر آنها را بر تثبیت قدرت وی، شرح دهد؛			*			
	اقدامات حامیان رضاشاه و تاثیر آنها بر تثبیت قدرت رضاخان توضیح دهد؛			*			
	شیوه ورود و ترویج تفکر جمهوری‌خواهی در ایران و نتایج آن را بیان کند؛			*			
	چگونگی سلسله قاجار و به سلطنت رسیدن رضاخان را بیان کند.			*			
شناسایی و بررسی ویژگی‌های حکومت رضاشاه و آثار و نتایج سیاست‌های فرهنگی و مذهبی این دوره	ویژگی‌های حکومت رضاشاه را فهرست کند؛	درس نه؛ ویژگی‌های حکومت رضاشاه		*		۱/۵ نمره	درس نه و ده مجموعاً ۱/۵ نمره دارد که نحوه اختصاص نمره به هر درس به نظر طراح سؤال بستگی دارد.
	تاثیر خودکامگی رضاشاه بر روند اداره حکومت و اجرای قانون اساسی نظام مشروطه را بررسی کند؛			*			
	انگیزه و هدف‌های حکومت رضاشاه از ترویج ملی‌گرایی افراطی توضیح دهد؛			*			
	اقدامات رضاشاه در تقویت ارتش و ویژگی‌های ارتش این دوره را بررسی کند؛			*			
	انگیزه و هدف‌های حکومت رضاشاه از تضعیف و تخریب ارزش‌های دینی را توضیح دهد؛			*			
	انگیزه و هدف‌های حکومت رضاشاه از یک‌شکل کردن لباس و کشف حجاب و نتایج آن را توضیح دهد؛			*			

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی			بارم‌بندی	
			فرایندی				
			یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	نوبت اول	نوبت دوم
شناسایی و بررسی مهم‌ترین اقدامات رضاشاه در ابعاد سیاسی، نظامی، عمرانی، اقتصادی و فرهنگی، جنگ جهانی دوم و روند اشغال ایران و تاثیر آن بر برکناری رضاشاه	تحولات جهانی در فاصله دو جنگ جهانی و سیاست‌های حکومت رضاشاه نسبت به این تحولات را توضیح دهد؛	درس ده؛ سقوط رضاشاه		*		۱/۵ نمره	درس نه و ده مجموعاً ۱/۵ نمره دارد که نحوه اختصاص نمره به هر درس به نظر طراح سؤال بستگی دارد.
	چگونگی آغاز جنگ جهانی دوم، شرایط جبهه جنگ، وضعیت ایران نسبت به طرفین جنگ را شرح دهد؛			*			
	زمینه‌ها، عوامل و چگونگی اشغال ایران توسط متفقین و پیامدهای آن از جمله برکناری رضاشاه را بیان کند؛			*			
	با بررسی مهم‌ترین اقدامات سیاسی، نظامی، عمرانی، اقتصادی و فرهنگی حکومت رضاشاه، آثار و نتایج این اقدامات را ارزیابی کند؛			*			
شناسایی و بررسی چگونگی جانشینی محمدرضاشاه، آثار سیاسی، اقتصادی و اجتماعی حضور متفقین در ایران، غائله آذربایجان و کردستان، آغاز مذاکرات نفت و اتخاذ سیاست موازنه منفی، شرایط حکومت ایران و افزایش اختیارات شاه و روابط ایران با رژیم صهیونیستی	شرایط داخلی ایران پس از شهریور ۱۳۲۰ و سال‌های نخستین حکومت محمدرضاشاه را شرح دهد؛	درس یازده؛ اشغال ایران توسط متفقین و آثار آن		*		۱ نمره	درس یازده و دوازده مجموعاً ۱/۵ نمره دارد که نحوه اختصاص نمره به هر درس به نظر طراح سؤال بستگی دارد.
	آثار و پیامدهای اقتصادی و سیاسی اشغال ایران توسط متفقین را توضیح دهد؛			*			
	شرایط احزاب و تشکل‌های سیاسی و جریان‌های دینی و فرهنگی را شرح دهد؛			*			
	چگونگی آغاز مذاکرات نفت و تصویب سیاست موازنه منفی در مجلس را بیان کند؛			*			
	ضمن بررسی شرایط متفقین در ایران پس از پایان جنگ، شکل‌گیری غائله آذربایجان و کردستان و سرانجام آن را بررسی کند؛			*			
	شرایط سیاسی دولت‌های حاکم در این دوره را توصیف کند؛			*			
	زمینه‌ها و وقایع منتهی به تغییر قانون اساسی به نفع شاه را توضیح دهد؛			*			
	روابط ایران و رژیم صهیونیستی در این دوره را بررسی کند.			*			

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی			بارم بندی	
			فرایندی				
			یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	نوبت اول	نوبت دوم
شناسایی و بررسی زمینه‌ها، علل، آثار و پیامدهای شکل‌گیری و پیروزی نهضت ملی شدن صنعت نفت ایران	قرارداد الحاقی گس-گلشائیان را توضیح دهد و تأثیر سیاست موازنه منفی و مخالفت با قرارداد الحاقی گس ـ گلشاییان را در ایجاد زمینه برای نهضت ملی شدن صنعت نفت ارزیابی کند؛	درس دوازده؛ نهضت ملی شدن صنعت نفت		*		۱/۵نمره	درس یازده و دوازده مجموعاً ۱/۵ نمره دارد که نحوه اختصاص نمره به هر درس به نظر طراح سؤال بستگی دارد.
	اقدامات دولت رزم‌آرا در مخالفت با ملی شدن صنعت نفت و پیامدها و نتایج آن را بیان کند؛			*			
	فرآیند تصویب ملی شدن صنعت نفت و نخست‌وزیری دکتر مصدق را توضیح دهد؛			*			
	مهم‌ترین اقدام‌های دولت انگلستان برای جلوگیری از تصویب و اجرای قانون ملی شدن صنعت نفت و اقدامات متقابل دولت دکتر مصدق را بیان کند؛			*			
	عملکرد و نقش نیروها و جریان‌های سیاسی، اجتماعی و مذهبی را در مبارزه برای ملی شدن صنعت نفت شرح دهد؛			*			
شناسایی و بررسی زمینه‌ها و عوامل شکل‌گیری قیام سی تیر وپیامدهای آن و عوامل داخلی و خارجی کودتای ۲۸ مرداد	زمینه و عوامل شکل‌گیری قیام ۳۰ تیر و پیامدهای آن را ارزیابی کند؛	درس سیزده؛ زمینه‌های کودتای ۲۸ مرداد		*		۱/۵نمره	انمره
	عوامل و نتایج بروز اختلاف و تفرقه در نهضت ملی شدن صنعت نفت را توضیح دهد؛			*			
	عوامل خارجی شکل‌گیری کودتای ۲۸ مرداد را توضیح دهد؛			*			
	عوامل داخلی شکل‌گیری کودتای ۲۸ مرداد را توضیح دهد؛			*			
	نقش محمدرضاشاه در اجرای کودتای ۲۸ مرداد را ارزیابی کند؛		*	*			

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی			برم بندی	
			فرایندی				
			یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	نوبت اول	نوبت دوم
شناسایی و بررسی چگونگی وقوع و پیامدها و نتایج کودتای ۲۸ مرداد	چگونگی اجرای کودتا در مرداد ۱۳۳۲ را شرح دهد؛	درس چهارده؛ کودتای بیست و هشتم مرداد	*	*			درس چهارده و پانزده و شانزده مجموعاً ۲ نمره دارد که نحوه اختصاص نمره به هر درس به نظر طراح سؤال بستگی دارد.
	نقش دولت‌های آمریکا و انگلستان در اجرای کودتا را ارزیابی کند؛			*			
	پیامدها و نتایج حاصل از کودتای ۲۸ مرداد را بیان کند.			*			
شناسایی و بررسی پیامدهای کودتای ۲۸ مرداد و سیطره آمریکا بر سرنوشت سیاسی و اقتصادی ایران و تثبیت پایه‌های دیکتاتوری محمدرضاشاه و سرکوب مخالفان و تاسیس ساواک	اوضاع سیاسی ایران پس از کودتای ۲۸ مرداد را شرح دهد؛	درس پانزده؛ ربع قرن سیطره آمریکا بر ایران		*			
	چگونگی برگزاری انتخابات دوره هجدهم مجلس شورای ملی را بررسی کند؛			*			
	چونگی اداره صنعت نفت و انعقاد قرارداد کنسرسیوم را توضیح دهد؛		*	*			
	چگونگی تشکیل کابینه‌های پس از کودتا و شرایط انتخاب نخست‌وزیر را بررسی کند؛			*			
	پیمان بغداد و روند پیوستن ایران به این پیمان را شرح دهد و پیامدهای آن را بررسی کند؛		*	*			
	تاسیس ساواک و اهداف، نتایج و پیامدهای آن را توضیح دهد.		*	*	*		
	شرایط احزاب سیاسی در دولت منوچهر اقبال را بیان کند.			*			
شناسایی و بررسی اصلاحات اجتماعی و اقتصادی مورد نظر آمریکا در ایران و اقدامات دولت ایران جهت زمینه‌سازی و اجرای این سیاست‌ها	هدف‌های آمریکا را از اجرای برنامه اصلاحات اجتماعی ــ اقتصادی در ایران را فهرست کرده و شرح دهد؛	درس شانزده؛ زمینه‌ها و هدف‌های اصلاحات آمریکایی در ایران	*	*			
	روند انتخاب نخست‌وزیران مجری اصلاحات آمریکایی را بیان کرده و نقش شاه را ارزیابی کند؛			*			
	اقدامات دولت امینی را شرح دهد.			*			

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی			بارم‌بندی	
			فرایندی				
			یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	نوبت اول	نوبت دوم
شناسایی و بررسی تصویب‌نامه انجمن‌های ایالتی و ولایتی و اصول شش‌گانه انقلاب سفید و مخالفت علما و مردم با اجرای این برنامه‌ها	چگونگی نخست‌وزیری اسدالله علم را شرح دهد؛	درس هفده؛ پیدایش نهضت روحانیت و اوج‌گیری بیداری اسلامی	*	*			درس هفده و هجده مجموعاً ۱/۵ نمره دارد که نحوه اختصاص نمره به هر درس به نظر طراح سؤال بستگی دارد.
	انگیزه و هدف‌های حکومت پهلوی را از تصویب‌نامه انجمن‌های ایالتی و ولایتی و اصول شش‌گانه انقلاب سفید بیان کند؛		*	*			
	علل مخالفت امام خمینی و برخی دیگر از روحانیون را با تصویب‌نامه انجمن‌های ایالتی و ولایتی و اصول شش‌گانه توضیح دهد؛		*	*			
	چگونگی مخالفت علما و مردم با اجرای مصوبه انجمن‌های ایالتی و ولایتی و اصول شش‌گانه انقلاب سفید را شرح دهد و اقدامات شاه و کابینه علم در مقابل این مخالفت‌ها را بیان کند.		*	*			
شناسایی و بررسی مهم‌ترین تحولات سیاسی و اجتماعی سال‌های ۳-۱۳۴۲ و آغاز نهضت بیدارگری اسلامی و پیامدهای آن	زمینه و علت حمله نیروهای شاه به فیضیه و طالبیه را بیان کرده و پیامدهای آن را شرح دهد؛	درس هجده؛ قیام ۱۵ خرداد		*			
	چگونگی وقوع قیام ۱۵ خرداد و رویدادهای مهم مربوط به آن را شرح دهد ؛			*			
	اقدامات کابینه علم در مقابله با مردم در جریان قیام ۱۵ خرداد را توضیح دهد؛		*	*			
	دستاوردهای قیام ۱۵ خرداد را فهرست کند؛		*	*			
	ویژگی‌های کابینه منصور را بیان کرده و هدف این کابینه از درخواست مصونیت قضایی برای اتباع آمریکایی را شرح دهد؛		*	*			
	در مورد لایحه کاپیتولاسیون و پیامد اجرای آن توضیح دهد؛		*	*			
	چرایی و چگونگی تبعید امام خمینی را به ترکیه شرح دهد؛		*	*			
	آثار و نتایج نهضت بیدارگری اسلامی به رهبری امام خمینی(ره) را فهرست کند.		*	*			

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی			بارم‌بندی	
			فرایندی				
			یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	نوبت اول	نوبت دوم
شناسایی و بررسی مهم‌ترین تحولات سیاسی، اجتماعی و اقتصادی ایران در فاصله ۱۳۴۳ تا ۱۳۵۶ش و تداوم مبارزه امام خمینی و ملت ایران با رژیم پهلوی	تحولات سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی ایران را با توجه به سیاست‌گذاری حکومت پهلوی در این دوره شرح دهد؛	درس نوزده؛ تحولات ایران پس از تبعید امام خمینی	*	*	*		درس نوزده و بیست مجموعاً ۱۵ نمره دارد که نحوه اختصاص نمره به هر درس به نظر طراح سؤال بستگی دارد.
	سیاست خارجی حکومت پهلوی در این دوره را ارزیابی کند؛		*	*			
	برنامه‌های نظامی حکومت پهلوی و پیامدهای آن را توضیح دهد؛		*	*			
	شرایط خاندان پهلوی و چگونگی گسترش فساد اقتصادی در این خاندان و ارکان حکومت پهلوی را بیان کند؛		*	*			
	فعالیت‌های فرهنگی و سیاسی امام خمینی(ره) را در دوران تبعید بیان کند؛		*	*			
	ویژگی‌های مبارزات دانشجویی در دهه ۴۰ و ۵۰ را بیان کرده و برنامه‌های گروه‌های مبارز دانشجویی را شرح دهد؛		*	*			
	گرایش‌های فکری و روش‌های مبارزه مخالفان رژیم را دسته‌بندی کرده و توضیح دهد.		*	*			
شناسایی و بررسی وضعیت ایران در آستانه انقلاب اسلامی و مهم‌ترین تحولات منجر به شکل‌گیری انقلاب در سال ۱۳۵۶ تا شهریور ۱۳۵۷	وضعیت عمومی ایران در سال ۱۳۵۶ را توضیح داده و هدف‌ها و آثار اجرای سیاست فضای باز سیاسی را شرح دهد؛	درس بیست؛ ایران در مسیر انقلاب اسلامی	*	*			
	تأثیر رحلت آیت‌الله سید مصطفی خمینی را بر وضعیت سیاسی و تشدید فعالیت‌های انقلابی در ایران بیان کند؛		*	*			
	مهم‌ترین رویدادهای منجر به شروع جریان انقلاب اسلامی را بیان کند؛		*	*			
	مهم‌ترین وقایع دوران نخست‌وزیری شریف‌امامی و پیامدهای آنها را شرح دهد؛		*	*			

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی			برنامه‌ریزی	
			فرایندی				
			یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	نوبت اول	نوبت دوم
شناسایی و بررسی مهم‌ترین وقایع منتهی به پیروزی انقلاب از شهریور تا ۲۲ بهمن ۱۳۵۷	هجرت امام خمینی به پاریس و آثار آن توضیح دهد؛	درس بیست و یک؛ پیروزی انقلاب اسلامی	*	*			درس بیست‌ویک و بیست‌ودو مجموعاً ۱۵ نمره دارد که نحوه اختصاص نمره به هر درس به نظر طراح سؤال بستگی دارد.
	مهم‌ترین وقایع دوران نخست‌وزیری ازهاری و پیامدهای آنها را شرح دهد؛			*			
	آثار و پیامدهای مهم راهپیمایی‌های تاسوعا و عاشورای ۱۳۵۷ را بر وضعیت سیاسی ایران ارزیابی کند؛		*	*			
	چگونگی به نخست‌وزیری رسیدن و مهم‌ترین وقایع دوران بختیار، از جمله فرار شاه و بازگشت امام خمینی(ره) و پیامدهای آنها را شرح دهد؛		*	*			
	مهم‌ترین رویدادهای روزهای منتهی به پیروزی انقلاب از ۱۲ بهمن تا ۲۲ بهمن ۱۳۵۷ را فهرست کند.		*	*			
شناسایی و بررسی روند استقرار و تثبت نظام جمهوری اسلامی با توجه به نقش رهبری امام خمینی و مشارکت سیاسی ـ اجتماعی مردم در دفع توطئه‌ها و دشمنی‌های داخلی و خارجی.	وظایف دولت موقت را فهرست کرده و مراحل و روند استقرار نظام جمهوری اسلامی در دوران دولت موقت را توضیح دهد؛	درس بیست و دو؛ دولت موقت مهندس مهدی بازرگان	*	*			
	نقش رهبری امام خمینی و مردم را در روند استقرار و تثبیت نظام جمهوری اسلامی توضیح دهد؛		*	*			
	چگونگی تشکیل مجلس خبرگان قانون اساسی را شرح داده و مهم‌ترین ویژگی‌های قانون اساسی را بیان کند؛		*	*			
	تأثیر شکل‌گیری نهادهای انقلاب را بر روند استقرار و تثبیت نظام جمهوری اسلامی تحلیل کند؛		*	*			
	دلایل و عوامل توطئه‌ها و دشمنی‌های داخلی و خارجی با نظام جمهوری اسلامی را بیان کند؛		*	*			
	توطئه‌ها و دشمنی‌های گروهک و احزاب با جمهوری اسلامی در مناطق مختلف ایران را توضیح داده و آثار و پیامدهای آنها را شرح دهد؛		*	*			
	دلایل و زمینه‌های استعفای دولت موقت را بیان کند.		*	*			

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی			بارم بندی	
			فرایندی				
			یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	نوبت اول	نوبت دوم
شناسایی و بررسی حوادث سیاسی داخلی، به‌ویژه آرایش جناح‌های سیاسی و توطئه‌های استکبار جهانی در سال‌های نخست انقلاب اسلامی	روند برگزاری اولین انتخابات ریاست جمهوری را بیان کند ؛	درس بیست و سه؛ اولین دوره ریاست جمهوری	*	*			درس بیست و سه و بیست و چهار مجموعاً ۲ نمره دارد که نحوه اختصاص نمره به هر درس به نظر طراح سؤال بستگی دارد.
	آرایش و فعالیت جناح‌های سیاسی و پیامدهای آن در صحنه سیاست داخلی را شرح دهد؛		*	*			
	زمینه و علل وقوع انقلاب فرهنگی و نتایج آن را توضیح دهد؛		*	*			
	زمینه و علل برکناری بنی‌صدر را بیان کند؛		*	*			
	زمینه، علل و مراحل شکل‌گیری جریان ترور در سال‌های نخستین انقلاب اسلامی را توضیح دهد و نتایج آن را بیان کند؛		*	*			
	توطئه‌ها و دشمنی‌های داخلی و خارجی با جمهوری اسلامی را توضیح داده و آثار و پیامدهای آنها را شرح دهد؛		*	*			
شناسایی و بررسی دلایل و عوامل مؤثر بر بروز جنگ تحمیلی و نیز نقش و عملکرد امام خمینی و قشرهای مختلف اجتماعی در هشت سال دفاع مقدس	زمینه و علل تنش بین مرزهای ایران و عراق در پیش از انقلاب را بیان کند	درس بیست و چهار؛ جنگ تحمیلی رژیم بعثی حاکم بر عراق علیه ایران	*	*			
	چگونگی حمله رژیم بعثی عراق به ایران و شرایط جبهه جنگ تا زمان آزادسازی خرمشهر را بررسی کند؛		*	*			
	اقدامات نهادهای بین‌المللی و شرایط پیشنهاد شده برای برون‌رفت از شرایط جنگی بین دو کشور و عکس‌العمل حکومت ایران در مقابل آنها را ارزیابی کند؛		*	*			
	اقدامات ارتش بعثی عراق در حمله به شهرها و کشتار غیرنظامیان را بررسی کند؛		*	*			
	مفاد قطعنامه ۵۹۸ و شرایط و اقدامات ایران در مذاکره با طرف عراقی و نتایج آن را شرح دهد؛		*	*			
	رحلت امام خمینی (ره) و انتخاب حضرت آیت‌الله خامنه‌ای به مقام رهبری را شرح دهد.		*	*			

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی			بارم‌بندی	
			فرایندی				
			یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	نوبت اول	نوبت دوم
شناسایی و ارزیابی آرمان‌ها، هدف‌ها، آثار و برخی از دستآوردهای انقلاب اسلامی در ابعاد سیاسی، فرهنگی و اقتصادی	آرمان‌ها و هدف‌های انقلاب اسلامی در قالب شعار محوری انقلاب اسلامی شرح دهد؛	درس بیست و پنج؛ آرمان‌ها و دستاوردهای انقلاب اسلامی	*	*			درس بیست‌وپنج و بیست‌وشش مجموعاً ۱/۵ نمره دارد که نحوه اختصاص نمره به هر درس به نظر طراح سؤال بستگی دارد.
	دستاوردهای سیاسی انقلاب اسلامی را به طور کلی فهرست کند؛		*	*			
	دستاوردهای فرهنگی انقلاب اسلامی را به طور کلی فهرست کند؛		*	*			
	دستاوردهای اقتصادی انقلاب اسلامی را به طور کلی فهرست کند؛		*	*			
	دستاوردهای علمی و فنآوری‌های نوین انقلاب اسلامی را به طور کلی فهرست کند؛		*	*			
شناسایی و بررسی بیداری اسلامی، علل و زمینه‌های شکل‌گیری آن در دیگر کشورهای اسلامی	اهداف و عوامل زمینه‌ساز شکل‌گیری بیداری اسلامی و ویژگی‌های مشترک آن در کشورهای گوناگون را فهرست کند؛	درست بیست‌وشش؛ بیداری اسلامی در جهان اسلام	*	*			درس بیست و پنج و بیست‌وشش مجموعاً ۱/۵ نمره دارد که نحوه اختصاص نمره به هر درس به نظر طراح سؤال بستگی دارد.
	ضمن بیان علل ناکامی حرکت‌های بیداری اسلامی در گذشته، تأثیر پیروزی انقلاب اسلامی بر جریان بیداری اسلامی را بیان کند؛		*	*			
	ویژگی‌های بیداری اسلامی از نگاه حضرت آیت‌الله خامنه‌ای را فهرست کرده و نقش ولایت فقیه در موج جدید بیداری اسلامی را شرح دهد؛		*	*			
	اصول انقلاب‌های کنونی در کشورهای اسلامی و عناصر هویتی بیداری اسلامی و پیامدهای بیداری اسلامی نوین در کشورهای اسلامی را فهرست کند؛		*	*			
	نقش شهید حاج قاسم سلیمانی در شکل‌گیری و تقویت مکتب مقاومت را بیان نماید؛		*	*			

ملاحظات

۱- طراحان محترم آزمون نهایی توجه داشته باشند که تمامی پرسش‌ها باید بر اساس جدول راهنمای عملی آزمون نهایی و جدول بارم‌بندی (کمی و کیفی) کتاب طراحی شوند.

۲- طراحان محترم آزمون نهایی مجازند مطابق بند پنج جدول بارم بندی کیفی با ارائه شواهد و مداک در برگه امتحانی، از بخش‌های "نقشه / بخوانید و پاسخ دهید "پرسش طراحی کنند و مطلقا مجاز نیستند به شکل دیگری هیچ پرسشی به ویژه به شکل به‌خاطرآوردنی طرح کنند.

۳- طراحان محترم آزمون نهایی مجاز نیستند از بخش‌های "برگی از تاریخ"، "بیشتر بدانید"، "نمودارها و زیرنویس آنها"، جدول‌ها و زیرنویس آنها، تصاویر و زیرنویس آنها و پاورقی‌ها هیچ پرسشی به‌ویژه به شکل به‌خاطرآوردنی طرح کنند.

۴- طراحان محترم آزمون نهایی تنها مجازند محدوده مکانی قراردادها را مورد پرسش قرار دهند و مجاز نیستند از جزییات نقشه‌ها یا زیرنویس آنها پرسش مطرح کنند.به طور مثال در درس اول دانش‌آموز بتواند محدوده جغرافیایی سرزمین‌های جداشده از ایران را در نقشه‌های تاریخی نشان دهد و لزومی به نشان‌دادن جزییات نیست.

۵- در طراحی آزمون همواره هدف‌های اساسی و مفاهیم اساسی کتاب یعنی زمینه‌ها، علت‌ها، دلایل و آثار و نتایج و پیامدهای حوادث و تحولات تاریخی مورد توجه و تاکید می‌باشد.

ردیف	نوع پرسش	نمره
۱	به خاطر آوردن؛ مانند: پرسش‌های کوتاه پاسخ، جور کردنی، چند گزینه‌ای، صحیح و غلط، تکمیل کردنی (جای خالی) **توجه:** ۱ـ در سؤال جور کردنی، تمامی واژگان یا اصطلاحات مربوط به ستون پاسخ از یک جنس یا نوع باشد. ۲ـ طراحی سؤال‌های تکمیل کردنی یا جای خالی توصیه نمی‌شود، چنان‌چه مایل به طرح چنین پرسش‌هایی هستید، واژگان و یا اصطلاحات مهم حذف شده را در پرسش‌نامه درج نمایید و از دانش‌آموزان بخواهید که واژه یا اصطلاح مناسب را در جای خالی درج نمایند.	حداکثر ۴ نمره
۲	تعریف اصطلاحات یا مفاهیم تاریخی؛	حداکثر ۲ نمره
۳	توصیف، فهرست، طبقه‌بندی اجزاء یا ویژگی‌های پدیده‌های تاریخی؛	حداکثر ۵ نمره

۴	تلخیص، تشریح و تحلیل زمینه‌ها، علل، آثار، نتایج و پیامدهای تاریخی؛	حداقل ۷ نمره
۵	کاربست شواهد و مدارک تاریخی (نقشه‌ها، بخوانید و پاسخ دهید) و استخراج و استنباط دلالت‌های آنها توجه: در طراحی چنین سؤال‌هایی، یک یا چند مورد از شواهد و مدارک تاریخی را در پرسش‌نامه ارائه و ذیل آن پرسش‌هایی را طرح نمایید. لازم است در طراحی سؤالات مربوط به نقشه‌ها و نمودارها به مندرجات جدول راهنمای عملی آزمون نهایی توجه شود. لازم به توضیح است که شواهد و مدارک تاریخی می‌تواند از خارج کتاب درسی نیز طرح شود، مشروط به آنکه کاملاً مرتبط با محتوای آموزش داده شده و در سطح شواهد و مدارک کتاب درسی باشد.	حداکثر ۲ نمره
۶	**اظهارنظر و قضاوت:** توجه: اظهارنظر و قضاوت می‌تواند درباره شخصیت بزرگ، رویدادهای مهم و تأثیرگذار تاریخی، آثار و بناهای موجود در سایت‌های تاریخی و موزه‌ای که مورد بازدید دانش‌آموز قرار گرفته و یا موضوعاتی که راجع به آن جست‌وجو پژوهشی کرده‌اند، انجام شود. لازم به ذکر است که هدف از این‌گونه پرسش‌ها، دستیابی دانش‌آموزان به پاسخی یکسان نیست و لذا ارزش‌گذاری و تخصیص نمره با پاسخ‌های چنین سؤال‌هایی براساس تناسب جواب با پرسش و نحوه استدلال و ساماندهی مطلب انجام شود.	حداکثر ۲ نمره
۷	مقایسه پدیده‌های تاریخی (نقش و عملکرد شخصیت‌ها؛ شخصیت‌ها؛ شرایط ظهور و سقوط تمدن‌ها و حکومت‌ها؛ رویدادها و تحولات مهم و...)؛ **توجه:** محتواهای مقایسه شده می‌تواند مربوط به درس‌ها و فصل‌های مختلف باشد و نه صرفاً یک درس یا فصل	حداکثر ۲ نمره

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی ابتدایی و متوسطه نظری

عملی دانش‌آموزی

سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

۱۱۱۲۲۲

جامعه‌شناسی (۲)

دوره دوم متوسطه/ پایه یازدهم نظری

ادبیات و علوم انسانی | علوم و معارف اسلامی | ریاضی فیزیک | علوم تجربی

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

جدول هدف ـ محتوا و ارزشیابی کتاب درسی جامعه شناسی (۲)

پرسش‌های اساسی:

» منظور از جهان فرهنگی چیست؟
» جهان تکوینی شامل چه بخش‌هایی است؟
» درباره تعامل جهان ذهنی،جهان فرهنگی و جهان تکوینی چه دیدگاه‌هایی وجود دارد؟
» دیدگاه درست درباره تعامل جهان‌های ذهنی،فرهنگی و تکوینی کدام است؟
» منظور از جهان انسانی چیست
» منظور از فرهنگ جهانی چیست؟
» چرا برخی فرهنگ‌ها جهانی می‌شوند؟
» فرهنگ جهانی مطلوب چه ویژگی‌هایی دارد؟!
» ارزش‌های عام و جهان شمول کدامند؟
» عملکرد فرهنگ سلطه در گذر تاریخ چگونه بوده است؟
» نمونه‌های مختلف فرهنگ سلطه کدامند؟
» فرهنگ غرب چه اشکالی از سلطه را پدید آورده است؟
» امپریالیسم و اشکال مختلف ان کدامند؟
» استعمار و اشکال مختلف ان کدامند؟
» اشکال مختلف استعمار چه شباهت‌ها و تفاوت‌هایی با یکدیگر دارند>
» توانمندی‌های اسلام برای ساختن یک فرهنگ جهانی مطلوب چیست؟
» فرهنگ اسلامی‌در تاریخ گسترش خود چه مراحلی را پشت سر گذاشته است؟
» استعمار چه تأثیری بر فرهنگ اسلامی‌گذاشت و فرهنگ اسلامی‌با استعمار غربی چه برخوردی داشت؟
» تفاوت راهبردی استبداد قومی‌با استبداد استعماری چیست؟
» باورها و ارزش‌های بنیادین فرهنگ غرب کدامند؟
» منظور از سکولاریسم چیست؟

» نگاه فرهنگ غرب به انسان چگونه است؟
» اومانیسم چه تأثیری در هنر، ادبیات و حقوق انسان‌ها داشته است؟
» منظور از روشنگری چیست؟
» روشنگری چه تأثیری بر علم در جهان متجدد گذاشته است؟
» دوره‌های تاریخی فرهنگ غرب کدامند؟وجهان غرب چگونه از آن دوره‌ها عبور کرده است؟
» فلسفه روشنگری چگونه در تاریخ فرهنگ غرب گسترش پیدا کرد؟
» فیلسوفان روشنگری چه نقشی در شکل‌گیری فرهنگ جدید غرب ایفا کرده‌اند؟
» فرهنگ جدید غرب پس از شکل‌گیری چه آثاری در زندگی اجتماعی مردم غرب داشت؟
» مسیر تکوین فرهنگ جدید غرب چگونه طی شد؟
» منظور از جامعه جهانی چیست؟
» حالات مختلف جامعه جهانی براساس ویژگی‌های فرهنگی و قدرت تأثیر گذاری جوامع مختلف، کدامند؟
» امرزوه جامعه جهانی در چه وضعیتی قرار دارد؟
» جامعه جهانی در گذشته چگونه بوده است؟
» منظور از نظام نوین جهانی چیست؟
» نظام نوین جهانی چگونه شکل گرفت؟
» غرب چه تأثیری در شکل گیری نظام نوین جهانی داشته است؟
» عوامل اقتصادی،سیاسی و فرهنگی شکل گیری فرهنگ غرب کدامند؟
» تحولات اقتصادی،سیاسی و فرهنگی نظام نوین جهانی کدامند؟
» دولت- ملت‌ها در نظام جهانی جدید چگونه پدید آمدند؟ چه ویژگی‌هایی دارند؟
» منظور از جهانی شدن چیست؟
» مدیریت فرهنگی جوامع غیر غربی توسط غرب چگونه صورت می‌گیرد؟
» نقش رسانه در گسترش و تعمیق فرهنگ غرب چیست؟
» مهم‌ترین چالش‌های جهانی کدامندوعلت اصلی بروز انها چیست؟
» صورت‌های مختلف چالش‌ها کدامند؟
» چالش فقر و غنا چیست و چگونه پدید امد؟
» تقسیم سیاسی جهان به بلوک شرق و غرب چه نوع چالشی است و چگونه پدید آمد؟
» علل و پیامدهای جنگ جهانی اول و دوم چه بود؟

» نظریه جنگ تمدن‌ها چه بود؟
» تقابل شمال و جنوب چیست و اصطلاحات مشابه آن کدامند؟
» نظام جهانی با چه بحران‌هایی روبروست؟
» بحران اقتصادی چگونه ایجاد می‌شودو پیامدهای ان چیست؟
» بحران اقتصادی چه تفاوتی با چالش فقر و غنا دارد؟
» بحران‌های زیست محیطی چرا پدید آمده‌اندو چه مسائلی را بدنبال آورده‌اند؟
» غرب معاصر چگونه از بحران علمی– معرفتی پس از رنسانس عبور کرد؟
» عمیق ترین بحران فرهنگ غرب کدام است؟چرا؟
» بحران علمی- معرفتی فرهنگ معاصر غرب درحال حاضر چیست؟
» بحران معنویت چه زمانی و چرا در فرهنگ غرب پدید آمد؟
» منظور از پساسکولاریسم چیست؟
» بحران معنویت چه پیامدهایی داشته است؟
» نخستین جریان‌های اجتماعی جهان اسلام کدامند؟
» شباهت‌ها و تفاوت‌های نخستین جریان‌های اجتماعی جهان اسلام چیست؟
» هریک از نخستین جریان‌های اجتماعی جهان اسلام، چه رویکردی به غرب داشتند؟
» انقلاب اسلامی چه تفاوت‌هایی با جنبش عدالتخانه و تنباکو داشت؟
» چرا جنبش‌های اجتماعی نخستین بیدارگران اسلامی در ایران متوقف شدند؟
» انقلاب اسلامی چگونه شکل گرفت؟
» انقلاب اسلامی‌ایران چه شباهت‌ها و تفاوت‌هایی با انقلاب‌های آزادی بخش دارد؟
» چرا انقلاب اسلامی‌ایران را نخستین انقلاب بعداز انقلاب فرانسه می‌دانند؟
» تفاوت و تشابه انقلاب فرانسه و انقلاب اسلامی چیست؟
» انقلاب اسلامی چه تأثیراتی برجهان اسلام داشته است؟
» انقلاب اسلامی چه تأثیراتی بر جهان غرب و جهان سوم داشته است؟
» جغرافیایی سیاسی و فرهنگی جهان جدید پس از فروپاشی دنیای دوقطبی قرن بیستم چگونه بوجود آمدو قطب‌های اصلی این جهان کدامند؟

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی						بارم‌بندی	
			دانشی[1]			فرایندی[2]				
			اولیه[3]	مفهومی[4]	روندی[5]	یادآوردن[6]	فهمیدن[7]	کاربستن[8]	نوبت اول	نوبت دوم
شناخت چگونگی تمایز و تعامل جهان‌های تکوینی، ذهنی و فرهنگی پی بردن به نقش خود در اثرگذاری بر جامعه، فرهنگ، طبیعت وماوراءطبیعت و همچنین اثرپذیری از آنها و تلاش برای اصلاح و بهبود روابط خود با این عرصه‌ها	پرسش‌های بنیادین فرهنگ را بشناسد و بداند پاسخ‌های متفاوت به این پرسش‌ها، جهان‌های فرهنگی مختلفی را پدید می‌آورد	درس (۱) جهان فرهنگی		*					۲/۵	۱
	جهان انسانی و بخش‌های مختلف آن را بشناسد و چگونگی تعامل و تمایز آنها را دریابد.					*				
	-جهان تکوینی و بخش‌های مختلف آن را در نزد متفکران مسلمان و سایرین بشناسد.						*			
	دیدگاه‌های مختلف را درباره تعامل جهان‌های ذهنی، فرهنگی و تکوینی مقایسه کند و درباره درستی و نادرستی آنها استدلال کند						*			
	نگاه قرآنی را درباره تعامل جهان‌های ذهنی، فرهنگی و تکوینی تحلیل کند.						*			

۱ـ دانشی (اسمی) به ذخیره دانشی یک رشته علمی یا موضوع درسی اشاره دارد که یادگیرنده می‌تواند به سطوحی از آن دست یابد.
۲ـ فرایندی (فعلی) به فعالیت‌های شناختی اطلاق می‌شود که یادگیرنده در مواجهه با ذخیره دانشی معینی انجام می‌دهد.
۳ـ آنچه برای آشنایی اولیه یادگیرنده با یک رشته علمی مورد نیاز است که شامل دانش اصطلاحات و اجزاء و عناصر آن رشته علمی می‌باشد.
۴ـ دانش مقوله‌ها، طبقات و روابط میان آنهاست که شامل دانش گونه‌ها و گونه‌شناسی، دانش اصول، تعمیم‌ها، قوانین و دانش نظریه، الگوها و ساخت‌ها می‌باشد.
۵ـ دانش چگونه انجام دادن کارهاست که شامل دانش مهارت‌ها، فنون، روش‌ها و معیارهای تعیین زمان استفاده از روش‌های مناسب است.
۶ـ بازیابی اطلاعات از حافظه درازمدت که شامل بازشناسی و بازخوانی می‌شود.
۷ـ ساختن معنی از یک ارتباط که شامل تفسیر کردن، مثال آوردن، طبقه‌بندی کردن، خلاصه کردن، استنباط، مقایسه کردن و تبیین می‌شود.
۸ـ استفاده از یک روش خاص در یک موقعیت خاص که شامل اجرا کردن و مورد استفاده قرار دادن می‌شود.

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی						بارم‌بندی	
			دانشی[1]			فرایندی[2]				
			اولیه[3]	مفهومی[4]	رونویسی[5]	یادآوردن[6]	فهمیدن[7]	کاربستن[8]	نوبت اول	نوبت دوم
شناخت مفهوم فرهنگ جهانی پی بردن به این که همهٔ فرهنگ‌ها ظرفیت و ادعای جهانی شدن ندارند و آوردن مصداق برای فرهنگ‌هایی که از ظرفیت لازم برخوردار نیستند ولی با اعمال سلطه از مرزهای قومی و گروهی خود فراتر می‌روند و جهان را عرصه برخوردها و تقابل‌های ویرانگر می‌سازند شناخت فرهنگ جهانی مطلوب یا عقاید و ارزش‌های جهان شمول فرهنگی	مفهوم فرهنگ جهانی را بشناسد و مصداق بیاورد.	درس(۲) فرهنگ جهانی					*		۲/۵	۱
	چرایی جهانی شدن برخی فرهنگ‌ها را بشناسد			*						
	گونه‌های مختلف فرهنگ‌هایی را که از مرزهای جغرافیایی خود فرا می‌روند و به‌سوی جهانی شدن گام برمی‌دارند را بشناسد و با ذکر نمونه پیامدهای هر یک را تمیز دهد.						*			
	ویژگی‌های فرهنگ جهانی مطلوب را دریابد.						*			
	سطوح مختلف عقلانیت در فرهنگ جهانی مطلوب را بشناسد و نمونه بیاورد.						*			
شناخت فرهنگ جهانی مطلوب یا عقاید و ارزشهای جهانشمول فرهنگی نقد و ارزیابی فرهنگ سلطه ایجاد حساسیت نسبت به گسترش فرهنگ سلطه در جهان و وظیفه خود دانستن مقاومت در برابر اشکال گوناگون فرهنگ سلطه تحقیق و بررسی راه‌های مقابله با فرهنگ سلطه	فرهنگ سلطه یا استکبار را بشناسد و نمونه بیاورد.	درس(۳) نمونه‌های فرهنگ جهانی (۱)					*		۲/۵	۱
	چگونگی ارتباط میان غلبه نظامی با غلبه فرهنگی را در طول تاریخ دریابد و نمونه بیاورد.						*			
	مفهوم امپریالیسم را بشناسد و اشکال مختلف ان را تشخیص دهد.						*			
	مفهوم استعمار را بشناسد و اشکال مختلف آنرا مقایسه کند و نمونه بیاورد						*			
	عملکرد فرهنگ سلطه یا استکبار را در گذر تاریخ بشناسد و نمونه بیاورد.						*			

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی						بارم‌بندی	
			دانشی[1]			فرایندی[2]				
			اولیه[3]	مفهومی[4]	رونویسی[5]	یادآوری[6]	فهمیدن[7]	کاربستن[8]	نوبت اول	نوبت دوم
پی بردن به ظرفیت دین اسلام برای ساختن یک فرهنگ جهانی مطلوب ایجاد علاقه نسبت به شکوفایی این ظرفیت شناخت مراحل تاریخی گسترش عقاید و ارزش‌های اسلام و فرصت‌ها و محدودیت‌های هر مرحله ارائه راهکار در حد توان خود برای رفع موانع پیش روی گسترش فرهنگ اسلامی	توانمندی‌های دین اسلام برای ساختن یک فرهنگ جهانی مطلوب را دریابد.	درس(۴) نمونه‌های فرهنگ جهانی ۲					*		۲/۵	۱
	استبداد ایلی و قومی را با استبداد استعماری مقایسه کند.						*			
	دوره‌های مختلف گسترش فرهنگ اسلامی و ویژگی‌های هر دوره را دریابد.						*			
	تأثیر استعمار غربی بر جوامع اسلامی را بشناسد.			*						
	صورت‌های مختلف مواجهه جهان اسلام با استعمار غربی را دریابد.						*			

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی						بارم‌بندی	
			دانشی[1]			فرایندی[2]			نوبت اول	نوبت دوم
			اولیه[3]	مفهومی[4]	روندی[5]	یادآوردن[6]	فهمیدن[7]	کاربستن[8]		
شناخت باورهای بنیادین فرهنگ معاصر غرب مقایسه باورهای بنیادین غرب با عقاید بنیادین متناظر در فرهنگ توحیدی	باورهای بنیادین فرهنگ غرب را بشناسد.	درس(۵) باورها و ارزش‌های بنیادین فرهنگ غرب		*					۲/۵	۱
	مفهوم سکولاریسم را بشناسد و انواع آن را تشخیص دهد.			*						
	جهان بینی فرهنگ غرب را با فرهنگ معنوی و دینی مقایسه کند.						*			
	رفتار دنیاگرایان در جهان معنوی و دینی را با رفتار دین گرایان در جهان غرب مقایسه کند و درباره علت اینگونه رفتار استدلال کند.						*			
	مفهوم اومانیسم را بشناسد.			*						
	انسان شناسی فرهنگ غرب را با فرهنگ معنوی و دینی مقایسه کند.						*			
	هنر قرون وسطی و هنر مدرن را مقایسه کند.						*			
	حقوق انسان در فرهنگ دینی را با حقوق بشر در اندیشه اومانیستی مقایسه کند.						*			
	مفهوم روشنگری را بشناسد و انواع آن را بشناسد.			*						
	اشکال مختلف روشنگری در فرهنگ غرب را در دوره‌های مختلف بشناسد و پیامدهای هریک را دریابد.					*				
	معرفت شناسی فرهنگ غرب را با فرهنگ توحیدی اسلام مقایسه کند.						*			
	سیر تاریخی روشنگری را در فرهنگ جدید غرب بشناسد.				*					
	روش‌های مختلف شناخت هستی را دریابد.					*				

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی						بارم‌بندی	
			دانشی[1]		فرایندی[2]					
			اولیه[3]	مفهومی[4]	رونویسی[5]	یادآوردن[6]	فهمیدن[7]	کاربستن[8]	نوبت اول	نوبت دوم
شناخت چگونگی تکوین فرهنگ معاصر غرب و پی بردن به آثار آن بر زندگی اجتماعی مردم در عرصه‌های مختلف	دوره‌های تاریخی فرهنگ غرب را نام ببرد و مشخصات هردوره را بشناسد.	درس(۶) چگونگی تکوین فرهنگی معاصر غرب			*				۲/۵	۱
	رویکرد دنیوی رنسانس به عالم را در عرصه هنر،اقتصاد و سیاست بشناسد.			*						
	حرکت‌های اعتراض آمیز مذهبی در دوره رنسانس را بشناسد.			*						
	مفهوم فلسفه روشنگری را بشناسد.			*						
	چگونگی گسترش فلسفه روشنگری در تاریخ فرهنگ غرب را دریابد.				*					
	نقش فلسفه روشنگری در شکل‌یری فرهنگ جدید غرب را بشناسد.			*						
	آثار فرهنگ جدید غرب را در زندگی اجتماعی مردم در عرصه‌های علم،اقتصاد،صنعت،حقوق و سیاست را دریابد.						*			
	سیر عبور فرهنگ غرب از فرهنگ دینی مسیحی را بشناسد.				*					
	ویژگی‌های نظام سیاسی غرب جدید را بشناسد.			*						
	حقوق فطری-الهی را با حقوق طبیعی بشر مقایسه کند.						*			
	مفهوم لیبرالیسم را بشناسد.			*						

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی						بارم‌بندی	
			دانشی[1]		فرایندی[2]					
			اولیه[3]	مفهومی[4]	رونویسی[5]	یادآوردن[6]	فهمیدن[7]	کاربستن[8]	نوبت اول	نوبت دوم
شناخت تفاوت حضور و فعالیت فرهنگ‌های مختلف در نظام جهانی کهن و نوین شناخت تأثیر فرهنگ غرب بر شکل گیری نظام نوین جهانی	مفهوم جامعه جهانی را بشناسد.	درس (۷) جامعه جهانی		*					۲/۵	۱
	ویژگی‌های جامعه جهانی در گذشته ودر حال حاضر را مقایسه کند.						*			
	مفهوم نظام نوین جهانی را بشناسد.			*						
	فرایند تکوین نظام نوین جهانی را بشناسد.				*					
	اهداف کشورهای غربی در به خدمت گرفتن مبلغان مذهبی و سازمان‌های فراماسونری را بشناسد.			*						
	مهمترین عامل ادغام جوامع غیر غربی در نظام جهانی جدید را بشناسد.			*						
	انواع جوامع استعمار زده را تشخیص دهد و نمونه بیاورد						*			
	حالات مختلف جامعه جهانی را بر اساس قدرت تأثیرگذاری جوامع مختلف و ویژگی‌های فرهنگی آنها شرح دهد.						*			
	چگونگی پیدایش دولت ملت‌های جدید در غرب را بشناسد.				*					

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی						بارم‌بندی	
			دانشی[1]		فرایندی[2]					
			اولیه[3]	مفهومی[4]	روندی[5]	یادآوری[6]	فهمیدن[7]	کاربستن[8]	نوبت اول	نوبت دوم
شناخت مهمترین تحولات اقتصادی،سیاسی و فرهنگی نظام نوین جهانی از زمان پیدایش تا حال حاضر	تحو.لات اقتصادی-سیاسی کشورهای استعمارشده را در نتیجه نفوذ استعماربشناسد.	درس(۸) تحولات نظامی‌جهان			*				۲/۵	۱
	چرخه نامتعادل جهانی توزیع ثروت را در نظام جهانی بشناسد.			*						
	چگونگی پیدایش دولت-ملت‌های جدید را در نظام جهانی نوین بشناسد و ویژگی هویتی آن‌ها را در مقایسه با گذشته دریابد و نمونه بیاورد.						*			
	مفهوم جهانی شدن و دیدگاه موافقان و مخالفان جهانی شدن و ایجاد نظمی‌نوین در سطح جهانی را بشناسد.			*						
	تحولات نظام جهانی در عرصه فرهنگی را دریابد.						*			
	چگونگی مبادلات فرهنگی جوامع را در گذشته و در حال حاضر مقایسه کند						*			
	مفهوم امپراطوری رسانه ای را بشناسد و پیامدهای آن را دریابد.						*			
	شیوه‌های مدیریت فرهنگی جوامع غیر غربی را توسط غرب در سطح نخبگان ودر سطح فرهنگ عمومی‌تمیز دهد.						*			

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی						بارم‌بندی	
			دانشی[1]			فرایندی[2]				
			اولیه[3]	مفهومی[4]	روندی[5]	یادآوری[6]	فهمیدن[7]	کاربستن[8]	نوبت اول	نوبت دوم
شناخت چالش فقر و غنا و چالش بلوک شرق و غرب و چگونگی شکل گیری آنها	صورت‌های مختلف چالش‌های جهانی را بشناسد و نمونه بیاورد.	درس (۹) جهان دوقطبی					*		.....	۲
	چالش فقر و غنا و چگونگی پیدایش آن را بشناسد.			*						
	نوع چالش بلوک شرق و غرب را تحلیل کند.						*			
	چگونگی شکل‌گیری بلوک شرق و غرب را بشناسد.				*					
	اندیشه‌های اجتماعی مرتبط با دوبلوک شرق و غرب را مشخص کند			*						
شناخت علل و پیامدهای جنگ‌های جهانی و تقابل کشورهای شمال و جنوب	جنگ‌های جهانی را با جنگ‌های پیشین مقایسه کند	درس (۱۰) جنگ‌ها و تقابل‌های جهانی					*		.....	۱/۵
	نظریه کنت درباره عارضی یا ذاتی بودن جنگ را در فرهنگ جدید غرب بشناسد.			*						
	عوامل پیدایش جنگ‌های جهانی اول و دوم و پیامد آنها را بشناسد.			*						
	علت ریشه داشتن دو جنگ جهانی در فرهنگ غرب را بداند.			*						
	نظریه جنگ تمدن‌های هانتیگتون و دلیل طرح ان را بشناسد.			*						
	تقابل شمال و جنوب را بشناسد و بداند به تقابل کدام کشورها اشاره دارد.			*						
	اصطلاحات مشابه تقابل شمال و جنوب را بشناسد و هدف از طرح هریک را تمیز دهد.						*			
	اصطلاح مرکز-پیرامون را بشناسد .			*						

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی						بارم‌بندی	
			دانشی[1]			فرایندی[2]				
			اولیه[3]	مفهومی[4]	روندی[5]	یادآوردن[6]	فهمیدن[7]	کاربستن[8]	نوبت اول	نوبت دوم
شناخت نقش متفاوت فرهنگ‌ها و رویکردهای مختلف در پیدایش بحران زیست محیطی، چگونگی پیدایش و پیامدهای بحران‌های اقتصای و زیست محیطی	بحران را از چالش تشخیص دهد و نمونه بیاورد.	درس(۱۱) بحران اقتصادی و زیست محیطی					*		.....	۱/۵
	بحران‌های اقتصادی و پیامدهای آن را بشناسد.			*						
	تفاوت بحران اقتصادی و چالش فقر و غنا را بشناسد.			*						
	بحران زیست محیطی را بشناسد.			*						
	چگونگی پیدایش بحران زیست محیطی را در ارتباط با فرهنگ معاصر غرب تحلیل کند.						*			
	نقش متفاوت فرهنگ‌ها در پیدایش بحران زیست محیطی را تحلیل کند.						*			
	پیامدهای بحران زیست محیطی در حوزه روابط میان انسان‌ها را دریابد.						*			

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی						بارم‌بندی	
			دانشی[1]			فرایندی[2]			نوبت اول	نوبت دوم
			اولیه[3]	مفهومی[4]	روندی[5]	یادآوردن[6]	فهمیدن[7]	کاربستن[8]		
شناخت بحران‌های معرفتی و معنوی به‌عنوان بنیادی‌ترین چالش‌های فرهنگ غرب و شناسایی پیامدهای این بحران‌ها	بنیادی ترین و عمیق ترین بحران غرب را بشناسد	درس (۱۲) بحران‌های معرفتی و معنوی		*					.....	۱/۵
	تفاوت بحران‌های معنوی و معرفتی را با سایر چالش‌ها و بحران‌های غرب تمیز دهد.						*			
	ابعاد بحران معرفتی جدید غرب را بشناسد.			*						
	مفهوم پسا مدرن را بشناسد.			*						
	بحران‌های معرفتی تاریخ غرب را در گذشته دریابد.					*				
	بحران‌های معرفتی غرب معاصر را دریابد.						*			
	مفهوم پسا سکولاریسم را بشناسد			*						
	بحران‌های معنوی در غرب را بشناسد.			*						
	پیامدهای بحران معنوی در غرب را دریابد.						*			
	چگونگی پیدایش بحران معنویت در غرب را دریابد.						*			

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی						بارم‌بندی	
			دانشی[1]			فرایندی[2]				
			اولیه[3]	مفهومی[4]	روندی[5]	یادآوردن[6]	فهمیدن[7]	کاربستن[8]	نوبت اول	نوبت دوم
شناخت نخستین جریان‌های اجتماعی جهان اسلام که در مواجهه با جهان غرب پدید آمدند و پی بردن به شباهت‌ها و تفاوت‌های این جریان‌ها	نخستین بیدارگران اسلامی و ویژگی‌های آنها را بشناسد.	درس (۱۳) سرآغاز بیداری اسلامی		*					.....	۲
	برای حرکت‌های نخستین بیدارگران اسلامی، چند نمونه بیاورد.					*				
	رویکرد نخستین بیدارگران اسلامی به غرب را بشناسد.			*						
	ویژگی قدرت‌های سیاسی جهان اسلام را در زمان مواجهه با غرب متجدد بداند.					*				
	ویژگی‌های منورالفکران غرب گرا را بشناسد.			*						
	شباهت‌ها و تفاوت‌های منورالفکران غرب گرا با نخستین بیدارگران اسلامی را تمیز دهد.						*			
	ویژگی حکومت‌هایی که منورالفکران غرب گرا تشکیل دادند را بشناسد و نمونه بیاورد.						*			
	روشنفکران غرب گرا را بشناسد و شباهت‌ها و تفاوت‌های آنها را با منورالفکران غرب گرا تمیز دهد.						*			
	چگونگی پیدایش و سرانجام روشنفکران غرب گرا را بشناسد.				*					
	چگونگی شکل گیری روشنفکری چپ التقاطی را دریابد.						*			
	نخستین جریان‌های اجتماعی جهان اسلام را نقد و ارزیابی کند.						*			

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی						بارم‌بندی	
			دانشی[1]			فرایندی[2]			نوبت اول	نوبت دوم
			اولیه[3]	مفهومی[4]	رونویسی[5]	یادآوری[6]	فهمیدن[7]	کاربستن[8]		
مقایسه انقلاب اسلامی ایران با جنبش‌های اجتماعی پیش از آن در ایران و همزمان با آن در سایر نقاط جهان شناخت جایگاه و رسالت انقلاب اسلامی ایران در جهان اسلام و جهان معاصر شناسایی انقلاب اسلامی ایران به عنوان نقطهٔ عطف بیداری اسلامی	دوجنبش اصلی بیدارگران اسلامی در دوره قاجار را بشناسد و ویژگی آنها را در مقایسه با یکدیگر تشخیص دهد.	درس (۱۴) انقلاب اسلامی ایران نقطه عطف بیداری اسلامی				*			.....	۱/۵
	اشکال تعامل عالمان شیعی با قاجار را جهت اصلاح ساختار حکومت آنها بشناسد.			*						
	عاملان جنبش عدالتخانه و تفاوت‌های آنها را بشناسد			*						
	سرانجام جنبش عدالتخانه را دریابد.				*					
	چگونگی پیدایش انقلاب اسلامی را بشناسد.				*					
	انقلاب اسلامی را با جنبش عدالتخانه مقایسه کند.						*			
	انقلاب اسلامی را با سایر انقلاب‌های آزادی‌بخش مقایسه کند و شباهت‌ها و تفاوت‌های انها را تمیز دهد.						*			

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی						بارم‌بندی	
			دانشی[1]			فرایندی[2]				
			اولیه[3]	مفهومی[4]	روندی[5]	یادآوری[6]	فهمیدن[7]	کاربستن[8]	نوبت اول	نوبت دوم
شناخت فرصت‌ها و محدودیت‌های پیش روی بیداری اسلامی شناخت شیوه‌های غرب برای مقابله با بیداری اسلامی. شناخت پیامدهای انقلاب اسلامی ایران بر جهان اسلام و در سطح جهانی	درباره چرایی نخستین انقلاب نامیدن انقلاب اسلامی ایران استدلال کند.	درس (۱۵) افق بیداری اسلامی					*		.....	۲
	شباهت‌ها و تفاوت‌های انقلاب اسلامی ایران و انقلاب فرانسه را در مقایسه با یکدیگر تمیز دهد.						*			
	مهم‌ترین شباهت‌ها و تفاوت انقلاب اسلامی ایران و انقلاب فرانسه را دریابد.						*			
	انقلاب ایران را با انقلاب روسیه مقایسه کند						*			
	تأثیرات انقلاب اسلامی بر جهان اسلام را تحلیل کند.						*			
	تأثیرات انقلاب اسلامی بر مسئله فلسطین را در جهان اسلام تحلیل کند.						*			
	حرکت‌های اجتماعی نخستین بیدارگران اسلامی را با حرکت‌های اخیر بیداری اسلامی مقایسه کند.						*			
	شیوه‌های غرب را برای مقابله با بیداری اسلامی دریابد و درباره چرایی این مقابله استدلال کند						*			
	تأثیرات انقلاب اسلامی را در سطح جهانی تحلیل کند.						*			
	نظریه پایان تاریخ فوکویاما را در ارتباط با تأثیرات جهانی انقلاب اسلامی نقد کند.						*			
	نظریه جنگ تمدن‌ها را نقد و ارزیابی کند.						*			
	تأثیرات انقلاب اسلامی را بر جغرافیای فرهنگی جهان جدید تحلیل کند و قطب‌های اصلی ان را تمیز دهد.						*			
	اقدامات غرب برای مقابله با تأثیرات انقلاب اسلامی را دریابد.						*			

ملاحظات

ـ در ارزشیابی پایان نیم‌سال اول سال تحصیلی ۱۴۰۴ـ۱۴۰۳، حذفیات براساس جدول قبلی خواهد بود. (تصاویر و زیرنویس آنها، ببینیم و بدانیم، بخوانیم و پاسخ دهیم صفحات ۱۱۹ و ۱۲۸)

ـ در ارزشیابی پایان نیم‌سال دوم سال تحصیلی ۱۴۰۴ـ۱۴۰۳ و نیز بعد از آن از موارد زیر امتحان بعمل نمی‌آید:

- ✓ تصاویر و زیرنویس آنها
- ✓ ببینیم و بدانیم
- ✓ بخوانیم و پاسخ دهیم
- ✓ بخوانیم و بدانیم
- ✓ آمار و ارقام

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی ابتدایی و متوسطه نظری

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

۱۱۱۲۲۴

روان‌شناسی

دوره دوم متوسطه/ پایه یازدهم نظری

ادبیات و علوم انسانی | علوم و معارف اسلامی | ریاضی فیزیک | علوم تجربی

جدول هدف ـ محتوا ـ ارزشیابی کتاب درسی روان‌شناسی پایه یازدهم به تفکیک دروس، سال تحصیلی ۱۴۰۴-۱۴۰۳

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح‌شناختی						بارم‌بندی			ملاحظات
			دانشی[1]			فرایندی[2]						
			اولیه[3]	مفهومی[4]	روندی[5]	یادآوردن[6]	فهمیدن[7]	کاربستن[8]	نوبت اول	نوبت دوم	شهریور و دی	
درک روش علمی و مراحل آن با شناخت علم روان‌شناسی	منابع کسب آگاهی و معرفت را نام ببرد.	درس ۱ روانشناسی: تعریف و روش مورد مطالعه	*						۴/۵	۲	۲/۵	پاورقی‌های انگلیسی و برای مطالعه این درس حذف است. ۷۵ درصد نمرات این درس می‌تواند به سؤال‌های فهمیدن و ۲۵ درصد به کاربستن اختصاص یابد.
	مفاهیم اساسی علم تجربی یعنی مسئله، فرضیه، قانون یا اصل و نظریه را با ذکر مثال توضیح دهد.						*					
	با ذکر نمونه‌هایی از کاربرد روان‌شناسی در امور زندگی با تأکید بر اهداف آن، فایده مطالعه روان‌شناسی را نشان دهد.							*				
	روش علمی و ویژگی‌های آن را شرح دهد.					*						
	روش‌های گردآوری اطلاعات در روان‌شناسی را با ذکر ویژگی‌های آن‌ها بیان کند.					*						

۱ـ دانشی (اسمی) به ذخیره دانشی یک رشته علمی یا موضوع درسی اشاره دارد که یادگیرنده میتواند به سطوحی از آن دست یابد.
۲ـ فرایندی (فعلی) به فعالیت‌های شناختی اطلاق می‌شود که یادگیرنده در مواجهه با ذخیره دانشی معینی انجام می‌دهد.
۳ـ آنچه برای آشنایی اولیه یادگیرنده با یک رشته علمی مورد نیاز است که شامل دانش اصطلاحات و اجزاء و عناصر آن رشته علمی می‌باشد.
۴ـ دانش مقوله‌ها، طبقات و روابط میان آنهاست که شامل دانش گونه‌ها و گونه‌شناسی، دانش اصول، تعمیم‌ها، قوانین و دانش نظریه، الگوها و ساخت‌ها می‌باشد.
۵ـ دانش چگونه انجام دادن کارهاست که شامل دانش مهارت‌ها، فنون، روش‌ها و معیارهای تعیین زمان استفاده از روش‌های مناسب است.
۶ـ بازیابی اطلاعات از حافظه درازمدت که شامل بازشناسی و بازخوانی میشود.
۷ـ ساختن معنی از یک ارتباط که شامل تفسیر کردن، مثال آوردن، طبقه‌بندی کردن، خلاصه کردن، استنباط، مقایسه کردن و تبیین می‌شود.
۸ـ استفاده از یک روش خاص در یک موقعیت خاص که شامل اجرا کردن و مورد استفاده قرار دادن می‌شود.

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی						بارم‌بندی			ملاحظات
			دانشی[1]			فرایندی[2]			نوبت اول	نوبت دوم	شهریور و دی	
			اولیه[3]	مفهومی[4]	روندی[5]	یادآوردن[6]	فهمیدن[7]	کاربستن[8]				
	درباره علمی بودن دانش روان‌شناسی، دلایل و مستندات قابل قبول ارائه دهد.						*					
	وجوه تمایز رفتار و شناخت را با مثال بیان کند.						*					
	سطوح مختلف شناخت و تمایز آن‌ها را شرح دهد.					*						
	با شناخت روش‌های مطالعه در علوم تجربی و روان‌شناسی، محدودیت‌ها و دشواری‌های مطالعه در روان‌شناسی را بیان کند.					*						
شناخت روان‌شناسی رشد و مقایسه دوره‌های رشد با تمرکز بر ابعاد مختلف رشد و عوامل مؤثر بر آن‌ها	مفهوم روان‌شناسی رشد را بشناسد و با ارائه شواهدی از رشد در خود و دیگران، اهمیت آن را توضیح دهد.	درس ۲ روانشناسی رشد					*		۵	۲	۲/۵	پاورقی‌های انگلیسی و برای مطالعه این درس حذف است. ۷۵ درصد نمرات این درس می‌تواند به سؤال‌های فهمیدن و ۲۵ درصد به دانش اختصاص یابد.
	ابعاد مختلف رشد را بشناسد.			*								
	عوامل مؤثر بر رشد را بشناسد و چگونگی تأثیرگذاری آن‌ها را شرح دهد.					*						
	دوره‌های مختلف رشد (قبل و بعد از تولد) را بشناسد و ویژگی‌های رشد در ابعاد مختلف را در دوره‌های رشدی شرح دهد.					*						
	رشد هویت در دوره نوجوانی و ضرورت کسب آن را در این دوره تبیین کند.						*					
	تفاوت خود واقعی و خود آرمانی و چگونگی تأثیر بر فعالیت‌های دوره نوجوانی را شرح دهد.						*					

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی						بارم‌بندی			ملاحظات
			دانشی[1]			فرایندی[2]						
			اولیه[3]	مفهومی[4]	روندی[5]	یادآوردن[6]	فهمیدن[7]	کاربستن[8]	نوبت اول	نوبت دوم	شهریور و دی	
شناخت مفهوم، کارکردها و عوامل مؤثر بر احساس، توجه و ادراک به عنوان مراحل شناخت	- مفاهیم و نقش احساس، توجه و ادراک را به عنوان مراحل شناخت در ارتباط با یکی از موضوعات زندگی خود تحلیل کند.	درس ۳ احساس، توجه، ادراک						*	۵	۲	۲/۵	پاورقی‌های انگلیسی و برای مطالعه این درس حذف است. ۷۵ درصد نمرات این درس می‌تواند به سؤال‌های فهمیدن و ۲۵ درصد به دانش اختصاص یابد.
	- مفهوم احساس، کارکرد آن و عوامل مؤثر بر آن را با استفاده از حواس شرح دهد.					*						
	- مفهوم توجه، منابع و کارکردهای آن را توضیح دهد.					*						
	- مفهوم آماده‌سازی را با ذکر مثال توضیح دهد.						*					
	- عوامل ایجاد و حفظ توجه را با مثال شرح دهد.						*					
	- مفهوم تمرکز، عوامل ایجاد و موانع آن را با مثال شرح دهد.						*					
	- مفهوم ادراک و اهمیت آن را در زندگی شرح دهد.						*					
	- بر اساس اصول روان‌شناسی گشتالت عوامل اثرگذار بر ادراک را با مثال شرح دهد.						*					
	- تفاوت بین خطای ادراکی و توهم را با مثال نشان دهد.						*					
	- مفاهیم محرومیت حسی، جبران حسی و کارایی چندحسی را تعریف کند.			*								

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی						بارم‌بندی			ملاحظات
			دانشی[1]			فرایندی[2]						
			اولیه[3]	مفهومی[4]	روندی[5]	یادآوردن[6]	فهمیدن[7]	کاربستن[8]	نوبت اول	نوبت دوم	شهریور و دی	
ارائه راهکارهای بهسازی حافظه و کاهش فراموشی در مسائل واقعی زندگی با شناخت مفهوم حافظه و فراموشی	حافظه و مراحل آن را شرح دهد.	درس ۴ حافظه و علل فراموشی				*			۵/۵	۲	۲/۵	پاورقی‌های انگلیسی و برای مطالعه این درس حذف است. ۷۵ درصد نمرات این درس می‌تواند به سؤال‌های فهمیدن و ۲۵ درصد به کاربستن اختصاص یابد.
	- با مقایسه انواع حافظه بر اساس مراحل آن، راهکارهای مناسب ارتقاء حافظه و چرایی اثربخش‌تر بودن بعضی را توضیح دهد.						*					
	انواع حافظه را با توجه به نوع اطلاعات با مثال توضیح دهد.						*					
	با تحلیل فراموشی‌های خود و دیگران، علل آن‌ها را مشخص کند و برای کاهش آن‌ها راهکار مناسب ارائه دهد.							*				
	خطاهای حافظه را توضیح دهد.					*						
	برای کاهش اثر گذشت زمان راهکار مناسب ارائه دهد.							*				
درک اهمیت حل مسئله و شناخت عوامل مؤثر بر حل مسئله و روش‌های حل مسئله با شناخت مسئله، ویژگی‌ها و انواع آن	- مسئله و ویژگی‌های آن را توضیح دهد.	درس ۵ تفکر: حل مسأله				*			-	۳	۲/۵	پاورقی‌های انگلیسی و برای مطالعه این درس حذف است. یک سوم نمرات این درس می‌تواند به سؤال‌های فهمیدن، یک سوم به دانش و یک سوم به کاربستن اختصاص یابد.
	- اهمیت حل مسئله را درک کند.						*					
	مراحل حل مسئله را با یک مسئله واقعی گزارش دهد.							*				
	با ذکر مثالی از مسئله خوب تعریف شده و خوب تعریف نشده، ویژگی‌های آن‌ها را تبیین کند.						*					
	عوامل مؤثر بر حل مسئله را در یک مسئله نشان دهد.							*				
	روش‌های حل مسئله و محدودیت‌های هر یک را توضیح دهد.					*						

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی						بارم‌بندی			ملاحظات
			دانشی[1]			فرایندی[2]						
			اولیه[3]	مفهومی[4]	روندی[5]	یادآوردن[6]	فهمیدن[7]	کاربستن[8]	نوبت اول	نوبت دوم	شهریور و دی	
	دلایل ناتوانی در حل مسئله و پیامدهای آن را شرح دهد و برای کاهش آن راهکار ارائه نماید.							*				
درک نقش تصمیم‌گیری در تعاملات انسانی و ارائه راهکارهایی برای ارتقاء مهارت‌های تصمیم‌گیری با شناخت مفهوم تصمیم‌گیری و پیامدهای ناتوانی در آن	جایگاه تصمیم‌گیری در شناخت را تبیین کند.	درس ۶ تفکر: تصمیم‌گیری					*		-	۳	۲/۵	پاورقی‌های انگلیسی و برای مطالعه این درس حذف است. ۵۰ درصد نمرات این درس می‌تواند به سؤال‌های فهمیدن و ۵۰ درصد به دانش اختصاص یابد.
	وجوه اشتراک و اختلاف تصمیم‌گیری و حل مسئله را توضیح دهد.					*						
	انواع تصمیم‌گیری را با مثال شرح دهد.						*					
	ملاک‌های تصمیم‌گیری را شرح دهد.					*						
	مراحل تصمیم‌گیری را به ترتیب در یک مثال نشان دهد.						*					
	انواع سبک‌های تصمیم‌گیری را شرح دهد و نمونه‌ای از تصمیم‌گیری با استفاده از بهترین و بدترین سبک‌ها ارائه کند.						*					
	موانع تصمیم‌گیری را شرح دهد.					*						
	پیامدهای ناتوانی در تصمیم‌گیری و انواع تعارض را با ذکر مثال از تجربیات شخصی توضیح دهد.							*				
	راهکارهای ارتقاء مهارت‌های تصمیم‌گیری را شرح دهد.					*						

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی						بارم‌بندی			ملاحظات
			دانشی[1]			فرایندی[2]						
			اولیه[3]	مفهومی[4]	روندی[5]	یادآوردن[6]	فهمیدن[7]	کاربستن[8]	نوبت اول	نوبت دوم	شهریور و دی	
درک چگونگی تأثیر انگیزه و نگرش بر رفتار با شناخت مفهوم آن‌ها	- مفهوم انگیزه و ابعاد آن را توضیح دهد و چگونگی تأثیر آن‌ها را بر رفتار بیان کند.	درس ۷ انگیزه و نگرش					*		-	۴	۳	پاورقی‌های انگلیسی و برای مطالعه این درس حذف است. ۵۰ درصد نمرات این درس می‌تواند به سؤال‌های فهمیدن، ۲۵ درصد به دانش و ۲۵ درصد به کاربستن اختصاص یابد.
	- مفهوم نگرش و مهم‌ترین عوامل تأثیرگذار بر نگرش را توضیح دهد.					*						
	- چگونگی تأثیر باورها و نظام ارزشی فرد بر رفتار را با مثال توضیح دهد.						*					
	- چگونگی تأثیر اراده بر رفتار را با مثال بیان کند.						*					
	- چگونگی تأثیر هدفمندی بر رفتار را با مثال توضیح دهد.						*					
	- مفهوم ناهماهنگی شناختی و چگونگی تأثیر آن بر رفتار را با مثال توضیح دهد و برای رهایی از آن راهکار ارائه دهد.							*				
	- چگونگی تأثیر ادراک کنترل و ادراک کارایی بر رفتار را با مثال شرح دهد.						*					
	- چگونگی تأثیر اسناد موفقیت و شکست بر رفتار را با ذکر نمونه شرح دهد.						*					
	- مفهوم درماندگی آموخته شده و چگونگی تأثیر آن بر رفتار را با مثال توضیح دهد و برای رهایی از آن راهکار ارائه دهد.							*				

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی						بارم‌بندی			ملاحظات
			دانشی[1]		فرایندی[2]				نوبت اول	نوبت دوم	شهریور و دی	
			اولیه[3]	مفهومی[4]	روندی[5]	یادآوردن[6]	فهمیدن[7]	کاربستن[8]				
درک نقش عوامل مؤثر بر سلامت روان و نحوه مقابله با عوامل بر هم زننده آن با شناخت اهمیت و اهداف روان‌شناسی سلامت	مفهوم و اهداف روان‌شناسی سلامت را توضیح دهد.	درس ۸ روانشناسی سلامت		*					-	۲	۲	پاورقی‌های انگلیسی و برای مطالعه این درس حذف است. ۵۰ درصد نمرات این درس می‌تواند به سؤال‌های فهمیدن و ۵۰ درصد به دانش اختصاص یابد. در مجموع می‌توان ۶۰ درصد نمرات آزمون این درس را به سؤال‌های فهمیدن، ۲۵ درصد دانش و ۱۵ درصد را به کاربستن اختصاص داد.
	نقش متقابل جسم و روان را در سلامت روان نشان دهد.						*					
	با شناخت ابعاد سبک زندگی، چگونگی تأثیر آن را بر سلامت روان شرح دهد.					*						
	فشار روانی، انواع و پیامدهای آن را توضیح دهد.					*						
	روش‌های مقابله با فشارهای روانی را با ذکر نمونه‌هایی از آن‌ها توضیح دهد.						*					
	- چگونگی تأثیر مذهب بر سلامت روان را شرح دهد.					*						

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

پرسش‌های اساسی کتاب روان‌شناسی پایه یازدهم:

- جامع‌ترین تعریف روان‌شناسی چیست و چه اجزایی دارد؟
- علم روان‌شناسی با توجه به اهداف آن، چه کاربردهایی در امور زندگی دارد؟
- تفاوت روش علمی و غیرعلمی در چیست؟
- منظور از روان‌شناسی رشد چیست؟
- عوامل مؤثر بر رشد کدامند و چگونه بر رشد تأثیر می‌گذارند؟
- ویژگی‌های رشد در ابعاد مختلف دوره‌های رشدی کدامند؟
- مراحل شناخت کدامند و امکان خطا در کدام‌یک از مراحل بیشتر است و چرا ؟
- کارکرد احساس و عوامل مؤثر بر آن کدامند؟
- منابع توجه کدامند؟
- توجه در یادگیری یک موضوع درسی چه کارکردهایی دارد؟
- عوامل سامان‌دهی توجه کدامند؟
- مفهوم آماده‌سازی و کاربردهای آن در زندگی چیست؟
- عوامل و موانع ایجاد تمرکز کدامند؟
- بر اساس اصول روان‌شناسی گشتالت عوامل اثرگذار بر ادراک کدامند؟
- تفاوت بین خطای ادراکی و توهم در چیست؟
- انواع خطاهای ادراکی کدامند؟
- از مفهوم خطای ادراکی چه نتایجی را می‌توان استنباط کرد؟
- مفاهیم محرومیت حسی، جبران حسی و کارایی چندحسی چگونه تعریف می‌شوند؟
- مراحل حافظه و کارکردهای هر یک از مراحل کدامند؟
- انواع حافظه بر اساس مراحل آن کدامند؟
- راهکارهای مناسب ارتقاء حافظه کدامند؟
- انواع حافظه با توجه به نوع اطلاعات کدامند؟

» انواع خطاهای حافظه کدامند؟
» عوامل ایجاد فراموشی کدامند و چه راهکارهای عملی برای کاهش آن وجود دارد؟
» چه افرادی حافظه قوی‌تری دارند و هدف از داشتن حافظه قوی‌تر چیست؟
» ویژگی‌های مسئله و اهمیت حل مسئله در امور زندگی چیست؟
» مراحل حل مسئله کدامند؟
» تفاوت مسئله خوب تعریف شده و خوب تعریف نشده در چیست؟
» عوامل مؤثر بر حل مسئله کدامند؟
» روش‌های حل مسئله کدامند و محدودیت‌های هر یک در چیست؟
» پیامدهای ناتوانی در حل مسئله و شیوه‌های مواجهه با آن‌ها کدامند؟
» وجوه شباهت و تفاوت تصمیم‌گیری و حل مسئله در چیست؟
» انواع تصمیم‌گیری کدامند؟
» ملاک‌های تصمیم‌گیری تابع چه عواملی هستند؟
» مهم‌ترین سبک‌های تصمیم‌گیری کدامند و از میان آن‌ها کدام‌یک بهترین سبک تصمیم‌گیری است؟ چرا؟
» تصمیم‌گیری چه مراحلی دارد؟
» موانع تصمیم‌گیری کدامند؟
» ناتوانی در تصمیم‌گیری چه پیامدهایی دارد؟
» تعارض و انواع آن چگونه تعریف می‌شود؟
» چه راهکارهایی برای ارتقاء مهارت‌های تصمیم‌گیری وجود دارد؟
» انگیزه درونی و بیرونی چگونه بر رفتار تأثیر می‌گذارند؟
» نگرش چیست و چه تأثیری بر موفقیت و یا عدم موفقیت در امور زندگی دارد؟
» باورها و نظام ارزشی فرد چگونه بر رفتار تأثیر می‌گذارند؟
» اراده چگونه بر رفتار تأثیر می‌گذارد؟
» چرا باید در انجام فعالیت‌های مختلف هدفمند بود؟ و در انتخاب هدف چه نکاتی را باید رعایت کرد؟

- ناهماهنگی شناختی و چگونگی تأثیر آن بر رفتار چیست و چه راهکاری برای رهایی از آن وجود دارد؟
- ادراک کنترل و ادراک کارایی چگونه بر رفتار تأثیر می‌گذارند؟
- افراد معمولاً موفقیت‌ها و شکست‌های خود را به چه عواملی اسناد می‌دهند؟ و در هر موقعیت چه شرایطی را تجربه می‌کنند؟
- درماندگی آموخته شده چگونه بر رفتار تأثیر می‌گذارد و برای غلبه بر آن چه باید کرد؟
- مفهوم روان‌شناسی سلامت و اهداف آن چیست؟
- جسم و روان چه نقشی در سلامت روان دارند؟
- سبک زندگی و ابعاد آن چگونه بر سلامت روان تأثیر می‌گذارند؟
- انواع فشار روانی کدامند و چه پیامدهایی دارند؟
- مقابله سازگارانه و ناسازگارانه با فشارهای روانی چه ویژگی‌هایی دارند؟
- مذهب چگونه بر سلامت روان تأثیر می‌گذارد؟

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی ابتدایی و متوسطه نظری

عملی برای زندگی بهتر

سال تحصیلی ۱۴۰۴-۱۴۰۳

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

فلسفه ۱

۱۱۱۲۲۶

دوره دوم متوسطه/ پایه یازدهم نظری

ادبیات و علوم انسانی | علوم و معارف اسلامی | ریاضی فیزیک | علوم تجربی

جدول هدف محتوا ارزشیابی کتاب درسی فلسفه ۱ پایه ۱۱ به تفکیک دروس، سال تحصیلی ۱۴۰۴-۱۴۰۳

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی								بارم‌بندی نوبت اول	بارم نوبت دوم شهریور دی
			دانشی			فرایندی						
			اولیه	مفهومی	رونوی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تحلیل	ارزیابی		
تشخیص جایگاه دانش فلسفه در میان دانش‌ها و تمایز آن از سایر علوم	۱ـ اهمیت سؤال‌های فلسفی و جایگاه آنها را در تفکر توضیح دهد. (فهمیدن) ۲ـ فرایند و چگونگی شکل گیری تفکر فلسفی را با ذکر نمونه توضیح دهد.(فهمیدن) ۳-تحول معنایی لفظ فلسفه و علل این تحول را توضیح دهد. (فهمیدن) ۴ـ سؤال‌های فلسفی را از غیر فلسفی تشخیص دهد. (بهکاربستن) ۵-تفاوت میان تفکر فلسفی و دانش فلسفه را توضیح دهد. (تحلیل) ۶ـ دانش فلسفه را با سایر علوم به لحاظ موضوع، مسائل و روش مقایسه کند. (تحلیل)	**درس اول: چیستی فلسفه**				✓ ✓ ✓	✓	✓ ✓		۴	۱/۵

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی							بارم نوبت دوم شهریور دی	بارم‌بندی نوبت اول
			دانشی			فرایندی					
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تحلیل	ارزیابی	
توانایی تفکیک ریشه فلسفه از شاخه‌های آن	۱ـ بخش اصلی فلسفه و دو قسم آن (هستی شناسی و معرفت شناسی) و ارتباط آن دو را با هم توضیح دهد. (فهمیدن) ۲ـ تفاوت فلسفه اولی را با فلسفه‌های مضاف توضیح دهد. (فهمیدن) ۳-ارتباط فلسفه اولی را با فلسفه‌های مضاف با بیان نمونه توضیح دهد.(فهمیدن) ۴ـ ارتباط فلسفه‌های مضاف با علوم را با بیان نمونه توضیح دهد.(فهمیدن) ۵ـ مسئله‌ها یا گزاره‌های مربوط به بخش اصلی فلسفه (وجود شناسی و معرفت شناسی) را از سایر گزاره‌ها تشخیص دهد.(به کاربستن) ۶ـ مسئله‌ها یا گزاره‌های مربوط به فلسفه‌های مضاف را تشخیص دهد.(به کاربستن)	**درس دوم: ریشه و شاخه‌های فلسفه**				✓ ✓ ✓ ✓	✓ ✓			۳	۱/۵
پذیرش این حقیقت که برای اصلاح سبک زندگی ابتدا باید فهم فلسفی اصلاح شود.	۱-ارتباط سبک زندگی انسان را با فهم فلسفی وی از جهان و انسان توضیح دهد. (فهمیدن) ۲ـ ارتباط میان تصمیم‌های مهم افراد را با دیدگاه‌های فلسفی آنها در مثال‌های مختلف توضیح دهد.(فهمیدن) ۳-برخی از فواید تفکر فلسفی را شرح دهد.(فهمیدن) ۴ـ نقش فلسفه را در هدایت انسان به سمت آزادی حقیقی بر اساس تمثیل غار توضیح دهد.(فهمیدن) ۵ـ مفاهیم نمادین به کار رفته در تمثیل غار را با واقعیت تطبیق دهد. (به کاربستن) ۶ـ اهمیت و جایگاه فهم فلسفی را در زندگی انسان تبیین کند. (تحلیل)	**درس سوم: فلسفه و زندگی**				✓ ✓ ✓ ✓	✓	✓		۳/۵	۱/۵

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی							بارم‌بندی نوبت اول	بارم نوبت دوم شهریور دی
			دانشی			فرایندی					
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کارستن	تحلیل	ارزیابی	
توانایی گزارش از چگونگی شکل گیری فلسفه در تاریخ انسان	۱ـ با دلیل توضیح دهد که چرا نمی توان برای فلسفه از نظر زمانی آغازی تعیین کرد.(تحلیل) ۲-دیدگاه هر یک از اندیشمندان پیش از سقراط را در مورد عنصر اولیه جهان توضیح دهد. (فهمیدن) ۳ـ این مسئله را تبیین کند که چرا برخی از اندیشمندان پیش سقراطی (جهانشناسانی که حدود ۶ قرن قبل از میلاد در ایونیا ظهور کردند) را می توان فیلسوف نامید .(تحلیل) ۴ـ ارتباط دو نظریه وحدت اضداد و تغییر دائمی جهان را در فلسفه هراکلیتوس تبیین کند.(تحلیل) ۵-اندیشه هراکلیتوس و پارمنیدس را در مورد وجودِ حرکت در جهان مقایسه کند.(تحلیل) ۶ـ عوامل زمینه ساز ظهور سوفیست‌ها را در سرزمین یونان بیان کند.(فهمیدن) ۷-سوفیست را معرفی کند و دیدگاه سوفیستها را در مورد دانش و حقیقت توضیح دهد.(فهمیدن)	**درس چهارم: آغاز تاریخی فلسفه**				✓ ✓		✓ ✓ ✓ ✓		۳/۵	۱/۵
پذیرش سقراط به عنوان یک فیلسوف نمونه و همراهی با اندیشه‌ها و عمل او	۱-ویژگی‌های برجسته زندگی سقراط را بیان کند. (فهمیدن) ۲ـ علت مخالفت آتنیان با سقراط و محاکمه او را بیان کند. (فهمیدن) ۳-ارتباط میان اندیشه و سبک زندگی سقراط را توضیح دهد. (فهمیدن) ۴ـ برخی از اصول فکری سقراط را از سبک زندگی و مکالمات او استنباط کند.(تحلیل) ۵ـ فلسفه سقراط را با پیش سقراطیان به لحاظ موضوع بحث‌های فلسفی مقایسه کند.(تحلیل) ۶ـ دیدگاه سقراط را با سوفیست‌ها در مورد علم و دانش و توانایی انسان در شناخت واقعیت، مقایسه کند.(تحلیل)	**درس پنجم: زندگی بر اساس اندیشه**				✓ ✓ ✓		✓ ✓ ✓		۳	۱/۲۵

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی							بارم‌بندی نوبت اول	بارم نوبت دوم شهریور دی
			دانشی			فرایندی					
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کارستن	تحلیل	ارزیابی	
توانایی تبیین امکان معرفت در انسان	۱ـ مسئله امکان شناخت را در بعد فلسفی آن توضیح دهد. (فهمیدن) ۲ـ دلیل و چرایی طرح بحث امکان شناخت را در فلسفه توضیح دهد.(تحلیل) ۳-شک نسبی را از شک مطلق تشخیص دهد.(به کار بستن) ۴-شکاکیت مطلق را نقد کند و برای رد آن دلیل بیاورد.(تحلیل)	**درس ششم: امکان شناخت**					✓		✓ ✓		۳	۱/۲۵
پذیرش این مهم که ابزار شناخت انسان منحصر در حس نیست و ابزارهای دیگری هم هست.	۱ـ ابزارهای شناخت در وجود انسان را معرفی کند .(فهمیدن) ۲ـ کاربرد مناسب هر یک از ابزارهای شناخت را در مثال‌های مختلف تشخیص دهد.(به کار بستن) ۳-ابزارهای شناخت را با هم مقایسه کند و تفاوت آنها را به لحاظ ارزش و اعتبار و محدوده شان بیان کند.(تحلیل) ۴ـ برخی از مبانی عقلی علوم تجربی را بیان کند.(فهمیدن) ۵ـ جایگاه و نقش اصل علیت و فروع آن را در علوم توضیح دهد. (فهمیدن) ۶ـ تفاوت شناخت تجربی و شناخت عقلی (شناخت عقلی محض) و معرفت شهودی را توضیح دهد. (تحلیل) ۷ـ شهود عارفانه و معرفت وحیانی را با هم مقایسه کند.(تحلیل)	**درس هفتم: ابزارهای شناخت**					✓	✓ ✓ ✓	✓	✓ ✓ ✓		-	۱/۷۵
توانایی درک فرایند و سیر کلی معرفت و مقایسه دیدگاه‌ها	۱ـ هر یک از دیدگاه‌های مطرح شده در درس هشتم را در باره روش‌های کسب معرفت توضیح دهد.(فهمیدن) ۲ـ دیدگاه‌های مطرح شده در باره روش‌های کسب معرفت را با هم مقایسه کند.(تحلیل) ۳ـ دیدگاه پوزیتیویسم را نقد و نارسایی‌های آن را بیان کند. (تحلیل) ۴ـ دیدگاه سوفیست‌های یونان باستان را با نسبی گرایان مقایسه‌کند.(تحلیل) ۵ـ دیدگاه مناسب را با بیان دلیل برگزینند. (ارزیابی)	**درس هشتم: نگاهی به تاریخچه معرفت**					✓		✓ ✓ ✓	✓	-	۳/۲۵

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی								بارم‌بندی نوبت اول	بارم نوبت دوم شهریور دی
			دانشی			فرایندی						
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کارستن	تحلیل	ارزیابی		
رسیدن به درک فلسفی از انسان با مقایسه دیدگاه‌ها	۱ـ تفاوت شناخت فلسفی در مورد انسان را با شناخت‌های علمی (مانند شناخت فیزیولوژیک) توضیح دهد. (تحلیل) ۲ـ هر یک از دیدگاه‌های مطرح شده در درس نهم را در مورد چیستی انسان توضیح دهد. (فهمیدن) ۳ـ دیدگاه‌های مطرح شده در مورد انسان را با دیدگاه فلاسفه در معرفت شناسی تطبیق دهد. (تحلیل) ۴ـ دیدگاه‌های مطرح شده درباره حقیقت انسان را با هم مقایسه کند. (تحلیل)					✓		✓ ✓ ✓		-	۲
رسیدن به درک فلسفی از انسان با مقایسه دیدگاه‌ها	۱ـ دیدگاه هر یک از فلاسفه مسلمان را در خصوص انسان توضیح دهد. (فهمیدن) ۲ـ دیدگاه‌های فلاسفه مسلمان را در باره حقیقت انسان با هم مقایسه کند. (تحلیل) ۳ـ دیدگاه فیلسوفان مسلمان را در مورد انسان با دیدگاه‌های مختلف در معرفت شناسی تطبیق دهد. (تحلیل) ۴ـ دیدگاه برتر را با ذکر دلیل برگزینند. (ارزیابی)	**درس دهم: چیستی انسان ۲**					✓		✓ ✓	✓	-	۲
توانایی برقرای ارتباط میان انسان شناسی و معیار فعل اخلاقی	۱ـ تفاوت فعل اخلاقی و فعل طبیعی را توضیح دهد. (فهمیدن) ۲ـ فعل اخلاقی (خوب یا بد) را از فعل غیر اخلاقی تشخیص دهد. (به کاربستن) ۳ـ هر یک از دیدگاه‌های مطرح شده درباره معیار فعل اخلاقی را توضیح دهد. (فهمیدن) ۴ـ این دیدگاه‌ها را با یکدیگر مقایسه کند. (تحلیل) ۵ـ دیدگاه‌های مطرح شده در مورد معیار فعل اخلاقی را با دیدگاه فلاسفه در انسان‌شناسی تطبیق دهد. (تحلیل) ۶ـ این دیدگاه‌ها را بر نمونه‌های قابل طرح در زندگی تطبیق دهد. (تحلیل) ۷ـ دیدگاه برتر را با ذکر دلیل برگزینند. (ارزیابی)	**درس یازدهم: انسان موجود اخلاق گرا**					✓ ✓	✓	✓ ✓	✓	-	۲/۵

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

ملاحظات:

۱ـ در طراحی سؤالات امتحان نهایی به متن کتاب و محتوای اصلی درس تاکید شود و هیچ سؤالی نباید خارج از کتاب باشد، از فعالیت‌هایی که با علامت ستاره مشخص شده‌اند، از مطالبی که در حاشیه صفحات تحت عنوان بیشتر بدانیم آمده، از مطالبی که تحت عنوان برای مطالعه آمده است و نیز از پاورقی‌ها نباید در آزمون نهایی سؤال طراحی شود.

۲-در کتاب در بعضی موارد برای فهم بیشتر دانش آموزان مطلبی با جملات متفاوت توضیح داده شده است طراح سؤال باید سعی کند که در پاسخ به سؤالات برای اصل سؤال و نکات کلیدی، نمره در نظر بگیرد ودر راهنمای تصحیح نکات کلیدی را بیان کند.

۳ـ گاهی سؤال بیش از یک پاسخ درست دارد اما در متن کتاب درسی به صراحت ذکر نشده است در صورت طرح چنین سؤالاتی، باید در کلید آزمون، پاسخ‌های جایگزین نیز ذکر شود.

۴ـ سؤالات با عبارتی دقیق، گویا و دور از ابهام طرح شوند.

۵-سؤالات چند قسمتی، به گو نه ای طراحی شوند که اگر دانش آموزی نتواند به یکی از قسمت‌ها پاسخ دهد، از پاسخ دادن به بقیه ی قسمت‌ها محروم نگردد.

۶ـ توازن بین دو نوع سؤال انشایی کوتاه پاسخ و گسترده پاسخ برقرار گردد. (بهتر است تعداد سؤالات انشایی کوتاه پاسخ و گسترده پاسخ متناسب باشد.)

۷ـ در سؤالات مقایسه ای، موضوع مقایسه کردن مشخص شود و در پاسخبرگ عنوان وجه اشتراک و وجه اختلاف ذکر شود .

۸-سؤالات عینی (صحیح و غلط و جا خالی و ....) بیشتردر سطح فهم و کار برد باشد و سؤالاتی که صرفاً محدود به حافظه‌اند حداکثر در حد دو نمره طراحی شود.

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی ابتدایی و متوسطه نظری

عملی رشد

سال تحصیلی ۱۴۰۴-۱۴۰۳

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

۱۱۱۲۳۰

زبان انگلیسی(۲)

دوره دوم متوسطه/ پایه یازدهم نظری

ادبیات و علوم انسانی | علوم و معارف اسلامی | ریاضی فیزیک | علوم تجربی

جدول هدف ـ محتوا و ارزشیابی کتاب درسی زبان انگلیسی (۲)

ردیف	عنوان فصل	اهداف کلی	اهداف جزئی	بارم‌بندی
۱	Understanding people	۱ـ گفتگو و تعامل درباره موضوع درس ۲ـ واژگان مربوط به موضوع فصل ۳ـ مهارت خوانداری و آشنایی با راهبرد درک مطلب مطرح شده ۴ـ گسترش واژگان و دامنه لغت ۵ـ نکات دستوری مربوط به فصل ۶ـ مهارت شنیداری و گفتاری ۷ـ مهارت نوشتاری	۱ـ با مضمون اصلی درس یعنی زبان‌های جهان و نقش زبان در فهم مردم جهان آشنایی دارد. ۲ـ واژگان مربوط با مضمون درس را به خاطر می‌آورد و نحوه کاربرد آنها در بخش‌های مختلف فصل را می‌داند. ۳ـ راهبرد scanning در هنگام خواندن متن آشنایی دارد و کاربرد آن در درک متن را می‌داند. ۴ـ با مفهوم synonyms آشنایی دارد. ۵ـ با مفاهیم uncountable nouns and numbers در سه سطح form/meaning/ use آشنایی دارد و آنها را در موقعیت مناسب به کار می‌گیرد. ۶ـ با مهارت خرید کردن و پرسیدن قیمت‌ها و گفتن اعداد آشنایی دارد. ۷ـ با نحوهٔ تلفظ اعداد ده تا بیت (teen و ten numbers) آشنایی دارد. ۸- با مفهوم جمله ساده در زبان انگلیسی آشنایی دارد و نحوه تولید آنها در متون نوشتاری را می‌داند. ۹ـ جمع بندی فصل (مطالب مربوط به بخش what you learned را می‌داند)	طبق بارم‌بندی اعلامی دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی در هر یک از مهارت‌ها و زیرمهارت‌ها
۲	A healthy life style	۱ـ گفتگو و تعامل درباره کاربرد موضوع درس ۲ـ واژگان مربوط به موضوع فصل ۳ـ مهارت خوانداری و آشنایی با راهبرد درک مطلب مطرح شده ۴ـ گسترش واژگان و دامنه لغت ۵ـ نکات دستوری مربوط به فصل ۶ـ مهارت شنیداری و گفتاری ۷ـ مهارت نوشتاری	۱ـ با مضمون اصلی درس یعنی سبک زندگی سالم آشنایی دارد. ۲ـ واژگان مربوط با مضمون درس را به خاطر می‌اورد و نحوه کاربرد آنها در بخش‌های مختلف فصل را می‌داند. ۳ـ راهبرد skimming در هنگام خواندن متن آشنایی دارد و کاربرد آن در درک متن را می‌داند. ۴ـ با مفهوم prefixes and suffixes آشنایی دارد و نحوه کاربرد آنها را می‌داند. ۵ـ با مفاهیم present perfect and phrasal verbs در سه سطح form/meaning/ use آشنایی دارد و آنها را در موقعیت مناسب به کار می‌گیرد. ۶ـ با مهارت صحبت کردن درباره تجربه‌های گذشته است. ۷ـ با تلفظ phrasal verbs به‌ویژه در موارد اضطرار (emergencies) آشنایی دارد. ۸- با مفهوم gerund آشنایی دارد و نحوه تولید آن و کاربرد آن در سطح جمله را می‌داند. ۹- جمع‌بندی فصل (مطالب مربوط به بخش what you learned را می‌داند)	طبق بارم‌بندی اعلامی دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی در هر یک از مهارت‌ها و زیرمهارت‌ها

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

ردیف	عنوان فصل	اهداف کلی	اهداف جزئی	بارم‌بندی
۳	Art and culture	۱ـ گفتگو و تعامل درباره موضوع درس ۲ـ واژگان مربوط به موضوع فصل ۳ـ مهارت خوانداری و آشنایی با راهبرد درک مطلب مطرح شده ۴ـ گسترش واژگان و دامنه لغت ۵ـ نکات دستوری مربوط به فصل ۶ـ مهارت شنیداری و گفتاری ۷ـ مهارت نوشتاری	۱ـ با مضمون اصلی درس یعنی هنر و فرهنگ و صنایع دستی آشنایی دارد. ۲ـ واژگان مربوط با مضمون درس را به خاطر می‌آورد و نحوه کاربرد آنها در بخش‌های مختلف فصل را می‌داند. ۳ـ راهبرد تشخیص reference words آشنایی دارد و کاربرد آن در درک متن را می‌داند. ۴ـ با مفهوم antonyms آشنایی دارد. ۵ـ با مفاهیم past participles and conditional type 1 در سه سطح form/meaning/ use آشنایی دارد و در موقعیت مناسب آنها را به کار می‌برد. ۶ـ با مهارت بیان جملات شرطی و نتایج آن در آینده و لحن بیان جملات شرطی آشنایی دارد. ۷ـ با مفهوم مصدر infinitive آشنایی دارد و نحوه تولید آن در متون نوشتاری را می‌داند. ۸ـ جمع بندی فصل (مطالب مربوط به بخش what you learned را می‌داند)	طبق بارم‌بندی اعلامی دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی در هر یک از مهارت‌ها و زیرمهارت‌ها

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

ملاحظات طراحی سؤال

مهارت گوش دادن:

۱ـ متون شنیداری خارج از کتاب؛ باید در حد متون موجود در کتاب درسی و با رعایت سطح کتاب باشد و به هیچ وجه از متونی که از نظر واژگان یا ساختارهای دستوری فراتر از سطح کتاب درسی هستند، استفاده نشود.
۲-تعداد پرسش‌های مربوط به هر بخش شنیداری متناسب بوده و از تنوع لازم اعم از بلند پاسخ، کوتاه پاسخ و انتخابی برخوردار باشد.
۳-حجم و مدت سؤالات شنیداری نباید به میزانی باشد که باعث شود دانش‌آموزان در تشخیص پاسخ، دچار سردرگمی شوند.
۴-فایل‌های ضبط شده باید دارای وضوح کافی باشند.
۵ـ سرعت خوانش یا گفت‌وگو در فایل صوتی باید آموزشی و متناسب با درک دانش‌آموزان باشد.

مهارت خواندن:

۱ـ متون خوانداری خارج از کتاب؛ باید در حد و سطح کتاب درسی باشد.
۲ـ پرسش‌های این بخش از آزمون، متنوع و پوشش‌دهنده انواع سؤالات استانده باشد.
۳ـ تعداد سؤالات متناسب با وقت امتحان باشد.
۴ـ نباید در متون از واژگانی تدریس نشده‌ای استفاده شود که ندانستن آنها باعث عدم درک متون شود.

مهارت نوشتن:

۱ـ از آنجا که ممکن است این تلقی بوجودآید که سؤالات بخش نوشتن با بخش دستور هم‌پوشانی دارد، در قسمت پرسش‌های نوشتاری باید از سؤالات تولیدی استفاده شود، نه سئوالات صرفاً تشخیصی.
۲ـ از طراحی سؤالاتی که صرفاً متکی بر حفظیات است خودداری شده و در این بخش، خلاقیت دانش‌آموزان در تولید سنجیده شود.
۳ـ بارم‌بندی، متناسب با تولید هر قسمت پاسخ طراحی گردد و بارم این بخش به دقت بین پاسخ مورد انتظار توزیع شود.

دستور زبان

۱ـ هر سه بعد مطرح در رویکرد ارتباطی(صورت، معنا و کاربرد) در طراحی سؤالات مورد توجه قرار گیرد.
۲ـ از طراحی سؤالات مکانیکی خودداری شود.
۳ـ از گزینه‌های اضافی در پاسخ‌های انتخابی استفاده گردد.
۴-از هر دو نوع سؤالات تشخیصی و تولیدی به تناسب استفاده شود.

واژگان

۱ـ حتماً پرسش از بخش واژگان در داخل بافت زبانی و غیر زبانی (تصویر) صورت پذیرد.
۲ـ درستی املای واژگان در بارم‌بندی به صورت حداقلی لحاظ گردد.
۳ـ سؤالات مستقیم املایی طراحی نشود. (هدف اصلی دانستن کلیت واژه است)
۴ـ معنا و کاربرد واژگانی در متن و بافت مناسب مورد توجه قرار گیرد نه خارج از بافت.

بارم‌بندی پایه‌های دهم، یازدهم و دوازدهم

آزمون پایانی نوبت اول

آزمون پایانی نوبت اول بنا به تشخیص دبیر محترم از ۲۰ یا ۴۰ نمره به شیوه زیر طراحی می‌شود:

- مهارت گفتاری (۴ نمره از ۲۰ و یا ۸ نمره از ۴۰)
- مهارت شنیداری (۴ نمره از ۲۰ و یا ۸ نمره از ۴۰)
- مهارت خوانداری (۴ نمره از ۲۰ و یا ۸ نمره از ۴۰)
- مهارت نوشتاری (۲ نمره از ۲۰ و یا ۴ نمره از ۴۰)
- واژگان (۳ نمره از ۲۰ و یا ۶ نمره از ۴۰)
- دستور زبان (۳ نمره از ۲۰ و یا ۶ نمره از ۴۰)

آزمون پایانی نوبت دوم

آزمون پایانی در ۵ بخش و به‌صورت ۴۰ نمره‌ای برگزار می‌شود.

* مهارت گوش دادن (Listening) ۷ نمره

توجه:

بخش گوش دادن به‌صورت کتبی و با پخش فایل صوتی برگزار می‌شود.

- در امتحان نوبت دوم پایه‌های دهم تا دوازدهم، بخش گوش دادن آزمون باید به‌صورت سراسری و در همان روز آزمون نهایی و در ابتدای آن برگزار گردد.

۵ نمره از دو متن شنیداری منتخب از کتاب درسی و ۲ نمره از متون شنیداری خارج از کتاب باشد. (متن شنیداری خارج از کتاب باید در سطح کتاب درسی بوده و همسو با موضوعات کتاب درسی باشد. می‌توان از بخش رمزینه‌های سریع پاسخ مکمل (QR code) کتاب نیز بهره گرفت)

* مهارت خواندن (Reading) ۱۰ نمره

۶ نمره از متون کتاب درسی و ۴ نمره از متون خارج از کتاب درسی در سطح کتاب درسی و هماهنگ و هم‌سو با موضوعات کتاب درسی باشد.

* مهارت نوشتن (Writing) ۷ نمره

با توجه به ماهیت مهارت نوشتن که اصولاً مهارتی تولیدی است، سؤالات این بخش باید رویکرد تولیدی داشته باشد (نه تشخیصی).

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

* واژگان (Vocabulary) ۸ نمره
* دستور زبان (Grammar) ۸ نمره

سؤالات این بخش در سه سطح Form/Meaning/Use طراحی می‌گردند.

توجّه: شایان ذکر است در تمامی بخش‌های آزمون، همسویی با موضوعات و محتوای کتاب درسی الزامی است. تمرینات موجود در کتاب‌های دانش‌آموز و کار و رمزینه‌های سریع پاسخ می‌تواند الگو مورد استفاده در طراحی سؤالات آزمون باشد.

آزمون پایانی نوبت اول و دوم رشته‌های فنی‌وحرفه‌ای و کار و دانش (داخلی)

آزمون پایانی نوبت اول و دوم رشته‌های فنی و حرفه‌ای و کار و دانش در ۶ بخش و به‌صورت ۲۰ نمره‌ای برگزار می‌شود.

- مهارت گفتاری (۴ نمره از ۲۰)
- مهارت شنیداری (۴ نمره از ۲۰)
- مهارت خوانداری (۴ نمره از ۲۰)
- مهارت نوشتاری (۲ نمره از ۲۰)
- واژگان (۳ نمره از ۲۰)
- دستور زبان (۳ نمره از ۲۰)

آزمون پایانی نوبت دوم رشته‌های فنی‌وحرفه‌ای و کار و دانش (نهایی- جهت ایجاد سوابق تحصیلی پایه‌های دهم و یازدهم)

آزمون پایانی نوبت دوم رشته‌های فنی و حرفه‌ای و کار و دانش صرفاً جهت ایجاد سابقه تحصیلی به شکل نهایی بوده و در ۵ بخش و به‌صورت ۲۰ نمره‌ای برگزار می‌شود. ارزشیابی بخش گفتاری آزمون جزو نمره مستمر نوبت دوم می‌باشد.

- مهارت شنیداری (۳/۵ نمره از ۲۰)
- مهارت خوانداری (۵ نمره از ۲۰)
- مهارت نوشتاری (۳/۵ نمره از ۲۰)
- واژگان (۴ نمره از ۲۰)
- دستور زبان (۴ نمره از ۲۰)

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی ابتدایی و متوسطه نظری

علوم و معارف اسلامی

سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

اصول عقاید (۲)

۱۱۱۲۳۲

دوره دوم متوسطه/ پایه یازدهم نظری

ادبیات و علوم انسانی | علوم و معارف اسلامی | ریاضی فیزیک | علوم تجربی

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

جدول هدف محتوا ارزشیابی کتاب درسی اصول و عقاید۲ پایه یازدهم رشته علوم و معارف اسلامی به تفکیک دروس، سال تحصیلی ۱۴۰۴_۱۴۰۳

نکته قابل توجه:

۱ـ محتواهای بخش « هم‌اندیشی»، « تحقیق کنید» و «گفت‌وگو کنید » درس «اصول عقاید (۲) رشته علوم و معارف اسلامی در پایه یازدهم دورهٔ دوم متوسطه» صرفاً در «ارزشیابی‌های مستمر» هر نوبت مورد سؤال و ارزیابی قرار می‌گیرد. بدیهی است از محتواهای این بخش‌ها در امتحانات پایانی نباید سؤال طراحی شود.

۲ـ معنا کردن آیات و روایات و حفظ کردن آنها نباید در ارزشیابی مستمر و پایانی مورد سؤال قرار گیرد.

۳ـ در برخی دروس، بخش‌هایی با عنوان «برای مطالعه» وجود دارد. از این بخش و پاورقی‌ها، نباید در ارزشیابی مستمر و پایانی سؤالی طرح شود.

عنوان درس (محتوا)	اهداف کلی	اهداف جزئی	سطوح شناختی									بارم نوبت اول	بارم نوبت دوم
			دانشی			فرایندی							
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تجزیه و تحلیل	ارزیابی	تولید کردن		
درس اول : قافلهٔ هدایت	آشنایی با دلایل نیاز به پیامبران و هدایت الهی آنها	۱ـ دلیل ارائه برنامه‌های متفاوت برای هدایت بشر از جانب مکاتب بشری را بیان کند.		*					*			۲/۵ نمره	۲ نمره
		۲ـ نیازهای انسان و تقسیمات آن را ذکر کند.	*			*							
		۳ـ نیازهای برتر انسان را نام ببرد.	*			*							
		۴ـ توانایی توضیح هر یک از نیازهای برتر انسان را داشته باشد.		*			*						
		۵ـ ویژگی‌های پاسخ به نیازهای برتر انسان را بیان کند.		*				*					
		۶ـ توانایی برقراری ارتباط صفات خدا همچون حکمت الهی، هدایت‌گری و پاسخگویی به نیازهای برتر را داشته باشد.			*			*					
		۷ـ تعریف هدایت عامه را بداند.		*			*						
		۸ـ چگونگی هدایت انسان توسط خداوند را بیان کند.			*				*				
		۹ـ آشنایی با حجت‌های الهی در هدایت انسان‌ها را داشته باشد.		*		*							

عنوان درس (محتوا)	اهداف کلی	اهداف جزئی	سطوح شناختی								بارم نوبت اول	بارم نوبت دوم
			دانشی			فرایندی						
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تجزیه و تحلیل	ارزیابی	تولید کردن	
درس دوم: ویژگی های پیامبران	آشنایی با ویژگیهای پیامبران: وحی، اعجاز و عصمت	۱ـ آشنایی با ویژگی‌های پیامبران را داشته باشد.		*		*						۲ نمره	۱ نمره
		۲ـ وحی را در لغت و در اصطلاح تعریف کند.	*				*					
		۳ـ آشنایی با چگونگی دریافت وحی توسط پیامبران بر اساس آیات قرآن را داشته باشد.			*				*			
		۴ـ درک پاسخ به یک اشکال مبنی بر اشتباه نکردن پیامبر در تشخیص القای شیطانی و القای الهی را داشته باشد.		*						*		
		۵ـ با معجزه به عنوان مهم‌ترین روش برای تشخیص نبی از غیر او	*						*			
		۶ـ بتواند معجزه در لغت و در اصطلاح و آیت و ارهاص را تعریف کند.		*			*					
		۷ـ آشنایی با برخی معجزات پیامبران را داشته باشد.	*			*						
		۸ـ با ارکان معجزه آشنا باشد.		*		*						
		۹ـ مرتبط بودن معجزه پیامبران با زمان پیامبری آنان را بفهمد.		*				*				
		۱۰ـ تعریف عصمت و علت وجود آن در پیامبران را بفهمد.		*					*			
		۱۱ـ ارتباط عصمت پیامبران با اختیار آنها را بفهمد.						*				
		۱۲ـ آشنایی با نکاتی پیرامون ویژگی عصمت به عنوان اعطای خداوند به پیامبر را داشته باشد.		*				*				

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

عنوان درس (محتوا)	اهداف کلی	اهداف جزئی	سطوح شناختی								بارم نوبت اول	بارم نوبت دوم
			دانشی			فرایندی						
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تجزیه و تحلیل	ارزیابی	تولید کردن	
درس سوم: هدایت مستمر	آشنایی با دین واحد و علت و مسائل پیرامون آن	۱ـ توانایی استنباط پیام از آیات مربوط به دین واحد را داشته باشد.		*			*					۲/۵ نمره	۱ نمره
		۲ـ منشأ دین واحد را درک کند.		*			*						
		۳ـ تعریف مفاهیم فطرت و فطرت انسان، دین و دین اسلام را بداند.	*			*							
		۴ـ ذکر برخی ویژگی‌های فطری مشترک انسان را بداند.			*	*							
		۵ـ علل فرستادن پیامبران متعدد را نام ببرد.	*			*							
		۶ـ هر یک از علل فرستادن پیامبران متعدد را تبیین کند.		*			*						
		۷ـ علت وجود ادیان مختلف در جهان را تبیین کند.		*					*				

عنوان درس (محتوا)	اهداف کلی	اهداف جزئی	سطوح شناختی									بارم نوبت اول	بارم نوبت دوم
			دانشی			فرایندی							
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تجزیه و تحلیل	ارزیابی	تولید کردن		
درس چهارم: آخرین پیام آور	آشنایی با معنا و عوامل ختم نبوت	۱ـ معنای ختم نبوت و لوازم آن را درک کند.		*			*					۳ نمره	۲ نمره
		۲ـ عوامل پایان نبوت بعد از پیامبر اکرم (ص) را نام ببرد.	*			*							
		۳ـ توانایی توضیح هر یک از عوامل ختم نبوت را داشته باشد.		*					*				
		۴ـ ویژگی‌های دین اسلام برای پاسخگویی به نیازهای بشر در دوران مختلف را ذکر کند.		*					*				
		۵ـ تعریف نیازهای ثابت و متغیر را بداند.	*			*							
		۶ـ ذکر مثال برای هر یک از نیازهای ثابت و متغیر را بلد باشد.			*		*						
		۷ـ توانایی استنباط پیام از آیات و روایات در مورد علل ختم نبوت را داشته باشد.		*			*						
		۸ـ توانایی اقامه دلیل بر سازگاری ختم نبوت با حکمت خداوند را داشته باشد.		*							*		
		۹ـ توانایی اقامه دلیل بر اینکه ایمان به آخرین پیامبر ایمان به همه پیامبران پیشین است را داشته باشد.		*							*		

عنوان درس (محتوا)	اهداف کلی	اهداف جزئی	سطوح شناختی									بارم نوبت اول	بارم نوبت دوم
			دانشی			فرایندی							
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تجزیه و تحلیل	ارزیابی	تولید کردن		
درس پنجم: معجزهٔ جاودان	آشنایی با جنبه‌های اعجاز قرآن کریم به عنوان معجزه جاودان پیامبر اکرم (ص)	۱ـ دلیل رابطه بین معجزه پیامبر اکرم (ص) و دوران پیامبری ایشان را بیان کند.		*							*	۲ نمره	۱ نمره
		۲ـ دلیل اینکه معجزه پیامبر خاتم (ص) از نوع کتاب است را بیان کند.		*			*						
		۳ـ نمونه‌هایی از نکات علمی قرآن کریم را نام ببرد.	*			*							
		۴ـ توانایی تبیین و توضیح هر یک از جنبه‌های اعجاز محتوایی قرآن کریم را داشته باشد.		*			*						
		۵ـ تعریف مفهوم تحدی را بیان کند.		*			*						
		۶ـ برخی معجزات دیگر پیامبر اکرم (ص) را نام ببرد.	*			*							
		۷ـ جنبه‌های اعجاز قرآن کریم را ذکر کند.	*			*							
		۸ـ اعجاز لفظی قرآن کریم را توضیح دهد.		*			*						
		۹ـ جنبه‌های اعجازی محتوایی قرآن کریم را بیان کند.		*		*							

عنوان درس (محتوا)	اهداف کلی	اهداف جزئی	سطوح شناختی								بارم نوبت اول	بارم نوبت دوم
			دانشی			فرایندی						
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تجزیه و تحلیل	ارزیابی	تولید کردن	
درس ششم: مسئولیت‌های پیامبر اکرم (ص)	آشنایی با مسئولیت‌ها و وظایف پیامبر اکرم (ص)	۱ـ مسئولیت‌های مهم پیامبر اکرم (ص) را ذکر کند.	*			*						۴ نمره	۱ نمره
		۲ـ توانایی تبیین و توضیح هر یک از مسئولیت‌های مهم پیامبر اکرم (ص) را داشته باشد.		*						*		
		۳ـ توانایی برقراری ارتباط میان آیات قرآن کریم و هر یک از مسئولیت‌های مهم پیامبر اکرم (ص) را داشته باشد.			*			*				
		۴ـ آشنایی با آشکال تبیین معارف دین توسط پیامبر اکرم (ص) و نام بردن آنها را دارا باشد.		*					*			
		۵ـ تعریف مفاهیم تقریر، ولایت، طاغوت، قاعده نفی سبیل و ولایت معنوی را بداند.	*				*					
		۶ـ پیام از حدیث امام باقر (ع) در مورد ضرورت تشکیل حکومت اسلامی را استنباط کند.		*			*					
		۷ـ دلایل اهمیت ولایت و حکومت اسلامی را بیان کند.		*			*					
		۸ـ تبیین هر یک از دلایل اهمیت ولایت و حکومت اسلامی را بتواند.		*			*					
		۹ـ توانایی برقراری ارتباط میان سخنان امام خمینی و دلایل اهمیت حکومت اسلامی را داشته باشد.			*			*				
		۱۰ـ توانایی توضیح ولایت معنوی و ذکر نمونه‌های از آن را داشته باشد.		*			*					

عنوان درس (محتوا)	اهداف کلی	اهداف جزئی	سطوح شناختی								بارم نوبت اول	بارم نوبت دوم
			دانشی			فرایندی						
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تجزیه و تحلیل	ارزیابی	تولید کردن	
درس هفتم: امامت تداوم رسالت	آشنایی با آیات و روایات پیامبر اکرم(ص) در مورد امامت امام علی علیه السلام و سایر امامان معصوم (ع)	۱ـ آن مسئولیت پیامبر اکرم(ص) که باید توسط امامان معصوم ادامه بیابد را بفهمد.	*			*						۴ نمره	۲ نمره
		۲ـ توانایی مقایسه فرض‌های موجود در مورد سرنوشت دو مسئولیت پیامبر اکرم (ص) پس از ایشان را داشته باشد.			*			*				
		۳ـ آشنایی با برخی آیات قرآن کریم در مورد امامت امام علی علیه السلام و ذکر آنها	*			*						
		۴ـ توانایی تبیین هر یک از آیات موجود در مورد امامت امام علی علیه السلام را داشته باشد.		*			*					
		۵ـ توانایی تبیین احادیثی مانند حدیث جابر، حدیث ثقلین، حدیث غدیر و حدیث منزلت در مورد امامت امام علی علیه السلام و استنباط پیام از آنها را داشته باشد.		*					*			
		۶ـ توانایی برقراری ارتباط بین آیه تطهیر و عصمت امامان معصوم علیه السلام را داشته باشد.			*			*				
		۷ـ بتواند بر ضرورت وجود امام پس از پیامبر (ص) دلیل آورد.		*							*	

عنوان درس (محتوا)	اهداف کلی	اهداف جزئی	سطوح شناختی								بارم نوبت اول	بارم نوبت دوم
			دانشی			فرایندی						
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تجزیه و تحلیل	ارزیابی	تولید کردن	
درس هشتم: نقش امامان در احیای دین	آشنایی با اقدامات امامان معصوم(ع) برای احیای دین در راستای مرجعیت علمی و ولایت ظاهری	۱ـ مشکلات اجتماعی، فرهنگی و سیاسی جامعه اسلامی پس از پیامبر اکرم (ص) را ذکر کند.		*		*						۱ نمره	-
		۲ـ اقدامات امامان معصوم (ع) در مورد مرجعیت علمی برای احیای دین را ذکر کند.	*			*						
		۳ـ اقدامات مهم امامان معصوم (ع) در راستای ولایت ظاهری را ذکر کند.	*			*						
		۴ـ اقدامات امامان معصوم(ع) را در تعلیم و تبیین معارف اسلامی ذکر کند.	*			*						
		۵ـ توانایی فهم و استنباط پیام از حدیث سلسلة الذهب را دارا باشد.		*			*					
		۶ـ کتاب‌های مهم حدیثی شیعه در سیره پیامبر و امامان را نام ببرد.	*			*						
		۷ـ تبیین چگونگی مبارزه امامان معصوم(ع) با اندیشه‌های انحرافی در زمان خودشان را بداند.			*				*			
		۸ـ قدرت تبیین اقدامات امامان معصوم (ع) در تربیت شخصیت های اسلامی را داشته باشد.			*		*		*			
		۹ـ اصول مبارزه با حاکمان از جانب امامان را ذکر کند.	*			*						
		۱۰ـ هر یک از اصول رعایت شده توسط امامان معصوم (ع) در مبارزه با حاکمان را بیان کند.		*			*					

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

عنوان درس (محتوا)	اهداف کلی	اهداف جزئی	سطوح شناختی								بارم نوبت اول	بارم نوبت دوم
			دانشی			فرایندی						
			اولیه	مفهومی	رونویسی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تجزیه و تحلیل	ارزیابی	تولید کردن	
درس نهم: وعده بزرگ الهی	آشنایی با الهی بودن پایان تاریخ و مسائل مربوط به غیبت امام عصر (ع) در قرآن کریم	۱ـ با دو جبهه و دو حزب از ابتدای تاریخ تاکنون آشنا باشد. و معرفی هر یک را توانایی داشته باشد.	*			*						۱ نمره
		۲ـ تبیین وعده بزرگ الهی برای پایان تاریخ از نظر قرآن کریم را بتواند.		*					*			
		۳ـ مثال زیبای قرآن کریم برای آینده تاریخ را بیان کند.			*		*					
		۴ـ توانایی استنباط پیام از آیات قرآن کریم در مورد پایان تاریخ را دارا باشد.		*			*					
		۵ـ توانایی ترجمه آیات پیرامون پایان تاریخ را دارا باشد.		*			*					
		۶ـ مقایسه اعتقادات موجود در ادیان در مورد موعود و منجی را بداند.			*			*				
		۷ـ مقایسه اعتقادات مسلمانان یعنی شیعه و اهل سنت در مورد موعود و منجی را بیان کند.		*				*				
		۸ـ تعریف مفاهیم« غیبت کبری »« غیبت صغری » و « نواب اربعه »	*			*						
		۹ـ دو اقدام مهم امام حسن عسکری(ع) در مورد حضرت مهدی (ع) را بیان کند.		*		*						
		۱۰ـ فواید مشخص بودن پدر و مادر امام زمان و زنده بودن آن حضرت و حضور ایشان در جامعه را بیان کند.		*					*			
		۱۱ توانایی اقامه دلیل بر پیروزی قطعی حق بر باطل در آینده تاریخ از نظر خداپرستان را داشته باشد.		*							*	

عنوان درس (محتوا)	اهداف کلی	اهداف جزئی	سطوح شناختی									بارم نوبت اول	بارم نوبت دوم
			دانشی			فرایندی							
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تجزیه و تحلیل	ارزیابی	تولید کردن		
درس دهم: در انتظار طلوع	آشنایی با غیبت امام عصر و مثل مسائل پیرامون آن ویژگی ها و مسئولیت های منتظران آن حضرت	۱ـ علل غیبت امام زمان (ع) را بیان کند.		*					*			-	۳ نمره
		۲ـ معنای غیبت و غایب بودن امام(ع) را بیان کند.	*			*							
		۳ـ چگونگی امامت امام علیه السلام در عصر غیبت را بیان کند.			*				*				
		۴ـ نمونه‌هایی از کمک‌های امام زمان(ع) به مسلمانان و پیروان را ذکر کند.	*			*							
		۵ـ تبیین مفهوم انتظار و مسائل پیرامون آن را بتواند.		*						*			
		۶ـ ویژگی‌های انسان منتظر و جامعه منتظر را بتواند شرح دهد.		*			*						
		۷ـ اعتقاد بسیاری از جامعه شناسان را در مورد عوامل پویایی جامعه شیعه بیان کند.		*						*			
		۸ـ فهرست وار مسئولیت‌های منتظران امام عصر(ع) را ذکر کند.	*			*							
		۹ـ درباره علائم پیروی از امام عصر (ع) در دوران غیبت بتواند بحث کند.			*			*					
		۱۰ـ مهمترین ویژگی‌های یاران امام عصر(ع) در زمان ظهور در فرمایش امام علی علیه السلام را انتخاب کند.	*			*							
		۱۱ـ ویژگی‌های یاران واقعی امام زمان در عصر غیبت و ویژگی‌های یاران غیر واقعی را ارزیابی کند.		*						*			
		۱۲ـ زمان ظهور امام عصر (ع) را تبیین کند.			*		*						
		۱۳ـ برخی اهداف انبیا را که با ظهور امام عصر(ع) تحقق می‌یابد نام ببرد.	*			*							
		۱۴ـ بتواند هر یک از اهداف انبیا را که با ظهور امام زمان (ع) تحقق می‌یابند تفسیر کند.		*			*						

عنوان درس (محتوا)	اهداف کلی	اهداف جزئی	سطوح شناختی									بارم نوبت اول	بارم نوبت دوم
			دانشی			فرایندی							
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تجزیه و تحلیل	ارزیابی	تولید کردن		
درس یازدهم: تداوم امامت در عصر غیبت	آشنایی با چگونگی تداوم مسئولیت‌های مربوط به امامت در عصر غیبت توسط فقیهان واجه الشرایط	۱ـ علت تداوم مسئولیت‌های مربوط به امامت در عصر غیبت را بیان کند.		*						*		-	۲ نمره
		۲ـ استنباط پیام از آیه « نفر » در مورد تداوم مسئولیت‌های مربوط به امامت در عصر غیبت را بلد باشد.		*			*						
		۳ـ تبیین دستور قرآن کریم در مورد تفقّه را بلد باشد.		*			*						
		۴ـ ویژگی‌های فقیهان در حدیث امام صادق (ع) را فهرست کند.	*			*							
		۵ـ از روایات موجود در مورد مراجعه به فقیهان در عصر غیبت پیام استنباط کند.		*			*						
		۶ـ شرایط مرجع تقلید را ذکر کند.	*			*							
		۷ـ ارزیابی راه‌های شناخت مرجع تقلید را بیان کند.		*						*			
		۸ـ شرایط ولی فقیه نام ببرد.	*			*							
		۹ـ توانایی تفکیک شرایط مرجع تقلید و ولی فقیه را دارا باشد.		*					*				
		۱۰ـ تفسیر شجاعت ولی فقیه را بتواند.			*		*						
		۱۱ـ تعریف مشروعیت و مقبولیت ولی فقیه را بداند.		*			*						
		۱۲ـ چگونگی انتخاب ولی فقیه را تحلیل کند.		*					*				
		۱۳ـ چگونگی ایجاد آمادگی برای حکومت جهانی امام عصر (ع) با برقراری حکومت اسلامی در عصر غیبت را توصیف کند.			*					*			

عنوان درس (محتوا)	اهداف کلی	اهداف جزئی	سطوح شناختی								بارم نوبت اول	بارم نوبت دوم
			دانشی			فرایندی						
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تجزیه و تحلیل	ارزیابی	تولید کردن	
درس دوازدهم: ویژگی‌های حکومت اسلامی (۱)	آشنایی با مفهوم مردم سالاری دینی و وظایف رهبر در مقابل مردم با توجه به آیات و روایات	۱ـ «حکومت دمکراتیک یا مردم سالار» و «جمهوری» را تعریف کند.		*		*						۲ نمره
		۲ـ توانایی مقایسه بین حکومت اسلامی با سایر حکومت‌ها را داشته باشد.			*			*				
		۳ـ تعریف نظام مردم سالاری دینی را بداند.		*		*						
		۴ـ وظایف رهبر در مقابل مردم در کلام امام علی علیه السلام را ذکر کند.		*		*						
		۵ـ رابطه بین رهبر و مردم در فرمایشات امام علی علیه السلام را بیان کند.		*				*				
		۶ـ توان استنباط پیام از آیات قرآن کریم در مورد وظایف رهبر در مقابل مردم را داشته باشد.		*			*					
		۷ـ ذکر وظایف رهبر جامعه اسلامی با توجه به آیات و روایات و سیره معصومان علیه السلام را بداند.	*			*						
		۸ـ تبیین هر یک از وظایف رهبر در مقابل مردم را بتواند.		*			*					
		۹ـ ذکر برخی از اقدامات پیامبر اکرم (ص) به عنوان اسوه پیشوایی را بلد باشد.	*			*						
		۱۰ـ اقدامات رسول اکرم(ص) در برابری عدالت را تبیین کند.		*					*			
		۱۱ـ ارزیابی محبت و مدارای پیامبر اکرم(ص) با مردم را بتواند.		*						*		
		۱۲ـ تفسیر سخت کوشی و دلسوزی پیامبر(ص) در هدایت مردم را بتواند.			*		*			*		
		۱۳ اقدامات رسول خدا(ص) را در مبارزه با فقر و همدردی با فقیران بیان کند.		*			*					
		۱۴ـ اقدامات رسول خدا (ص) در برابری و اخوت اسلام را بیان کند.		*					*			

عنوان درس (محتوا)	اهداف کلی	اهداف جزئی	سطوح شناختی									بارم نوبت اول	بارم نوبت دوم
			دانشی			فرایندی							
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تجزیه و تحلیل	ارزیابی	تولید کردن		
درس سیزدهم: ویژگی‌های حکومت اسلامی ۲	نقش مردم در نظام اسلامی و مسئولیت‌های آنها	۱ قدرت تبیین جایگاه مردم در نظام اسلامی را داشته باشد.		*					*			-	۱ نمره
		۲ـ مسئولیت‌های مردم در مقابل رهبر و نظام اسلامی را نام ببرد.	*			*							
		۳ـ توانایی تبیین و توضیح هر یک از مسئولیت‌های مردم در مقابل رهبر و نظام اسلامی را دارا باشد.		*			*						
		۴ـ تحلیل نحوه مشارکت مردم در نظارت همگانی را بتواند.		*					*				
		۵ـ مثالی از مسئولیت اولویت دادن به اهداف اجتماعی توسط مردم بزند.			*		*						
		۶ـ توانایی مقایسه آثار عملکرد صحیح و غلط کارگزاران نظام اسلامی را داشته باشد.		*				*					
		۷ـ توانایی تفکیک مسئولیت‌های کارگزاران نظام اسلامی و علت آنها در کلام امام علی علیه السلام دارا باشد.		*						*		-	

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی ابتدایی و متوسطه نظری

عملی برای زندگی بهتر

سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

۱۱۱۲۳۳

تاریخ اسلام (۲)

دوره دوم متوسطه/ پایه یازدهم نظری

ادبیات و علوم انسانی | علوم و معارف اسلامی | ریاضی فیزیک | علوم تجربی

ملاحظات

۱- طراحان محترم آزمون‌های پایانی توجه داشته باشند که تمامی پرسش‌ها باید بر اساس جدول راهنمای عملی آزمون نهایی و جدول بارم‌بندی (کمی و کیفی) کتاب طراحی شوند.

۲- طراحان محترم آزمون پایانی می‌توانند با هدف ارزیابی کیفی، صرفاً در صورت **ارائهٔ داده‌ها** شامل نمودارها، شواهد، جداول و تصاویر، سؤالاتی را طراحی کنند اما مجاز به طرح سؤالات به شکل دیگری به ویژه **سؤالات به خاطر آوردنی نمی‌باشند.**

۳- طراحان محترم آزمون نهایی تنها مجازند که وقایع ذکر شده در متن درس را مدنظر قرار دهند و مجاز نیستند از جزییات خط زمان پرسش مطرح کنند.

۴- طراحان محترم آزمون نهایی تنها مجازند محدوده قلمرو تمدن‌ها و حکومت‌ها را مورد پرسش قرار دهند و مجاز نیستند از جزییات نقشه‌ها یا زیرنویس آنها و زیرنویس عکس‌ها پرسش مطرح کنند.

۵- طراحان محترم آزمون نهایی مجاز نیستند از بخش‌های « فکر کنیم و پاسخ دهیم»، « یک توضیح»، « فعالیت»، « بیشتر بدانیم»، «جست‌وجو و تحقیق» و «پاورقی» پرسش طراحی نمایند.

جدول هدف ـ محتوا و ارزشیابی کتاب درسی تاریخ اسلام (۲) پایه یازدهم رشته علوم و معارف اسلامی به تفکیک دروس، سال تحصیلی ۱۴۰۴ـ۱۴۰۳

عنوان درس (محتوا)	اهداف کلی	اهداف جزئی	سطوح شناختی									بارم‌بندی
			دانشی			فرایندی						
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تجزیه و تحلیل	ارزیابی	تولید کردن	
درس اول : امام سجاد (ع)	آشنایی با وقایع دوران امام سجاد (ع) و نقش حضرت پس از شهادت امام حسین (ع)	۱. شناخت وضعیت سیاسی دوران امام سجاد (ع)		*			*					۱ نمره
		۲. آشنایی با اقدامات امام سجاد (ع) در دوران امامت	*			*						
		۳. شناخت فعالیت‌های فرهنگی امام سجاد (ع)		*			*					
		۴. آشنایی با قیام‌های دوران امام سجاد (ع)		*			*					
درس دوم : امام محمد باقر (ع)	آشنایی با اوضاع فکری و فرهنگی عصر امام محمد باقر (ع) و نقش آن حضرت در رشد و توسعهٔ تشیّع	۱. آشنایی با اوضاع فکری و فرهنگی دوران امام باقر(ع)		*			*					۱ نمره
		۲. آشنایی با تاریخچه تشیع در اسلام	*				*					
		۳. آشنایی با جریانهای فکری دوران امام باقر (ع)		*			*					
		۴. توانایی درک و تحلیل مواضع سیاسی امام باقر (ع) در مقابل حکومت بنی امیه		*					*			

عنوان درس (محتوا)	اهداف کلی	اهداف جزئی	سطوح شناختی								بارم‌بندی
			دانشی			فرایندی					
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تجزیه و تحلیل	ارزیابی	تولید کردن	
درس سوم: امام صادق (ع) ۱	آشنایی با اوضاع سیاسی دوران امام صادق (ع) و شناخت عوامل مؤثر در زوال بنی‌امیه و تشکیل حکومت بنی عباس	۱. اشنایی با اوضاع سیاسی دوران امام صادق (ع)			*		*					۱/۵ نمره
		۲. شناخت عوامل انحطاط و زوال بنی‌امیه و شکل‌گیری حکومت بنی‌عباس	*		*							
		۳. توانایی درک نقش ایرانیان در به قدرت رسیدن بنی عباس		*			*					
		۴. آشنایی با ابومسلم و نقش او در جنبش عباسیان		*			*					
		ارزیابی دوران خلافت منصور			*				*			
درس چهارم: امام صادق (ع) ۲	آشنایی با اوضاع فکری و فرهنگی امام صادق (ع) و فعالیتهای علمی‌فرهنگی حضرت	۱- توانایی تشخیص و مقایسه مواضع امام دربرابر جریان‌های سیاسی دوران بنی امیه و بنی عباس		*			*					۱ نمره
		۲- شناخت اوضاع فکری و فرهنگی دوران امام صادق (ع)			*		*					
		۳- شناخت ویژگی فعالیت‌های علمی و فرهنگی امام صادق(ع)	*			*						
		۴- آشنایی با روش امام صادق(ع) در برخورد با جریان انحرافی غلوّ		*			*					
		۵- توانایی درک نقش امام در پایه‌گذاری روش صحیح اجتهاد		*					*			

عنوان درس (محتوا)	اهداف کلی	اهداف جزئی	سطوح شناختی									بارم‌بندی
			دانشی			فرایندی						
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تجزیه و تحلیل	ارزیابی	تولید کردن	
درس پنجم: امام کاظم (ع)	آشنایی با اوضاع سیاسی، اجتماعی دوران امام کاظم ع و فعالیت‌های سیاسی و علمی فرهنگی امام کاظم (ع)	۱- شناخت مشکلات امامت بعد از شهادت امام کاظم(ع)		*			*					۱/۵ نمره
		۲-آشنایی با راهبرهای امام کاظم(ع) برای حفظ و گسترش شیعه در دوران خلافت عباسیان		*			*					
		۳-آشنایی با اوضاع سیاسی دوران امام کاظم ع		*			*					
		۴-آشنایی با سیاست خلفای عباسی دربرابر امام کاظم ع		*			*					
		۵-آشنایی با فعالیت‌های سیاسی امام کاظم (ع		*			*					
		۶-آشنایی با فعالیت‌های اقتصادی امام کاظم (ع		*			*					
		۷-آشنایی با فعالیت‌های علمی و فرهنگی امام کاظم (ع)		*			*					
درس ششم: امام رضا (ع)۱	شناخت اوضاع سیاسی عصر امام رضا (ع)	۱.آشنایی با قیام‌ها و شورش‌های دوران امامت امام رضا(ع)	*			*						۱ نمره
		۲.آشنایی با علل پیشنهاد ولایتعهدی امام رضا(ع) از طرف مأمون	*			*	*					
		۳.آشنایی با چگونگی برخورد امام رضا(ع) در مقابل پیشنهاد ولایتعهدی مأمون		*			*					
		۴.توانایی درک علل پذیرش ولایتعهدی توسط امام رضا(ع)		*								
		۵.اشنایی با شرایط امام رضا(ع) در پذیرش ولایتعهدی		*			*					
		۶.توانایی تجزیه و تحلیل تجزیهٔ قدرت بین امین و مأمون عباسی		*								

عنوان درس (محتوا)	اهداف کلی	اهداف جزئی	سطوح شناختی									بارم‌بندی
			دانشی			فرایندی						
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تجزیه و تحلیل	ارزیابی	تولید کردن	
درس هفتم: امام رضا (ع) ۲	آشنایی با اوضاع فکری و فرهنگی دوران امامت امام رضا (ع) و تلاشهای علمی و فرهنگی ایشان	۱. توانایی درک آثار حضور امام رضا(ع) در ایران		*			*					۱ نمره
		۲. شناخت اوضاع فکری و فرهنگی زمان امام رضا (ع)		*			*					
		۳. اشنایی با موضع‌گیری امام رضا(ع) در مقابل فرقهٔ واقفیه		*			*					
		۴- آشنایی با فعالیت‌های امام رضا(ع) برای گسترش تشیع	*			*	*					
		۵. آشنایی با آموزه‌های اخلاقی امام رضا(ع)		*			*					
		۶. آشنایی با تلاش‌های علمی و فرهنگی امام رضا(ع)		*			*					
درس هشتم: امام جواد (ع)	آشنایی با اوضاع فکری و سیاسی دوران امام جواد (ع)	۱. توانایی تبیین و شرح دوران (اول و دوم) امامت امام جواد (ع)		*			*					۲/۵ نمره
		۲. اشنایی با اوضاع سیاسی دوران امام جواد (ع)		*			*					
		۳. آشنایی با اوضاع فکری دوران امام جواد (ع)		*			*					
		۴. اشنایی با علل شکل‌گیری نهضت علمی دوران امامت امام جواد (ع)	*			*	*					
		۵. آشنایی با فعالیت‌های علمی و فرهنگی امام جواد ع	*			*	*					
		۶. شناخت شرایط خاص در به امامت رسیدن امام جواد (ع)		*			*					

عنوان درس (محتوا)	اهداف کلی	اهداف جزئی	سطوح شناختی								بارم‌بندی
			دانشی			فرایندی					
			اولیه	مفهومی	رونوی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تجزیه و تحلیل	ارزیابی	تولید کردن	
درس نهم: امام‌هادی (ع)	آشنایی با اوضاع سیاسی و فکری دوران امام‌هادی (ع)	۱. -آشنایی با شیوهٔ برخورد خلفای عباسی با امام‌هادی (ع)		*		*						۲/۵ نمره
		۲. - اشنایی با توطئه‌های متوکل عباسی علیه امام‌هادی (ع)		*			*					
		۳. - توانایی درک موقعیت شبکه وکالت در زمان امام‌هادی (ع)		*			*					
		۴- شناخت اوضاع سیاسی دوران امام‌هادی (ع)		*			*					
		۵- شناخت اوضاع فکری زمان امام‌هادی (ع)		*			*					
		۶-آشنایی با فعالیت‌های علمی و فرهنگی امام‌هادی (ع)	*				*					
درس دهم: امام حسن عسکری (ع)	آشنایی با اوضاع سیاسی و اجتماعی دوران امام عسکری (ع) و نقش امام در ایجاد آمادگی شیعیان برای پذیرش مسئلهٔ غیبت	۱. شناخت موقعیت اجتماعی امام حسن عسکری (ع)	*				*					۲ نمره
		۲. -آشنایی با اوضاع سیاسی و اجتماعی دوران امام حسن عسکری(ع)		*			*					
		۳. - شناخت چگونگی مواجههٔ خلفای عباسی با امام حسن عسکری(ع)		*			*					
		۴. -توانایی درک اقتدار شیعیان در دوران امام حسن عسکری(ع)		*			*					
		۵. - آشنایی با فعالیت‌های علمی و فرهنگی امام عسکری(ع)		*			*					
		۶--آشنایی با تدابیر امام عسکری (ع) برای ارتباط با شیعیان		*			*					
		۷- آشنایی با اقدامات امام عسکری جهت آماده سازی شیعیان برای مسئلهٔ غیبت		*			*					

عنوان درس (محتوا)	اهداف کلی	اهداف جزئی	سطوح شناختی									بارم‌بندی
			دانشی			فرایندی						
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تجزیه و تحلیل	ارزیابی	تولید کردن	
درس یازدهم: امام مهدی (ع)	آشنایی با اوضاع سیاسی و وضعیت علمی و فرهنگی دوران غیبت	۱. - توانایی تبیین زمینه‌سازی برای عصر غیبت توسط ائمه		*			*					۲ نمره
		۲- آشنایی با اوضاع سیاسی دوران غیبت صغری		*			*					
		۳- آگاهی از وضعیت شیعه در دوران غیبت صغری		*			*					
		۴- آشنایی با وضعیت علمی و فرهنگی دوران غیبت صغری		*			*					
		۵- توانایی درک چگونگی ارتباط شیعیان با امام مهدی(عج) در دوران غیبت صغری		*			*					
		۶- شناخت نایبان خاص امام مهدی(عج) در دوران غیبت صغری	*			*						
		۷- آشنایی با وظایف نایبان خاص امام مهدی(عج) در دوران غیبت صغری		*			*					
		۸- آگاهی از نحوه آغاز دورهٔ غیبت کبری		*			*					
درس دوازدهم: فرهنگ و تمدن اسلامی ۱	آشنایی با با انواع مراکز آموزشی در دوران اسلامی	۱. - شناخت دوره‌های تمدن اسلامی	*				*					۱ نمره
		۲. - آشنایی با مراکز آموزشی در تمدن اسلامی	*				*					
		۳. - آگاهی از مسئله ترجمه در تمدن اسلامی		*			*					

عنوان درس (محتوا)	اهداف کلی	اهداف جزئی	سطوح شناختی								بارم‌بندی
			دانشی			فرایندی					
			اولیه	مفهومی	رونوی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تجزیه و تحلیل	ارزیابی	تولید کردن	
درس سیزدهم: فرهنگ و تمدن اسلامی ۲	آشنایی با انواع سازمانهای اداری و اجتماعی و نیز علوم مختلف دوران تمدن اسلامی	۱- آشنایی با تشکیلات سیاسی در تمدن اسلامی		*			*					۱ نمره
		۲- شناخت سازمان‌های سیاسی و اقتصادی در تمدن اسلامی		*			*					
		۳- آشنایی با علوم مختلف به همراه دانشمندان آن علوم		*			*					
درس چهاردهم: فرهنگ و تمدن اسلامی ۳	آشنایی با عوامل رکود و خیزش تمدن اسلامی	۱- آشنایی با مراحل ارتباط تمدن اسلامی با تمدن اروپا	*				*					۱ نمره
		۲- فهم علل مختلف داخلی و خارجی رکود تمدن اسلامی		*			*					
		۳- آگاهی از رویش مجدد تمدن اسلامی بعد از حمله مغول		*			*					
		۴- توانایی مقایسه رویش‌های تمدنی در ایران، عثمانی و هند		*				*				

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی ابتدایی و متوسطه نظری

عملی رشد

سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

۱۱۱۲۳۴

علوم و معارف قرآنی (۲)

دوره دوم متوسطه/ پایه یازدهم نظری

ادبیات و علوم انسانی | علوم و معارف اسلامی | ریاضی فیزیک | علوم تجربی

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

جدول هدف محتوا ارزشیابی کتاب درسی علوم و معارف قرآنی(۲) پایه یازدهم به تفکیک دروس، سال تحصیلی ۱۴۰۳_۱۴۰۴

نکته قابل توجه:

سؤالات امتحانات نهایی خرداد ماه درس «علوم و معارف قرآنی(۲) پایهٔ یازدهم صرفاً از محتوای بخش «علوم و معارف قرآنی» و مطابق بارم بندی جدول ذیل طراحی شود.

عنوان درس (محتوا)	اهداف کلی	اهداف جزئی	سطوح شناختی								بارم بندی نوبت اول	بارم بندی نوبت دوم
			دانشی			فرایندی						
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تجزیه و تحلیل	ارزیابی	تولید کردن	
درس اول : ما و قرآن	آشنایی با آداب تلاوت قرآن	۱ـ با آداب ظاهری ارتباط با قرآن کریم با استفاده از آیات و روایات آشنایی داشته باشد.	*				*					۱/۵ نمره
		۲ـ آشنایی با آداب باطنی ارتباط با قرآن کریم با استفاده از آیات و روایات داشته باشد.	*			*						
		۳ـ آثار خشوع قلب را در مقابل آیات قرآن بیان کند.		*								
		۴ـ آثار اخلاص در قرائت قرآن را بیان کند.		*			*					
		۵ـ آشنایی با چگونگی تدبر در قرآن داشته باشد.			*				*			
		۶ـ مفاهیم استعاذه و تسمیه را تعریف کند.	*			*						

قرائت (آزمون شفاهی روان خوانی آیات درس با رعایت قواعد تجویدی): ۵ نمره

****

عنوان درس (محتوا)	اهداف کلی	اهداف جزئی	سطوح شناختی									بارم‌بندی نوبت اول	بارم‌بندی نوبت دوم
			دانشی			فرایندی							
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تجزیه و تحلیل	ارزیابی	تولید کردن		
درس دوم: علوم قرآنی	شناخت انواع علوم مرتبط با فهم قرآن	۱ـ با برخی دانش های مطرح شده در علوم قرآنی آشنا باشد.	*			*						حفظ (آزمون شفاهی سوره‌های منتخب جزء ۳۰، شمس، بینه، فجر، عبس، انشقاق): ۲ نمره ****	۱/۵ نمره
		۲ـ تعریف علوم قرآنی را بلد باشد.	*				*						
		۳ـ آشنایی با تفاوت «علوم قرآنی» با اصطلاح «معارف قرآنی» داشته باشد.			*				*				
		۴ـ تأثیرآگاهی از علوم قرآنی در فهم دقیق‌تر آیات را تبیین کند.		*						*			
		۵ـ با مهم‌ترین جنبه‌های مورد مطالعه علوم قرآنی آشنا باشد.	*			*							
		۶ـ جنبه هدایت گری قرآن کریم را تبیین کند.		*			*						
		۷ـ علوم قرآنی مربوط به جنبه نازل شده قرآن را ذکر کند.	*			*							
		۸ـ علوم قرآنی مربوط به جنبه هدایت گری قرآن را ذکر کند.	*			*							
		۹ـ بحث‌های مطرح شده در علم تاریخ قرآن را بیان کند.		*				*					

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

عنوان درس (محتوا)	اهداف کلی	اهداف جزئی	سطوح شناختی								بارم‌بندی نوبت اول	بارم‌بندی نوبت دوم
			دانشی			فرایندی						
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تجزیه و تحلیل	ارزیابی	تولید کردن	
درس سوم: آیه و سوره	آشنایی با اجزاء و قسمت های مختلف قرآن	۱ـ معنای لغوی آیه و سوره و آیات نامدار را بداند.	*			*						مباحث علوم قرآنی (آزمون کتبی): ۱۳ نمره	۱ نمره
		۲ـ با تعریف دو واحد قرآنی «آیه» و «سوره» در ادبیات علوم قرآنی آشنا باشد.	*			*							
		۳ـ مهم ترین مباحث علوم قرآنی پیرامون آیات و سوره‌های قرآن کریم؛ از جمله: ترتیب توقیفی بودن آیات در سوره‌ها را تبیین کند.		*			*						
		۴ـ انسجام و هماهنگی آیات در یک سوره را تبیین کند.		*			*						
		۵ـ آیات نامدار قرآن را معرفی کند.	*			*							
		۶ـ وجه تسمیه سوره‌ها در مصحف‌های امروزی را بیان کند.			*					*			
		۷ـ علت اشتهار قرآن کریم به کتاب را تبیین کند.		*			*						
درس چهارم فواتح سور	آشنایی با انواع فواتح سور (حروف مقطعه و قسم ها و حامدات و خطاب و پرسش)	۱ـ با تعدادی از « فواتح سور» به عنوان یکی از موضوعات علوم قرآن آشنا باشد.	*			*							۱/۵ نمره
		۲ـ برخی کارکردهای فواتح سور (کارکردهای تربیتی و تفسیری) را بشمارد.			*			*					
		۳ـ فواتح سور را تعریف کند.	*			*							
		۴ـ دلیل مشهور شدن برخی سوره‌های قرآن به حامدات و مسبحات را تبیین کند.		*			*						
		۵ـ تأثیر آغاز برخی سوره‌ها با قسم یا با پرسش بر مخاطب را بیان کند.		*			*						

عنوان درس (محتوا)	اهداف کلی	اهداف جزئی	سطوح شناختی									بارم‌بندی نوبت اول	بارم‌بندی نوبت دوم
			دانشی			فرایندی							
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تجزیه و تحلیل	ارزیابی	تولید کردن		
درس پنجم جمع قرآن	آشنایی با مراحل جمع و تدوین آیات و سوره‌ها در زمان پیامبر(ص)	۱ـ با اصطلاح «جمع قرآن» آشنا بوده و آن را به عنوان یک اصطلاح علوم قرآنی تعریف کند.	*			*							۱ نمره
		۲ مهم‌ترین مراحل و ادوار تدوین سوره‌های قرآن را بداند و و آن را توضیح دهد.		*			*						
		۳ـ مهم‌ترین نوشت افزارهای موجود در عصر نزول، از زبان قرآن را معرفی کند.	*			*							
		۴ـ توانایی توضیح توحید مصاحف در تدوین قرآن را دارا باشد.		*			*						
		۵ـ چگونگی اقدام امام علی علیه السلام به گردآوری سوره‌های قرآن را تبیین کند.			*				*				
درس ششم: تعلیم قرآن در سیرهٔ پیامبر (ص)	آشنایی با برنامه و شیوهٔ پیامبر اسلام (ص) در تعلیم قرآن	۱ـ آشنایی با روش «اقراء» در آموزش قرآن به عنوان روش تعلیمی الگوی آموزشی پیامبر اکرم (ص) داشته باشد.		*			*						۱/۵ نمره
		۲ـ با ویژگی های «اقراء» در سیرهٔ پیامبر اکرم (ص) آشنا باشد.		*					*				
		۳ـ بتواند وظایف پیامبر اکرم (ص) را از عبارت شریف «یتلوا علیهم آیاته و یزکیهم و یعلمهم الکتاب و الحکمه» استنباط کند.		*			*						
		۴ـ تبیین جایگاه تعلیم قرآن را در سیره پیامبر (ص) بتواند.		*			*						

عنوان درس (محتوا)	اهداف کلی	اهداف جزئی	سطوح شناختی									بارم‌بندی نوبت اول	بارم‌بندی نوبت دوم
			دانشی			فرایندی							
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تجزیه و تحلیل	ارزیابی	تولید کردن		
درس هفتم: ترجمهٔ قرآن	آشنایی با ترجمه به عنوان یکی از قالب‌های فهم قرآن	۱ـ آشنایی با موضوع «ترجمه قرآن» و تعریف آن؛ به عنوان یکی از موضوعات علوم قرآن داشته باشد.	*			*						-	۱/۵ نمره
		۲ـ ضرورت ترجمه قرآن برای انتقال معنا و مفهوم یک متن برای غیر عرب زبانان را تبیین کند.		*			*						
		۳-آشنایی اجمالی با ادله موافقان و مخالفان ترجمه قرآن		*				*					
		۴ـ آشنایی با انواع سه گانه ترجمه قرآن (تحت اللفظی، روان و تفسیری(	*			*							
		۵ـ معرفی شرایط یک مترجم قرآن یا معیارهای ترجمه صحیح			*					*			
درس هشتم: تفسیر اجتهادی	آشنایی با رویکردهای گوناگون در تدوین تفسیر اجتهادی	۱ـ دسته بندی انواع تفسیر از نظر محتوا را تبیین کند.		*		*						---	۲/۵ نمره
		۲ـ انگیزه ها و دلایل تدوین تفسیر اجتهادی را تبیین کند.		*					*				
		۳-آشنایی با مهم ترین رویکردهای مفسران در تفسیر اجتهادی (ادبی، فقهی، کلامی و تربیتی اجتماعی) داشته باشد.	*			*							
		۴ـ آشنایی با تفاسیر جامع داشته باشد.		*			*						
		۵ـ برخی تفاسیر مطابق با رویکردهای تفسیری را نام ببرد.	*			*							
		۶ـ با تعریف انواع تفسیر از نظر محتوا آشنا باشد.	*			*							
		۷ـ مهم‌ترین نکات در رویکرد تربیتی اجتماعی تفسیر قرآن کریم را ذکر کند.		*			*						
		۸ـ هر یک از مهم ترین رویکردهای مفسران در تفسیر اجتهادی (ادبی، فقهی، کلامی و تربیتی و اجتماعی) را توضیح دهد.		*			*						

عنوان درس (محتوا)	اهداف کلی	اهداف جزئی	سطوح شناختی									بارم‌بندی نوبت اول	بارم‌بندی نوبت دوم
			دانشی			فرایندی							
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تجزیه و تحلیل	ارزیابی	تولید کردن		
درس نهم: فهم قرآن در آینهٔ ادبیات عرب(۱)	آشنایی با مراحل فهم معنای یک واژه در قرآن	۱ـ آشنایی با اهمیت و تأثیر لغت شناسی و شناخت ریشه لغت در فهم آیات داشته باشد.		*			*					-	۲ نمره
		۲ـ انواع لغت نامه های عربی را نام ببرد.	*			*							
		۳ـ توانایی معرفی لغت‌نامه‌های خاص قرآنی را دارا باشد.		*			*						
		۴ـ نمونه هایی از لغت‌نامه‌های خاص قرآنی را نام ببرد.	*			*							
		۵ـ منظور از تشخیص معانی اصطلاحی در ترجمه یا تفسیر قرآن را تبیین کند.		*					*				
		۶ـ توانایی ترجمه یک آیه با توجه به نکات موجود در ترجمه را داشته باشد.		*			*						
		۷ـ توضیح معنای اصطلاحی اعراب را بتواند.		*			*						
درس دهم: فهم قرآن در آینهٔ ادبیات عرب(۲)	شناخت ضرورت صرف و نحو در فهم معنای آیات قران	۱-آشنایی با اهمیت و تأثیر تسلط بر علم صرف و نحو در فهم صحیح آیات قرآن را داشته باشد.		*			*					-	۱/۵ نمره
		۲ـ با نمونه های عملی از کاربرد علم صرف و نحو در فهم صحیح معنای آیات آشنا باشد.		*				*					

عنوان درس (محتوا)	اهداف کلی	اهداف جزئی	سطوح شناختی								بارم‌بندی نوبت اول	بارم‌بندی نوبت دوم
			دانشی			فرایندی						
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	تجزیه و تحلیل	ارزیابی	تولید کردن	
درس یازدهم: فهم قرآن در آینهٔ قرآن(۱)	آشنایی با تعریف سیاق و انواع آن و ضرورت استفاده از آن در تفسیر قرآن	۱ـ قاعده تفسیری «ان القرآن یفسّر بعضه بعضاً» را بتواند توضیح دهد.		*					*			۲/۵ نمره
		۲-آشنایی با مفهوم و جایگاه «سیاق» در فهم صحیح و دقیق تر آیات قرآن داشته باشد.		*			*					
		۳ـ با سیاق و انواع آن (لفظیه و حالیه)، به عنوان یکی از گام ها و مراحل تفسیر قرآن به قرآن و تعریف هر یک آشنایی داشته باشد.	*			*						
		۴ـ توانایی تشخیص قرینه لفظیه از حالیه را دارا باشد.		*			*					
		۵-آشنایی با نمونه های عملی کاربرد سیاق در فهم صحیح معنای آیات داشته باشد.			*			*				
درس دوازدهم: فهم قرآن در آینهٔ قرآن (۲)	آشنایی مقدماتی با « تفسیر قرآن به قرآن » و ضرورت استفاده از آن در فهم آیات قرآن	۱ـ با چگونگی بهره گیری مفسران از آیات قرآن کریم در تفسیر یک آیه آشنا باشد.			*			*				۲ نمره
		۲ـ منظور از « مَسّ » قرآن کریم در آیه « لا یَمَسُّهُ إِلّا المُطَهَّرُونَ » از نظر علامه طباطبایی را بیان کند.		*						*		
		۳ـ دو تفسیر قرآن کریم به روش تفسیر قرآن به قرآن را نام ببرد.	*			*						
		۴ـ دلیل قرآنی بر ضرورت تفسیر قرآن به قرآن را توضیح دهد.		*			*					
		۵ـ نکته مهم در تفسیر قرآن به قرآن که باید به آن دقت کرد را بتواند تبیین کند.		*			*					

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی ابتدایی و متوسطه نظری

عملی دانش‌آموزی

سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

۱۱۱۲۳۷

زمین شناسی

دوره دوم متوسطه/ پایه یازدهم نظری

ادبیات و علوم انسانی | علوم و معارف اسلامی | ریاضی فیزیک | علوم تجربی

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

جدول هدف ـ محتوا و ارزشیابی کتاب درسی زمین شناسی

پرسش‌های اساسی

» دستاوردهای نظریه‌های موجود در سامانه خورشیدی و حرکات سیاره زمین چیست؟
» رابطه منابع معدنی و منشأ تشکیل آن‌ها در اکتشاف این ذخایر کدام است؟
» هر یک از علوم مختلف زمین شناسی در بهره گیری ذخایر با ارزش زمین، چه نقشی دارند؟
» نقش آب کره در زندگی انسان چیست؟
» رابطه حفاظت ازمنابع خاک در رسیدن به توسعه پایدار کدام است؟
» به کمک چه الگویی می‌توان حرکت ورقه‌های سنگ کره و پیامدهای آن را تبیین کرد؟
» معیار تشخیص شکستگی و چین خوردگی در سنگ‌ها چیست؟
» چگونه می‌توان خطرات زلزله را کاهش داد؟
» دلایل اهمیت بررسی زمین شناسی پی سنگ‌ها، در احداث سازه‌های مهندسی در پیرامون و زندگی چیست؟
» اساس معیارهای زمین‌شناسی مهندسی در احداث سازه‌ها چیست؟
» چرا مکان یابی هر سازه‌ای با سازه دیگر تفاوت دارد؟
» چگونه می‌توان رابطه بیماری‌های زمین زاد را با زمین شناسی یک منطقه تشخیص داد؟
» تفاوت معیارهای زمین شناسی محیط زیست و زمین شناسی پزشکی چیست؟
» آیا تاریخچه زمین شناسی ایران در تمام نقاط آن و یا با سایر نقاط جهان تفاوت دارد؟
» چگونه می‌توان میراث زمین شناختی ارزشمند ایران را به دیگران معرفی کرد؟
» الگوی زمین ساختی کشور ایران از چه فرایندهایی تبعیت کرده است؟

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی						بارم بندی
			دانشی[1]			فرایندی[2]			
			اولیه[3]	مفهومی[4]	روندی[5]	یادآوردن[6]	فهمیدن[7]	کاربستن[8]	
آشنایی با فرایند آفرینش کیهان و پدیده‌های نجومی به منظور درک تکوین زمین و کسب مهارت به‌کارگیری زمان زمین‌شناسی در تفسیر پدیده‌های پیرامون و زمدگی	-با آفرینش جهان و کهکشان‌ها (کهکشان راه شیری) تا شکل‌گیری سیاره زمین آشنا شوند و توضیح دهند.	فصل اول (آفرینش کیهان و تکوین زمین)	*		*		*		۲/۵ نمره
	کاربرد انواع تعیین سن (نسبی و مطلق) را در مطالعات زمین‌شناسی بدانند و محاسبه کنند.		*		*			*	
	با مفهوم زمان در زمین‌شناسی و مهم‌ترین حوادث زمین‌شناسی و هر زمان آشنا شده و ارتباط آنها را بیان کنند.		*	*		*	*		
	با فرایند حرکات زمین و تأثیر آن بر روی کره زمین - پیدایش فصل‌ها و نقش انحراف محور زمین در این پدیده، آشنا دهد و توضیح دهند.		*			*	*		
	درهم تنیدگی مطالعات زمین‌شناسی با سایر علوم را تشخیص داده و کاربرد هوش مصنوعی در فهم بهتر زمین را بدانند.		*		*		*		

۱ـ دانشی (اسمی) به ذخیره دانشی یک رشته علمی یا موضوع درسی اشاره دارد که یادگیرنده می‌تواند به سطوحی از آن دست یابد.
۲ـ فرایندی (فعلی) به فعالیت‌های شناختی اطلاق می‌شود که یادگیرنده در مواجهه با ذخیره دانشی معینی انجام می‌دهد.
۳ـ آنچه برای آشنایی اولیه یادگیرنده با یک رشته علمی مورد نیاز است که شامل دانش اصطلاحات و اجزاء و عناصر آن رشته علمی می‌باشد.
۴ـ دانش مقوله‌ها، طبقات و روابط میان آنهاست که شامل دانش گونه‌ها و گونه‌شناسی، دانش اصول، تعمیم‌ها، قوانین و دانش نظریه، الگوها و ساخت‌ها می‌باشد.
۵ـ دانش چگونه انجام دادن کارهاست که شامل دانش مهارت‌ها، فنون، روش‌ها و معیارهای تعیین زمان استفاده از روش‌های مناسب است.
۶ـ بازیابی اطلاعات از حافظه درازمدت که شامل بازشناسی و یازخوانی می‌شود.
۷ـ ساختن معنی از یک ارتباط که شامل تفسیر کردن، مثال آوردن، طبقه‌بندی کردن، خلاصه کردن، استنباط، مقایسه کردن و تبیین می‌شود.
۸ـ استفاده از یک روش خاص در یک موقعیت خاص که شامل اجرا کردن و مورد استفاده قرار دادن می‌شود.

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی						بارم بندی
			دانشی[1]			فرایندی[2]			
			اولیه[3]	مفهومی[4]	روندی[5]	یادآوردن[6]	فهمیدن[7]	کاربستن[8]	
بررسی انواع منابع معدنی، سوخت‌های فسیلی و به‌کارگیری آن‌ها در زندگی	-با برخی از انواع منابع معدنی آشنا شوند.	فصل دوم (منابع معدنی و ذخایر انرژی، زیربنای تمدن و توسعه)							۳/۵ نمره
	-مفهوم غلظت عناصر در پوسته زمین را درک کنند.			*	*		*		
	با یادآوری مفهوم کانی و کانی سیلیکانه، ترتیب تبلور آن را در سری واکنشی ـ یون را بیان کنند.		*		*		*		
	ضمن آشنایی با مفهوم کانه و کانسنگ، طبقه‌بندی و نحوه تشکیل آنها را توضیح دهند.			*		*	*		
	به‌طور اجمالی فرایند اکتشاف و استخراج منابع معدنی را بیان کنند.		*		*		*		
	با برخی از انواع کانی‌های قیمتی و گوهرها آشنایی پیدا کنند.		*		*	*			
	با سوخت‌های فسیلی (نفت، گاز، زغال‌سنگ)، نحوه تشکیل آنها و مفاهیم مرتبط بیشتر آشنا شده و هر کدام را توضیح دهند.			*		*	*		

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی						بارم بندی
			دانشی[1]			فرایندی[2]			
			اولیه[3]	مفهومی[4]	روندی[5]	یادآوردن[6]	فهمیدن[7]	کاربستن[8]	
آشنایی با منابع آب و خاک و اهمیت حفاظت از این منابع	آب‌های جاری و نقش و تأثیر آنها در تغییرات سطح زمین در ایجاد فرسایش را توضیح دهند.	فصل سوم منابع آب و خاک	*		*		*		۳ نمره
	تغییرات سرعت رود را بیان کرده و نحوه محاسبه آبدهی (دبی) را بدانند و محاسبه کنند.			*			*		
	اهمیت آب زیرزمینی را در تأمین منابع آب شرب و تأثیر آب را در ایجاد فرونشست و خطرات آن در زندگی پیرامون را بیان کنند.		*	*		*	*		
	چگونگی وضعیت تخلخل و نفوذپذیری سنگ و رسوب و تأثیر آن بر تشکیل آبخوان را توضیح دهند.		*	*		*	*		
	ترکیب آب زیرزمینی و عوامل مؤثر بر آب را بیان کنند.		*	*	*		*	*	
	فرسایش، حمل و رسوب گذاری مواد و پدیده‌های حاصل از آنها را توضیح دهند.			*	*		*		
	منابع موجود در خاک و ارزش اقتصادی آنها را در کیفیت بخشی به صنایع و اهمیت آنها را در زندگی انسان توضیح دهند.		*		*		*	*	

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی						بارم بندی
			دانشی[1]			فرایندی[2]			
			اولیه[3]	مفهومی[4]	روندی[5]	یادآوردن[6]	فهمیدن[7]	کاربستن[8]	
آشنایی با پویایی زمین و جنبه‌های مختلف آن در پدیده‌های پیرامون و زندگی	با پویایی زمین و سازوکار آن در چرخه ویلسون آشنا شده و آن را بیان کنند.	فصل چهارم (پویایی زمین)	*		*	*			۳ نمره
	ضمن آشنایی با مفهوم تنش و اثر آن در چین‌خوردگی، شکستگی و انواع گسل و آنها را از یکدیگر تشخیص دهند.		*		*		*	*	
	با یادآوری پدیدهٔ آتشفشان و پیامدهای آن بیشتر آشنا شده و بیان کنند.		*	*		*	*		
	زمین لرزه و چگونگی دقوع آن را توضیح دهند		*		*		*		
	کانون و مرکز سطحی زمین لرزه را تشخیص و توضیح دهند.		*		*	*			
	انواع امواج حاصل از زمین‌لرزه و ویژگی‌های هریک از آنها را بیان و شناسایی کنند.			*		*		*	
	با توجه به مقیاس‌های زمین‌لرزه بتوانند در مناطق مختلف آنها را اندازه‌گیری کنند.		*		*		*		
	با استفاده از پیش نشانگرها بتوانند احتمال زمین‌لرزه را پیش‌بینی کنند.		*		*		*	*	
	اهمیت حیاتی ایمنی در برابر لرزه را بدانند		*		*		*		

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی						بارم بندی
			دانشی[1]			فرایندی[2]			
			اولیه[3]	مفهومی[4]	روندی[5]	یادآوردن[6]	فهمیدن[7]	کاربستن[8]	
آشنایی با جایگاه و علم زمین‌شناسی در سلامت انسان‌ها و به‌کارگیری آن‌ها در پدیده‌های پیرامون و زندگی	با شناخت زمین شناسی پزشکی و زمین شناسی زیست محیطی و عناصر، با برخی از بیماری‌های زمین زاد و منشأ آنها آشنا شوند.	فصل پنجم زمین‌شناسی و سلامت	*			*	*		۲/۵ نمره
	میان رشته‌های جدید مثل زمین شناسی پزشکی و زمین شناسی زیست محیطی را بشناسند و توضیح دهند.		*		*		*		
	ضمن آشنایی با مفهوم چرخه ژئوشیمیایی و تقسیم‌بندی عناصر براساس آن، از نظر غلظت در زمین و بدن موجودات و تأثیر هرکدام بر سلامتی انسان برخی از موارد را شرح دهند.		*		*	*	*		
	منشأ بیماری‌های زمین زاد و عوامل مؤثر در ایجاد هریک از آنها را بیان کنند.		*		*		*		
	ریزگردها و پیامدهای آن را توضیح دهند.		*		*	*			
	کاربرد کانی‌ها و اهمیت زمین‌شناسی را در داروسازی دانسته و برخی موارد را بیان کنند.		*		*		*		

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی						بارم بندی
			دانشی[1]			فرایندی[2]			
			اولیه[3]	مفهومی[4]	روندی[5]	یادآوردن[6]	فهمیدن[7]	کاربستن[8]	
آشنایی و شناخت نقش زمین‌شناسی در احداث سازه‌های مهندسی و به‌کارگیری آنها در پدیده‌های پیرامون زندگی	با رشته زمین‌شناسی مهندسی آشنا شوند و برخی از کاربردهای آن را بیان کند.	فصل ششم زمین‌شناسی و سازه‌های مهندسی	*	*		*			۳ نمره
	با مکان‌یابی برای ساخت سازه در موقعیت مکانی مناسب و حدف هزینه‌های مازار و... آشنا شوند.		*	*	*	*	*		
	ضمن آشنایی با عوامل مهم در انتخاب مکان مناسب برای ساخت سد و تونل و سازه‌های دریایی را در سؤالات مطرح شده بتواند مکان مناسب را بشناسند.		*	*	*	*		*	
	برای احداث سازه‌های مقاوم مصالح مناسب حاصل از منابع زمین و چگونگی به‌کارگیری آنها را توضیح دهد.		*		*	*	*		
آشنایی با مفاهیم مرتبط به زمین‌شناسی، تهیه‌های زمین‌شناختی و منابع معدنی ایران و به‌کارگیری آنها در پدیده‌های پیرامون زندگی	مختصری با تاریخچهٔ زمین شناسی ایران آشنا شوند.	فصل هفتم زمین‌شناسی ایران	*		*	*	*		۲/۵ نمره
	از چگونگی و سیر تکاملی پوسته ایران زمین اطلاع یابند و بیان کنند.		*		*		*		
	با نقشه‌های زمین‌شناسی و پهنه‌های زمین‌شناختی ایران ویژگی‌های هریک از آنها آشنا شده و برخی را بازگو و شناسایی کنند.		*	*	*		*		
	از این‌که محل زندگی‌شان دارای چه منابعی (معادنی) و پدیده‌های کمیاب زمین‌شناسی هستند، آگاه شوند و در حفاظت از آن کوشا باشند.		*	*	*		*	*	
	با اهمیت زمین گردشگری و حفاظت از میراث زمین‌شناختی محل زندگی خود آشنا باشند و ضمن حفاظت از آنها روش‌های برای نگهداری از آنها پیشنهاد دهند.			*	*	*	*	*	

بارم‌بندی نوبت دوم درس زمین‌شناسی رشته ریاضی فیزیک و علوم تجربی (غیر امتحان نهایی)

فصل اول: ۲ فصل دوم : ۲/۵ فصل سوم: ۲/۵ فصل چهارم :۴
فصل پنجم: ۳ فصل ششم : ۳ فصل هفتم: ۳

بارم‌بندی مستمر زمین‌شناسی یازدهم

بارم‌بندی امتحان نهایی زمین‌شناسی یازدهم خرداد، شهریور، دی (نوبت اول و دوم)
ارزشیابی در این درس به دو صورت مستمر و پایانی انجام می‌شود.
ـ ارزشیابی مستمر براساس فعالیت‌های گروهی یا انفرادی دانش‌آموزان در کلاس یا خارج از کلاس و در طول سال تحصیلی انجام می‌شود. این ارزشیابی براساس مشاهدات معلم و تعامل بین معلم و دانش‌آموزان در هنگام انجام هر فعالیت و براساس عملکرد دانش‌آموزان در انجام و آزمایش‌ها و فعالیت‌ها، مانند ارائه گزارش، مشارکت در بحث‌های گروهی، پاسخ به پرسش‌های کتبی و شفاهی انجام می‌شود.
ـ ارزشیابی پایانی در دو نوبت به‌صورت آزمون کتبی و بیست نمره‌ای انجام می‌شود.

توجه:

ـ تهیه هرگونه سؤال از بیشتر بدانید، جمع‌آوری اطلاعات، فعالیت تکمیلی، آشنایی با دانشمندان علوم زمین و واژه‌شناسی مجاز نمی‌باشد.
ـ رمزینه‌های سریع پاسخ، جنبه کمک به فهم مطالب درسی را دارند، لذا استفاده از آن در طراحی سؤال مجاز نیست.
ـ حفظ اعداد جزء اهداف آموزشی نمی‌باشد. (اطلاعات بیشتر در راهنمای معلم زمین‌شناسی)
ـ نمره هر فصل حداکثر می‌تواند تا ۰/۵ نمره نسبت به جدول بارم‌بندی تغییر کند.

شماره فصل	بودجه‌بندی کتاب	نوبت اول
۱	۳ جلسه	۶
۲	۵ جلسه	۷
۳	۴ جلسه	۷
۴	۴ جلسه	
۵	۳ جلسه	
۶	۴ جلسه	
۷	۳ جلسه	
جمع	۲۶ جلسه‌ای	۲۰ نمره

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی ابتدایی و متوسطه نظری

علمی دانش‌آموزی

سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

فیزیک (۲)

۱۱۱۲۴۴

دوره دوم متوسطه/ پایه یازدهم نظری

ادبیات و علوم انسانی | علوم و معارف اسلامی | ریاضی فیزیک | علوم تجربی

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

جدول هدف ـ محتوا و ارزشیابی کتاب درسی فیزیک (۲)

پرسش‌های اساسی:

» چگونه دو بار الکتریکی، بدون تماس با یکدیگر به هم نیرو وارد می‌کنند ؟
» چگونه نیروی خالص وارد بر یک بار نقطه‌ای از سوی چند بار نقطه‌ای دیگر تعیین می‌شود ؟
» پتانسیل الکتریکی چیست و چگونه اختلاف پتانسیل بین دو نقطه در میدان الکتریکی را می‌توان محاسبه کرد؟
» میدان الکتریکی در داخل رسانا و توزیع بار در آن چگونه است؟
» کاربردهای خازن چیست و ظرفیت، بار و انرژی خازن چگونه تعیین می شود؟
» آیا هر شارش از بارهای متحرک لزوماً جریان الکتریکی ایجاد می‌کند؟
» مقاومت الکتریکی یک رسانا به چه عواملی بستگی دارد و چگونه می‌توان جریان الکتریکی را در یک مدار کنترل کرد؟
» مقاومت معادل در به هم بستن ترکیبی متوالی و موازی مقاومت‌ها چگونه تعیین می‌شود؟
» در منازل، مصرف کننده‌های مختلف به چه صورتی به برق وصل می‌شوند و چگونه می‌توان انرژی مصرفی آنها را محاسبه کرد؟
» نیروی مغناطیسی وارد بر ذره باردار متحرک یا سیم حامل جریان درون میدان مغناطیسی چگونه محاسبه و تعیین جهت می‌شوند؟
» میدان مغناطیسی درون یک سیملوله چگونه محاسبه و تعیین جهت می‌شود؟
» مواد از نظر مغناطیسی به چند دسته تقسیم می شوند و ویژگی هر کدام چیست؟
» چه عواملی سبب القای جریان الکتریکی در یک پیچه می شود و چگونه می‌توان جریان القایی متوسط گذرنده از یک پیچه یا حلقه را به‌دست آورد و جهت آن را تعیین کرد؟
» پدیده خود-القاوری چیست؟
» جریان متناوب چگونه ایجاد و محاسبه می شود؟
» مبدل‌ها چه کاربردهایی دارند؟

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی							بارم‌بندی
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	به‌کاربستن	تحلیل	ارزیابی	آفرینش	
آشنایی با اصول و قوانین الکتریسیته ساکن و خازن‌ها و کاربردهای آنها در زندگی	با الکتروسکوپ، باردار بودن یک جسم و نوع بار آن را تعیین کنند.	فصل اول الکتریسیته ساکن		*		*	*					محتوای نظری ۶ نمره و فعالیت و آزمایش ۲/۵ نمره
	کوانتیده بودن و پایستگی بار را توضیح دهند و در محاسبه‌های مربوط به مبادله بار الکتریکی از آنها استفاده نمایند.			*	*	*	*	*				
	برای تعیین نیروی الکتریکی بین دو بار، آزمایش‌های کمی طراحی نمایند.				*	_	*	-	*	-	*	
	نیروی الکتریکی بین دو بار نقطه‌ای را محاسبه و نمودار نیرو بر حسب فاصله بین دو بار را رسم کنند.		*		*	_	*	*				
	اندازه و جهت نیروی الکتریکی خالص وارد بریک ذره باردار را از طرف بارهای الکتریکی نقطه‌ای دیگر تعیین نمایند.		*		*	-	*	*				
	آزمایشی طراحی کنند که با آن بتوان خطوط میدان الکتریکی را تشکیل داد.			*	*	-	*	*	*			
	اندازه و جهت میدان الکتریکی را در یک نقطه از فضا به دست آورند.		*	*			*	*				
	اندازه و جهت میدان الکتریکی ناشی از یک ذره باردار را در یک نقطه از فضا تعیین و نمودار اندازه میدان بر حسب فاصله از ذره باردار را رسم و تفسیر نمایند.		*	*	*	-	*	*				
	اندازه و جهت میدان الکتریکی ناشی از چند ذره باردار را در یک نقطه از فضا تعیین کنند.		*		*	_	*	*				

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی								بارم‌بندی
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	به‌کاربستن	تحلیل	ارزیابی	آفرینش
	خطوط میدان الکتریکی یکنواخت و همچنین خطوط میدان الکتریکی ایجاد شده توسط دو ذره باردار را به طور کیفی رسم کنند.		*	*		_	*	*			
	از شرط تعادل نیروها، بار الکتریکی یک ذره باردار را در یک میدان الکتریکی محاسبه می‌کند.			*	*	-	*	*	*		
	تغییر انرژی پتانسیل الکتریکی یک ذره باردار و اختلاف پتانسیل الکتریکی بین دو نقطه در یک میدان در حالت‌های جابه‌جایی هم راستا با میدان یا عمود بر میدان را محاسبه و تفسیر نمایند.			*	*	*	*	*	*		
	با طراحی و انجام آزمایش، نحوه توزیع بار در رسانا را تعیین نمایند.			*	*	*	*	*	*		
	عوامل مؤثر بر ظرفیت خازن تخت و برخی از کاربردهای خازن را بیان کنند، خازن ساده‌ای بسازند، و ظرفیت، بار و انرژی ذخیره شده در آن را در حالتی که به ولتاژ مشخصی وصل باشد، محاسبه کنند.		*	*	*	*	*	*			
	فروریزش را توضیح دهند و نقش آنها را در خازن بیان کنند.		*	*		*	*	*	*		

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی							بارم بندی
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	به‌کاربستن	تحلیل	ارزیابی	آفرینش	
آشنایی با جریان الکتریکی و مدارهای جریان مستقیم و برخی قطعات الکتریکی و کاربردهای آنها در زندگی	جریان الکتریکی و سرعت سوق را توضیح دهند و جریان الکتریکی متوسط را محاسبه کنند.	فصل دوم جریان الکتریکی و مدار جریان مستقیم	*	*	*	*	*	*				محتوای نظری ۱۴ نمره و فعالیت و آزمایش ۱ نمره
	از رابطه بین جریان، مقاومت و اختلاف پتانسیل برای محاسبه مجهول مورد نظر استفاده کنند.		*		*	*	*	*				
	مدار الکتریکی مناسبی برای بررسی اهمی بودن یا نبودن یک وسیله (همراه با وسایل اندازه‌گیری)، طراحی و رسم کنند و پیروی وسیله از قانون اهم را با آن مدار تحقیق نمایند.			*	*	*	*	*	*			
	براساس داده‌های جریان و ولتاژ یا نمودار جریان-ولتاژ، اهمی یا غیر اهمی بودن یک وسیله را مشخص کنند.			*		*	*	*	*			
	عوامل مؤثر بر مقاومت سیم‌های فلزی را بیان و مقاومت یک جسم با سطح مقطع ثابت و جنس مشخص را محاسبه کنند.		*		*	*	*	*				
	تغییر مقاومت ویژه و مقاومت یک سیم فلزی را با تغییر دما بیان و تفسیر کنند.		*	*		*	*	*				

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی								بارم‌بندی
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	به‌کاربستن	تحلیل	ارزیابی	آفرینش	
	ویژگی و کاربرد مقاومت‌های متغیر را بیان و عملکرد آن را در مدار تفسیر نمایند.		*	*		*	*	*				
	با طراحی و انجام آزمایش، نیروی محرکه باتری و مقاومت داخلی آن را اندازه گیری و محاسبه نمایند و همچنین باتری نو و فرسوده را از هم تشخیص دهند.			*	*	*	*	*	*	-	*	
	جریان در مدار تک حلقه، توان‌های خروجی باتری و مصرفی و اختلاف پتانسیل بین دونقطه از مدار، را تعیین کنند.		*	*		*	*	*				
	مقاومت معادل بین دو نقطه از یک شبکه مقاومتی را در حالت اتصال متوالی، موازی یا ترکیب آنها و جریان در هر شاخه را تعیین نمایند.		*	*		*	*		*			
	در سیم‌کشی منازل وسایل الکتریکی چگونه به هم نصب می‌شوند و مقاومت کل چگونه محاسبه می‌شود را تعیین کنند؟			*	*	*	*	*				
	برق مصرفی منزل و قیمت آن را در یک دوره زمانی مشخص، محاسبه کنند.			*	*	-	*	*				

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی								بارم‌بندی
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	به‌کاربستن	تحلیل	ارزیابی	آفرینش	
آشنایی با میدان مغناطیسی و اثرات آن بر بار و جریان الکتریکی، ویژگی‌های مغناطیسی مواد و همچنین	وجود میدان مغناطیسی را در فضای اطراف آهنرباهای مختلف، کره زمین، سیم حامل جریان، پیچه مسطح حامل جریان و سیملوله حامل جریان را با استفاده از عقربه مغناطیسی تشخیص دهند و خطوط میدان هر یک را رسم نمایند.	فصل سوم مغناطیس و القای الکترومغناطیسی	*	*		*	*	*				محتوای نظری ۶ نمره و فعالیت و آزمایش ۷/۵ نمره
	مفهوم شیب مغناطیسی را توضیح دهند و آن را اندازه گیری کنند.		*	*		*	*	*				
	با طراحی و اجرای آزمایش نشان دهند بر سیم حامل جریان در میدان مغناطیسی نیرو وارد می شود و آن را اندازه‌گیری کنند.		*		*	*	*	*	*			
	اندازه و جهت نیروی مغناطیسی وارد بر ذرهٔ باردار متحرک و همچنین سیم حامل جریان را در یک میدان مغناطیسی یکنواخت محاسبه و تعیین کنند.		*	*	*	*	*	*				
	علت نیروی مغناطیسی بین دو سیم راست و موازی حامل جریان را توضیح دهند و جهت این نیرو را تعیین کنند.			*		*	*	-	*			
	اندازه و جهت میدان مغناطیسی را در مرکز پیچه و داخل سیملوله حامل جریان محاسبه و تعیین نمایند.		*			*	*	*				
	یک آهنربای الکتریکی بسازند و اثر تعداد دور، شعاع و جریان عبوری از سیم لوله را بر اندازه میدان مغناطیسی آهن‌ربا بررسی کنند.			*	*	*	*	*	*			
	مواد را از نظر مغناطیسی طبقه‌بندی کرده و اثر میدان مغناطیسی بر هر دسته از مواد را شرح دهند و همچنین برخی کاربردهای مواد فرومغناطیسی نرم و سخت را بیان کنند.		*	*		*	*	*				
	با طراحی آزمایش تفاوت خاصیت مغناطیسی مواد فرومغناطیس نرم و سخت را نشان دهد.			*	*	-	*	*	*	*	*	

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان درس (محتوا)	سطوح شناختی							بارم بندی
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	به‌کاربستن	تحلیل	ارزیابی	آفرینش	
آشنایی با پدیده القای الکترومغناطیسی و اثرات آن، جریان متناوب و مبدل‌ها و کاربردهای آنها	با طراحی و اجرای آزمایش‌های ساده، پدیده القای الکترومغناطیسی را نشان دهند.		*	*		*	*	*				
	شار مغناطیسی گذرنده از سطح یک حلقه را در میدان مغناطیسی یکنواخت محاسبه کنند.		*	*	*	-	*	*				
	با استفاده از قانون القای فاراده، نیروی محرکه القایی متوسط و جریان القایی متوسط را محاسبه کنند.			*	*	-	*	*				
	به کمک قانون لنز جهت جریان القایی را تعیین نمایند.		*			*	*	*				
	اثر خودالقاوری و کاربرد آن را بیان کنند .		*			*	*	*				
	انرژی ذخیره شده در القاگر را محاسبه نمایند.			*	*	*	*	*				
	نحوه تولید جریان متناوب را شرح دهند.		*	*		*	*	*				
	جریان متناوب را در هر لحظه محاسبه کنند.					*	*	*				
	نمودار جریان متناوب بر حسب زمان را رسم و یا از نمودار داده شده، آن را تحلیل کنند.			*	*	*	*	*	*			
	برخی کاربردهای مبدل‌ها را بیان کنند		*	*		*	*	*				

ملاحظات:

۱ـ لازم است حدود ۲۰ درصد نمره هر آزمون (۴ نمره) به ارزشیابی از بخش‌های مربوط به فعالیت‌ها و آزمایش‌های کتاب درسی و همچنین طراحی آزمایش اختصاص داده شود.
۲ـ نمره هر فصل حداکثر می‌تواند تا ۰/۵ نمره نسبت به جدول تغییر کند.
۳ـ از مطالب مربوط به: خوب است بدانید، زندگینامه دانشمندان و تاریخ علم، نتایج فعالیت‌های تحقیقی، واژه‌نامه، مواردی که در پاورقی برخی از صفحه‌های کتاب اشاره شده است، رمزینه‌های سریع پاسخ و پیوست‌ها، نباید پرسش یا مسئله‌ای در آزمون‌ها طراحی شود.
۴ـ در هر آزمون ثابت‌های فیزیکی مورد نیاز داده شود.
۵ـ نوشتن یکاها در پاسخ نهایی الزامی است.
۶ـ رعایت همه محدودیت‌های اعلام شده در مورد حد محتواها و مفاهیم در کتاب درسی، در ارزشیابی و طراحی سؤالات، الزامی است.
۷ـ در ارزیابی‌های مستمر و پایانی، انتظارات عملکردی مورد توجه قرار گیرد .فهرستی از این انتظارات و سهم آنها در ارزیابی‌های پایانی را در زیر می‌بینید.

طراحی آزمایش: ۱ تا ۳ نمره
تجزیه و تحلیل داده‌ها، رسم نمودار، نتیجه‌گیری از داده‌ها، پیش‌بینی و... :۲ تا ۴ نمره
پاسخ به پرسش‌های مفهومی (کاربرد، استدلال و قضاوت) : ۴ تا ۷ نمره
توانایی حل پرسش‌های محاسباتی: ۷ تا ۱۰ نمره
حل مسائل در شرایط جدید(کاربرد و استدلال) : ۱ تا ۳ نمره

۸ـ لازم به یادآوری است، نمونه انواع پرسش‌ها در سطوح مختلف یادگیری (یادآوردن،فهمیدن،به‌کار بستن،تحلیل، ارزیابی و آفریدن) در کتاب درسی هر پایه موجود است.

بارم‌بندی و محدودهٔ پیشنهادی نوبت اول درس فیزیک (۲) رشته علوم تجربی

فصل اول: ۱۱/۵ نمره محتوای نظری و ۲/۵ نمره فعالیت و آزمایش، جمعاً ۱۴ نمره
فصل دوم تا ص ۵۳ (ابتدای ۲ـ۵ توان در مدارهای الکتریکی): ۵ نمره محتوای نظری و ۱ نمره فعالیت و آزمایش، جمعاً ۶ نمره

بارم‌بندی نوبت دوم درس فیزیک (۲) رشته علوم تجربی (غیر امتحان نهایی)

فصل اول: ۵ فصل دوم (تا صفحه ۵۳ ابتدای توان الکتریکی): ۲/۵ فصل دوم (از صفحه ۵۳ تا آخر فصل) : ۳/۵ فصل سوم:۹

توجه: کلیهٔ بندهای ملاحظات بالا در آزمون نوبت اول نیز رعایت شود.
در ارزشیابی‌های مستمر، برای اجرای آزمایش، ثبت داده‌ها، نتیجه‌گیری و ارائه، انجام تحقیق و جمع‌آوری اطلاعات، مشارکت و تعامل در فرایند آموزش مانند (بحث‌های گروهی، کنجکاوی‌های علمی و طرح پرسش‌های مفهومی) نمرهٔ مناسب درنظر گرفته شود (حداقل ۸ نمره)

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی ابتدایی و متوسطه نظری

عملی راهنمای کتاب درسی

سال تحصیلی ۱۴۰۴-۱۴۰۳

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

۱۱۱۲۶۸

انسان و محیط زیست

دوره دوم متوسطه/ پایه یازدهم نظری

ادبیات و علوم انسانی | علوم و معارف اسلامی | ریاضی فیزیک | علوم تجربی

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

جدول هدف ـ محتوا و ارزشیابی کتاب درسی انسان و محیط زیست

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان فصل (محتوا)	سطوح شناختی						بارم‌بندی	
			دانشی			فرایندی				
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	نوبت اول	نوبت دوم
آشنایی با اهمیت آب و ابعاد مختلف مسئلهٔ بحران آب	بیان چگونگی وضعیت آب در بخش‌های مختلف در ایران	درس اول آب، سرچشمهٔ زندگی		*	*	*	*		۵	۲/۵
	دوک ضرورت‌های بهینه مصرف آب		*	*		*	*			
	آشنایی با مفهوم آب مجازی			*			*			
	شرح و توصیف راهبرد بازچرخانی آب در زندگی واقعی			*	*		*	*		
	درک ضرورت مدیریت منابع آب و ایجاد حساسیت نسبت به آن			*	*		*			
	ایجاد دغدغه نسبت به کمبود آب و مدیریت در مصرف صحیح آن			*			*	*		
	پیشنهادهایی مدیریت خردمندانه مصرف آب در زندگی فردی و خانوادگی و در سطوح محلی و ملی		*	*	*	*	*	*		

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان فصل (محتوا)	سطوح شناختی						بارم‌بندی	
			دانشی			فرایندی				
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	نوبت اول	نوبت دوم
آشنایی با اهمیت خاک و راهکارهای حفاظت از آن	درک نقش و اهمیت و ارزش خاک	درس دوم خاک، بستر زندگی	*	*	*	*	*		۵	۲/۵
	بیان ترکیبات خاک و بخش‌های مختلف آن		*	*		*	*			
	بیان دلایل ازدست‌رفتن خاک خوب		*	*	*		*			
	تحلیل راهکارهایی برای جلوگیری از آلودگی خاک		*	*	*	*	*			
	شرح و بررسی عوامل مؤثر بر امنیت و ایمنی غذایی در مزرعه		*	*	*	*	*	*		
	بیان مزایا و معایب محصولات تراژنی			*	*	*	*			
	تبیین راهکارهایی برای تولید محصولات غذایی سالم		*	*	*	*	*	*		
	توانایی بیان و شرح انواع کودها، معایب و محاسن آنها		*	*		*	*	*		
درک ارزش و اهمیت هوا، وبیان راهکارهای حفاظت از آن	بیان ویژگی‌های آلاینده‌های هوا و منابع تولیدکننده آن	درس سوم هوا، نفس زندگی	*	*		*	*		۵	۳
	تبیین مدیریت آلودگی هوا و ابعاد مختلف آن		*	*	*	*	*	*		
	تحلیل و مقایسهٔ وضعیت آلودگی هوا در گذشته و حال			*		*	*	*		
	بیان ضرورت ایجاد هوای پاک			*	*	*	*	*		
	بیان و ارائه راهکارهای کاهش آلودگی هوا			*		*	*			
	تبیین راهبردهای کنترل آلودگی هوا		*	*		*				
	بیان ویژگی‌های آلودگی نوری		*	*	*		*	*		
	تبیین ویژگی‌های آلودگی در محیط‌های بسته		*	*	*	*	*			

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان فصل (محتوا)	سطوح شناختی						بارم‌بندی	
			دانشی			فرایندی				
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	نوبت اول	نوبت دوم
آشنایی با انواع منابع انرژی و استفاده بهینه از آنها	بیان انرژی الکتریکی به عنوان مهم‌ترین شکل مصرف انرژی در جهان	درس چهارم انرژی، حرکت، زندگی	*	*		*	*	*	۵	۳
	آشنایی با روش‌های گوناگون تولید انرژی الکتریکی		*	*		*	*			
	بیان مفهوم گرمایش جهانی و اثرات آن بر روی محیط زیست			*	*		*			
	شرح وتفسیر نقش انسان به عنوان عامل اصلی گرمایش جهانی		*	*	*	*	*			
	مهارت نمودار خوانی و استخراج داده‌ها از آن		*	*		*	*	*		
	بیان اثرات زیانبار مصرف سوخت‌های فسیلی و تولید انرژی الکتریکی			*	*		*	*		
	آشنایی با مفهوم ردپای محیط زیستی		*	*	*	*	*	*		
	(ردپای کربن)		*	*	*	*	*	*		
آشنایی با انواع زباله وراهکارهای مدیریت آنها	بیان انواع زباله و ویژگی‌های آنها	درس پنجم زباله، فاجعهٔ محیط زیست	*			*	*		ـ	۳
	تبیین مراحل دفع زباله		*	*	*		*	*		
	آشنایی با مدیریت پسماند و ابعاد مختلف آن			*	*	*	*	*		
	مقایسه و تحلیل در مورد تولید و دفع زباله در گذشته و حال		*	*	*	*	*			
	بیان ضرورت انجام بازیافت			*	*	*	*			
	تحلیل راهبردهای «بازکاهی، بازمصرف و بازیافت»		*	*	*	*	*	*		
	در زندگی واقعی		*	*	*	*	*	*		

اهداف کلی	اهداف جزئی	عنوان فصل (محتوا)	سطوح شناختی						بارم‌بندی	
			دانشی			فرایندی				
			اولیه	مفهومی	روندی	یادآوردن	فهمیدن	کاربستن	نوبت اول	نوبت دوم
آشنایی با مفاهیم و ابعاد تنوع زیستی و ارائه پیشنهادهایی برای حفظ آنها	تشریح تنوع زیستی وآگاهی از ارزش‌های آن	درس ششم تنوع زیستی، تابلوی زیبای آفرینش		*	*	*	*			۳
	تبیین راه‌های حفظ تنوع زیستی			*	*	*	*	*		
	ارائه راهکارهایی برای کاهش آسیب به تنوع زیستی			*	*		*	*		
	شرح وتفسیر نمونه‌هایی از عوامل تهدید کننده تنوع زیستی به تفکیک		*	*	*	*	*	*		
آشنایی با مفهوم گردشگری و مراقبت از محیط زیست در هنگام سفر	شرح و تفسیر مفهوم گردشگری و اهمیت آن	درس هفتم محیط زیست،بستر گردشگری مسئولانه	*	*		*	*		–	۳
	بیان جایگاه گردشگری در فرهنگ و تمدن ایرانی		*	*	*	*	*	*		
	تبیین بوم گردشگری و بیان و شرح انواع آن			*		*	*			
	آشنایی با ملاحظات محیط زیستی در سفر به مناطق تحت حفاظت		*	*	*		*			
	بیان اهداف گردشگری پایدار و مسئولانه			*	*		*			
	ارائه راه حل‌هایی برای حفظ محیط‌زیست در رابطه با فعالیت‌های گردشگری		*	*	*	*	*	*		

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

ملاحظات:

» سخنی با دبیران گرامی:

» طراحی سؤال از بخش‌های ذیل در امتحان نهایی مجاز نیست :

» * بیشتر بدانیم

» * پرسش‌هایی که دانش‌آموز برای پاسخ به آن باید سال، عدد و نام مکان را حفظ کند.

» * آیات، پیام‌های قرآنی و تدبر در آیات

» * بریده روزنامه‌ها و فعالیت‌های مربوط به آن

» * فعالیت‌هایی با مضامین :

» مصاحبه کنید، گزارش دهید، آزمایش کنید، جمع‌آوری اطلاعات، تحقیق کنید، بررسی کنید پیشنهاد دهید، ارائه دهید و در صفحات اینترنت جستجو کنید.

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی ابتدایی و متوسطه نظری

راهنمای ارزشیابی

سال تحصیلی ۱۴۰۴-۱۴۰۳

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

احکام ۲

۱۱۱۲۲۷

دوره دوم متوسطه/ پایه یازدهم دهم نظری

ادبیات و علوم انسانی | علوم و معارف اسلامی | ریاضی فیزیک | علوم تجربی

بارم‌بندی احکام (۲) رشتهٔ علوم و معارف اسلامی پایه یازدهم به تفکیک دروس، سال تحصیلی ۱۴۰۴-۱۴۰۳

شماره درس	عنوان درس	پایانی نوبت اول	پایانی نوبت دوم، شهریور و دی ماه
۱	امر به معروف و نهی از منکر (۱)	۲/۵ نمره	۲ نمره
۲	امر به معروف و نهی از منکر (۲)	۲/۵ نمره	
۳	دفاع و جهاد	۲ نمره	
۴	حدود معاشرت محرم و نامحرم	۳/۵ نمره	
۵	احکام پوشش و نگاه	۳/۵ نمره	۳ نمره
۶	تفریح، قمار و موسیقی	۲ نمره	
۷	زکات	۲ نمره	
۸	خمس	۲ نمره	
۹	وصیت		۲ نمره
۱۰	ارث		۳ نمره
۱۱	احکام کسب و کار		۳ نمره
۱۲	معاملات حرام		۳ نمره
۱۳	اصطلاحات اقتصادی و اسلام (۱)		۲ نمره
۱۴	اصطلاحات اقتصادی و اسلام (۲)		۲ نمره
جمع		**۲۰**	**۲۰**

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی ابتدایی و متوسطه نظری

عنوان کتاب در سایت

سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

۱۱۰۲۳۴

اقتصاد

دوره دوم متوسطه/ پایه یازدهم نظری

ادبیات و علوم انسانی | علوم و معارف اسلامی | ریاضی فیزیک | علوم تجربی

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

بارم‌بندی اقتصاد پایه یازدهم رشتهٔ علوم و معارف اسلامی به تفکیک دروس، سال تحصیلی ۱۴۰۴-۱۴۰۳

درس	نوبت اول		نوبت دوم (خرداد ماه)		شهریور و دی ماه	
	متن	فعالیت	متن	فعالیت	متن	فعالیت
۱	۱	۰/۵	۲	۰/۵	۰/۵	۰/۵
۲	۲/۵	۰/۵			۱	۰
۳	۲/۵	۰/۵			۱	۰
۴	۱	۰/۵			۱	۰
۵	۳	۱	۲	۰/۵	۱/۵	۰/۵
۶	۳	۰/۵			۱/۵	۰/۵
۷	۳	۰/۵			۱/۵	۰/۵
۸			۱/۵	۰/۵	۱	۰/۵
۹			۲/۵	۰/۵	۱/۵	۰/۵
۱۰			۰/۵	۰/۵	۰/۵	۰
۱۱			۳	۰/۵	۱/۵	۰/۵
۱۲			۰/۵	۰/۵	۰/۵	۰
۱۳			۱/۵	۰	۱	۰
۱۴			۲/۵	۰/۵	۲	۰/۵
جمع	**۱۶**	**۴**	**۱۶**	**۴**	**۱۶**	**۴**

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی ابتدایی و متوسطه نظری

عملی رشته‌های انسانی

سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

۱۱۱۲۰۲

نگارش (۲)

دوره دوم متوسطه/ پایه یازدهم نظری

ادبیات و علوم انسانی | علوم و معارف اسلامی | ریاضی فیزیک | علوم تجربی

بارم‌بندی نگارش (۲)، پایهٔ یازدهم سال تحصیلی ۱۴۰۴ـ۱۴۰۳

ردیف	موضوع	سنجه‌های ارزشیابی	نمره
۱	بازشناسی	توانایی بازشناسی آموزه‌های درس	۲
۲	تولید متن	۱ـ خوش آغازی (جذّابیّت و گیرایی، نشان دادن نمایی کلی از محتوای نوشته)	۱/۵
		۲ـ پرورش موضوع یا شیوهٔ بیان نوشته (بیان ساده و صمیمی ـ بیان احساس متناسب با موضوع ـ سیر منطقی نوشته ـ فکر و نگاه نو)	۹
		۳ـ خوش‌فرجامی (جمع‌بندی مطالب ـ تأثیرگذاری و تفکّر برانگیز بودن)	۱/۵
		۴ـ املای واژگان (نداشتن غلط املایی) و رعایت نشانه‌های نگارشی	۲
۳	سازه‌های نوشتاری	مثل‌نویسی/ حکایت نگاری/ شعرگردانی (درک و دریافت هسته معنایی مثل، حکایت و شعر و پروراندن موضوع)	۳
		رعایت املا و نشانه‌های نگارشی	۱
جمع			۲۰

زمان تدریس این کتاب ۱ ساعت در هفته و نوع آزمون کتبی است.

یادآوری:
در آزمون‌های نوبت دوم، شهریور و دی ماه، پرسش از کل کتاب طبق بارم‌بندی جدول فوق، طرح خواهد شد.

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی ابتدایی و متوسطه نظری

عملی رشد

سال تحصیلی ۱۴۰۴-۱۴۰۳

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

۳۰۱

۱۱۱۲۱۷

آزمایشگاه علوم تجربی (۲)

دوره دوم متوسطه/ پایه یازدهم نظری

ادبیات و علوم انسانی | علوم و معارف اسلامی | ریاضی فیزیک | علوم تجربی

بارم‌بندی آزمایشگاه علوم (۲)، پایه یازدهم سال تحصیلی ۱۴۰۳_۱۴۰۲

فصل	پایانی نوبت اول	پایانی نوبت دوم	شهریور و دی‌ماه
اول (کلیات)	تئوری: ۲	تئوری: ۲	تئوری: ۲
دوم (آزمایش‌های مربی)	عملکردی: ۴	عملکردی: ۴	عملکردی: ۴
سوم (آزمایش‌های دستورالعملی)	عملکردی: ۶	عملکردی: ۶	عملکردی: ۶
چهارم (آزمایش‌های کاوشگری)	عملکردی: ۶	عملکردی: ۶	عملکردی: ۶
پروژه	۲	۲	۲
جمع	۲۰	۲۰	۲۰

برای ارزشیابی مستمر، یك فهرست وارسی (چك‌لیست) برای هر فعالیت یا هر دسته از فعالیت‌های شبیه به هم، تهیه و ارزشیابی هر دانش‌آموز بر اساس آن، انجام شود. نمون‌برگ این فهرست در کتاب راهنمای معلم آورده شده است.

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی ابتدایی و متوسطه نظری

عملی دانش‌آموزی

سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴

فهرست
ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی
ریاضی فیزیک
علوم تجربی

۱۱۱۲۳۵

اخلاق (۲)

دوره دوم متوسطه/ پایه یازدهم نظری

ادبیات و علوم انسانی | علوم و معارف اسلامی | ریاضی فیزیک | علوم تجربی

بارم‌بندی اخلاق اسلامی (۲)، علوم و معارف اسلامی پایه یازدهم سال تحصیلی ۱۴۰۴-۱۴۰۳

درس	عنوان	پایانی نوبت اول	پایانی نوبت دوم، شهریور و دی ماه
۱	اخلاقی خدایی	۴ نمره	۲/۵ نمره
۲	جنگ داخلی	۴ نمره	
۳	سنگ‌ها را بردار	۴ نمره	۲/۵ نمره
۴	امید به یار، بیم از نار	۴ نمره	
۵	در بند دوست	۴ نمره	
۶	درمان درد جان		۳/۵ نمره
۷	چقدر می‌ارزی؟		۳/۵ نمره
۸	آیین بی‌آزاری		۳ نمره
۹	شمع شو		۳ نمره
۱۰	زیر نور ماه		۲ نمره
	جمع	**۲۰ نمره**	**۲۰ نمره**

توضیحات

ـ سؤالات کلی و از مفاهیم اصلی درس طراحی گردد.
ـ مفاهیم آیات و روایات مورد ارزشیابی قرار گیرد.